01-OIK_COVER_OIK_01 21/02/17 22:34 Page 2

Eurobank Cyprus

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, *Τετάρτη 22 Φεβρουαρίου 2017 • Έτος 3ο • Αρ. φύλλου 116* | Εβδομαδιαία Οικονομική και Πολιτική Εφημερίδα | www.kathimerini.com.cy/financial | Τιμή: €1,50

Eurobank Private Banking

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ

Στα 60 δισ. το τίμημα του BREXIT

Το τίμημα της εξόδου της Βρετανίας από την Ευρωπαϊκή Ενωση, που ανέρχεται σε 60 δισ. ευρώ, και τα δικαιώματα όσων Βρετανών ζουν στην Ε.Ε. θα συζητηθούν πρωτίστως από τις Βρυξέλλες στις διαπραγματεύσεις με το Λονδίνο και όχι σε μια νέα εμπορική συμφωνία μαζί του. Σκληρή γραμμή του Μπαρνιέ. **Σελ. 11**

ΕΛΛΑΔΑ

Στα αζήτητα τα εμπορικά ακίνητα

Δραματική συρρίκνωση παρουσιάζουν οι επενδύσεις, εγχώριες και ξένες, στην ελληνική αγορά εμπορικών ακινήτων. Αιτίες η πολιτική και οικονομική αβεβαιότητα, η αύξηση της φορολογίας, η αύξηση της ανεργίας, η επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων στις ελληνικές τράπεζες, η απουσία χρηματοδότησης και η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος. **Σελ. 15**

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΗΣΗ

Στα 40 σχεδιάζεις το μέλλον

Ο 39χρονος Τομ Μπράντι, δημοφιλής παίκτης του μπέιζμπολ, θα μπορούσε να αποχωρήσει από τα γήπεδα. Όμως, βρίσκεται στην καλύτερη ηλικία να δρέψει τους καρπούς των κόπων του και να οργανώσει το αύριο. Κατά τους συμβούλους επενδύσεων στις ΗΠΑ, αυτή η ηλικία είναι η ενδεδειγμένη για να σχεδιάσει κανείς τη συνταξιοδότησή του. **Σελ. 12**

Υπό δοκιμασία το λιμάνι για δύο μήνες

Ενδεχόμενη λειτουργική υποτροπή θα αφήσει πίσω της ανυπολόγιστες ζημιές και μεγάλο κοινωνικό κόστος

Για σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου κάνουν λόγο παράγοντες του λιμανιού Λεμεσού, αλλά και επιχειρηματίες αν στο άμεσο μέλλον παρουσιασθούν και πάλι λειτουργικά προβλήματα.Το επόμενο διάστημα των 60 ημερών θεωρείται κρίσιμο τόσο για την επιτυχία του κυβερνητικού εγχειρήματος όσο και για την οικονομία, αφού, όπως τονίζεται, το λιμάνι από λειτουργικής πλευράς δεν έχει ξεφύγει από την επικίνδυνη ζώνη. Ζημιές βραχυπρόθεσμες αλλά και μακροπρόθεσμες εντοπίζουν παραγωγικοί κλάδοι που χρησιμοποιούν το λιμάνι. Στις εξαγωγές φθαρτών οι πραγματικές ζημιές υπολογίζεται ότι φθάνουν τις 150 χιλιάδες ευρώ, ενώ το επόμενο διάστημα θα διαφανεί αν έχει υποστεί πλήγμα και ο εξαγωγικός τομέας. Πλήγμα υπέστη και το κύρος της λιμενικής βιομηχανίας, το οποίο αποτελεί ένα από τους βασικούς πυλώνες της ανταγωνιστικότητας της Κύπρου. Η ΟΕΒ θα προχωρήσει σε αποτίμηση της ζημιάς που προκλήθηκε από την δυσλειτουργία του λιμένα Λεμεσού στην βάση ερωτηματολογίου, το οποίο θα κληθούν να συμπληρώσουν επηρεαζόμενοι επιχειρηματίες. **Σελ. 4**

Ανάστατες οι αγορές λόγω Λεπέν

Συνεχίζεται η αναταραχή στη γαλλική αγορά ομολόγων, με τη διαφορά στην απόδοση των γαλλικών δεκαετών ομολόγων από τα γερμανικά να ανέρχεται στο υψηλότερο επίπεδο από τα τέλη του 2012. Αιτία για τη νέα αύξηση του spread στάθηκε η μείωση της διαφοράς μεταξύ της υποψηφίου του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου (FN) Μαρίν Λεπέν και των δύο πιθανότερων αντιπάλων της στον δεύτερο γύρο, του ανεξάρτητου κεντρώου Εμανουέλ Μακρόν και του δεξιού Φρανσουά Φιγιόν. Οι επενδυτές θεωρούν ότι υπάρχει ο κίνδυνος η Γαλλία να αποσυρθεί από την Ευρωζώνη και να μετατρέψει τα ομόλογα που έχει εκδώσει σε ευρώ στο νέο εθνικό νόμισμα. **Σελ. 12**

Τα λένε αύριο στο Υπουργικό Παμπορίδης-Χάρης για ΓεΣΥ

Στο επίκεντρο η μελέτη

Τις όποιες διαφωνίες τους αναφορικά με την υπό εκπόνηση μελέτη από το ΥΠΟΙΚ για το ΓεΣΥ, θα προσπαθήσουν να γεφυρώσουν αύριο στο Υπουργικό Συμβούλιο, οι Υπουργοί Οικονομικών και Υγείας. Οι διαφωνίες εστιάζονται στο ότι ορισμένες εκ των πτυχών της μελέτης του ΥΠΟΙΚ άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Υγείας. **Σελ 4**

Δεν μένουν από βενζίνη οι αυξήσεις στα καύσιμα

Οι φόροι και τα πρατήρια

Η αύξηση της τιμής των καυσίμων συζητήθηκε και πάλι στην Επιτροπή Ενέργειας της Βουλής. Ενας από τους λόγους της αύξησης είναι οι φόροι που επιβάλλονται. Υπάρχει η θέση ότι οι τιμές θα μειωθούν με την αύξηση των πρατηρίων, αλλά και η θέση ότι οι τιμές θα πέσουν όταν μπουν και νέοι παίκτες στη χονδρική αγορά. **Σελ. 3**

Το τεχνολογικό πάρκο αναζητεί γόνιμο έδαφος

Κενά στην προσφορά

Μη ικανοποιητικά θεωρεί το Υπουργείο Εμπορίου τα κριτήρια του φακέλου που κατέθεσε ο Ταϊλανδός επενδυτής για τη δημιουργία και λειτουργία επιστημονικού τεχνολογικού πάρκου στο Πεντάκωμο. Θα ζητηθούν πρόσθετες διευκρινίσεις. Πάντως, υπάρχει εκατέρωθεν διάθεση για επίτευξη συμφωνίας. **Σελ. 5**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ

ΣΗΜΕΡΑ

ΑΓΟΡΑ ΜΠΥΡΑΣ

Την ισπανική Estrella «σερβίρει» τώρα η ΚΕΟ

Σε συμφωνία με τον όμιλο Damm προχώρησε η ΚΕΟ και διανέμει στην Κύπρο την μπύρα Estrella. Μιλώντας στην «Κ» ο εμπορικός διευθυντής της ΚΕΟ PLC Δημήτρης Σιανδρής, τόνισε πως η εταιρεία βρίσκεται σε συνεχή αναζήτηση για διεύρυνση της υφιστάμενης γκάμας προϊόντων, τα οποία θα καλύπτουν όχι μόνο τις σημερινές αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς. **Σελ. 8**

ΝΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ Ε.Ε.

Απειλή για το φορολογικό πλεονέκτημα της Κύπρου

Το σημαντικό πλεονέκτημα του χαμηλού φορολογικού συντελεστή που έχει η Κύπρος απειλείται από την πρόθεση της Κομισιόν να επιβάλει την ενιαία φορολογική βάση σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Η Κύπρος κατέχει τη δεύτερη χαμηλότερη θέση σε σχέση με τη φορολογία εταιρικών κερδών, μεταξύ των χωρών-μελών της ΕΕ. **Σελ. 9**

ΚΟΜΙΣΙΟΝ

Τελειώνει η εξέταση ενστάσεων για χαλλούμι

Εντός των ημερών αναμένεται η απόφαση της Κομισιόν για την κατοχύρωση ή όχι του φακέλου για το χαλλούμι. Αυτή τη στιγμή η Επιτροπή Γεωργίας της Ε.Ε. εξετάζει και τις τελευταίες ενστάσεις οι οποίες έχουν υποβληθεί, εκ των οποίων οκτώ προέρχονται από νομικά πρόσωπα και μία από κράτος-μέλος, το Ηνωμένο Βασίλειο. **Σελ. 9**

ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

- **ΘΑΝΟΣ ΒΕΡΕΜΗΣ** Σελ. 24
  Τραμπ: δημιούργημα της ανισότητας
- **ΘΕΟΔΩΡΟΣ Π. ΛΙΑΝΟΣ** Σελ. 8
  Η δραχμή μόνο προβλήματα θα φέρει

Μπορούν αλλά δεν πληρώνουν δάνεια 10 δισ.

Ελληνες δανειολήπτες

«Κόκκινα» δάνεια άνω των 10 δισ.ευρώ, περίπου το 21% του συνόλου των δανείων σε καθυστέρηση, αφορούν δανειολήπτες που δεν τα αποπληρώνουν αν και έχουν τη δυνατότητα, προσβλέποντας σε ευνοϊκή ρύθμιση. Οι τράπεζες αποδίδουν τις σκόπιμες αθετήσεις πληρωμών στα διευρυμένα κριτήρια προστασίας του νόμου Κατσέλη που εισήγαγε και ενθάρρυνε τέτοιες συμπεριφορές. **Σελ. 16**

Εναντι 4,48 δισ. εξαγόρασε η Verizon τη Yahoo

Τις βασικές διαδικτυακές δραστηριότητες της Yahoo έναντι 4,48 δισεκατομμυρίων δολαρίων ανακοίνωσε ότι συμφώνησε να εξαγοράσει η Verizon Communications . Περίπου κατά 350 εκατομμύρια δολάρια λιγότερα σε σχέση με την αρχική τιμή. Όπως όλα δείχνουν, η συμφωνία θα συνδυάζει τις υπηρεσίες της Yahoo, όπως οι μηχανές αναζήτησης, το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο και η αποστολή μηνυμάτων, με τα διαφημιστικά τεχνολογικά εργαλεία της μονάδας της Verizon AOL.

ΣΧΟΛΙΟ / *Του* ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ

Αλλο θεωρία και άλλο πράξη

Μέχρι σήμερα υπήρχε η πεποίθηση πως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο τ/κ ηγέτης είχαν μια καλή μεταξύ τους σχέση. Η οποία τόσο σε διπλωματικό όσο και σε προσωπικό επίπεδο, είναι καλό να υπάρχει, εφόσον δεν είσαι αναγκασμένος να συμπαθείς τον συνομιλητή σου αλλά αν υπάρχει μια χημεία, είναι καλύτερα. Τόσο απλά όσο και απλοϊκά, λειτουργούσε παρασκηνιακά, μέχρι και πριν το ενωτικό, το κλίμα. Προφανώς όχι πια, γιατί αν υπάρχει κάποιος που να υποστηρίζει πως δεν έχει αλλάξει κάτι μεταξύ Αναστασιάδη και Ακιντζί, περισσότερο το κάνει λόγω ενός ευσεβούς πόθου παρά λόγω επαφής με την πραγματικότητα. Το πλέον ατυχές με την όλη συμπεριφορά Ακιντζί, είναι ότι προέκυψε ένα βάσιμο ερώτημα. Δηλαδή σε περίπτωση λύσης, η κάθε διαφωνία μεταξύ των δυο πλευρών θα λύνεται με διαβήματα και επιστολές στον ΟΗΕ, θα κατεβαίνουν για coaching από την Τουρκία και θα απειλείται η συνοχή του ομόσπονδου κράτους; Η συμπεριφορά αυτή είναι σήμερα ενδεικτική της μελλοντικής συμπεριφοράς; Το πλέον λυπηρό προέρχεται και από την υποστήριξη προς τα όσα θεώρησε πρέπον να πράξει και να πει ο τ/κ ηγέτης και από κύκλους προσκείμενους στη λύση. Από εκείνους που λένε μέρα νύχτα πως δουλεύουν για να έρθει η ειρήνη στην Κύπρο, αλλά με την πρώτη δυσκολία λένε άλλα. Δηλαδή, με τι διαπιστευτήρια θα έρθει αυτή η λύση, εκτός κι αν όλα γίνονται για

Δηλαδή, με τι διαπιστευτήρια θα έρθει αυτή η λύση, εκτός κι αν όλα γίνονται για να δικαιολογηθεί η θέση για την ασφάλεια και τις εγγυήσεις και να μην υπάρξει πρόοδος ή τέλος πάντων να έρθει ένα άλλου είδους αδιέξοδο».

να δικαιολογηθεί η θέση για την ασφάλεια και τις εγγυήσεις και να μην υπάρξει πρόοδος ή τέλος πάντων να έρθει ένα άλλου είδους αδιέξοδο. Φαίνεται πως θεωρία και πράξη στο Κυπριακό, όχι μόνο διαφέρουν αλλά έχουν και μεγάλη απόσταση. Γιατί δεν μπορεί να συμπεριφέρεται ο κάθε ηγέτης σαν να ήταν αυτό που περίμενε από καιρό να συμβεί για να μην υπάρξει συνέχεια. Μια δικαιολογία για να μπει ένα ωραιότατο «στοπ». Τόσο για τον Ακιντζί, όσο και για τους ε/κ πολιτικούς που από τη μια νομίζουν πως θα δικαιώσουν την ιστορία επαναφέροντας συζητήσεις του 1950 και από την άλλη πατούν πάνω στις εξελίξεις για να διατυμπανίσουν πως είναι «οι καταλληλότεροι». Από την άλλη, είναι και μια καλή ευκαιρία για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, να δει κατάματα τα καμπανάκια που παίζουν εδώ και καιρό στο εσωτερικό μέτωπο. Να σταματήσει πλέον ν' ασχολείται στο περίπου με τα υπόλοιπα θέματα της διακυβέρνησης και να πάρει πρωτοβουλίες που θα φέρουν λύσεις τις οποίες απαιτεί η κοινωνία.

02-OIK_SHMEIOMATARIO_KATHI 21/02/17 22:41 Page 2

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Ο Μουσταφά που έγινε Ντενκτάς και ο Νίκαρος υπερυπουργός

Γράφει ο **ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ**

Στα όριά του έφερε τον Νίκαρο ο Μουσταφά με τα τερτίπια του. Από τον Λόφο της Εξουσίας, ακούω πως με μεγάλη δυσκολία συγκρατείται να μην ξεσπάσει. Ο αξιόπιστος κύριος Πάμπος, ο οποίος γνωρίζει όλα όσα κινούνται στο Προεδρικό, με ενημέρωσε πως η παροιμία που είπε χθες ο Νίκαρος για τον Μουσταφά ("απόν θέλει να πάει στον μύλον, πέντε μέρες κοσκινίζει") δεν είναι η μοναδική. "Είπε και άλλες, είπε και γαλλικά", μου ανέφερε...

Όπως ακόμα μου είπε, εκτός από τα μηνύματα που έστειλε επανειλημμένα στον Μουσταφά για να επιστρέψει στον διάλογο, του έστειλε και προσωπικά μηνύματα χωρίς ωστόσο να λάβει απάντηση...

Εκείνο όμως που έχει προκαλέσει πικρία και αντίδραση στο Νίκαρο είναι και η εξίσωση που του κάνουν με τον Ακιντζί, ιδιαίτερα η αναφορά του Άντρου Κυπριανού "οι δύο ηγέτες πρέπει να τα βρουν" που παραγνωρίζει την προσπάθεια που καταβάλλει ο Νίκαρος για να συνεχιστούν οι συνομιλίες.

Εκείνο πάντως που φαίνεται να επαναλαμβάνει ο Νίκαρος σε όλους (εντός και εκτός) είναι το οξύμωρο ο Μουσταφά "να επιμένει πως δεν έχει φύγει από τις συνομιλίες αλλά να αρνείται να επιστρέψει"!

"Εγώ που δεν έχω αποχωρήσει θα είμαι εκεί την Πέμπτη και θα τον περιμένω", επαναλαμβάνει με αξιοθαύμαστη υπομονή ο Νίκαρος δοκιμάζοντας και τα νεύρα του Μουσταφά, όπως μου εξήγησε διπλωμάτης που παρακολουθεί και τις αντιδράσεις στα κατεχόμενα.

«Νίκαρε, εγώ δεν έφυγα από τον διάλογο. Απλά δεν θα επιστρέψω...»

"Είναι αλήθεια πως όντως ο Ακιντζί βρίσκεται σε δύσκολη θέση γιατί πρέπει να ισορροπήσει στα κατεχόμενα, μεταξύ του Ερντογάν και του Αναστασιάδη αλλά και των πιέσεων από το εξωτερικό", μου είπε και πρόσθεσε πως "ο Νίκαρος είναι πια πεπεισμένος πως εάν δεν υπήρχε η αφορμή με την απόφαση για το ενωτικό δημοψήφισμα, κάτι άλλο θα έβρισκαν. Και αυτό, όπως και ο ίδιος υποστήριξε χθες, το επιβεβαίωσαν οι αδιάλλακτες δηλώσεις τόσο του Τσαβούσογλου όσο και του Ακιντζί που βάζουν νέα θέματα στην ατζέντα και νέους όρους για να αρχίσει ο διάλογος".

Σύμφωνα με τον ίδιο διπλωμάτη, "ο Νίκαρος είναι αποφασισμένος σε περίπτωση που ο Ακιντζί δεν επιστρέψει στον διάλογο να προβεί σε ενημέρωση - καταγγελία και στα Ηνωμένα Έθνη και στην ΕΕ και να ζητήσει δημόσιες τοποθετήσεις".

Μου είπε ακόμα ότι σήμερα θα ξεκαθαρίσει τελεσίδικα εάν θα πραγματοποιηθεί η συνάντηση της Πέμπτης, αφού τα Ηνωμένα Έθνη αναμένουν από τον Ακιντζί να διατυπώσει την τελική του θέση. Ο ίδιος προέβλεψε πως ο Ακιντζί δεν θα προσέλθει και θα δώσει παράταση μέχρι την επόμενη Πέμπτη, "εάν και όταν ολοκληρωθεί η τροποποίηση που προωθεί ο Φούλης στη Βουλή"...

Και ενώ συμβαίνουν όλα αυτά στον διάλογο για το Κυπριακό, στο εσωτερικό μέτωπο η κατάσταση δεν θα μπορούσε να ήταν πιο χάλια.

Πηγή μου από το μεγάλο πολιτικό κόμμα προέβλεψε πως στις επόμενες μέρες θα βρεθεί στο επίκεντρο επικρίσεων (όχι μόνο από τα κόμματα του ενδιάμεσου) ο Άντρος Κυπριανού "για τις επαφές του στα κατεχόμενα και τις υποσχέσεις που δίνει στους Τουρκοκύπριους".

"Διερωτώμαι ποια άλλη σύσκεψη θα συγκαλέσει ο Νίκαρος για να διορθώσει τα πράγματα και να ακυρώσει τους υπουργούς του". Η δήλωση-απορία διατυπώθηκε από ηγετικό στέλεχος του ΔΗΚΟ, το οποίο μιλώντας σε σαλόνι αρχοντικού της πρωτεύουσας υποστήριξε πως "ο Νίκαρος αφού δεν τα κατάφερε με το Κυπριακό αποφάσισε να λύσει όλα τα άλλα προβλήματα του τόπου προσωπικά". "Δεν ένιωσαν άσχημα οι υπουργοί του όταν αποδείχθηκε πως με μία μόνο σύσκεψη του Νίκαρου προωθήθηκαν λύσεις και εξελίξεις σε χρονίζοντα προβλήματα, για τα οποία οι ίδιοι έκαναν δεκάδες και εκατοντάδες συσκέψεις;" διερωτήθηκε το στέλεχος αναφέροντας τις περιπτώσεις του ΓεΣΥ, του λιμανιού και του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αθαλάσσας...

Ο συνομιλητής του, πρώην φέρελπις του ΔΗΣΥ, όχι μόνο συμφώνησε αλλά προέβλεψε και το νέο πρόβλημα που θα αναλάβει σύντομα προσωπικά ο "υπερυπουργός Νίκαρος", όπως τον χαρακτήρισε: "Το ποδόσφαιρο"...

ΚΟΥΪΖ: Ποιος του κυβερνητικού στρατοπέδου διατύπωσε σε έντονο ύφος σε διάδρομο της Βουλής το ερώτημα: "Να πιστέψουμε ότι δεν υπήρχε πιο άριστος από τον Σταύρο Ευαγόρου για την Κεντρική Τράπεζα;"

Στο νοητό σταυροδρόμι της εξουσίας της Κύπρου ο Πρόεδρος ξεκινά την ανάβασή του από τον πάτο του πηγαδιού των τειχών στην οδό Ομήρου που διαπερνά τον πολιτικό μας βουλευτικό πολιτισμό εντός του παρηκμασμένου πολυπολιτισμικού κήπου, για να ανέβει με κακουχίες ιερομάρτυρα τον Λόφο της Σεβέρη, ξαποστα(ί)νοντας για λίγο από τα πολεμικά παίγνια υπό το θλιμμένο βλέμμα του υπό απόκρυψη τις νύχτες Κυριάκου Μάτση. Όταν όμως ο λόφος καταληφθεί, είτε συγκυριακά είτε από τακτική μαεστρία, τα λάφυρα είναι μεθυστικά. Τον κατήφορο της επιστροφής στην οδό Ομήρου δεν τον επέλεξε ποτέ κανείς.

Global recession or big opportunity?

We believe that the companies which succeed after the downturn are those which have the vision to plan ahead. Deloitte has the experience, insight and knowledge to help you identify opportunities, make plans and implement them. Be one step ahead, visit www.deloitte.com/cy

Available on the App Store

© 2014 Deloitte Limited

Deloitte.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Επίσημη πρώτη της Λυρικής στο ΚΠΙΣΝ με «Ηλέκτρα»

Του **ΣΑΚΗ ΙΩΑΝΝΙΔΗ**

Η «Ηλέκτρα» του Ρίχαρντ Στράους, με την κορυφαία μεσόφωνο Αγνή Μπάλτσα στον πρωταγωνιστικό ρόλο, θα είναι η εναρκτήρια παραγωγή της Εθνικής Λυρικής Σκηνής στην αίθουσα «Σταύρος Νιάρχος» του ΚΠΙΣΝ τον ερχόμενο Οκτώβριο, δίνοντας το στίγμα της νέας της περιόδου, η οποία όμως «σημαδεύεται» και από έλλειμμα άνω των 3 εκατομμυρίων ευρώ, όπως ανακοίνωσε ο καλλιτεχνικός διευθυντής της ΕΛΣ Γιώργος Κουμεντάκης.

Η όπερα ανεβαίνει πρώτη φορά στην ΕΛΣ και επίσης θα είναι η πρώτη συνεργασία της κ. Μπάλτσα με τον φορέα υπό τη μουσική διεύθυνση του Βασίλη Χριστόπουλου και τη σκηνοθεσία του Γιάννη Κόκκου. Στόχος του κ. Κουμεντάκη είναι η δημιουργία μιας νέας καλλιτεχνικής

Το στίγμα της νέας περιόδου, ωστόσο, «σημαδεύεται» και από έλλειμμα άνω των €3 εκατ.

ταυτότητας της ΕΛΣ με έμφαση σε έργα του 20ού αιώνα, στην ελληνική όπερα και οπερέτα και νέες αναθέσεις, όπου η παραστατικότητα θα είναι ισότιμη με το μουσικό αποτέλεσμα. «Θέλουμε να καταρρίψουμε τον μύθο ότι η όπερα είναι κάτι ξενόφερτο και δεν αφορά τους Έλληνες.

Θεωρώ ότι είναι ψευτοδίλημμα τα παραδοσιακά ή τα σύγχρονα ανεβάσματα. Δεν μας ενδιαφέρει να αγοράζουμε έργα αμφιλεγόμενης ποιότητας από θέατρα της ευρωπαϊκής περιφέρειας, ενώ οι συμπαραγωγές μας θα γίνονται για να υπηρετήσουν ένα καλλιτεχνικό αποτύπωμα και όχι για το θεαθήναι, προσωπικά συμφέροντα ή καριέρες», σημείωσε ο κ. Κουμεντάκης. Στις νέες συνεργασίες της ΕΛΣ περιλαμβάνονται οι σκηνοθέτες Θοδωρος Τερζόπουλος και Γιάννης Χουβαρδάς και ο χορογράφος Δημήτρης Παπαϊωάννου, ενώ στο δυναμικό του φορέα εντάσσονται ως μόνιμοι συνεργάτες η Μυρτώ Παπαθανασίου, η Χριστίνα Πουλίτση, ο Δημήτρης Τηλιακός, ο Τάσης Χριστογιαννόπουλος κ.ά. Στη δοκιμαστική λειτουργία (Μάρτιος - Αύγουστος)

Με τη «Μαντάμα Μπατερφλάι» του Πουτσίνι, με την Τσέλια Κοστέα (φωτ.), και τον «Τροβατόρε» του Βέρντι θα συμμετάσχει η ΕΛΣ στο Φεστιβάλ Αθηνών.

Από αριστερά, οι Αλ. Ευκλείδης, Αθ. Θεοδωρόπουλος και Γ. Κουμεντάκης παρουσίασαν τη νέα φιλοσοφία της ΕΛΣ και της Εναλλακτικής Σκηνής.

η ΕΛΣ θα παρουσιάσει στο ΚΠΙΣΝ το μπαλέτο «Τοπία» και την όπερα «Μάκβεθ» του Βέρντι, ενώ θα αποχαιρετήσει το «Ολύμπια» με τη «Ρέα» του Σαμάρα. Στο Φεστιβάλ Αθηνών θα συμμετάσχει με τη «Μαντάμα Μπατερφλάι» του Πουτσίνι και τον «Τροβατόρε» του Βέρντι.

Με τον «Ερωτόκριτο» του Δημήτρη Μαραμή, σε σκηνοθεσία Κωνσταντίνου Ρήγου, ξεκινάει η Εναλλακτική Σκηνή της ΕΛΣ τον ερχόμενο Μάιο, την οποία αναλαμβάνει πλέον ο σκηνοθέτης Αλέξανδρος Ευκλείδης. Νέες αναθέσεις, όπως η όπερα δωματίου «Ζ», που βασίζεται στο μυθιστόρημα του Βασίλη Βασιλικού, παραφράσεις έργων, όπως «Το λυκόφως των χρεών», που βασίζεται στο βαγκνερικό «Λυκόφως των θεών», μπαρόκ, παιδικά έργα αλλά και όπερα animation περιγράφουν την κατεύθυνση της νέας σκηνής. Θεσμοθετούνται, επίσης, ετήσια φεστιβάλ όπως οι «Ημέρες Λατρευτικής Μουσικής» με συναυλίες δωματίου και stand up κωμωδία, οι «Ημέρες Μουσικού Θεάτρου» με «παρεξηγημένα» έργα του ελληνικού ρεπερτορίου, η διήμερη «Ρετρομανία» και το Διεθνές Φεστιβάλ Πιάνου σε συνεργασία με τον αντίστοιχο θεσμό της Θεσσαλονίκης.

Το οργανόγραμμα της ΕΛΣ θα επανασχεδιαστεί στα πρότυπα διεθνών λυρικών θεάτρων, ενώ οι υπηρεσίες του φορέα θα είναι διασυνδεδεμένες με στόχο τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και τη διαφάνεια στη διαχείριση των προμηθειών. Οικονομικά, ο προϋπολογισμός της ΕΛΣ για το 2017 θα ανέλθει σε 12,5 εκατ. ευρώ (ποσό που καλύπτει κάτι περισσότερο από το μισθολογικό κόστος), ενώ αναζητείται λύση για το ετήσιο λειτουργικό κόστος των νέων εγκαταστάσεων ύψους 4,6 εκατ. ευρώ. Σε αυτό το πρόβλημα έρχεται να προστεθεί έλλειμμα ύψους 3,115 εκατ. ευρώ από οφειλές της προηγούμενης διοίκησης προς τρίτους, ενώ, όπως αποκάλυψε ο κ. Κουμεντάκης, το παλαιό έλλειμμα της ΕΛΣ ύψους 17 εκατ. ευρώ (που ανακοινώθηκε το 2011 και μηδενίστηκε το 2014) καλύφθηκε από τις έκτακτες επιχορηγήσεις των υπουργείων Πολιτισμού και Οικονομικών. «Είναι ένα νούμερο ανησυχητικό. Είναι ωραίο κανείς να ωραιοποιεί καταστάσεις, αλλά η αλήθεια δεν μπορεί να κρυφτεί», σημείωσε.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
Ιδιοκτησία
«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»
Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Πρόεδρος Δ.Σ.: Κωστας Ιορδανιδης · Διευθύνων Σύμβουλος: Δημητρης Λοττιδης · Διευθυντής: Ανδρεας Παρασχος
Αρχισυντάκτης: Μιχαλης Τσικαλας · Υπεύθυνος Ατελιέ: Παντελης Δαμιανου

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: **Αλεξης Παπαχελας** ■ Διεύθυνση συντάξεως: **Νικος Κωνστανταρας - Κωστης Φαφουτης**

03-OIK_OIKONOMIA_KATHI 21/02/17 20:53 Page 3

Συζητήσεις επί συζητήσεων για τα καύσιμα

Οι λιανικές τιμές της βενζίνης και του πετρελαίου κίνησης, η συζήτηση για νέα πρατήρια και το τελικό κόστος στον καταναλωτή

Της **ΝΑΤΑΣΑΣ ΤΣΙΑΚΟΛΗ**

Η αύξηση της τιμής των καυσίμων και οι επιπτώσεις στην οικονομία, και κατ' επέκταση στον Κύπριο καταναλωτή, συζητήθηκαν στην κοινοβουλευτική επιτροπή Ενέργειας, ώστε να δοθούν περαιτέρω στοιχεία όσον αφορά την τιμή του πετρελαίου κίνησης και της βενζίνης 95 οκτανίων. Συγκεκριμένα, τέθηκε το ερώτημα για ποιο λόγο οι λιανικές τιμές των δύο προϊόντων βρίσκονται περίπου στα ίδια επίπεδα μετά τους φόρους στην Κύπρο, ενώ κάτι παρόμοιο δεν ισχύει σε άλλα κράτη μέλη της ΕΕ.

Ο κυριότερος λόγος ως προς το γιατί συμβαίνει αυτό, σύμφωνα και με τα όσα ακούστηκαν στη Βουλή, είναι ότι

Οι τιμές των καυσίμων θα μειωθούν «αν εισέλθουν νέοι παίκτες στην χονδρική αγορά, αφού αυτή τη στιγμή είναι μόνο δύο», δήλωσε ο Στέφανος Κουρσάρης της ΠΟΒΕΚ.

σε κάθε κράτος μέλος ισχύει διαφορετικός συντελεστής έμμεσης φορολογίας για κάθε διαφορετικό καύσιμο. Σημειώνεται ότι σε όλα τα κράτη μέλη, εκτός από το Ηνωμένο Βασίλειο, το ύψος του έμμεσου φόρου για την βενζίνη 95 οκτανίων είναι υψηλότερο από το αντίστοιχο για το πετρέλαιο κίνησης και κυμαίνεται από € 0,363 σεντς το λίτρο φτάνοντας μέχρι και τα € 0, 780 σεντς το λίτρο.

Στις πλείστες χώρες η διαφορά μεταξύ των δύο είναι αρκετά μεγάλη φτάνοντας τα € 0,290 σεντς το λίτρο, σε σύγκριση με τη διαφορά που υπάρχει στην Κύπρο και η οποία είναι μόνο € 0,029 σεντς το λίτρο. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα, σε αρκετά κράτη μέλη, η βενζίνη 95 οκτανίων να πωλείται σε ψηλότερη τιμή απ΄ ό,τι το πετρέλαιο κίνησης. Στην 10η θέση κατατάσσεται η Κύπρος μεταξύ των κρατών μελών της Ε.Ε. σε ό,τι αφορά το χαμηλότερο Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης που επιβάλλεται στην αμόλυβδη βενζίνη και στην 15η θέση σε ό,τι αφορά το χαμηλότερο Ειδικό Φόρο Κατανάλωσης που επιβάλλεται στο πετρέλαιο εσωτερικής καύσης, που χρησιμοποιείται ως καύσιμο κινητήρων σύμφωνα με τα στοιχεία της Έκθεσης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΦΠΑ στα καύσιμα

Όσον αφορά στην επιβολή του ΦΠΑ στα καύσιμα, αυτό γίνεται βάσει των προνοιών της ευρωπαϊκής οδηγίας του Συμβουλίου του 2006, σχετικά με το κοινό σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας. Επιπλέον στην βάση επιβολής του φόρου περιλαμβάνονται τα τέλη, τα δικαιώματα όπως επίσης οι εισφορές και οι φόροι, με εξαίρεση τον ΦΠΑ καθώς και τα παρεπόμενα έξοδα, όπως είναι για παράδειγμα τα έξοδα προμήθειας, συσκευασίας, μεταφοράς και ασφάλισης, με τα οποία επιβαρύνει ο προμηθευτής ή ο παρέχων υπηρεσίες τον αποκτώντα ή τον λήπτη. Με βάση λοιπόν την εν λόγω διάταξη, η αξία ενός αγαθού ή μιας υπηρεσίας προσαυξάνεται με την επιβολή τελών, δικαιωμάτων, εισφορών ή φόρου, ώστε να καθοριστεί η αξία επί της οποίας θα επιβληθεί ο ΦΠΑ. Ως εκ τούτου, στην περίπτωση των καυσίμων, ο ΦΠΑ θα επιβάλλεται αφού επιβληθούν επί της αξίας των αγαθών οι οποιοιδήποτε ειδικοί φόροι κατανάλωσης επιβάλλονται από το Τμήμα Τελωνείων επί των αγαθών αυτών. Σύμφωνα με τον επικεφαλής της Υπηρεσίας Προστασίας Καταναλωτή του Υπουργείου Ενέργειας Χαράλαμπο Ρούσο, σε μελέτη που διενεργεί το Πανεπιστήμιο Κύπρου για την αυξομείωση των τιμών δεν διαπιστώνεται το φαινόμενο των πυραύλων και των φτερών, σε αντίθεση με την Ελεγκτική Υπηρεσία η οποία υποστηρίζει πως το φαινόμενο αυτό παρατηρείται εκ νέου στην αγορά.

Αντιδράσεις για πρατήρια

Σε σχετική επιστολή η διεύθυνση του Υπουργείου Εσωτερικών αναφέρει ότι δεν συμμερίζεται την θέση της Υπηρεσίας Ανταγωνισμού και Προστασίας Καταναλωτών καθώς και του Υπουργείου Ενέργειας ότι μπορούν να επέλθουν μειώσεις στην λιανική τιμή των καυσίμων με την δημιουργία νέων, ανεξάρτητων, πρατηρίων χαμηλού κόστους. Αντίθετα η Υπηρεσία Ανταγωνισμού σε σχετική μελέτη της, μεταξύ άλλων, αναφέρει ότι μπορεί να υπάρξει θετική επίδραση στις τιμές πώλησης καυσίμων, αν επιτραπεί η είσοδος στην λιανική αγορά των ανεξάρτητων μικρών πρατηρίων χαμηλού κόστους ή και πρατηρίων αυτοεξυπηρέτησης καταναλωτών σε παραδοσιακούς χώρους ή ακόμα και σε συνδυασμό με τις υπεραγορές. Ο Πρόεδρος του Παγκύπριου Συνδέσμου Πρατηριούχων Στέφανος Στεφάνου, από την πλευρά του, εξέφρασε τις αμφιβολίες του ότι η αύξηση των πρατηρίων θα αναγκάσει τους πρατηριούχους να αυξήσουν το περιθώριο κέρδους της λιανικής τιμής, ούτως ώστε να καλύψουν τα έξοδά τους, αφού η προσφορά καυσίμων θα αυξηθεί, ενώ η αγορά θα παραμένει η ίδια. Όπως ανέφερε ο Πρόεδρος του Συνδέσμου, τα πρατήρια από 240 το 2009 έχουν αυξηθεί στα 315 το 2015, επισημαίνοντας πως αν λειτουργήσουν πρατήρια χαμηλού κόστους τότε θα τίθεται θέμα βιωσιμότητας των πρατηρίων. Παρότι η δημιουργία πρατηρίων χαμηλού κόστους φαίνεται να παρουσιάζεται ως ένα μέτρο το οποίο θα οδηγήσει σε καλύτερες συνθήκες ανταγωνισμού, τα Υπουργεία Εσωτερικών και Ενέργειας εντούτοις από το 2009 δεν έχουν καταλήξει ποια υπηρεσία θα αναλάβει την αρμοδιότητα για αδειοδότηση νέων πρατηρίων. Πρόσθετα, όπως ελέχθη στην Επιτροπή, την αρμοδιότητα για τη χωροθετική πολιτική θα έχει το Υπουργείο Εσωτερικών, ενώ οι επιχειρηματικές άδειες θα εκδίδονται από το Υπουργείο Ενέργειας. Αξίζει να σημειωθεί ότι από το 2011 είχε ετοιμαστεί νομοσχέδιο για τη μεταφορά της αρμοδιότητας στο Υπουργείο Ενέργειας το οποίο είχε χαρακτηριστεί από την Υπηρεσία Ενέργειας ως δαιδαλώδες και μη επαρκές. Επίσης, όπως αναφέρθηκε στην Επιτροπή, για να δημιουργηθούν πρατήρια χαμηλού κόστους θα πρέπει να τροποποιηθεί η χωροθετική πολιτική.

Διακυμάνσεις τιμών Platt's, μέσου όρου τιμών Κύπρου και μέσου όρου τιμών Ε.Ε. για το πετρέλαιο κίνησης

(6/2/2016-6/2/2017)

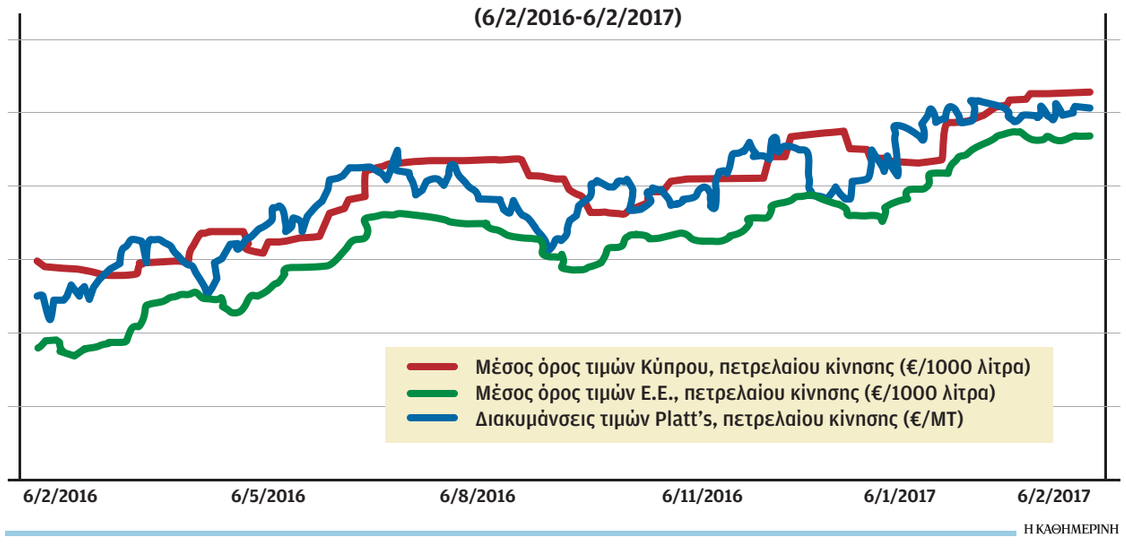

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

€396,2 εκατ. ο φόρος το 2016

Σύμφωνα με τον εκπρόσωπο του Υπουργείου Οικονομικών, οι εισπράξεις από την επιβολή φόρου κατανάλωσης στα καύσιμα ανήλθαν στα €340 εκατομμύρια το 2013, αυξήθηκαν στα €368 εκατομμύρια το 2014, στα €379 εκατομμύρια το 2015 και στα 396,2 εκατομμύρια το 2016.

04-OIK_OIKONOMIA_KATHI 21/02/17 21:00 Page 4

Αρνητικό ταμείο από την ανωμαλία στο λιμάνι

Αμεσες και μακροπρόθεσμες οι ζημιές σε ζωτικούς τομείς της οικονομίας

Ζημιές βραχυπρόθεσμες αλλά και μακροπρόθεσμες εντοπίζουν παραγωγικοί κλάδοι που χρησιμοποιούν το λιμάνι Λεμεσού. Στον χώρο της εξαγωγής φθαρτών οι πραγματικές ζημιές υπολογίζεται ότι φθάνουν στις 150 χιλιάδες ευρώ, ενώ το επόμενο διάστημα θα διαφανεί αν έχει υποστεί πλήγμα και ο εξαγωγικός τομέας.

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Η παρέμβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας το περασμένο Σάββατο κατάφερε να ανακόψει τον κατήφορο που είχε πάρει το λιμάνι Λεμεσού τις τελευταίες τρεις εβδομάδες, τώρα επαφίεται σε όλους τους εμπλεκόμενους να συμβάλουν ώστε η διαφαινόμενη ομαλοποίηση να συνεχισθεί ωσότου ο βασικός βραχίονας της λιμενικής βιομηχανίας αφήσει οριστικά και αμετάκλητα πίσω μια περίοδο, η οποία, όπως όλα δείχνουν, θα αφήσει τα σημάδια της πρώτα και κύρια σε βασικούς τομείς της οικονομίας. Το επόμενο διάστημα των 60 ημερών θεωρείται κρίσιμο τόσο για την επιτυχία του κυβερνητικού εγχειρήματος όσο και για την οικονομία, μιας και, όπως υποστηρίζεται, το λιμάνι από λειτουργικής πλευράς δεν έχει ξεφύγει από την επικίνδυνη ζώνη. Σχεδόν όλοι οι κλάδοι που

Η ΟΕΒ θα προχωρήσει σε αποτίμηση της ζημιάς που προκλήθηκε από την δυσλειτουργία του λιμένα Λεμεσού στην βάση ερωτηματολογίου, το οποίο θα κληθούν να συμπληρώσουν επηρεαζόμενοι επιχειρηματίες.

εξαρτώνται από το λιμάνι Λεμεσού θεωρούν ότι μια ενδεχόμενη λειτουργική υποτροπή του θα αφήσει πίσω της αυτή την φορά ανυπολόγιστες ζημιές και κοινωνικό κόστος. Σε ένα πρώτο απολογισμό για το τι άφησε στο πέρασμά της η μη ομαλή μετάβαση στο νέο περιβάλλον, το ταμείο που γίνεται από τους επηρεαζόμενους είναι αρνητικό. Πέρα από τις πραγματικές ζημιές που προκλήθηκαν και που για την ώρα μόνο κατά προσέγγιση μπορούν να υπολογισθούν, η οικονομία του τόπου ενδεχομένως να πληγεί από μη προσδιορίσιμες για την ώρα επιπτώσεις περισσότερο στο εξαγωγικό εμπόριο και λιγότερο στις εισαγωγές. Ένας άλλος παράγοντας, επίσης καθοριστικός, είναι το κόστος που θα πληρώσει η εγχώρια λιμενική βιομηχανία, το κύρος της οποίας έχει υποστεί ένα σημαντικό πλήγμα. Για την ώρα και με το λιμάνι Λεμεσού να δείχνει σημάδια ομαλοποίησης οι όποιες ζημιές προκλήθηκαν κρίνονται ως διαχειρίσιμες με την προϋπόθεση ότι η πορεία σταθερότητας δεν θα ανακοπεί.

Ομαλοποίηση των εξαγωγών

Αν υπάρχει ένας κλάδος που ένιωσε στο πετσί του την δυσλειτουργία του λιμένα Λεμεσού, κατά παραδοχή όλων των παραγωγικών φορέων, αυτός ήταν ο κλάδος των εσπεριδοειδών. Σύμφωνα με τις πρώτες εκτιμήσεις που γίνονται από παράγοντες του κλάδου, οι πραγματικές ζημιές που προκλήθηκαν στους παραγωγούς μέσα στις τρεις εβδομάδες αγγίζει τις 150 χιλιάδες ευρώ. Ζημιά που θα ήταν μεγαλύτερη, όπως μας λέχθηκε, αν δεν είχαν προηγηθεί οι άσχημες καιρικές συνθήκες οι οποίες σταμάτησαν την συλλογή και συσκευασία φθαρτών προς εξαγωγή. Την περίοδο υπολειτουργίας η ζημία που υπέστη ο κλάδος ανέρχεται σε 300 έως 500 τόνους φρούτων εποχής, ποσότητα η οποία λόγω της μη έγκαιρης αποκομιδής είτε έμεινε μέσα στα κτήματα με αποτέλεσμα να καταστεί ακατάλληλη για εξαγωγή είτε δεν συσκευάστηκε λόγω έλλειψης υλικών συσκευασίας. Υπό τις περιστάσεις, για τους εξαγωγείς φθαρτών, η μεγαλύτερη ζημιά δεν προήλθε από την ποσότητα που καταστράφηκε αλλά από ενδεχόμενες επιπτώσεις στο γενικότερο φάσμα που έχει να κάνει με το εγχώριο εξαγωγικό εμπόριο. Στον τομέα αυτό, όπως λέγεται, τα σημάδια από την μη εκτέλεση παραγγελιών στο εξωτερικό που είχαν ως αποτέλεσμα να χαθεί το μομέντουμ των αγορών θα διαφανούν σε δυο με τρεις εβδομάδες. Αυτό που φοβίζει τους επιχειρηματίες είναι το ενδεχόμενο να έχει υποστεί πλήγμα η αξιοπιστία στην εκτέλεση των συμβολαίων. Η ομαλοποίηση του λιμανιού Λεμεσού θεωρείται καθοριστικής σημασίας για τους ιδίους, μιας και ο τομέας των εξαγωγών βρίσκεται στο μέσον της σεζόν. Τυχόν υποτροπιασμός, όπως λέγεται, θα επιφέρει την χαριστική βολή. Από πλευράς εσπεριδοειδοπαραγωγών δεν τίθεται θέμα διεκδικήσεων αποζημιώσεων αλλά αποτροπής των χειρότερων συνεπειών για τον εξαγωγικό κλάδο.

Εξαγωγές χαλλουμιού

Ομαλή περιγράφεται η εικόνα που επικρατεί μετά το περασμένο Σάββατο και στις εξαγωγές τυροκομικών. Η αύξηση που παρατηρείται στην παραγωγικότητα του λιμανιού είχε ως αποτέλεσμα να ομαλοποιείται η εξαγωγή μεγάλων ποσοτήτων χαλλουμιού που βρίσκονταν εγκλωβισμένες σε αποθήκες. Μια χαρακτηριστική περίπτωση ήταν αυτή με το χαλλούμι Αλάμπρας. Εδώ δεν παρατηρήθηκαν, όπως μας ειπώθηκε, πραγματικές ζημιές. Αυτό που φαίνεται να προβληματίζει τους εξαγωγείς είναι το επόμενο διάστημα μέχρι την καλοκαιρινή περίοδο όπου θα πραγματοποιηθούν οι εξαγωγές μεγάλων ποσοτήτων. Με βάση την πληροφόρηση που έχουν από πελάτες του εξωτερικού, δεν παρατηρήθηκαν ελλείψεις μιας και το χαλλούμι στις διεθνείς αγορές έχει χαρακτηρισθεί ως εποχικό προϊόν, η ζήτηση του οποίου ανεβαίνει κατακόρυφα κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Η τρέχουσα περίοδος αλλά και η επόμενη μέχρι τον Απρίλιο είναι το διάστημα όπου οι αγορές του εξωτερικού εφοδιάζονται με το προϊόν. Η περίοδος μη ορθής λειτουργίας του λιμανιού, όπως λένε οι παραγωγοί, είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση στο κόστος εξαγωγής.

Μελέτη για τις ζημιές

Το θέμα των επιπτώσεων που άφησε η ανωμαλία στο λιμάνι Λεμεσού θα τύχει επιστημονικής αξιολόγησης και έρευνας που θα πραγματοποιήσει ο εργοδοτικός σύνδεσμος. Η ΟΕΒ, μέσω ερωτηματολογίου προς τους άμεσα επηρεαζόμενους, θα επιχειρήσει, σύμφωνα με τις πληροφορίες της «Κ», να αποτιμήσει την ζημιά που προκλήθηκε συνολικά και στον κάθε κλάδο ξεχωριστά. Η έρευνα θα επικεντρώνεται σε τρεις σημαντικούς πυλώνες, στους οποίους στηρίζεται ο εξαγωγικός τομέας : τιμή διάθεσης, ποιότητα προϊόντος, συνέπεια και αξιοπιστία. Λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες ποιότητα και συνέπεια, ατού του εξαγωγικού κλάδου της Κύπρου, η ΟΕΒ κρίνει ότι οι εξαγωγές έχουν υποστεί ένα σημαντικό πλήγμα. Ενδεικτικό της ανησυχίας που επικρατεί είναι και τα στοιχεία για τον όγκο των εξαγωγών. Ένα 60% του συνόλου αφορά πατάτες, εσπεριδοειδή και χυμούς φρούτων. Η εικόνα που υπάρχει στην ΟΕΒ για το κεφάλαιο ζημιών συμπεριλαμβάνει το σύνολο της οικονομικής δραστηριότητας. Την προηγούμενη περίοδο μειώθηκε αισθητά η παραγωγή λόγω αποθηκευτικών χώρων, ενώ επιπτώσεις υπήρξαν στον κατασκευαστικό τομέα όπου επιβραδύνθηκε η παραγωγή, τον μεταποιητικό, στα τρόφιμα αλλά και την ελαφριά βιομηχανία. Και εδώ, ωστόσο, ως μεγαλύτερο πλήγμα προβάλλεται η αξιοπιστία και η συνέπεια. Πηγές της ΟΕΒ θεωρούν βέβαιο ότι το θέμα διεκδικήσεων αποζημιώσεων είναι υπαρκτό και θα αναζητηθούν από όσους υπέστησαν ζημιές.

Σχεδόν όλοι οι κλάδοι που εξαρτώνται από το λιμάνι θεωρούν ότι ενδεχόμενη λειτουργική υποτροπή του θα αφήσει πίσω της ανυπολόγιστες ζημιές και κοινωνικό κόστος.

Πλήγμα για την φήμη του λιμένα Λεμεσού

Η αναταραχή που προκλήθηκε στην λειτουργία του λιμανιού Λεμεσού δεν αφήνει ανεπηρέαστη την λιμενική βιομηχανία του τόπου. Οι ζημιές που έχουν προκληθεί, υποστηρίζουν παράγοντες και φορείς που δρουν επαγγελματικά στο λιμάνι, είναι πολλαπλές. Εν αντιθέσει με τους μεταφορείς, όπου η κατάσταση έχει ομαλοποιηθεί, δεν συμβαίνει, όπως υποστηρίζεται από τους ίδιους, και με τις υπηρεσίες που παρέχονται στα πλοία. Στον τομέα αυτό η κατάσταση δεν έχει διαφοροποιηθεί προς το καλύτερο με χαρακτηριστικό παράδειγμα, όπως μας επώθηκε, ότι χθες Τρίτη οι καθυστερήσεις στην εξυπηρέτηση πλοίων συνεχιζόντουσαν με έξι πλοία να αναμένουν στα ανοιχτά για να ξεφορτώσουν. Και δεν είναι μόνο η αναμονή αλλά και ο χρόνος παραμονής μέσα στο λιμάνι, όπως επισημαίνεται. Με την νέα κατάσταση, ένα πλοίο χρειάζεται μια εβδομάδα για να αναχωρήσει την στιγμή που προηγουμένως χρειαζόταν τρεις ημέρες. Επίσης, όπως εκτιμάται από τους ίδιους παράγοντες, αρνητικό στοιχείο παραμένει ο μη τελικός καθορισμός τιμών για προϊόντα που αποτελούν το 60% των εγχώριων εξαγωγών. Τέτοια είναι οι πατάτες, τα εσπεριδοειδή, ανακυκλώσιμα υλικά, αλεύρι, χυμοί φρούτων, τυροκομικά προϊόντα και λάδι. Η όλη κατάσταση, όπως εκτιμάται, θα προκαλέσει αλλαγή χρεώσεων από πλευράς ναυτιλιακών εταιρειών προς τα πάνω. Ωστόσο, και εδώ θεωρείται ισχυρό ενδεχόμενο οι ναυτιλιακές γραμμές να δώσουν περιθώριο χρόνου για προσαρμογή του λιμανιού στο νέο περιβάλλον. Ναυτιλιακός πράκτορας μας είπε χαρακτηριστικά ότι αν η κατάσταση δεν βελτιωθεί στο εγγύς μέλλον τότε σε αυτή την περίπτωση θεωρείται βέβαιο ότι θα αλλάξουν πολιτική.

Για σοβαρές επιπτώσεις στην οικονομία του τόπου κάνουν λόγο παράγοντες του λιμανιού Λεμεσού, αλλά και επιχειρηματίες αν στο άμεσο μέλλον παρουσιασθούν και πάλι λειτουργικά προβλήματα.

Επίθεση Νικόλα Παπαδόπουλου

Σε πολιτικό επίπεδο συνεχίσθηκαν οι επικρίσεις κατά της κυβέρνησης από τον χώρο της αντιπολίτευσης. Ο πρόεδρος του ΔΗΚΟ Νικόλας Παπαδόπουλος, που επισκέφθηκε το λιμάνι Λεμεσού συνοδευόμενος από βουλευτές του κόμματός του, έβαλε κατά της κυβέρνησης για την παραχώρηση της διαχείρισης του λιμανιού σε ιδιώτες χωρίς, όπως υποστήριξε, να υπάρξει η απαραίτητη προετοιμασία και ένας σωστός σχεδιασμός και γι΄ αυτό υπάρχουν ευθύνες. Ερωτηθείς ποιες ευθύνες θα πρέπει να αναληφθούν, απάντησε πως «εγώ αν ήμουν Υπουργός Μεταφορών, ήδη θα είχα παραιτηθεί» και διερωτήθηκε πώς είναι δυνατόν σε μια ευρωπαϊκή χώρα να κλείσει το λιμάνι για λόγους λειτουργίας και κατά πόσο είναι αυτή η εικόνα που θέλουμε να εκπέμπει η Κύπρος σε μια παρά πολύ κρίσιμη στιγμή για την κυπριακή οικονομία.

Ραντεβού την Πέμπτη στο Υπουργικό για Χάρη-Παμπορίδη

Παραμένει η ενόχληση αναφορικά με πτυχές στην υπό εκπόνηση μελέτη από το Υπουργείο Οικονομικών για το ΓεΣΥ

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Αν και ο Υπουργός Υγείας επαναλαμβάνει σε όλους τους τόνους, και προχθές μετά το πέρας της συνεδρίασης στο Προεδρικό, πως δεν υφίσταται θέμα με την υπό εκπόνηση μελέτη για το ΓεΣΥ από το ΥΠΟΙΚ, εντούτοις είναι διάχυτη η πεποίθηση στο παρασκήνιο πως τα πράγματα δεν είναι έτσι. Εκείνο που κυριαρχεί προσώρας, και μέχρι Παμπορίδης-Γεωργιάδης να συναντηθούν,

Το ΓεΣΥ θα βρεθεί ενώπιον του Προέδρου της Δημοκρατίας στις 28 του μήνα, μετά και από σχετικό αίτημα από κοινωνικούς φορείς.

είναι ορισμένες εκ των πτυχών της μελέτης που ετοιμάζει το ΥΠΟΙΚ και άπτονται των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Υγείας. Παρασκηνιακά αναφέρεται η ενόχληση ακόμη και του ίδιου του κ. Παμπορίδη ως προς το ότι για παράδειγμα ζητείται από τον ανάδοχο η εξέταση των νομοσχεδίων για την αυτονόμηση των νοσηλευτηρίων αλλά και για αυτό του ΓεΣΥ με την έμφαση να δίνεται στις τροποποιήσεις τόσο για το τελευταίο όσο και στις εναλλακτικές

«Σεβόμεθα τα επιχειρήματα του οποιουδήποτε φορέα, ιδιαίτερα τους εργαζόμενους στον τομέα της δημόσιας υγείας» και τα αιτήματα που έχουν σχέση με την εργοδότηση και διασφάλιση των δικαιωμάτων τους, αλλά «πρώτιστο μέλημα όλων πρέπει να είναι ο ασθενής», είπε ο κ. Περδίκης.

«Η Υγεία έχει καταρρεύσει»

Σε μια άλλη εξέλιξη, συνάντηση είχαν χθες ο επικεφαλής των Οικολόγων με τον Υπ. Υγείας, στα γραφεία του κινήματος. Ο κ. Περδίκης δήλωσε πως η δημόσια υγεία έχει καταρρεύσει με έναν τρόπο δραματικό και κρίσιμο, ενώ πρόσθεσε ότι δεν επιτρέπεται στην Κυβέρνηση, στα πολιτικά κόμματα και σε οποιοδήποτε εμπλεκόμενο φορέα να νομίζει ότι έχει την πολυτέλεια για οποιαδήποτε άλλη καθυστέρηση. «Σεβόμεθα τα επιχειρήματα του οποιουδήποτε φορέα, ιδιαίτερα τους εργαζόμενους στον τομέα της δημόσιας υγείας» και τα αιτήματα που έχουν σχέση με την εργοδότηση και διασφάλιση των δικαιωμάτων τους, αλλά «πρώτιστο μέλημα όλων πρέπει να είναι ο ασθενής», είπε ο κ. Περδίκης. Συμπλήρωσε ότι στόχος όλων πρέπει να είναι ο τερματισμός της απαράδεκτης κατάστασης στη δημόσια υγεία, καθώς «δεν σηκώνει ούτε μέρα παραπάνω». Συνέχισε, λέγοντας ότι οι Οικολόγοι έχουν παράσχει στον Υπουργό όλη την πολιτική στήριξη που χρειάζεται, «ανησυχούμε όμως γιατί βλέπουμε ότι και από την πλευρά της Κυβέρνησης γίνονται βήματα τα οποία πιθανόν να οδηγήσουν σε καθυστέρηση στην εφαρμογή» του ΓεΣΥ. Από την πλευρά του, ο κ. Παμπορίδης εξέφρασε την ελπίδα ότι η μεταρρύθμιση της Υγείας θα μπορέσει να προωθηθεί τις επόμενες εβδομάδες, σε συνεργασία με τις πολιτικές δυνάμεις. «Συζητήσαμε για όλα τα θέματα και άκουσα με προσοχή τις θέσεις των Οικολόγων στα θέματα που αφορούν τα εργασιακά ζητήματα της αυτονόμησης», είπε ο Υπουργός. «Εύχομαι και ελπίζω ότι τις επόμενες εβδομάδες, σε απόλυτη συνεργασία και με τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις, θα μπορέσουμε να προωθήσουμε την όλη προσπάθεια της μεταρρύθμισης της Υγείας, η οποία είναι τόσο σημαντική για τον τόπο και τους πολίτες», πρόσθεσε.

05-OIK_POLITIKI_KATHI 21/02/17 22:01 Page 5

Νέα σύννεφα στην προσφορά για Τεχνολογικό στο Πεντάκωμο

Μη ικανοποιητικά τα κριτήρια του φακέλου τα οποία κατέθεσε ο Ταϊλανδός και που χρήζουν διευκρίνισης

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Δυστοκία φαίνεται να υπάρχει σχετικά με την προσφορά των ταϊλανδικών συμφερόντων Wyncoast Industrial Park Public Co. Ltd. για τη δημιουργία και λειτουργία του επιστημονικού τεχνολογικού πάρκου στο Πεντάκωμο. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», εύλογα δημιουργείται το ερώτημα εάν ο διαγωνισμός θα οδηγηθεί και σε άλλη παράταση, την πέμπτη κατά σειρά, λόγω μη ικανοποίησης της προσφοράς. Υπενθυμίζεται πως στις 20 Ιανουαρίου και πάνω στην εκπνοή της παράτασης που είχε δοθεί, υποβλήθηκε προσφορά από την ταϊλανδέζικη εταιρεία ως ενδιαφερόμενος στρατηγικός επενδυτής για το πάρκο, η οποία δραστηριοποιείται στον τομέα και είναι εισηγμένη στο χρηματιστήριο της Ταϊλάνδης. Η κατάθεση της προσφοράς έγινε από τον Chairman του ομίλου, Jak Chamikorn.

Βάσει των όρων και προνοιών του διαγωνισμού, η πρόταση που λήφθηκε τυγχάνει εξέτασης από την αρμόδια Επιτροπή Αξιολόγησης, η οποία στη συνέχεια θα καταθέσει τις καταληκτικές εισηγήσεις της στο Συμβούλιο Προσφορών του Υπουργείου Ενέργειας. Σύμφωνα με πληροφορίες, ο φάκελος φαίνεται να μην ικανοποιεί πλήρως τους όρους του διαγωνισμού που κατέθεσε η Wyncoast και θα χρειαστούν κάποιου είδους περαιτέρω διευθετήσεις. Πρόσθετα όμως, αξίζει να σημειωθεί πως η συγκεκριμένη εταιρεία δραστηριοποιείται στον τομέα της ανάπτυξης ακινήτων και δεν είναι εταιρεία η οποία θα ασχοληθεί με την τεχνολογική πτυχή του έργου. Η Wyncoast είναι απλά η εταιρεία που βρίσκει διαθέσιμους χώρους και έχει π.χ. 50 εν δυνάμει επενδυτές ως κύκλο για να επενδύσουν εντός του Τεχνολογικού Πάρκου. Ως Real Estate Agent, λοιπόν, βλέπει την επένδυση από ένα άλλο πρίσμα και ίσως εκεί έγκειται το πρόβλημα που σύμφωνα με πληροφορίες έχει δημιουργηθεί. Άρα, δύο τινά υπάρχουν: Ή θα υπάρξουν διευθετήσεις μεταξύ των δύο πλευρών, ή σε ένα πολύ κακό σενάριο το οποίο δεν επιβεβαιώνεται βέβαια, μπορεί να οδηγηθεί ξανά σε παράταση το εγχείρημα της δημιουργίας και λειτουργίας του Πάρκου στο Πεντάκωμο της Λεμεσού.

Το ενδιαφέρον από την Wyncoast για το τεχνολογικό πάρκο είναι πραγματικό, έχοντας εμπειρία επί του αντικειμένου.

Παρόλα αυτά, για να μην κινδυνολογούμε, η εταιρεία διαχειρίζεται ήδη τρία τεχνολογικά πάρκα ανά το παγκόσμιο, που σημαίνει πως έχει εμπειρία για να διαχειριστεί και αυτό του Πεντακώμου, με έτοιμη ομάδα επενδυτών. Να σημειωθεί πως το ενδιαφέρον για το τεχνολογικό πάρκο έγινε απτό κατά την τελευταία παράταση που είχε δοθεί.

Τι προνοεί

Ο διαγωνισμός αφορά στην ενοικίαση κρατικής γης, εμβαδού 328.000 τ.μ. περίπου και για περίοδο 50 χρόνων, η οποία προορίζεται για την ανάπτυξη του Επιστημονικού Τεχνολογικού Πάρκου στην παραθαλάσσια περιοχή Πεντακώμου, της επαρχίας Λεμεσού. Το έργο αναμένεται να αποτελέσει βασική υποδομή για την προαγωγή της έρευνας, της καινοτομίας και της υψηλής τεχνολογίας στην Κύπρο, αλλά και εργαλείο ανάπτυξης της επιχειρηματικότητας και της έξυπνης εξειδίκευσης. Απώτερος σκοπός είναι η συνεισφορά στη διαφοροποίηση της οικονομίας της χώρας και η μετατροπή της Κύπρου σε περιφερειακό κέντρο εφαρμοσμένης γνώσης.

Ο σχεδιασμός προβλέπει για διαχωρισμό της ανάπτυξης σε δύο φάσεις. Η μία αφορά την περιοχή στην οποία θα βρίσκονται οι κεντρικές υπηρεσίες του Πάρκου και η άλλη στην περιοχή που θα αναπτυχθούν οι τεχνολογικές επιχειρηματικές μονάδες. Στόχος είναι οι εταιρείες να αναπτυχθούν ομοιόμορφα και γύρω από τις κεντρικές υπηρεσίες που θα παρέχει το κέντρο.

Οι Κεντρικές Υπηρεσίες θα πρέπει να περιλαμβάνουν ένα κτίριο διοίκησης που θα φιλοξενεί τις υπηρεσίες ασφάλειας και συντήρησης καθώς και υπηρεσίες πληροφοριών και καθοδήγησης, κέντρο συνεδρίων και Εκθέσεων, επιταχυντές επιχειρήσεων που θα παρέχουν χώρο και υπηρεσίες. Γραφεία για επιχειρήσεις και οργανισμούς των οποίων οι δραστηριότητές τους έχουν άμεση σχέση με τις αδειοδοτούμενες χρήσεις στην περιοχή. Θα περιλαμβάνει, επίσης, περιορισμένο χώρο για εμπορικές αναπτύξεις που θα εξυπηρετούν τους χρήστες του Τεχνολογικού Πάρκου. Τέλος θα υπάρχουν μικρής έκτασης χώροι που θα χρησιμοποιούνται ως εστιατόρια και καφέ καθώς επίσης και αθλητικές εγκαταστάσεις όπως γυμναστήριο, γήπεδα τένις κτλ.

Ως Real Estate Agent, βλέπει την επένδυση από ένα άλλο πρίσμα και ίσως εκεί έγκειται το πρόβλημα που σύμφωνα με πληροφορίες έχει δημιουργηθεί.

Προϊόντα υψηλής τεχνολογίας

Στο Τεχνολογικό Πάρκο θα δημιουργηθούν χώροι για εγκατάσταση Τεχνολογικών Επιχειρηματικών Μονάδων οι οποίες θα φιλοξενήσουν αναπτύξεις για παραγωγή προϊόντων υψηλής τεχνολογίας που θα σχετίζονται με τομείς όπως των τηλεπικοινωνιών, της μικροηλεκτρονικής, τεχνολογίας και πληροφορικής βιο-ιατρικής μηχανικής και ρομποτικής, ανάμεσα σ' άλλα. Επιπρόσθετα, θα επιτρέπονται συμπληρωματικές εγκαταστάσεις στη συγκεκριμένη περιοχή που θα έχουν σχέση με ερευνητικά κέντρα, κέντρα εκπαίδευσης, πανεπιστημιακές μονάδες και επαγγελματικά εργαστήρια. Σ' αυτήν την περιοχή, δεν θα επιτρέπονται εμπορικής φύσεως αναπτύξεις. Αναλυτικότερα, 25% των χώρων θα καταλαμβάνει το κέντρο παροχής υπηρεσιών, 60% των χώρων θα αφορά στην ανάπτυξη των τεχνολογικών επιχειρηματικών μονάδων και το 15% θα είναι χώροι πρασίνου. Στον κεντρικό χώρο θα επιτρέπεται η ανάπτυξη τριώροφων κτιρίων και σε σχέση με τις τεχνολογικές μονάδες οι αναπτύξεις θα είναι μάξιμουμ δύο όροφοι. Παράλληλα, ο επενδυτής θα έχει την ευθύνη να αναπτύξει τις υποδομές που θα σχετίζονται με το έργο.

Όσο κι αν μοιάζουν,
οι ανάγκες τους διαφέρουν

Με μια σειρά από **ευέλικτα καταθετικά σχέδια**, μπορούμε να τις ικανοποιήσουμε πλήρως.

www.bankofcyprus.com.cy

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ *Του* **ΑΝΤΩΝΗ ΖΑΪΡΗ***

Η πραγματική απειλή

Οι απειλές για την ελληνική οικονομία έχουν σωρευτεί επικίνδυνα και είναι πολλές. Η μεγαλύτερη όμως είναι η αδυναμία εξόδου στις αγορές κεφαλαίου και χρήματος για άντληση δανειακών κεφαλαίων εντός, οπωσδήποτε, του 2017.

Σε αντίθετη περίπτωση, με το δεδομένο ότι στα μέσα του 2018 το τρίτο μνημονιακό πρόγραμμα εκπνέει, οι συζητήσεις για το Grexit βάσιμα πλέον θα αρχίσουν να κορυφώνονται και η τότε κυβέρνηση θα βρεθεί μπροστά σε μία κρίσιμη ιστορική καμπή διαχείρισης της αναγκαστικής εξόδου της χώρας από το ευρώ και της χρεοκοπίας. Αυτή, δυστυχώς, είναι η πραγματικότητα που λέγεται από λίγους.

Οι μεγάλες καθυστερήσεις στη διαπραγμάτευση και στο κλείσιμο της δεύτερης αξιολόγησης, που έπρεπε να έχει γίνει από τις αρχές του 2016, θα δυσχεράνει επιπλέον αφενός, τη συμμετοχή της Ελλάδας στο λεγόμενο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ (Q.E.) με ό,τι αυτό συνεπάγεται στις συνθήκες ρευστότητας και βελτίωσης των όρων χρηματοδότησης στην πραγματική οικονομία και αφετέρου, την υπερβολική κατά τα άλλα επίτευξη μεγέθυνσης 3% για φέτος. Το αν βεβαίως η μεγέθυνση αυτή είναι διατηρήσιμη και για πόσο χρονικό διάστημα αποτελεί σοβαρό ερώτημα. Οσον αφορά, δε, τη συζήτηση για το χρέος, αυτή είναι πιθανό να σέρνεται μέχρι τις γερμανικές εκλογές του φθινοπώρου, καθώς κανείς Γερμανός αξιωματούχος δεν θα βάλει στην προεκλογική του ατζέντα θέμα ελάφρυνσης του ελληνικού χρέους γιατί αυτό θα σημαίνει χάσιμο ψήφων. Ωστόσο, οι εκκρεμούσες μεταρρυθμίσεις στις αγορές προϊόντων και εργασίας και η ηλεκτρονικοποίηση των μέσων πληρωμής για τον έλεγχο της φοροδιαφυγής θα λειτουργήσουν ευεργετικά στην αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ. Η επίτευξη, ως εκ τούτου, των ενδιάμεσων στόχων στην οικονομία όπως το κλείσιμο της αξιολόγησης με πολύ βαρύ δημοσιονομικό πακέτο μέτρων για την κάλυψη που δημοσιονομικού κενού, κατά το ΔΝΤ, και προκειμένου να αποφευχθεί η συμμετοχή σε ένα τέταρτο πρόγραμμα, η βελτίωση της ρευστότητας και το πλέγμα δομικών μεταρρυθμίσεων, που με ιδιαίτερη προσήλωση πρέπει να υλοποιήσει η κυβέρνηση, συνιστούν αξιοσημείωτο γεγονός, αν όλα αυτά προφανώς εντάχθούν σε ένα πλαίσιο συντεταγμένης στρατηγικής κατεύθυνσης που προοιωνίζεται συγκρούσεις και ρήξεις με κατεστημένες νοοτροπίες, κομματικές αγκυλώσεις και παρηκμασμένες κοινωνικές προκαταλήψεις. Η σύγκρουση με το παλιό δεν έχει επιτευχθεί, καθώς πόροι της οικονομίας συνεχίζουν να διοχετεύονται μέσω κεντρικών και περιφερειακών δομών εξουσίας σε αμφιλεγόμενες επιχειρηματικές δραστηριότητες που διασυνδέονται με τη σιγουριά του κράτους. Αυτό δεν μεταφράζεται σε ανάπτυξη αλλά σε αποδρομή από τη λογική και τον ορθολογισμό και είναι αυτό που τόσα χρόνια οι περήφανοι και λαοπρόβλητοι πολιτικοί ηγέτες της χώρας έκαναν με περισσή επιτυχία, διακτινίζοντας ταυτόχρονα εξαρτησιακές σχέσεις διαπλοκής και αισχρής αγοραπωλησίας συνειδήσεων. Αυτό βέβαια είναι ένα μελανό και ντροπιαστικό κομμάτι της σύγχρονης ελληνικής πολιτικής κοινοβουλευτικής ιστορίας. Κατά τα άλλα, όμως, μπορούμε και μιλάμε ελεύθερα σε καθεστώς Δημοκρατίας!!!

Η αδυναμία εξόδου στις αγορές κεφαλαίου και χρήματος για άντληση δανειακών κεφαλαίων εντός του 2017.

* Ο δρ Αντώνης Ζαΐρης είναι αντιπρόεδρος ΣΕΛΠΕ και μέλος της Ενωσης Αμερικανών Οικονομολόγων (ΑΕΑ).

ΑΝΑΛΥΣΗ *Του* **ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ**

Το κρυφό όραμα ολοκληρωτισμού

Κάποιοι δεν θέλουν επιστροφή στην κανονικότητα. Οχι μόνον δεν τη θέλουν, αλλά την πολεμούν γιατί η ομαλότητα δεν τους ευνοεί. Σε μια κανονική χώρα, θα έχαναν τη δυνατότητα να ασκούν εξουσία, να δημιουργήσουν το καθεστώς που ονειρεύονται. Ενδόμυχα, αισθάνονται ότι θα έπαυαν να έχουν λόγο (πολιτικής) ύπαρξης.

Η πρόταση επιστροφής στη δραχμή και η σχετική προπαγάνδα δεν είναι παρά το όνειρο για αλλαγή καθεστώτος. Η μεγάλη υποκρισία είναι ότι η θεωρία αυτή προωθείται και «τεκμηριώνεται» και από ανθρώπους που διατηρούν τα χρήματά τους στο εξωτερικό και οι οποίοι θα συνεχίσουν να εισπράττουν αμοιβές και άλλα έσοδα σε «σκληρό συνάλλαγμα» όταν όλοι υπόλοιποι θα αγωνιούμε για την ισοτιμία της δραχμής, που θα αυξάνει καθημερινά τις τιμές σε βασικά προϊόντα όπως καύσιμα, ορισμένα φάρμακα και πολλά τρόφιμα, ενώ οι μισθοί θα έχουν χάσει πάνω από τη μισή αγοραστική τους δύναμη...

Και όμως οι «δραχμιστές» θα είναι ευτυχείς, γιατί θα έχουν υλοποιήσει το μεγάλο όραμα. Στην εξουσία θα βρίσκεται μια «μετωπική» κυβέρνηση, δηλαδή θα κυβερνάμε «εμείς» με κάποιους συμμάχους που παίζουν τον ρόλο του «χρήσιμου ηλίθιου», κατά την ιστορική έκφραση του Λένιν. Αυτό άλλωστε γίνεται ήδη...

Η συμμαχία αυτή προφανώς υπάρχει, αλλά μπορεί να βρεθούν και νέοι πρόθυμοι, διψασμένοι για εξουσία. Γι' αυτό είναι συστηματική η προσπάθεια να επικρατήσει η αντίληψη ότι για τα προβλήματα φταίνε οι «νεοφιλελεύθεροι» Ευρωπαίοι, δηλαδή η Ευρωπαϊκή Ενωση. Σε πρόσφατη εκδήλωση ανακοινώθηκε η «επιστημονική» μελέτη σύμφωνα με την οποία η επιστροφή στη δραχμή δεν είναι εύκολη αλλά είναι σωτήρια. Προτείνεται η επιστροφή να γίνει με την παραπλανητική ισοτιμία 1 ευρώ προς 1 δραχμή. Και στη συνέχεια, το επόμενο πεντάλεπτο στην πραγματικότητα, το ένα ευρώ θα έχει αξία 3 δραχμές ή και περισσότερες. Η «επιστημονική» πρόβλεψη είναι ότι «ο πληθωρισμός θα κυμανθεί μεταξύ 6% και 10%» και υποτίθεται ότι το εθνικό νόμισμα θα φέρει πλεόνασμα «από 4,5 έως 6 δισ.» παρότι δεν υπήρχε όταν είχαμε δραχμή! Ενδεχομένως υπονοούν ότι θα καθιερωθούν έλεγχοι και απαγορεύσεις για εισαγωγές, αγνοώντας τη δημιουργία «μαύρης αγοράς», που άλλωστε δεν τους ενοχλούσε όταν υπήρχε στις κομμουνιστικές χώρες.

Η πρόταση επιστροφής στη δραχμή και η σχετική προπαγάνδα δεν είναι παρά το όνειρο για αλλαγή καθεστώτος.

Οι υποσχέσεις αυτές διανθίζονται επίσης με κλασική οικονομική μπουρδολογία για «στοχευμένη ενίσχυση της βιομηχανικής και αγροτικής παραγωγής», με την οποία γίνεται προσπάθεια να ωραιοποιηθούν αλήθειες όπως «θα απαιτηθεί κατ' αρχάς παύση πληρωμών του δημοσίου χρέους και δημόσιος έλεγχος γι' αυτό, με έναρξη διαπραγματεύσεων για διαγραφή, δεύτερον, δημόσιος και εθνικός έλεγχος στην Τράπεζα της Ελλάδος και δημόσιος έλεγχος στις τράπεζες με τοποθέτηση δημόσιου επιτρόπου».

Η αλλαγή νομίσματος για όλους αυτούς δεν είναι αυτοσκοπός ούτε έχει οικονομική και αναπτυξιακή στόχευση όπως υποστηρίζουν. Είναι ένα ακόμα στάδιο για την επιβολή κομματικού ελέγχου στο κράτος, στην κοινωνία, στον τρόπο σκέψης των ανθρώπων. Γι' αυτό δεν θέλουν εξομάλυνση.

Τα σημερινά προβλήματα τα βλέπουν ως ευκαιρία, γιατί δημιουργούν τις προϋποθέσεις για την εκπλήρωση δυσδιάκριτων επιλογών. Αν ήμασταν μια κανονική οικονομία με «εύλογα» προβλήματα όπως η ανάπτυξη και οι φόροι, θα αναδεικνύονταν διαφορετικές κυβερνήσεις. Χωρίς ζηλωτές, οπαδούς του ολοκληρωτισμού.

06-OIK_OIKONOMIA_KATHI 21/02/17 20:59 Page 6

Παράλληλοι μονόλογοι από Αναστασιάδη και Ακιντζί

Σε διαφορετικά μήκη κύματος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και ο Τ/Κ ηγέτης

Των **ΜΙΧΑΛΗ ΤΣΙΚΑΛΑ** *και* **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Με μια συνέντευξη του Προέδρου της Δημοκρατίας Νίκου Αναστασιάδη στο ΑΠΕ και από την άλλη όλα όσα είπε ο Μουσταφά Ακιντζί αλλά και ο ΥΠΕΞ της Τουρκίας Μεβλούτ Τσαβούγλου κατά την επίσκεψη του δεύτερου στα κατεχόμενα, επιβεβαιώθηκε το χάσμα που επικρατεί ανάμεσα στις δυο πλευρές πλέον. Μέσα σε αυτά τα πλαίσια, ο Μουσταφά Ακιντζί δεν απάντησε ξεκάθαρα για το αν θα παραβρεθεί την Πέμπτη στην προγραμματισμένη συνάντηση για τις συνομιλίες στο Κυπριακό με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. «Αυτό εξαρτάται από τον Αναστασιάδη», είπε, ωστόσο η μεγαλύτερη εικόνα πύκνωσε με τα σύννεφα Τσαβούσογλου, ο οποίος άσκησε δριμεία κριτική στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Σε συνέντευξη στο ΑΠΕ, ο κ. Αναστασιάδης εξήγησε ότι ο χάρτης Ακιντζί για το εδαφικό δεν είναι ικανοποιητικός, γιατί «δεν περιλαμβάνει περιοχές ζωτικής σημασίας».

Οι τελευταίες εξελίξεις αποδεικνύουν την ορθότητα της τουρκικής θέσης για εγγυήσεις, δήλωσε ο ΥΠΕΞ της Τουρκίας, αναφερόμενος στο ζήτημα του ενωτικού δημοψηφίσματος. «Θα συνεχίσουμε να είμαστε στο πλευρό των αδελφιών μας στο νησί», είναι το μήνυμα που στέλνει στους «ορθαλμοστιστές» της Ένωσης, όπως είπε, ενώ μίλησε για «επιθετική στάση» του Νίκου Αναστασιάδη, ισχυριζόμενος ότι έχει τη σημασία του το γεγονός ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας επιχειρεί να αιτιολογήσει την νέα εξέλιξη και τη χρονική συγκυρία της και προσθέτοντας ότι η ε/κ πλευρά απέδειξε τις αληθινές της προθέσεις. Ο κ. Τσαβούσογλου ανέφερε ότι έχει φιλία με τον κ. Αναστασιάδη, παρόλα αυτά η λύση του Κυπριακού είναι άλλη υπόθεση και πρόσθεσε: «Γιατί χτύπησες την πόρτα και έφυγες;» Είπε επίσης ότι δεν κατανοεί την επιστολή Αναστασιάδη στον Γιούνκερ περί «τουρκικής εισβολής» σε περίπτωση που ενταχθεί η Τουρκία στην Ε.Ε.

Ο Τσαβούσογλου ισχυρίστηκε ότι η Τουρκία επιθυμεί να τηρήσει εποικοδομητική στάση στην επόμενη περίοδο. Ωστόσο, για να συμβεί αυτό η ε/κ πλευρά πρέπει να διορθώσει το λάθος της. Οι συνομιλίες έφτασαν στο σημερινό σημείο χάρη στην στάση της τ/κ ηγεσίας και της τουρκικής κυβέρνησης, παρά τις αρνητικές εξελίξεις που προέκυψαν κατά διαστήματα, είπε ο κ. Τσαβούσογλου και πρόσθεσε: «Δυστυχώς όλο πιο συχνά βλέπουμε την αρνητική στάση της ε/κ πλευράς που δεν είναι έτοιμη για λύση». Ο Τούρκος ΥΠΕΞ ανέφερε ότι βασικές προϋποθέσεις της λύσης είναι η ελευθερία και η ασφάλεια και ιδίως η πολιτική ισότητα, χωρίς την οποία δεν θα υπάρξει λύση.

Ο κ. Τσαβούσογλου, απαντώντας σε ερώτημα σχετικά με τις εγγυήσεις, είπε ότι δεν υπάρχει σε αυτό πρόοδος, μίλησε στη συνέχεια για την κατάσταση στην περιοχή και τη Συρία, αναφερόμενος δε στις εξελίξεις στην ΑΟΖ είπε χαρακτηριστικά ότι «η υπομονή μας έχει τα όριά της».

Εξαρτάται από τον Αναστασιάδη

Των δηλώσεων Τσαβούσογλου προηγήθηκαν αυτές του Τ/Κ ηγέτη Μουσταφά Ακιντζί, ο οποίος άφησε να εννοηθεί ότι όλα προς το παρόν είναι ανοικτά ενόψει της συνάντησης της Πέμπτης, λέγοντας ότι όλα εξαρτώνται από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη. Ο Τ/Κ ηγέτης είπε ότι ο Νίκος Αναστασιάδης πρέπει να διορθώσει το λάθος, προσθέτοντας ότι από την πρώτη μέρα της κρίσης η τ/κ πλευρά προσέφυγε στα ΗΕ για να αναλάβουν ρόλο για την επίλυσή της και για να μην αποκρυβεί η μισή αλήθεια, όπως έκαμε πριν από λίγες ημέρες ο κ. Αϊντε, κατά τον Μουσταφά Ακιντζί. Ο Τ/Κ ηγέτης είπε ακόμα ότι κατά την διάρκεια της πολιτικής του καριέρας κατέβαλλε προσπάθειες για λύση βιώσιμη με ισότητα και ασφάλεια και ότι η Άγκυρα υποστηρίζει αυτή την γραμμή, ότι δηλαδή οι δύο προϋποθέσεις για λύση για την πλευρά του, είναι η εκ περιτροπής προεδρία και η αποτελεσματική συμμετοχή στην λήψη αποφάσεων: «Δίχως αυτά δεν οδηγούμαστε στην φάση των δημοψηφισμάτων». Αναφερόμενος στη σημασία της πολιτικής ισότητας του «βόρειου ιδρυτικού κράτους» με το «νότιο ιδρυτικό κράτος» σε περίπτωση λύσης, ο κ. Ακιντζί είπε ότι η ε/κ πλευρά δεν έχει κατανοήσει την σημασία αυτού του ζητήματος, ότι δηλαδή δεν είναι αρκετή η απλή πλειοψηφία στους μηχανισμούς λήψης αποφάσεων στην ομοσπονδία. Σε ό,τι δε αφορά τις συνομιλίες ανέφερε ότι δεν έχουν καταφέρει οι δυο πλευρές να σημειώσουν μέχρι στιγμής πρόοδο στα ανοιχτά κεφάλαια.

Ο Ακιντζί δεν απάντησε ξεκάθαρα για το αν θα παραβρεθεί την Πέμπτη στην προγραμματισμένη συνάντηση για τις συνομιλίες στο Κυπριακό με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

«Μόνο ρητορική για λύση από την Τουρκία»

Αποκαλυπτικός από την πλευρά του ήταν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στη συνέντευξη που έδωσε στο ΑΠΕ-ΜΠΕ. Δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι μετά το δημοψήφισμα στην Τουρκία ο Πρόεδρος Ερντογάν, εφόσον κερδίσει, θα ακολουθήσει εποικοδομητική στάση στο Κυπριακό, δήλωσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και επισήμανε ότι από πλευράς Ερντογάν «υπάρχει μόνον η ρητορική, που δυστυχώς μέχρι σήμερα δεν έχει αποδειχθεί στην πράξη, ότι η επιθυμία της Τουρκίας είναι η λύση». Το μέγα ερώτημα, σημείωσε, είναι τι είδους λύση θέλει. «Αν είναι λύση στα μέτρα τουρκικών προδιαγραφών, δεν μπορεί να αποτελέσει λύση για τους Ελληνοκυπρίους», τόνισε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης. Για την αποχώρηση του Τουρκοκύπριου ηγέτη, Μουσταφά Ακιντζί, από την συνάντηση της περασμένης Πέμπτης στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για το Κυπριακό ο Πρόεδρος Αναστασιάδης θεωρεί ότι «οι υπερβολές και ιδιαίτερα οι αιτιάσεις για αποχώρηση από τις συνομιλίες δεν είναι παρά τα προβλήματα, που ενδεχομένως δημιουργούνται στο εσωτερικό της Τουρκίας για όποια κίνηση μπορεί να παραβλάψει τις επιδιώξεις του Προέδρου Ερντογάν σε σχέση με το δημοψήφισμα της 16ης Απριλίου». Στην συνέντευξή του, ο κ. Αναστασιάδης εξήγησε ότι ο χάρτης Ακιντζί για το εδαφικό δεν είναι ικανοποιητικός, γιατί «δεν περιλαμβάνει περιοχές ζωτικής σημασίας, περιοχές οι οποίες να δίνουν την δυνατότητα σε μεγαλύτερο αριθμό Ελληνοκυπρίων να επιστρέψουν υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση». Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ρωτήθηκε αν με τα σημερινά δεδομένα υπάρχουν προοπτικές σύγκλησης νέας διάσκεψης εντός του Μαρτίου για να απαντήσει πως «εμείς είμαστε πανέτοιμοι. Το θέμα είναι η αποχώρηση του Τουρκοκύπριου ηγέτη από την συνάντηση της περασμένης Πέμπτης (16/2/2017) για ένα θέμα, το οποίο θα έπρεπε να αντιμετωπιστεί με ψυχραιμία και ιδιαίτερα να ληφθούν υπόψη κάποιοι σημαντικοί παράγοντες, που ήδη έχουν εκτεθεί. Όπως η ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου, με εξαίρεση το ΕΛΑΜ, η οποία επαναβεβαιώνει την προσήλωση στην επιδιωκόμενη λύση. Συνεπώς, η απόφαση αυτή θα έπρεπε να καθησυχάσει τους Τουρκοκυπρίους ότι ουδείς μιλά για Ένωση. Επίσης, παρά το γεγονός ότι εορτάζεται η πρώτη Απριλίου, επέτειος του απελευθερωτικού αγώνα των Ελληνοκυπρίων κατά της Αγγλοκρατίας με απώτερο στόχο την Ένωση, ουδείς διανοήθηκε να πει ότι συνεχίζουμε την πολιτική της Ένωσης. Επομένως, θεωρώ ότι οι υπερβολές και ιδιαίτερα οι αιτιάσεις για αποχώρηση από τις συνομιλίες δεν είναι παρά τα προβλήματα, που ενδεχομένως δημιουργούνται στο εσωτερικό της Τουρκίας για όποια κίνηση μπορεί να παραβλάψει τις επιδιώξεις του προέδρου Ερντογάν σε σχέση με το δημοψήφισμα της 16ης Απριλίου».

Κινήσεις για εκτόνωση της κρίσης κάνει το ΑΚΕΛ

Μαραθώνιο επαφών με την τουρκοκυπριακή πλευρά πραγματοποιεί ο Αντρος Κυπριανού, επιδιώκοντας να αποκατασταθεί η ζημιά

Της **ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ**

Υπό τη σκιά της άσχημης τροπής που έχουν πάρει οι συνομιλίες, σε μαραθώνιο επαφών και διαβουλεύσεων με την τ/κ πλευρά επιδίδεται το τελευταίο διάστημα ο γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρος Κυπριανού, πραγματοποιώντας συναντήσεις με Τ/Κ αξιωματούχους και πολιτικά κόμματα για την επόμενη μέρα και τη διαχείριση της κρίσης. Οι πολιτικές προεκτάσεις που έλαβε η απόφαση της Βουλής για το ενωτικό δημοψήφισμα, ενεργοποίησε αμέσως τα αντανακλαστικά του ΑΚΕΛ στο να αναλάβει πρωτοβουλίες για εκτόνωση της κρίσης, καθώς μετά και από την τελευταία συνάντηση των δύο ηγετών την περασμένη Πέμπτη, προκλήθηκε όπως όλα δείχνουν ρήγμα στις σχέσεις των δύο μερών, με άγνωστη την πορεία των συνομιλιών. «Ως ΑΚΕΛ θα εξαντλήσουμε κάθε περιθώριο, όσο μικρό και να είναι αυτό, καταβάλλοντας προσπάθειες έτσι ώστε να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις εκείνες που θα επιτρέψουν την επανέναρξη ουσιαστικών διαπραγματεύσεων», ανέφερε με το πέρας της πολύωρης συνάντησής του με το Ρεπουμπλικανικό Τουρκικό Κόμμα, το απόγευμα της Τρίτης, εκφράζοντας την εκτίμηση πως το γυαλί στις συνομιλίες φαίνεται να έχει ραγίσει.

Στόχος των πρωτοβουλιών του ΑΚΕΛ είναι να καταστήσει σαφές ότι ο διάλογος θα πρέπει να επαναρχίσει άμεσα, ωστόσο από τις τελευταίες επαφές εκφράζεται η εκτίμηση πως το γυαλί έχει ραγίσει.

Ο γ.γ. του ΑΚΕΛ ενημέρωσε την παραμονή της συνάντησης των δύο ηγετών για το άσχημο κλίμα που επικρατούσε στην τ/κ πλευρά.

Το απόγευμα της Τρίτης, ο γ.γ. του ΑΚΕΛ είχε επίσημη συνάντηση με την ηγεσία του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος στην Εζεκία Παπαϊωάννου. Είναι η δεύτερη συνάντηση των δύο πλευρών μέσα σε λίγες μέρες και πραγματοποιήθηκε την ίδια μέρα που ο Τούρκος Υπουργός Εξωτερικών Μεβλούτ Τσαβούσογλου είχε μία πολύωρη συνάντηση στο «προεδρικό» με τον Μουσταφά Ακκιντζί. Σήμερα θα πραγματοποιηθεί συνάντηση με την ηγεσία του Κόμματος Κοινοτικής Δημοκρατίας, ενώ αναμένεται να ακολουθήσει συνάντηση με την ηγεσία του κόμματος Ενωμένη Κύπρος το ερχόμενο Σάββατο.

Προειδοποιήσεις ΑΚΕΛ

Μετά τη συνάντηση με την ηγεσία του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος ο γ.γ. του ΑΚΕΛ προέβη σε δηλώσεις χαρακτηρίζοντας ως πολύ κρίσιμη και δύσκολη την κατάσταση. «Δεν πρόκειται να αναλωθώ στο ποιος ευθύνεται ή γιατί έχουμε φτάσει σε αυτό το σημείο. Εκείνο το οποίο θέλω να επισημάνω είναι ότι και οι δύο ηγέτες άλλος λιγότερο, άλλος περισσότερο έχουν ευθύνη, κατά την άποψή μας, να βρουν τρόπο για επανέναρξη των ουσιαστικών διαπραγματεύσεων στο Κυπριακό», επεσήμανε ο κ. Κυπριανού. Ο Άντρος Κυπριανού προειδοποίησε τους δύο ηγέτες αλλά και τα πολιτικά κόμματα για τους κινδύνους που ελλοχεύουν από το ενδεχόμενο κατάρρευσης των διαπραγματεύσεων.

Ενημερώνει το Προεδρικό ο Αντρος

Θα πρέπει να σημειωθεί πάντως, πως οι επαφές του γ.γ. του ΑΚΕΛ Άντρου Κυπριανού με τον Πρόεδρο Αναστασιάδη είναι συχνές, ιδιαίτερα μετά και από την κρίση που προκλήθηκε. Ο κ. Κυπριανού μετέβη στο Προεδρικό την παραμονή της συνάντησης του Προέδρου με τον Τ/Κ ηγέτη, ενημερώνοντάς τον για τις επαφές που είχε με Τ/Κ αξιωματούχους στη Χαβαντίς και μεταφέροντάς του το άσχημο κλίμα που επικρατούσε μέχρι και εκείνη τη στιγμή στην τ/κ πλευρά. Οι δύο πλευρές φέρεται να αντάλλαξαν απόψεις για το πώς πρέπει να κινηθούν οι δύο πλευρές, ενώ ο Άντρος Κυπριανού φέρεται να υπογράμμισε στον Νίκο Αναστασιάδη την ανάγκη να συνεχίσει ο διάλογος.

«Επιτέλους ας συνειδητοποιήσουμε όλοι μας, πού θα οδηγηθούν τα πράγματα εάν καταρρεύσουν οι διαπραγματεύσεις. Είναι αφέλεια να θεωρεί κάποιος ότι τα πράγματα θα παραμείνουν ως έχουν σήμερα και η ζωή θα συνεχίσει να κυλά στους ίδιους ρυθμούς δίχως κανένα πρόβλημα. Τα πράγματα θα είναι εξαιρετικά δύσκολα και οι εξελίξεις αρνητικότατες για το σύνολο των Κυπρίων, και για τους Ελληνοκύπριους και για τους Τουρκοκύπριους και για τους Μαρωνίτες και για τους Αρμένιους και τους Λατίνους».

Ράγισε το γυαλί

Πάντως, με το πέρας της συνάντησης, αλλά και υπό τη σκιά των δηλώσεων Ακκιντζί και Τσαβούσογλου, ο Άντρος Κυπριανού έκανε λόγο για τη σοβαρότητα των στιγμών. «Είναι προφανές ότι έχει ραγίσει το γυαλί. Και πρέπει να βρεθεί κάποιος τρόπος να επανασυγκολληθεί», ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Κυπριανού.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως στις αρχές της προηγούμενης βδομάδας, ο Άντρος Κυπριανού είχε συναντηθεί σε εκδήλωση που πραγματοποίησε η τ/κ εφημερίδα Χαβαντίς με Τ/Κ αξιωματούχους, στους οποίους διαμήνυσε πως η αντίδραση της τ/κ πλευράς ήταν υπερβολική και σε κάποιο βαθμό απαράδεκτη και θα έπρεπε να γυρίσουν στο τραπέζι των συνομιλιών. Το ζήτημα, ωστόσο, φαίνεται να πήρε προεκτάσεις την Πέμπτη στο τραπέζι των συνομιλιών. Είναι γι΄ αυτό που την επομένη των «επεισοδιακών αποχωρήσεων» των δύο ηγετών από το τραπέζι των συνομιλιών, ο Άντρος Κυπριανού μετέβη στα κατεχόμενα όπου και συναντήθηκε με τον Πρόεδρο του Ρεπουμπλικανικού Τουρκικού Κόμματος Τουφάν Εχουρμάν, με τον Πρόεδρο του κόμματος Κοινοτικής Δημοκρατίας Τζεμάλ Οζιγίτ, με συνεργάτες του Μουταφά Ακκιντζί αλλά και με τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ.

Επανέναρξη διαλόγου

Στόχος των πρωτοβουλιών που αναλαμβάνει το ΑΚΕΛ είναι η εξομάλυνση της κατάστασης και η εκτόνωση της κρίσης που έχει προκληθεί μεταξύ των δύο μερών, με το ΑΚΕΛ να ξεκαθαρίζει την ανάγκη επανέναρξης του ουσιαστικού διαλόγου για την επίλυση του Κυπριακού. Άλλωστε οι πρόσφατες δηλώσεις του Νίκου Αναστασιάδη στο Αθηναϊκό Πρακτορείο ότι η απόφαση της Βουλής ήταν ατυχέστατη και αναίτια λαϊκίστικη προσέγγιση θεωρείτο από στελέχη του ΑΚΕΛ πως δεν δίνουν πλέον οποιαδήποτε δικαιολογία στον Τ/Κ ηγέτη να συνεχίζει να αντιδρά με τον ίδιο τρόπο. Πάντως, όπως εκτιμούν πολιτικοί κύκλοι, το κλίμα επί του παρόντος δεν βελτιώνεται ούτε και μετά από τη διορθωτική κίνηση του ΔΗΣΥ την περασμένη Παρασκευή στη Βουλή.

07-OIK_OIKONOMIA_KATHI 21/02/17 20:52 Page 7

Άνοδος για τον εναρμονισμένο πληθωρισμό

Σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, η κατηγορία με τη μεγαλύτερη θετική μεταβολή ήταν η Στέγαση, Ύδρευση, Ηλεκτρισμός και Υγραέριο

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΙΩΑΝΝΟΥ**

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) τον Ιανουάριο 2017 αυξήθηκε κατά 0,7%, σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2016, ενώ σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα μειώθηκε κατά 0,8%. Ο ΕνΔΤΚ Ευρωζώνης για τον τελευταίο μήνα βασίζεται σε εκτίμηση της EUROSTAT. Συγκριτικά με τον Ιανουάριο του 2016, και σύμφωνα με τα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας, η κατηγορία με τη μεγαλύτερη θετική μεταβολή ήταν η Στέγαση, Ύδρευση, Ηλεκτρισμός και Υγραέριο (2,8%) ενώ τη μεγαλύτερη μείωση παρουσίασε η κατηγορία Επίπλωση, Οικιακός Εξοπλισμός και Προϊόντα Καθαρισμού(-2,4%). (Πίνακας 1). Σε σχέση με τον Δεκέμβριο 2016, η μεγαλύτερη μεταβολή σημειώθηκε στην κατηγορία

Ο ΕνΔΤΚ μπορεί να θεωρηθεί ότι μετρά μόνο την μεταβολή στο επίπεδο των τιμών ενός καθορισμένου προτύπου δαπανών. Το κόστος ζωής είναι ευρύτερη έννοια αφού πέραν των τιμών επηρεάζεται και από τις ποσότητες που αγοράζονται – καταναλώνονται όπως και τις ανέσεις/ανάγκες των νοικοκυριών.

Ένδυση και Υπόδηση (-14,0%). (Πίνακας 1). Η μεγαλύτερη μεταβολή στις οικονομικές κατηγορίες, σε σχέση με τον Ιανουάριο του 2016 παρατηρήθηκε στην κατηγορία Ενέργεια, όπου καταγράφηκε αύξηση 8,1%. Συγκριτικά με τον προηγούμενο μήνα, η μεγαλύτερη μεταβολή σημειώθηκε στην κατηγορία Μη Ενεργειακά Βιομηχανικά Προϊόντα(-4,2%). (Πίνακας 2)

Τι είναι ο ΕνΔΤΚ

Ο Εναρμονισμένος Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (ΕνΔΤΚ) σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία είναι οικονομικός δείκτης που καταρτίζεται για τη μέτρηση των διαχρονικών μεταβολών στις τιμές των καταναλωτικών αγαθών και υπηρεσιών που αποκτώνται, χρησιμοποιούνται ή πληρώνονται από τα νοικοκυριά. Υπολογίζεται σύμφωνα με μια εναρμονισμένη προσέγγιση και μεθοδολογία όπως καθορίστηκαν από την Ε.Ε. με μια σειρά σχετικών κανονισμών. Στόχος του ΕνΔΤΚ είναι να καλύψει την τελική καταναλωτική δαπάνη για όλα τα είδη νοικοκυριών ώστε να δοθεί μια έγκαιρη και σαφής εικόνα του πληθωρισμού. Εννοιολογικά ο ΕνΔΤΚ είναι περισσότερο «δείκτης τιμών τύπου Laspeyres» παρά «δείκτης κόστους ζωής», πράγμα που αντικατοπτρίζει τον καίριο ρόλο του στη μέτρηση της σταθερότητας των τιμών. Συνεπώς, ο ΕνΔΤΚ δεν είναι ταυτόσημη έννοια με το κόστος ζωής. Γενικά, ο ΕνΔΤΚ μπορεί να θεωρηθεί ότι μετρά μόνο την μεταβολή στο επίπεδο των τιμών ενός καθορισμένου (σταθερού) προτύπου δαπανών. Το κόστος ζωής είναι ευρύτερη έννοια αφού πέραν των τιμών επηρεάζεται και από τις ποσότητες που αγοράζονται – καταναλώνονται όπως και τις ανέσεις/ανάγκες των νοικοκυριών.Η γεωγραφική κάλυψη του ΕνΔΤΚ καλύπτει τις τιμές των αγαθών και υπηρεσιών στη Λευκωσία, Λάρνακα, Λεμεσό και Πάφο. Για κάθε πόλη οι αυξομειώσεις των τιμών κατά προϊόν κάθε μήνα σταθμίζονται (δηλ. δίνεται βαρύτητα) ανάλογα με τον πληθυσμό. Συγκεκριμένα οι συντελεστές στάθμισης για τις τέσσερις επαρχίες όπως έχουν καθοριστεί είναι : Λευκωσία 42%, Λεμεσός 30%, Λάρνακα 18% και Πάφος 10%.

Οι μετρούμενες τιμές είναι αυτές που πραγματικά πληρώνουν οι καταναλωτές για την απόκτηση συγκεκριμένων αγαθών και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των διαφόρων φόρων, όπως το φόρο προστιθέμενης αξίας και το φόρο κατανάλωσης. Λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του Δείκτη και οι τιμές των ξεπουλημάτων καθώς και οι τιμές άλλων προσφορών εφόσον ισχύουν γενικά και δεν υπόκεινται κάτω από όρους. Ο ΕνΔΤΚ δεν περιλαμβάνει δαπάνες για τόκους και άλλες πιστωτικές επιβαρύνσεις, αφού δεν θεωρούνται καταναλωτικές δαπάνες.

Το καλάθι της νοικοκυράς

Ο καταρτισμός του ΕνΔΤΚ γίνεται βάσει των προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο καλάθι της νοικοκυράς και προκύπτουν κατά κύριο λόγο από την Έρευνα Οικογενειακών Προϋπολογισμών που διενεργεί η Στατιστική Υπηρεσία (κάθε 5 χρόνια περίπου). Η Έρευνα Οικογενειακού Προϋπολογισμού καταγράφει τις καθημερινές δαπάνες των νοικοκυριών και έτσι προσδιορίζονται πόσα ξοδεύουν και σε ποια αγαθά και υπηρεσίες. Το καλάθι της νοικοκυράς πρέπει να αναθεωρείται, έτσι ώστε να αντιπροσωπεύει τις τρέχουσες καταναλωτικές συνήθειες των νοικοκυριών. Δεν υπάρχει ομοιόμορφο καλάθι που να ισχύει για όλες τις ευρωπαϊκές χώρες.Τα αγαθά και οι υπηρεσίες που περιλαμβάνονται στον ΕνΔΤΚ έχουν τη δική τους βαρύτητα ή συντελεστή στάθμισης. Η βαρύτητα συγκεκριμένου αγαθού ή υπηρεσίας δείχνει το ποσοστό της δαπάνης, για την απόκτησή του από τα νοικοκυριά, σε σχέση με τη συνολική δαπάνη όλων των προϊόντων και υπηρεσιών που περιλαμβάνονται στο Δείκτη. Οι συντελεστές στάθμισης δεν αντικατοπτρίζουν τις ποσότητες που καταναλώνει το νοικοκυριό για συγκεκριμένα αγαθά και υπηρεσίες. Μέχρι το 2011 για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης χρησιμοποιούνταν κυρίως στοιχεία από την Έρευνα Οικογενειακού Προϋπολογισμού, ενώ από το 2012 λαμβάνονται στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών. Η δε τιμοληψία πραγματοποιείται κυρίως με προσωπικές επισκέψεις στα καταστήματα και συμπληρώνεται με κεντρική συλλογή, μέσω τηλεφώνου και διαδικτύου.Περίπου 850 αγαθά και υπηρεσίες από όλες τις κατηγορίες δαπανών συνθέτουν το καλάθι της νοικοκυράς.

Κατηγορίες Αγαθών και Υπηρεσιών	ΕνΔΤΚ (2015=100) Δεκ 2016	Ιαν 2017	Μεταβολές (%) Ιαν 17/ Ιαν 16	Ιαν 17/ Δεκ 16
Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά	100,64	101,94	0,6	1,3
Αλκοολούχα ποτά και καπνός	97,86	99,31	-0,2	1,5
Ένδυση και υπόδηση	105,49	90,76	0,3	-14,0
Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και υγραέριο	97,59	97,84	2,8	0,3
Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός, και προϊόντα καθαρισμού	97,77	97,84	-2,4	0,1
Υγεία	101,52	101,53	1,0	0,0
Μεταφορές	93,58	92,36	1,7	-1,3
Επικοινωνίες	98,82	98,54	-1,6	-0,3
Αναψυχή και πολιτισμός	99,96	99,92	0,8	0,0
Εκπαίδευση	100,74	100,74	0,5	0,0
Εστιατόρια και ξενοδοχεία	96,84	96,39	1,4	-0,5
Άλλα αγαθά και υπηρεσίες	100,47	99,39	-0,1	-1,1
Γενικός Εναρμονισμένος ΔΤΚ	98,73	97,92	0,7	-0,8

Οικονομικές Κατηγορίες	Συντελεστές Στάθμισης	Μεταβολές (%) Ιαν 17/ Ιαν 16	Ιαν 17/ Δεκ 16
ΓενικόςΕν.ΔΤΚ	1000	0,7	-0,8
Ενέργεια	74,60	8,1	2,6
Τρόφιμα-Αλκοολούχα Ποτά-Καπνός	250,35	0,4	1,3
Μη ενεργειακά βιομηχανικά προϊόντα	214,78	-0,6	-4,2
Υπηρεσίες	460,27	0,3	-1,0

Κωδικοποίηση

Τα αγαθά και οι υπηρεσίες του ΕνΔΤΚ κατανέμονται σε 12 κατηγορίες και ταξινομούνται βάσει της κωδικοποίησης COICOP:

1. Τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά
2. Αλκοολούχα ποτά και καπνός
3. Είδη ένδυσης και υπόδησης
4. Στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρισμός και θέρμανση
5. Επίπλωση, οικιακός εξοπλισμός
6. Υγεία
7. Μεταφορές
8. Επικοινωνίες
9. Αναψυχή και πολιτισμός
10. Εκπαίδευση
11. Εστιατόρια και ξενοδοχεία
12. Άλλα αγαθά και υπηρεσίες

Διαφορές ΔΤΚ και ΕνΔΤΚ

Ο ΕνΔΤΚ διαφέρει από το ΔΤΚ στα ακόλουθα:

• Στην αντιμετώπιση της ιδιοκατοίκησης: Στον ΕνΔΤΚ, εξαιρούνται επί του παρόντος τα τεκμαρτά μισθώματα για τις δαπάνες στέγασης σε περίπτωση ιδιοκατοίκησης, ενώ στον εθνικό ΔΤΚ για τις χρονιές 2005 μέχρι 2010, με βάση το 2005=100, συμπεριλαμβάνονταν μέρος τους. Από τον Ιανουάριο του 2011 τα τεκμαρτά μισθώματα δεν συμπεριλαμβάνονται ούτε στον εθνικό ΔΤΚ.

• Στην κάλυψη των νοικοκυριών: Ο ΕνΔΤΚ καλύπτει όλες τις δαπάνες στην επικράτεια της χώρας, των μονίμων κατοίκων και των τουριστών. Από την άλλη πλευρά, ο ΔΤΚ καταγράφει τις καταναλωτικές δαπάνες των νοικοκυριών που διαμένουν στην Κύπρο.

• Στην αναθεώρηση των συντελεστών στάθμισης: Οι συντελεστές στάθμισης του ΕνΔΤΚ αναθεωρούνται κάθε χρόνο ενώ οι συντελεστές στάθμισης του ΔΤΚ αναθεωρούνται κάθε πέντε χρόνια. Επίσης, μέχρι το 2011 για τον υπολογισμό των συντελεστών στάθμισης χρησιμοποιούνταν δεδομένα κυρίως από την Έρευνα Οικογενειακού Προϋπολογισμού και για τους δύο δείκτες. Από το 2012 οι συντελεστές στάθμισης του ΕνΔΤΚ εξάγονται κυρίως από στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών.

08-ΟΙΚ_ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ_ΚΑΤΗΙ 21/02/17 20:53 Page 8

Περνά στην αντεπίθεση η ΚΕΟ με την Estrella

Ποντάρει στη συνεργασία της με τον ισπανικό όμιλο DAMM Group

Συνέντευξη στον
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Αφότου κόπηκε ο ομφάλιος λώρος μεταξύ της ΚΕΟ και της διανομής των μπυρών Heineken, Amstel και Murphy's - που είχε τα δικαιώματα για τις τρεις μπύρες – η ΚΕΟ δεν έμεινε με σταυρωμένα χέρια και προχώρησε σε συμφωνία με τον όμιλο Damm και διανέμει στην Κύπρο την μπύρα Estrella, με τη σχετική συμφωνία να έχει ξεκινήσει από το τέλος του 2016. Μιλώντας στην «Κ» ο εμπορικός διευθυντής της ΚΕΟ PLC Δημήτρης Σιανδρής αναφέρει πως η εταιρεία βρίσκεται σε μια συνεχή αναζήτηση για την διεύρυνση στην υφιστάμενη γκάμα προϊόντων, τα οποία θα καλύπτουν όχι μόνο τις σημερινές αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς. Πρόσθετα, ο κ. Σιανδρής τονίζει ότι νιώθουν σίγουροι για την επιλογή της συγκεκριμένης συμφωνίας, με μεγάλες βλέψεις για το μέλλον, ενώ υπογραμμίζει ότι η Κύπρος αποτελεί στρατηγικής σημασίας αγορά για την DAMM και την ανάπτυξη των προϊόντων της. Τέλος, επισημαίνει πως η απόφαση των υπευθύνων της Heineken να αναλάβουν οι ίδιοι τα προϊόντα τους και από τον Ιανουάριο του 2017 να διατίθενται στην κυπριακή αγορά μέσω της Tempo Beverages Cyprus Limited, ήταν εξέλιξη η οποία επηρέασε λίγο τα πλάνα της εταιρείας.

Τα premium και specialties προϊόντα σαν κατηγορίες καλύπτουν σήμερα περίπου το 12% της αγοράς της μπύρας στην Κύπρο.

- Πότε συνήφθη η συμφωνία με την Damm για την Estrella;

- Μέσα στο 2016 και αφού διαφάνηκαν οι τάσεις της αγοράς δεχτήκαμε επίσκεψη από τον υπεύθυνο εξαγωγών του DAMM Group. Στη συνάντηση μάς εξήγησε πως παρακολουθώντας την κυπριακή αγορά μπύρας ξεχώριζε πάντα τον τρόπο προσέγγισης της εταιρείας ΚΕΟ και εντόπισε την ευκαιρία πιθανής συνεργασίας με τον τερματισμό του συμβολαίου της HEINEKEN. Μας εξήγησε πως η Κύπρος αποτελεί στρατηγικής σημασίας αγορά για την DAMM και την ανάπτυξη των προϊόντων της και πως η πλέον κατάλληλη εταιρεία η οποία θα μπορούσε να υλοποιήσει το συγκεκριμένο πλάνο ανάπτυξης είναι η ΚΕΟ plc, σύμφωνα με το business plan το οποίο είχαν εκπονήσει. Η συνεχής ανάπτυξη της ΚΕΟ plc τα τελευταία χρόνια σε όλες τις κατηγορίες που δραστηριοποιείται, ο συνδυασμός των συμπληρωματικών προϊόντων με αυτά της DAMM Group σε όλες τις κατηγορίες των προϊόντων που βρίσκονται στο portfolio της ΚΕΟ plc και το νέο, μοντέρνο και εξωστρεφές πρόσωπο της εταιρείας ήταν οι βασικοί παράγοντες που οδήγησαν τον όμιλο DAMM στην στρατηγική επιλογή της ΚΕΟ plc για την αγορά της Κύπρου.

- Πώς και λήφθηκε η συγκεκριμένη απόφαση για τη συγκεκριμένη μπύρα;

- Η εταιρεία της ΚΕΟ βρίσκεται σε μια συνεχή αναζήτηση για την διεύρυνση στην υφιστάμενη γκάμα αυτών των προϊόντων τα οποία θα καλύπτουν όχι μόνο τις σημερινές αλλά και τις μελλοντικές ανάγκες της αγοράς. Η προσθήκη των προϊόντων της DAMM μας προσφέρει την δυνατότητα να ενισχύσουμε σημαντικά το portfolio των μπυρών μας διότι εκτός από την premium ESTRELLA, την «μπύρα της Barcelona», εντάξαμε και την INEDIT, μια upper premium malt & wheat μπύρα, την DAURA, την μπύρα χωρίς γλουτένη με τις περισσότερες βραβεύσεις παγκοσμίως στην κατηγορία της και την Free-DAMM 0.0%, μια μπύρα χωρίς ίχνος αλκοόλ.

- Από πότε διανέμεται στην Κύπρο και υπάρχουν πλάνα για μελλοντική εγχώρια παραγωγή;

- Το σύνολο των προϊόντων έφτασε στις αποθήκες μας στο τέλος του 2016 και βάσει του πλάνου ανάπτυξης που έχει δημιουργήσει η ομάδα Marketing που διαχειρίζεται τους συγκεκριμένους κωδικούς, η διανομή ξεκίνησε από την πρώτη εβδομάδα του Γενάρη. Τα premium και specialties προϊόντα σαν κατηγορίες καλύπτουν σήμερα περίπου το 12% της αγοράς της μπύρας στην Κύπρο. Το μέγεθος αυτό δεν μας επιτρέπει να κάνουμε σκέψεις εγχώριας παραγωγής, όμως όπως καταλαβαίνετε, σε μια δυναμική αγορά η οποία αλλάζει συνεχώς αυτού του είδους οι αποφάσεις, αναθεωρούνται σε τακτά διαστήματα, έτσι ώστε να είμαστε συνεχώς μπροστά από τις εξελίξεις.

- Σε αυτή σας την απόφαση συνέτεινε το γεγονός πως η συνεργασία σας με την Heineken τερματίστηκε στο τέλος του 2016 ;

Μετά από 10 χρόνια επιτυχούς συνεργασίας με την Heineken, οι Ολλανδοί αποφάσισαν να αναλάβουν οι ίδιοι τα προϊόντα τους και από τον Ιανουάριο του 2017 θα διατίθενται στην κυπριακή αγορά μέσω μιας νέας εταιρείας ισραηλινών συμφερόντων όπου όμως το 40% ανήκει στη Heineken. Αυτή η εξέλιξη ελάχιστα επηρέασε τα πλάνα μας διότι αφενός η ESTRELLA, μια premium μπύρα με μεσογειακό χαρακτήρα η οποία ταιριάζει απόλυτα στις γευστικές συνήθειες και τον τρόπο ζωής του Κύπριου καταναλωτή, δεν θεωρεί την HEINEKEN, μια upper mainstream εισαγόμενη μπύρα ανταγωνιστικό προϊόν, αφετέρου το σύνολο των προϊόντων του DAMM Group θεωρούμε πως είναι πιο ολοκληρωμένο από το αντίστοιχο της Heineken.

- Μέχρι στιγμής πώς πάνε οι πωλήσεις της Estrella;

- Είμαστε μόνο λίγες ημέρες στην αγορά και off season και προφανώς είναι πάρα πολύ νωρίς να βγάλουμε οποιοδήποτε συμπέρασμα. Όμως, η ανάπτυξη της διανομής και η τοποθέτηση του προϊόντος η οποία ξεπερνά κατά πολύ το δικό μας πλάνο δράσης και οι ενθουσιώδεις αντιδράσεις των καταναλωτών αλλά και των πελατών, μας κάνουν να νιώθουμε σίγουροι για την επιλογή μας.

- Η συμφωνία σας αναφέρεται σε αποκλειστική συνεργασία με την DAMM;

- Η μακροχρόνια και σωστή ανάπτυξη αυτών των προϊόντων απαιτεί σημαντικές επενδύσεις στην αγορά. Για να μπορέσει μια εταιρεία να δεσμευτεί προς αυτή την κατεύθυνση θα πρέπει να έχει εξασφαλίσει πως δεν θα υπάρχει άλλος επίσημος εισαγωγέας, ο οποίος θα δημιουργήσει πιθανά προβλήματα στην στρατηγική τους ανάπτυξη και τοποθέτηση, συνεπώς δεν θα μπορούσαν να λειτουργήσουν με οποιαδήποτε άλλη μορφή πέραν της αποκλειστικής εισαγωγής και διάθεσης στην αγορά.

- Το 2016 ξεκινήσατε την πώληση της Kopparberg στην αγορά. Ποια η πορεία της σήμερα;

- Η επιλογή μας να συνεργαστούμε με το premium cider KOPPARBERG αποδείχτηκε απόλυτα επιτυχημένη. Ξεκινήσαμε τη διανομή του προϊόντος τον Απρίλιο του 2016 και στο 8μηνο που ακολούθησε καταφέραμε το premium cider Kopparberg να γίνει το νούμερο ένα cider στην αγορά των Hyper/Super βάσει επίσημων μετρήσεων (πηγή Retail Audit Data/Retail Zoom, περίοδος Απρ.-Δεκ. 2016), και σίγουρα έχει τις δυνατότητες να κυριαρχήσει στο χώρο του διότι διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά ενός ηγετικού προϊόντος.

- Έχετε σχεδιασμούς για να εισάγετε στο Group σας και άλλα προϊόντα στο άμεσο μέλλον;

- Η στρατηγική μας είναι απλή και ξεκάθαρη: σε όλες τις κατηγορίες που δραστηριοποιείται η ΚΕΟ plc θα προσφέρει μια πλήρη και ολοκληρωμένη γκάμα προϊόντων και κωδικών τα οποία θα καλύπτουν πλήρως τόσο τους B2B πελάτες μας όσο και τους καταναλωτές μας. Τα προϊόντα αυτά, εισαγόμενα ή μη, θα έχουν πάντα συμπληρωματικό ρόλο στην ενίσχυση των δικών μας κυπριακών, εγχωρίως παραγόμενων προϊόντων τα οποία αποτελούν και τη δύναμη της εταιρείας μας.

Ο εμπορικός διευθυντής της ΚΕΟ PLC Δημήτρης Σιανδρής αναφέρει πως στρατηγική της εταιρείας είναι να προσφέρει μια πλήρη και ολοκληρωμένη γκάμα προϊόντων και κωδικών.

Αύξηση 7% στην αγορά μπύρας στην Κύπρο

Η αγορά της μπύρας της Κύπρου εκτιμάται ότι το 2016 έκλεισε στα 497,500 εκατόλιτρα, με μια αύξηση 7% σε σχέση με το 2015. Η συνολική αύξηση προέρχεται από τις εγχώρια παραγόμενες μπύρες, οι οποίες παρουσίασαν μια αύξηση 10,3% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά και έκλεισαν στα 365,600 εκατόλιτρα, 73,5% επί του συνόλου. Οι δύο τοπικές ζυθοβιομηχανίες ενίσχυσαν τη θέση τους με την ΚΕΟ να παρουσιάζει αύξηση 11,7% με 146,000 εκατόλιτρα και το Carlsberg group 9,4% με 219,600 εκατόλιτρα.

Πρόσθετα, η εγχώρια κατανάλωση μπύρας στην Κύπρο για τον Ιανουάριο του 2017 ανήλθαν στα 966.037 λίτρα, ενώ αυτά που αντιστοιχούν στις εξαγωγές έφτασαν τα 27.014 λίτρα. Στην αντίστοιχη εξεταζόμενη περίοδο του Ιανουαρίου 2016, η επιτόπια κατανάλωση είχε ανέλθει στα 934.479 λίτρα, ενώ των εξαγωγών στα 11.984 λίτρα.

Όσον αφορά στη μάχη των cider, το μεγαλύτερο μερίδιο αγοράς για το 2016 κατείχε η Kopparberg σε ποσοστό 34,3% σύμφωνα με στοιχεία του Retail Audit Data/Retail Zoom. Στη δεύτερη θέση βρέθηκε η Somersby σε ποσοστό 32%, ενώ στη τρίτη θέση για το 2016 βρέθηκε η Rekorderlig με 16%. Στην τέταρτη θέση βρέθηκε η Strongbow με 6,7%, ενώ την πέμπτη κατέλαβε η Magners με 3,4%. Σημειώνεται ότι τα υπόλοιπα ciders είχαν ποσοστά κάτω του 2.8%.

Πηγές: Στατιστική Υπηρεσία Κύπρου/ Retail Zoom

Η δραχμή μόνο προβλήματα θα φέρει

Του **ΘΕΟΔΩΡΟΥ Π. ΛΙΑΝΟΥ***

Η επιστροφή στη δραχμή ως νομισματική μονάδα της οικονομίας μας επανήλθε με ημιεπίσημο τρόπο στη δημόσια συζήτηση. Ισως αυτό να έχει σχέση με το στάδιο στο οποίο βρίσκεται η αξιολόγηση των επιτευγμάτων που έχει ή δεν έχει επιτύχει η κυβέρνηση στο πλαίσιο του μνημονίου. Μερικοί μπορεί να πιστεύουν ότι η διεθνής κατάσταση που διαμορφώνεται μετά τις διαφαινόμενες προθέσεις του νέου προέδρου των ΗΠΑ ενισχύει τη διαπραγματευτική θέση της χώρας στο θέμα αυτό. Σε κάθε περίπτωση, είναι σκόπιμο, για χάρη του απλού πολίτη, να διατυπωθούν ξανά τα επιχειρήματα για το πόσο δυσμενή θα είναι τα αποτελέσματα της επιστροφής στη δραχμή.

Ας υποθέσουμε, λοιπόν, ότι νομισματική μας μονάδα είναι η δραχμή.

1. Το πρώτο και πιο φανερό αρνητικό αποτέλεσμα θα είναι η αύξηση του κόστους των διεθνών συναλλαγών και για τους πολίτες και για τις επιχειρήσεις, διότι οι δραχμές θα πρέπει να μετατραπούν σε συνάλλαγμα και αυτό σημαίνει διάφορα δικαιολογητικά και χαρτιά, ουρές σε τράπεζες, πιθανότατα περιορισμούς στα ποσά κ.λπ.

2. Το εμπορικό ισοζύγιο της χώρας, αλλά και το ισοζύγιο διεθνών πληρωμών είναι αρνητικό. Αυτό σημαίνει ότι χωρίς ποσοτικούς περιορισμούς η ζήτηση συναλλάγματος θα υπερβαίνει την προσφορά και συνεπώς η τιμή του συναλλάγματος θα αυξάνει συνεχώς. Με άλλα λόγια, η δραχμή θα υποτιμάται και κατά συνέπεια τα εισαγόμενα προϊόντα θα είναι συνεχώς ακριβότερα και τα εξαγόμενα συνεχώς φθηνότερα για τους ξένους. Ας μην ξεχνούμε ότι εισάγουμε σχεδόν τα πάντα, από όπλα, αυτοκίνητα, καύσιμα, μηχανές, κλιματιστικά, ψυγεία, ποδήλατα και εργαλεία μέχρι λεμόνια, πατάτες και σκόρδα.

Αν η κυβέρνηση θέσει περιορισμούς στην ελεύθερη διαμόρφωση της συναλλαγματικής ισοτιμίας, θα δημιουργηθεί «μαύρη αγορά» δολαρίων, ευρώ, λίρας κ.λπ.

3. Η συνεχής υποτίμηση της δραχμής θα δημιουργήσει ισχυρές τάσεις για αυξήσεις μισθών και ημερομισθίων σε όλα τα επίπεδα και συνεπώς αυξήσεις της ποσότητας του χρήματος και στη συνέχεια των τιμών. Είναι βέβαιο ότι θα ξαναζήσουμε τον φαύλο κύκλο τιμών - μισθών της πληθωριστικής περιόδου 1974-1996, όταν ο πληθωρισμός ήταν από 16% έως 22%.

4. Η εξυπηρέτηση του εξωτερικού δημοσίου χρέους θα απαιτεί συνεχώς μεγαλύτερα ποσά σε δραχμές εφόσον η δραχμή θα υποτιμάται.

5. Είναι πολύ πιθανόν, θα έλεγα βέβαιο, ότι η κεντρική Τράπεζα της Ελλάδος θα χάσει την ανεξαρτησία της από την κυβέρνηση και θα γίνει όργανο της εκάστοτε κυβέρνησης, όπως ήταν επί Ζολώτα και των έπειτα από αυτόν διοικητών, των οποίων η νομισματική πολιτική ήταν να εξυπηρετούν τις ανάγκες της κυβέρνησης και έτσι να συντηρούν τον πληθωρισμό.

Οσοι προτείνουν την επιστροφή στη δραχμή πρέπει να πιστεύουν ότι για τα οικονομικά μας χάλια φταίει το ευρώ, όπως στομφωδώς λένε, η αρχιτεκτονική του ευρώ. Αυτό μου θυμίζει τα αστυνομικά φιλμ στα οποία ο αστυνομικός δεν μπορεί να βρει τον ένοχο και συλλαμβάνει κάποιον αθώο που έτυχε να βρίσκεται κοντά στην περιοχή του εγκλήματος για να κλείσει την υπόθεση.

Τα οικονομικά προβλήματα της χώρας δεν προέρχονται από το ευρώ. Οι ένοχοι, αν μπορούμε να μιλούμε για ενόχους στην πολιτική ζωή, βρίσκονται ανάμεσα στους αναξιόπιστους και ανεύθυνους πολιτικούς μας, στην καταστροφική συμπεριφορά αδίστακτων συνδικαλιστών που, δυστυχώς, ασκούν ακόμη διοίκηση, στους τοπικούς άρχοντες που, αντί να ενδιαφερθούν για την πόλη τους, απεδείχθησαν φιλόδοξοι υπηρέτες συμφερόντων, στην ανίκανη και εχθρική προς την ιδιωτική πρωτοβουλία δημόσια διοίκηση, στη διαφθορά, στην ανομία, στην ασυνέπεια της οικονομικής πολιτικής και σε πολλά άλλα.

Είναι παράλογο να υποστηρίζει κανείς ότι για την οικονομική μας κακοδαιμονία φταίει το ευρώ. Οι συνθήκες για το σημερινό μας χάλι δημιουργήθηκαν όταν είχαμε τη δραχμή, όταν οι κυβερνήσεις δανείζονταν και ο λαός, ανύποπτος και απληροφόρητος, χειροκροτούσε με ενθουσιασμό. Ούτε το ΔΝΤ μας φταίει ούτε ο Σόιμπλε ούτε το ΝΑΤΟ ούτε ο καπιταλισμός. Αν θέλουμε να βρούμε τους ενόχους, ή έστω αυτούς που ευθύνονται, ας κοιτάξουμε τους εαυτούς μας και τους γύρω μας.

Είναι, επίσης, παράλογο να υποστηρίζει κανείς ότι η επιστροφή στη δραχμή θα μας σώσει, δηλαδή θα μας βγάλει από την ύφεση. Αντιθέτως, θα μας φέρει σε μια κατάσταση φαύλου κύκλου πληθωρισμού και υποτιμήσεων. Αξίζει να σημειωθεί ότι εκείνοι οι οποίοι προτείνουν την επιστροφή στη δραχμή θέτουν ως πρώτο όρο την αναβολή (επ' αόριστον;) της εξυπηρέτησης του δημοσίου χρέους. Μα αν μπορούσαμε να αναβάλουμε την πληρωμή των τοκοχρεολυσίων, η ζωή μας θα ήταν πολύ πιο εύκολη και η συζήτηση για τη νομισματική μονάδα δεν θα είχε ενδιαφέρον.

Τέλος, είναι καλό να γίνει απολύτως κατανοητό από όλους, δηλαδή από τους πολιτικούς, τους συνδικαλιστές που έχουν ρημάξει τη χώρα, από τα οργανωμένα συμφέροντα, από τους απλούς πολίτες, ότι, αν δεν γίνουν ριζικές μεταρρυθμίσεις, η χώρα μας δεν έχει μέλλον στον σύγχρονο κόσμο του διεθνούς ανταγωνισμού.

* Ο κ. Θ. Π. Λιανός είναι ομότιμος καθηγητής Πολιτικής Οικονομίας στο Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (πρώην ΑΣΟΕΕ).

09-ΟΙΚ_ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ_ΚΑΤΗΙ 21/02/17 21:00 Page 9

Γλυκιά η εταιρική φορολογία στην Κύπρο

Κατέχει τη δεύτερη πλεονεκτικότερη θέση μεταξύ των χωρών μελών της Ε.Ε., με την πρώτη να είναι αυτή της Βουλγαρίας

Του **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Άκρως ανταγωνιστικό είναι το φορολογικό σύστημα της Κύπρου, κάτι που αντανακλάται στην οικονομία του τόπου που αναπτύσσεται ναι μεν αργά, αλλά σταθερά, έπειτα από τη δύσκολη περίοδο του μνημονίου που αντιμετώπισε. Στην ανάκαμψη συνεπικουρεί ο χαμηλός εταιρικός φορολογικός συντελεστής του 12,5%, που όμως επίκειται να χάσει με την ενιαία φορολογική βάση που θέλει να επιβάλει η Ευρωπαϊκή Ένωση σε όλες τις χώρες. Σε αυτή την περίπτωση, η Κύπρος θα χάσει αυτό το σημαντικό πλεονέκτημα που της δίνει το τωρινό προβάδισμα που έχει σε σχέση με άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Ενδεικτικό της Κύπρου, είναι ότι κατέχει μεταξύ των χωρών-μελών της Ε.Ε. τη δεύτερη χαμηλότερη θέση σε σχέση με τη φορολογία εταιρικών κερδών, ενώ τα στελέχη στις κυπριακές επιχειρήσεις φορολογούνται σε επίπεδα αντίστοιχα με χώρες όπως τη Βουλγαρία και την Ρουμανία. Τις υψηλότερες φορολογίες κατέχουν χώρες όπως η Ελλάδα, το Βέλγιο και η Ιταλία. Εντούτοις, η δυνατότητα συμψηφισμού ζημιών με μελλοντικά κέρδη στην Κύπρο περιορίζεται στα 5 έτη, την ώρα που στις περισσότερες χώρες της Ε.Ε. και χωρίς να έχουν περάσει τόσο βαθιά και παρατεταμένη κρίση, δεν υπάρχει χρονικός περιορισμός.

Ο συντελεστής εταιρικού φόρου για όλες τις εταιρείες στην Κύπρο είναι στο 12,5%. Αφού προηγηθούν οι οδηγίες που θέλει να εφαρμόσει η ΕΕ, σε μεταγενέστερο στάδιο, σύμφωνα με πληροφορίες που διαρρέουν, πρόκειται να εφαρμοστεί ενιαία φορολογία τουλάχιστον της τάξης του 20% σε όλα τα κράτη μέλη. Αυτό θα λειτουργήσει ενάντια στην ανταγωνιστικότητα του κράτους, όπου το 12,5% είναι από τους χαμηλότερους φορολογικούς συντελεστές στην Ευρώπη.

Η ιδέα της κοινής φορολόγησης των εταιρειών, αποτέλεσε αρχικά αντικείμενο πρότασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2011, που όμως αποσύρθηκε, διότι είχε προαιρετικό χαρακτήρα. Η καινούργια οδηγία όμως που συνυπέγραψε ο Πιερ Μοσκοβισί, μέχρι τις 31.12.2018 θα πρέπει να είναι έτοιμες οι προτάσεις νόμου σχετικά με την κοινή βάση, ενώ από τη 1.1.2021 θα πρέπει να εφαρμοστεί σε όλες τις χώρες της ΕΕ. Η Κομισιόν προβάλλει ότι με αυτό τον τρόπο θα γίνει ένα πιο διαφανές, αποτελεσματικό και δίκαιο σύστημα, το οποίο θα συμβάλλει στην δικαιότερη και ευνοϊκότερη ανάπτυξη.

Τέλος το πλεονέκτημα

Η κοινή ενοποιημένη βάση φορολογίας των εταιρειών (CCCTB), αποτελεί ένα ενιαίο σύστημα κανόνων σε σχέση με τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών στην ΕΕ, που θα επιτρέπει στις εταιρείες να υποβάλλουν μια φορολογική δήλωση για όλες τις δραστηριότητές τους στην ΕΕ. Προνοείται επίσης η δυνατότητα συμψηφισμού ενδεχόμενης ζημίας σε ένα κράτος μέλος με κέρδη σε άλλο. Σύμφωνα με την Κομισιόν, η κοινή βάση δεν καλύπτει τους φορολογικούς συντελεστές των εταιρειών, δεδομένου ότι αυτοί εξακολουθούν να εμπίπτουν στη δικαιοδοσία των κρατών μελών. Ωστόσο, συμπληρώνει ότι η κοινή βάση αποσκοπεί στη δημιουργία ενός πιο δίκαιου υπολογισμού της φορολογικής βάσης των διασυνοριακών εταιρειών, το οποίο όπως αναφέρεται θα συμβάλει στη ριζική μεταρρύθμιση της φορολογίας των εταιρειών σε όλη την ΕΕ. Στην παρούσα φάση, το προτεινόμενο σύστημα φορολόγησης θα είναι υποχρεωτικό για τους μεγάλους πολυεθνικούς ομίλους, οι οποίοι επιδιδονται περισσότερο σε επιθετικό σχεδιασμό, όπου και οι εταιρείες με συνολικά έσοδα άνω των 750 εκατ. ευρώ ετησίως θα φορολογούνται εκεί όπου πραγματοποιούν τα κέρδη τους.

Χθες, το ECOFIN κατέληξε σε συμφωνία σε σχέση με τους νέους φορολογικούς κανόνες στην ΕΕ που αποσκοπούν στην εξάλειψη της λεγόμενης «υβριδικής αναντιστοιχίας».

Υβριδική αναντιστοιχία

Χθες, όμως, κατέληξε σε συμφωνία το ECOFIN σε σχέση με τους νέους φορολογικούς κανόνες στην ΕΕ που αποσκοπούν στην εξάλειψη της λεγόμενης «υβριδικής αναντιστοιχίας» με τα φορολογικά συστήματα των τρίτων χωρών. Σύμφωνα με τον Μαλτέζο Προεδρεύοντα Υπουργό Οικονομικών Έντουαρτ Σικλούνα, οι νέοι κανόνες αποσκοπούν στην πρόληψη της φοροδιαφυγής από μεγάλες εταιρείες και στοχεύουν ειδικά διάφορες πρακτικές με τις οποίες οι μεγάλες επιχειρήσεις μπορούν να επωφεληθούν από νομικά κενά στη δικαιοδοσία των φορολογικών αρχών ΕΕ και τρίτων χωρών. «Πρόκειται για μια ακόμη επιτυχία στην εκστρατεία μας για δικαιότερη φορολόγηση», δήλωσε ο αρμόδιος Επίτροπος Μοσκοβισί. Ο Επίτροπος συμπλήρωσε πως «βήμα-βήμα, έχουμε εξάλειψη των καναλιών που χρησιμοποιούνται από ορισμένες επιχειρήσεις να ξεφύγουν από τη φορολογία», συγχαίροντας τα κράτη μέλη για την επίτευξη συμφωνίας.

Βαριά φορολόγηση στην Ελλάδα

Επιβαρύνσεις για τις ελληνικές επιχειρήσεις προκύπτουν και από τεχνικές λεπτομέρειες στην εφαρμογή του φορολογικού πλαισίου της χώρας. Η έλλειψη σαφήνειας για παράδειγμα ως προς τις δαπάνες που εκπίπτουν δημιουργεί σημαντική αβεβαιότητα στις ελληνικές επιχειρήσεις, οι οποίες συχνά βρίσκονται αντιμέτωπες με απροσδόκητα μεγάλες φορολογικές διαφορές έπειτα από φορολογικούς ελέγχους, ενώ και οι εκπτώσεις που δίνει ο ελληνικός νόμος για δαπάνες και έρευνα - ανάπτυξη είναι υποδεέστερες αυτών πολλών κρατών-μελών.

Οι παραπάνω επισημάνσεις καταγράφονται στο μηνιαίο δελτίο του ΣΕΒ Οικονομία και Επιχειρήσεις μαζί με ένα πακέτο προτάσεων για την επίλυση βασικών προβλημάτων του ελληνικού φορολογικού συστήματος ενόψει της επαναπροώθησης από την Ε.Ε. της Κοινής Βάσης Φορολογίας Επιχειρήσεων (ΚΒΦΕ), μετά την αρχική πρόταση του 2011. Στις 25 Οκτωβρίου 2016, η Επιτροπή υπέβαλε ένα πακέτο προτάσεων που περιλαμβάνουν τους κανόνες για την Κοινή Βάση σε πρώτο στάδιο και τους κανόνες ενοποίησης των αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερο στάδιο, μαζί με τον μηχανισμό επιμερισμού για φορολόγηση του μεριδίου αυτών των ενοποιημένων κερδών που αναλογεί σε κάθε κράτος-μέλος. Οι κοινοί κανόνες σχετίζονται με τη μη φορολόγηση ενδοομιλικών πληρωμών μερισμάτων, τις αποσβέσεις, τις υπερεκπτώσεις από τις δαπάνες για έρευνα και ανάπτυξη, για την αναγνώριση εκπιπτομένων δαπανών τόκων και ανεισπράκτων απαιτήσεων, καθώς επίσης και για τη μεταφορά ζημιών προς συμψηφισμό με μελλοντικά κέρδη χωρίς χρονικό περιορισμό και με αρκετά ευρείς περιορισμούς ως προς τους μετασχηματισμούς επιχειρήσεων.

Οι ελληνικές επιχειρήσεις που θα ενταχθούν στην Κοινή Βάση, σύμφωνα με τον ΣΕΒ «θα μπορέσουν να ωφεληθούν της αυξημένης σαφήνειας ως προς τον ορισμό των δαπανών που εκπίπτουν, της απεριόριστης χρονικής δυνατότητας μεταφοράς ζημιών στο μέλλον και των σημαντικά πιο γενναιόδωρων, σε σχέση με την ελληνική νομοθεσία, φορολογικών εκπτώσεων για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης. Οι διαφορές ανάμεσα στα φορολογικά συστήματα των κρατών-μελών θα περιοριστούν ακόμα περισσότερο μετά τη υιοθέτηση της Οδηγίας που θα προβλέπει ενοποίηση των κερδών, καθώς αυτή θα προβλέπει και τη λειτουργία one-stop υποβολής δηλώσεων.

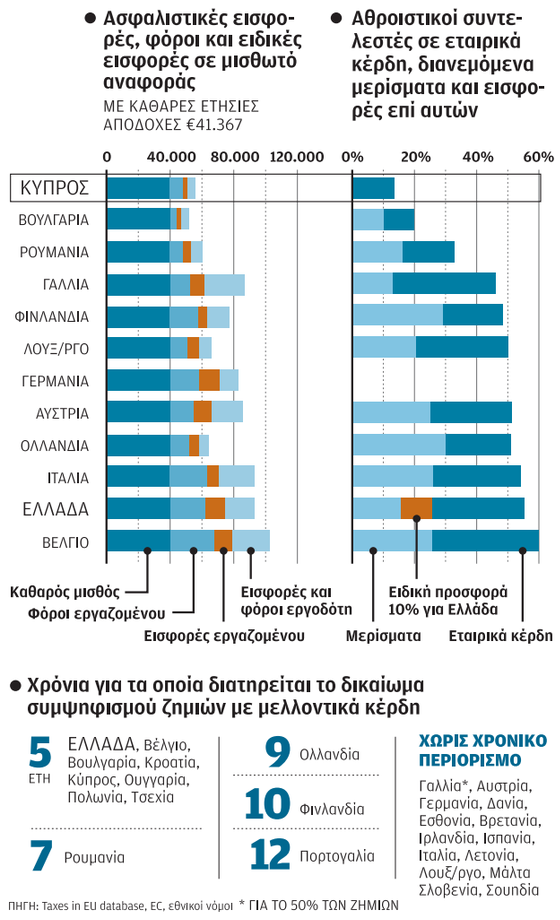

ΠΗΓΗ: Taxes in EU database, EC, εθνικοί νόμοι * ΓΙΑ ΤΟ 50% ΤΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

Εφτασε η μεγάλη ώρα για το χαλλούμι

Αποφασίζει αυτές τις μέρες η Κομισιόν για κατοχύρωση του φακέλου

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Πέραν των 127 εκατομμυρίων ευρώ εισέρευσαν στα ταμεία του κράτους από τις εξαγωγές χαλλουμιού για το 2016.

Από μέρα σε μέρα αναμένεται η απόφαση της Κομισιόν για την κατοχύρωση ή όχι του φακέλου για το χαλλούμι. Σύμφωνα με το Υπουργείο Γεωργίας, αυτή την στιγμή η Επιτροπή Γεωργίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής εξετάζει και τις τελευταίες ενστάσεις οι οποίες έχουν υποβληθεί, οκτώ εκ των οποίων προέρχονται από νομικά πρόσωπα και μία και μοναδική από κράτος μέλος, το Ηνωμένο Βασίλειο. Για τις εν λόγω ενστάσεις το Υπουργείο Γεωργίας έχει αποστείλει εδώ και μήνες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τα αποτελέσματα των διαβουλεύσεων, ενώ ο Υπουργός παρουσιάζεται αισιόδοξος εκφράζοντας τη θέση ότι η διαδικασία κατοχύρωσης δεν μπορεί να ανατραπεί.

Ακολούθως, η απόφαση της Κομισιόν θα παραπεμφθεί με εισήγησή της για τελική και τελεσίδικη έγκριση στο Κολλέγιο των Επιτρόπων, κάτι που δεν αναμένεται πριν από την παρέλευση τριών μηνών. «Περιμέναμε για 27 χρόνια, μπορούμε να περιμένουμε λίγους μήνες ακόμα», αναφέρει σε δηλώσεις του ο Υπουργός Γεωργίας Nikos Κουγιάλης.

Ωστόσο ούτε ο ίδιος ο Υπουργός δεν έχει ενημέρωση για την ακριβή ημερομηνία της απόφασης της Κομισιόν, η οποία μπορεί να είναι οποιαδήποτε μέρα μέχρι την 28η Φεβρουαρίου, και το αν αυτή θα είναι τελικά, το πολυπόθητο ναι, που θέλει να ακούσει η Κυπριακή Δημοκρατία.

Ιδιαίτερα θετικές είναι οι προβλέψεις για το 2017 οι οποίες παρουσιάστηκαν στο Παγκύπριο Συνέδριο Γάλακτος και που κάνουν λόγο για αύξηση πέραν του 20% στις εξαγωγές.

Αντιδράσεις στο παρά πέντε

Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία, το 2016 οι εξαγωγές χαλλουμιού ξεπέρασαν τους 19.000 τόνους με προσφορά, σε συνάλλαγμα, ποσού που ξεπερνά τα €127 εκατομμύρια.

Ιδιαίτερα θετικές είναι οι προβλέψεις για το 2017 οι οποίες παρουσιάστηκαν στο Παγκύπριο Συνέδριο Γάλακτος και που κάνουν λόγο για αύξηση πέραν του 20% στις εξαγωγές.

Αυτά τα στοιχεία επικαλείται ο Σύνδεσμος Τυροκόμων που εκφράζει ενστάσεις για τον φάκελο του χαλλουμιού και την αναλογία 51% αιγινού και πρόβειου γάλακτος έναντι 49% του αγελαδινού, αναφέροντας ότι σε περίπτωση που η κατοχύρωση γινόταν χθες τότε αυτόματα η παραγωγή θα μειωνόταν στο 60% υποστηρίζοντας ότι η συνολική παράγωγη μας θα κατρακυλούσε στους 9.200 τόνους και οι εξαγωγές στους 5.200 τόνους. Ακόμη και την υστάτη οι τυροκόμοι καλούν τον Υπουργό Γεωργίας να προχωρήσει σε αναθεώρηση της διαδικασίας κατοχύρωσης. Κάτι τέτοιο ωστόσο θα σήμαινε ότι χάνουμε διά παντός το τρένο της κατοχύρωσης έχει επαναλάβει ουκ ολίγες φορές το Υπουργείο Γεωργίας.

Ο Nikos Κουγιάλης υπογραμμίζει με τη σειρά του ότι αφενός θα αυξηθούν τα έσοδα του κράτους ως αποτέλεσμα ενδεχόμενης κατοχύρωσης, καθώς αυτή θα συνεπάγεται αύξηση των εξαγωγών προσέλκυση επενδύσεων, δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και ανάπτυξη σε μια σειρά από συναφείς τομείς του πρωτογενούς αλλά και του δευτερογενούς τομέα. Αφετέρου ξεκαθαρίζει ότι αν δεν κατοχυρωθεί το χαλλούμι οι επιπτώσεις στον πρωτογενή τομέα, και στην γαλακτοβιομηχανία θα είναι ιδιαιτέρα αρνητικές, υπογραμμίζοντας την ανάγκη να σταματήσουν κάποιοι να θέτουν προσκόμματα σε αυτή την προσπάθεια παραμένοντας επικεντρωμένοι στα επιμέρους συμφέροντα.

Ταυτόχρονα ο Υπουργός Γεωργίας αναφέρει ότι σε περίπτωση διαγραφής του φακέλου για το χαλλούμι, η αυξητική τάση των εξαγωγών δεν μπορεί να διασφαλιστεί αλλά ούτε και η διατήρηση των αυξημένων αριθμών που έχουμε σήμερα καθώς πλέον η «πίτα» θα μοιράζεται ανάμεσα σε όποιον εντός ΕΕ επιθυμεί να παράγει και να εμπορευτεί το προϊόν.

Χαλλούμι και CETA

Παρά το γεγονός ότι η συμφωνία μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Καναδά έχει υπογραφεί κιόλας από την προηγούμενη εβδομάδα, η συγκεκριμένη αγορά δεν κλείνει για το χαλλούμι, ως προστατευόμενο προϊόν προέλευσης πια, καθώς εάν και εφόσον υπάρξει κατοχύρωσή του τότε οι κυπριακές αρχές θα προχωρήσουν στις απαραίτητες ρυθμίσεις ώστε να συμπεριληφθεί στη συνέχεια στη λίστα των προϊόντων, κάτι που ισχύει άλλωστε για όσα προϊόντα κατοχυρωθούν στο μέλλον.

Αντιδράσεις για το wi-fi στα σχολεία

Την πλήρη απαγόρευση του προτείνει το Κίνημα Οικολόγων

Του **ΜΑΡΙΟΥ ΡΟΥΣΣΟΥ**

Στο παρόν στάδιο είναι περιορισμένη η χρήση του ασύρματου διαδικτύου στα σχολεία, ενώ απαγορεύεται στην προδημοτική εκπαίδευση.

Αντίθεση εκφράζει το Κίνημα Οικολόγων – Συνεργασία Πολιτών για τις μελέτες και την εγκατάσταση ασύρματου διαδικτύου στα σχολεία (wi-fi). Προειδοποιεί ότι θα προκύψουν σοβαρά προβλήματα υγείας από τις εκπομπές των συστημάτων. Λειτουργοί του Υπουργείου Παιδείας είχαν αναφέρει στην «Κ» ότι γίνονται προσεκτικά βήματα και χρονοδιαγράμματα για την εγκατάστασή του στα σχολεία.

Με ή χωρίς διαδίκτυο;

Σε προηγούμενο ρεπορτάζ, η «Κ» είχε επικοινωνήσει με τους αρμόδιους του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού που ασχολούνται με θέματα χρήσης και εγκατάστασης ασύρματων δικτύων στα σχολεία. Σύμφωνα με τα όσα ειπώθηκαν από τους δύο λειτουργούς του Υπουργείου Παντελή Παντελή και Κλεάνθη Κλεάνθους, στο παρόν στάδιο η ασύρματη σύνδεση στο διαδίκτυο απαγορεύεται αυστηρά στην προδημοτική εκπαίδευση ενώ περιορίζεται η χρήση του στα δημοτικά σχολεία.

Όπως αναφέρθηκε, έχει τεθεί σε ισχύ προληπτικά η Αρχή Προφύλαξης καθώς η ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία που εκπέμπεται από τις συσκευές επηρεάζει τις μάζες των ανθρώπων με τα μικρότερα παιδιά να είναι πιο ευάλωτα. Οι μετρήσεις που έγιναν από το Υπουργείο Παιδείας σε συντονισμό με το Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών βοήθησαν σε αυτή την απόφαση. «Έχουμε προφυλάξει τα παιδιά σε προσχολική ηλικία και έχουμε περιορίσει την ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία στα παιδιά του δημοτικού, ενώ προχωρούμε με βάση το συντονισμό μας και τον προγραμματισμό μας με εγκαταστάσεις στη Μέση, Γενική και Μέση τεχνική εκπαίδευση», σημειώνουν οι λειτουργοί.

Σύμφωνα όμως με τους σχεδιασμούς του Υπουργείου Παιδείας, τα σχολεία δεν θα μείνουν εκτός του δικτύου καθώς τίθεται χρονοδιάγραμμα ώστε να έχουν ενσύρματη καλωδίωση, και ένα δεύτερο χρονοδιάγραμμα που θα υλοποιηθεί σταδιακά τα έτη 2018 -19 για εγκατάσταση ασύρματης δικτύωσης.

Όπως είχε αναφερθεί, το ασύρματο δίκτυο θα χρησιμοποιείται συγκεκριμένες ώρες και μετά το πέρας της διδασκαλίας θα κλείνει η σύνδεση. Οι περιπτώσεις που θα χρησιμοποιείται το ασύρματο διαδίκτυο πιθανόν να αφορά τα δημοτικά σχολεία τα οποία εμπλέκονται και δραστηριοποιούνται με ευρωπαϊκά προγράμματα και η χρήση των λεγόμενων «έξυπνων συσκευών» θα απαιτεί διαδίκτυο. Σε αυτά τα σενάρια οι γονείς ή οι κηδεμόνες θα κληθούν να δώσουν τη γραπτή συγκατάθεσή τους από την αρχή της σχολικής χρονιάς για να επιτραπεί η χρήση. Σε περίπτωση διαφωνίας κάποιου γονέα, και στην πιο ακραία περίπτωση, ο μαθητής θα απασχολείται με κάτι άλλο κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου μαθήματος.

Οι Οικολόγοι προτείνουν εναλλακτικές προτάσεις που βασίζονται σε «εισηγήσεις μιας διεθνούς ομάδας από ειδικούς τις οποίες υποστηρίζουμε και συνυπογράφουμε».

Εισηγήσεις Οικολόγων

Το Κίνημα Οικολόγων προτείνει εναλλακτικές λύσεις που βασίζονται σε «εισηγήσεις διεθνούς ομάδας από ειδικούς.

Συγκεκριμένα, το Κίνημα προτείνει την πλήρη απαγόρευση των ασύρματων συνδέσεων σε βρεφοκομικούς σταθμούς, νηπιαγωγεία και σχολεία. Αντ' αυτού, να γίνεται «σκληρή ενσύρματη, απευθείας καλωδιακή σύνδεση σε κάθε τάξη για τους σκοπούς των μαθημάτων». Το Κίνημα αναφέρεται και στις συσκευές που χρησιμοποιεί το προσωπικό των σχολείων και προτείνει να γίνεται η χρήση ενσύρματων τηλεφώνων από το προσωπικό σε όλα τα στάδια της εκπαίδευσης (προσχολική, νηπιαγωγείο και τα σχολεία).

Επιπρόσθετα, ζητεί όπως η σύνδεση στο διαδίκτυο γίνεται μόνο μέσω καλωδίου και το ίδιο να ισχύει και για τους εκτυπωτές, ενώ παράλληλα να υπάρχει ρύθμιση στο σύστημα WiFi, όπου αυτό υφίσταται, έτσι ώστε να απενεργοποιείται από όλους τους εξοπλισμούς. Τονίζει επίσης, όπως γίνεται «χρήση φορητών υπολογιστών και tablets που μπορούν να συνδεθούν με καλώδιο με το Internet».

Τέλος και αναφορικά με τη χρήση κινητών τηλεφώνων στα σχολεία, το Κίνημα προτείνει να μην επιτρέπεται η μεταφορά και η χρήση τους. «Μπορούν είτε να τα αφήνουν στο σπίτι ή να τα συλλέγουν σε απενεργοποιημένη κατάσταση οι δάσκαλοι πριν από το πρώτο μάθημα το πρωί».

10-OIK_MAN_KATHI 21/02/17 19:50 Page 19

16η ΑΠΟΝΟΜΗ

Τράπεζα Κύπρου

MAN

OF THE YEAR

2017

Όπου άμιλλα, ενταύθα και νίκη εστίν

Αριστοτέλης

2 Μαρτίου 2017
Royal Hall

© Η διοργάνωση και το λογότυπο «Man of the Year» είναι πνευματική ιδιοκτησία του ομίλου SPPMEDIA

Διαχρονικός χορηγός

JOHNNIE WALKER.
KEEP WALKING.

Στηρίζουν

cablenet Ένα δίκτυο, μπροστά. | Char. Pilakoutas Ltd | MONT BLANC | ΟΠΑΠ ΚΥΠΡΟΥ

Ελεγκτές της διαδικασίας

Deloitte.

Επισκεφθείτε το www.kathimerini.com.cy και γνωρίστε τους υποψηφίους

MAN MAGAZINE

11-OIK_DIETHNH_KATHI 21/02/17 20:08 Page 11

Η Ε.Ε. καλεί τη Βρετανία να καταβάλει εγκαίρως το τίμημα των 60 δισ.

Εν συνεχεία ο κ. Μπαρνιέ πιστεύει ότι μπορεί να αρχίσει η συζήτηση για τις διμερείς εμπορικές σχέσεις

Το τίμημα της εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε., που ανέρχεται σε 60 δισ. ευρώ, και τα δικαιώματα όσων Βρετανών ζουν στην Ε.Ε. θα συζητηθούν πρωτίστως από τις Βρυξέλλες στις διαπραγματεύσεις με το Λονδίνο και όχι σε μια νέα εμπορική συμφωνία μαζί του. Η σκληρή γραμμή του Μισέλ Μπαρνιέ, του αρμόδιου διαπραγματευτή της Ε.Ε. για την έξοδο της Βρετανίας (Brexit), συνίσταται στο ότι μέχρι τα Χριστούγεννα του 2017 θα συζητείται απλώς και μόνο το «διαζύγιο» και το τίμημά του των 60 δισ. ευρώ και όχι εκ παραλλήλου και το μελλοντικό καθεστώς των διμερών εμπορικών σχέσεων, όπως επιθυμεί το Λονδίνο. Οπως αναφέρουν σε σχετικό τους δημοσίευμα οι Financial Times, ο κ.Μπαρνιέ τάσσεται υπέρ μιας στενής προσέγγισης και αυτό αποτελεί σοβαρή οπισθοδρόμηση για τη βρετανική κυβέρνηση της Τερέζα Μέι. Το προαναφερθέν ποσό έχει να κάνει με τις απώλειες στον ευρωπαϊκό προϋπολογισμό, που θα προκύψουν με την έξοδο της Βρετανίας.

Διελκυστίνδα

Ο Ντέιβιντ Ντέιβις, ο οποίος εκ μέρους της βρετανικής κυβέρνησης έχει αναλάβει το χαρτοφυλάκιο του Brexit, επιδιώκει όλες οι επιμέρους εκφάνσεις της εξόδου να τεθούν ταυτόχρονα επί τάπητος, επισημαίνοντας πως «δεν είναι πρακτικό το σχέδιο που θέλει να επιβάλει ο κ. Μπαρνιέ». Στόχος του Λονδίνου είναι να υπάρξει ταχύρρυθμη εμπορική συμφωνία με τις Βρυξέλλες, η οποία θα ολοκληρωθεί έως τα τέλη του 2018. Ο Μισέλ Μπαρνιέ περιέγραψε στα υπόλοιπα «27» μέλη της Ε.Ε. το χρονοδιάγραμμα και την ατζέντα των συνομιλιών, οι οποίες θα ξεκινήσουν από τους βασικούς όρους της αποχώρησης της Βρετανίας έως τις εμπορικές συναλλαγές και τις προετοιμασίες για τη μετάβαση στα νέα δεδομένα. Οσοι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι ασπάζονται την άποψή του, επισημαίνουν ότι μέχρι στιγμής η Τερέζα Μέι δεν έχει αναγνωρίσει τα ακανθώδη ζητήματα του «διαζυγίου» ούτε τις οικονομικές εκκρεμότητες προς την Ε.Ε.

Ενας εξ αυτών δήλωσε χαρακτηριστικά ότι «αν δεν τους προσγειώσουμε από την αρχή, τότε δεν πρόκειται να το κάνουν μόνοι τους». Και άλλοι προσέθεσαν: «Σε αυτό το στάδιο είναι μόνον οι

Η ετήσια αύξηση των τιμών των κατοικιών στη Βρετανία επιβραδύνθηκε σχεδόν στα χαμηλότερα επίπεδα τετραετίας.

Βρετανοί, που θέλουν όλα να λυθούν ταυτόχρονα».Υπάρχουν, πάντως, και πιο μετριοπαθείς στην Ε.Ε. όπως οι Ισπανοί, οι οποίοι εκτιμούν ότι η άκαμπτη προσέγγιση του τύπου «πρώτα τα χρήματα» δεν θα αποδώσει. Αντιπροτείνουν να υπάρξει ένα αντίβαρο, όπως οι συνομιλίες για το εμπόριο, ώστε το Λονδίνο να μην αποστεί των δεσμεύσεών του και να ολοκληρώσει τις διαπραγματεύσεις. Βέβαια, πρέπει να αναφερθεί στο σημείο αυτό ότι οι περισσότερες από τις 27 χώρες-μέλη της Ε.Ε. τάσσονται υπέρ του να τεθεί ένα πλαίσιο συσχετισμού, ώστε η πρόοδος στις εμπορικές συνομιλίες να συναρτάται με τις συζητήσεις του«διαζυγίου».

Ακίνητα

Το περιώνυμο «διαζύγιο» έχει επηρεάσει και την αγορά κατοικιών της Βρετανίας. Συνολικά, τον Φεβρουάριο σε όλη τη χώρα η ετήσια αύξηση τιμών στα σπίτια επιβραδύνθηκε σχεδόν στα χαμηλότερα επίπεδα τετραετίας, λόγω των φορολογικών αυξήσεων στους επενδυτές αυτής της αγοράς και της διάχυτης αβεβαιότητας λόγω της επικείμενης εξόδου της Βρετανίας από την Ε.Ε. Οι δυνητικοί αγοραστές πλέον δείχνουν μεγαλύτερη ευαισθητοποίηση στο θέμα των τιμών, ενόσω ο πληθωρισμός ενισχύεται και περιορίζει την αγοραστική τους δύναμη. Τη μεγαλύτερη πτώση είχαν οι τιμές των κατοικιών στο Λονδίνο.

BLOOMBERG, REUTERS

Πολλοί υψηλά ιστάμενοι Ευρωπαίοι αξιωματούχοι επισημαίνουν ότι μέχρι στιγμής η Τερέζα Μέι δεν έχει δώσει ιδιαίτερη σημασία σε πολλά από τα ακανθώδη ζητήματα του «διαζυγίου», ούτε και στις οικονομικές εκκρεμότητες της χώρας προς την Ε.Ε.

Εμπιστεύονται περισσότερο την BoE

Πιο αξιόπιστη θεωρείται η ενημέρωση που παρέχει στους πολίτες σχετικά με το Brexit η Τράπεζα της Αγγλίας, από εκείνη που παρέχει η βρετανική κυβέρνηση. Αυτό το συμπέρασμα προέρχεται από έρευνα μεταξύ υπαλλήλων που εργάζονται σε εταιρείες στο Λονδίνο. Η έρευνα διεξήχθη από την εταιρεία συμβούλων FTI Consulting. Το 30% των συμμετεχόντων κρίνει «αληθοφανή και αξιόπιστη» την ενημέρωση της Τράπεζας, έναντι του 25% που θεωρεί αξιόπιστη την ενημέρωση της βρετανικής κυβέρνησης. Οι μισοί από τους συμμετέχοντες θεωρούν ότι δεν είναι αληθοφανής ή αξιόπιστη η ενημέρωση των πολιτών από την BoE. Για την κυβέρνηση, αρνητική άποψη έχει το 63% των ερωτηθέντων υπαλλήλων. Οπως επισημαίνει ο επικεφαλής της έρευνας που έκανε η FTI, Νταν Χίλι, «οι πολιτικοί εστιάζουν στις διαπραγματεύσεις και στα πολιτικά οφέλη, ενώ η Τράπεζα της Αγγλίας και οι επιχειρηματικές ενώσεις αποδεικνύονται πιο αποτελεσματικές στο θέμα της αξιόπιστης και έγκυρης ενημέρωσης των πολιτών».

Η Kraft απέσυρε την προσφορά για Unilever

Τα 143 δισ. δολάρια θεωρήθηκαν λίγα από τους υπεύθυνους του βρετανοολλανδικού ομίλου

Η Kraft Heinz απέσυρε την προσφορά των 143 δισ. δολαρίων για την εξαγορά της Unilever, η οποία θα δημιουργούσε τον δεύτερο μεγαλύτερο όμιλο τροφίμων παγκοσμίως. Μετά τις εξελίξεις αυτές, ο Πολ Πόλμαν, διευθύνων σύμβουλος της βρετανοολλανδικής Unilever, θα πρέπει στο επόμενο εξάμηνο να αποδείξει στους μετόχους ότι η εταιρεία έχει συμφέρον να διατηρήσει την αυτονομία της. Το εξάμηνο είναι το διάστημα που προβλέπει η βρετανική νομοθεσία πως πρέπει να μεσολαβεί έως ότου μία εταιρεία δεχθεί νέα προσφορά. Με την παρέλευση του εξαμήνου, η Unilever μπορεί και πάλι να προσεγγιστεί από την Kraft Heinz ή από άλλη ενδιαφερόμενη εταιρεία. Η πρόθεση της Kraft έγινε γνωστή την Παρασκευή. Ομως, η Unilever την απέρριψε, θεωρώντας ότι υποβαθμίζει τη χρηματιστηριακή της αξία. Η Kraft ανακοίνωσε πως θα επανέλθει, αλλά την Κυριακή απέσυρε το ενδιαφέρον της. Δήλωσε, μάλιστα, ότι διέρρευσε η είδηση για την πρόθεση εξαγοράς νωρίτερα από όσο επιθυμούσε και αυτό περιέπλεξε την υπόθεση. Σύμφωνα με έγκυρες πηγές, ο Γουόρεν Μπάφετ και τα ιδιωτικά κεφάλαια 3G Capital, που είναι οι μεγαλύτεροι μέτοχοι της Kraft Heinz, αποφάσισαν να μην προχωρήσουν με την εξαγορά, η οποία θα ήταν η μεγαλύτερη στον κλάδο τροφίμων και ποτών. Οι δύο μέτοχοι, που σπανίως αποτυγχάνουν όταν πρόκειται να συνάψουν μια επιχειρηματική συμφωνία, σκέφθηκαν ότι η εξαρχής αρνητική αντίδραση της Unilever δεν θα καθιστούσε δυνατή μια φιλική εξαγορά. Επιπλέον, αν η Kraft και η Unilever άρχιζαν να στρέφονται η μία ενάντια στην άλλη, αυτό θα έπλητε κάποιες πιθανές μελλοντικές κινήσεις της Kraft.

Πάντως, επενδυτές και μέτοχοι προσδοκούν σε μια κάποια συμφωνία. Κι αυτό αποτυπώθηκε στην τιμή της μετοχής της Unilever, η οποία την Παρασκευή είχε ενισχυθεί και χθες έχασε μόλις το ήμισυ από τα κέρδη που είχε καταγράψει. «Ακόμα ο αντίκτυπος είναι ισχυρός και η αγορά εκτιμά ότι η Kraft Heinz αποτελεί θετική κατάληξη για επιμέρους δραστηριότητες της Unilever ή και για το σύνολό της», παρατηρεί ο Μάρτιν Ντέμπου, αναλυτής στην εταιρεία Jefferies. Κατά τον Αλαν Ερσκάιν της Credit Suisse, θα μπορούσαν να διαφοροποιηθούν οι δραστηριότητες στα τρόφιμα από εκείνες στα προϊόντα προσωπικής περιποίησης της Unilever και αναλόγως να πωληθούν.

Η τιμή της μετοχής της Unilever, η οποία την Παρασκευή είχε ενισχυθεί, χθες έχασε μόλις το ήμισυ από τα κέρδη που είχε καταγράψει.

Η Ζυρίχη αναδεικνύεται ακριβότερη πόλη για διακοπές το 2017

Η μεγαλύτερη πόλη της Ελβετίας, η Ζυρίχη, είναι ένας από τους πιο ακριβούς προορισμούς για διακοπές το 2017 (το κόστος κατ' άτομο ημερησίως ανέρχεται στα 212 δολάρια), όπως προκύπτει από τη λίστα με τους προορισμούς με την υψηλότερη αξία για το 2017, που δημοσίευσε η ταξιδιωτική πλατφόρμα Hoppa, η οποία υπολόγισε τα κατά κεφαλήν ημερήσια έξοδα για ένα ζευγάρι που κάνει διακοπές. Οι δαπάνες περιλαμβάνουν ένα δίκλινο δωμάτιο, ένα γεύμα δύο ατόμων με ένα μπουκάλι κρασί, ταξί για τρία χιλιόμετρα, καφέ, κοκτέιλ και μπίρα.Στην τελευταία θέση από άποψη κόστους βρίσκεται το Χονγκ Κονγκ, με 137 δολάρια κατ' άτομο – περιλαμβάνονται τα έξοδα διαμονής, μεταφοράς, κατανάλωσης φαγητού, ποτού και καφέ. Ενδεικτικά, ένα γεύμα για δύο άτομα στο Χονγκ Κονγκ κοστίζει 45 δολάρια, ενώ το κόστος για μετακίνηση με ταξί σε απόσταση τριών χιλιομέτρων ανέρχεται στα 5,38 δολάρια.

Δέκα ευρωπαϊκές πόλεις συμπεριλαμβάνονται στη λίστα με τους

Στη Ζυρίχη το κόστος κατ' άτομο, ημερησίως, ανέρχεται στα 212 δολάρια, όπως προκύπτει από τη λίστα με τους προορισμούς με την υψηλότερη αξία για το 2017 που δημοσίευσε η ταξιδιωτική πλατφόρμα Hoppa.

Δέκα ευρωπαϊκές πόλεις συμπεριλαμβάνονται στη λίστα με τους είκοσι πιο ακριβούς προορισμούς για φέτος.

είκοσι πιο ακριβούς προορισμούς για το 2017. Το Ελσίνκι κατατάσσεται στη 19η θέση με κόστος κατ' άτομο 143,27 δολάρια το βράδυ (διαμονή, μετακινήσεις, φαγητό, ποτό, καφέ), το Παρίσι στη 15η θέση με 145,89 δολάρια, το Λονδίνο στη 12η θέση με 151,40 δολάρια, το Δουβλίνο στην 11η θέση με 153,13 δολάρια, η Ρώμη στην 9η θέση με 153,84 δολάρια, το Αμστερνταμ στην 7η θέση με 157,71 δολάρια, η Βενετία στην 6η θέση με 158,41 δολάρια, ακολουθεί στην 5η θέση η Στοκχόλμη με 163,53 δολάρια, στην 4η το Οσλο με 183,76 δολάρια και στην 3η θέση η Κοπεγχάγη με 187,95 δολάρια ανά άτομο. Σημειωτέον, τη Ζυρίχη ακολουθεί ένας εξίσου δημοφιλής προορισμός παγκοσμίως, η Νέα Υόρκη, με κατά κεφαλήν δαπάνη 196,14 δολάρια ανά βράδυ.

Στη λίστα που δημοσίευσε η ταξιδιωτική πλατφόρμα Hoppa περιλαμβάνεται φέτος η κατάταξη τιμών για 84 προορισμούς, εν αντιθέσει με πέρυσι που είχαν δημοσιευτεί οι τιμές 45 προορισμών παγκοσμίως. Η Αθήνα εμφανίζεται 37η μετά την Ακρα, την πρωτεύουσα της Γκάνας, με την κατά κεφαλήν δαπάνη να ανέρχεται στα 95,94 δολάρια ανά βράδυ.

Στην 84η θέση συναντάμε την πρωτεύουσα της Βουλγαρίας, Σόφια, με έξοδα που φθάνουν τα 47,65 δολάρια ανά άτομο, ενώ στην 83η θέση βρίσκεται το Κάιρο με έξοδα ύψους 39,09 δολάρια ανά βράδυ για κάθε άτομο. Σημειώνεται ότι η μελέτη περιελάμβανε κι άλλα στοιχεία, όπως το κόστος για μια βόλτα με τουριστικό λεωφορείο, καθώς και το κόστος αγοράς εισιτηρίων για ατην επίσκεψη στα πιο δημοφιλή τουριστικά αξιοθέατα. Ωστόσο αυτά δεν υπολογίστηκαν στην τελική κατάταξη.

Ερευνα Κομισιόν για δημόσια έργα στον Δρόμο του Μεταξιού

Τις ενστάσεις της για την οικονομική βιωσιμότητα αλλά και τη συμμόρφωση με τους κανόνες της Ε.Ε. διατύπωσε η Κομισιόν σε έκθεσή της για την κατασκευή της σιδηροδρομικής γραμμής που ενώνει την Ουγγαρία με τη Σερβία και η οποία προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί από την Κίνα. Στο πλαίσιο της αναβίωσης του επενδυτικού προγράμματος «Δρόμος του Μεταξιού», η Κίνα προσβλέπει στην κατασκευή έργων υποδομής και στη χρηματοδότηση επενδυτικών προγραμμάτων που θα επιτρέψουν τη συνεργασία Ασίας - Ευρώπης. Σημειώνεται, επίσης, ότι η Ουγγαρία ήταν η πρώτη ευρωπαϊκή χώρα που υπέγραψε το 2015 συμφωνία συνεργασίας με την Κίνα, στο πλαίσιο αναβίωσης του νέου Δρόμου του Μεταξιού για την ανάπτυξη εμπορικών και μεταφορικών υποδομών. Η σιδηροδρομική γραμμή Ουγγαρίας - Σερβίας, με τη χρηματοδότηση της Κίνας, θα ενισχύσει τις διμερείς σχέσεις μεταξύ μιας ευρωπαϊκής χώρας και της ασιατικής υπερδύναμης. Η πρωτοβουλία «Μία ζώνη, ένας δρόμος», μέσω του προγράμματος που εξήγγειλε το 2013 η Κίνα, αποτελεί έργο που θα αγγίξει τα 900 δισ. δολάρια. Ωστόσο, Ευρωπαίοι αξιωματούχοι δήλωσαν στους Financial Times ότι η έρευνα που έγινε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή αξιολογεί την οικονομική βιωσιμότητα του σιδηροδρόμου, ύψους 2,89 δισ. δολαρίων, και προσπαθεί να εντοπίσει αν η εν λόγω συμφωνία έχει παραβεί τους κανόνες της Ε.Ε. για τις διαδικασίες κατασκευής και ανάθεσης δημόσιων έργων. Πιθανά εμπόδια στη συμφωνία για την κατασκευή του πρώτου προγράμματος σιδηροδρομικής γραμμής, μέσω της συνεργασίας της Κίνας, θα είχαν ως αποτέλεσμα μια διπλωματική αποτυχία για το Πεκίνο. Βασικό θέμα διαμάχης μεταξύ Ουγγαρίας, Κίνας και Ευρωπαϊκής Επιτροπής αποτελεί το γεγονός ότι έχουν συναφθεί διαφορετικές συμφωνίες από τις ουγγρικές και τις σερβικές αρχές. Κατά την Κομισιόν, η Ουγγαρία οφείλει να συμμορφωθεί με τους κανόνες της Ε.Ε., εν αντιθέσει με τη Σερβία, που ως μη μέλος της Ε.Ε. δεν υπόκεινται στις ίδιες διαδικασίες. Η Ουγγαρία δεν αρνήθηκε τις υποδείξεις της Κομισιόν, επισήμανε ωστόσο ότι στις συμφωνίες που έχει υπογράψει με την Κίνα έχει προσαρτηθεί ένα παράρτημα, στο οποίο εξηγείται λεπτομερώς με ποιον τρόπο η χώρα πρέπει να συμμορφώνεται με τους ευρωπαϊκούς κανονισμούς.

Η Κίνα στοχεύει στη χρηματοδότηση προγραμμάτων που θα επιτρέψουν τη συνεργασία Ασίας με την Ευρώπη.

Υπερτιμημένα ακίνητα στη Γερμανία

Οι κατοικίες στα γερμανικά αστικά κέντρα είναι υπερτιμημένες κατά 15% με 30%, σύμφωνα με έκθεση της γερμανικής κεντρικής τράπεζας, η οποία αναμένεται πως θα ενισχύσει ακόμη περισσότερο την αντίθεση των Γερμανών στην επεκτατική νομισματική πολιτική της ΕΚΤ. Τα τελευταία χρόνια ολοένα και περισσότεροι Γερμανοί, οι οποίοι παραδοσιακά νοικιάζουν σπίτι αντί να το αγοράζουν, εκμεταλλεύτηκαν τα χαμηλά επιτόκια δανεισμού ώστε να αγοράσουν ακίνητο και παράλληλα να επενδύσουν τα χρήματά τους. Ταυτόχρονα ολοένα και περισσότεροι άνθρωποι μετακόμιζαν σε μεγάλες πόλεις, όπως το Μόναχο, η Φρανκφούρτη και το Βερολίνο. Οι τιμές των κατοικιών αυξήθηκαν πέρυσι κατά 8% σε ετήσια βάση, σύμφωνα με τη γερμανική κεντρική τράπεζα. Ο ρυθμός αύξησης των τιμών των κατοικιών ήταν τα τελευταία έξι χρόνια 6,75%. «Η απόκλιση των τιμών ήταν ιδιαίτερα έντονη στην περίπτωση κατοικιών σε μεγάλες πόλεις, όπου υπάρχει ιδιοκατοίκηση», ανέφερε η Bundesbank. Πολλοί Γερμανοί είναι έντονα σκεπτικοί απέναντι στην πολιτική χαμηλών επιτοκίων δανεισμού και απέναντι στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης που εφαρμόζει η ΕΚΤ. Οι κύριες ανησυχίες που εκφράζονται στη Γερμανία σχετίζονται με τη μείωση της απόδοσης των αποταμιεύσεων και με το ενδεχόμενο να σχηματιστεί «φούσκα» στην αγορά ακινήτων. Η άνοδος του πληθωρισμού στη Γερμανία στο 1,9% τον Ιανουάριο έχει ενισχύσει ακόμη περισσότερο την αντίθεση της γερμανικής κεντρικής τράπεζας προς την πολιτική των χαμηλών επιτοκίων δανεισμού.

10 εκατ. αυτοοδηγούμενα οχήματα έως το 2020

Εως το 2020 θα κυκλοφορούν στους δρόμους 10 εκατ. αυτοοδηγούμενα οχήματα, σύμφωνα με μελέτη του Business Insider Intelligence. Σύμφωνα με την πρόβλεψη, η αγορά των αυτοοδηγούμενων Ι.Χ. θα έχει πενταπλασιαστεί μεταξύ 2017 και 2020. Ηδη τα τελευταία χρόνια, αυτοκινητοβιομηχανίες αλλά και εταιρείες τεχνολογίας έχουν αρχίσει να επενδύουν μεγάλα ποσά στην ανάπτυξη αυτοκινήτων που, χάρη στο ειδικό λογισμικό και σε σειρά αισθητήρων που διαθέτουν, θα μπορούν να είναι αυτόνομα σε μικρότερο ή σε μεγαλύτερο βαθμό. Οι εταιρείες Tesla, Mercedes και BMW διαθέτουν ή πρόκειται να κυκλοφορήσουν το προσεχές χρονικό διάστημα αυτοκίνητα που διαθέτουν στοιχεία που τους επιτρέπουν να είναι ημιαυτόνομα. Δηλαδή, έχουν τη δυνατότητα να μεταφερθούν από ένα σημείο άλφα σε ένα σημείο βήτα, χωρίς να είναι απαραίτητη η συμβολή του οδηγού όλο το διάστημα. Η Google έχει ανακοινώσει ότι θα δοκιμάσει το καλοκαίρι αυτοκίνητο που δεν θα διαθέτει οδηγό, ενώ η Uber είχε δοκιμάσει τον Νοέμβριο ημιαυτόνομα ταξί σε δρόμους του Πίτσμπεργκ. Ως πλήρως αυτόνομο αυτοκίνητο ορίζεται αυτό που έχει την ικανότητα να μεταφερθεί από ένα σημείο σε ένα άλλο χωρίς την παραμικρή παρέμβαση από τον οδηγό. Πλήρως αυτόνομα αυτοκίνητα, στα οποία όμως θα υπάρχει οδηγός, θα βγουν στην αγορά το 2019, ενώ πλήρως αυτόνομα αυτοκίνητα χωρίς οδηγό θα εμφανιστούν μερικά χρόνια αργότερα, εξαιτίας κανονιστικών περιορισμών και ζητημάτων σχετικών με την ασφάλιση των οχημάτων.

12-OIK_DIETHNH_KATHI 21/02/17 20:08 Page 12

Η Μαρίν Λεπέν «βάζει φωτιά» στις αγορές

Τα ποσοστά της στις δημοσκοπήσεις αυξάνονται, μαζί με το spread των γαλλικών ομολόγων

Συνεχίστηκε και χθες η αναταραχή στη γαλλική αγορά ομολόγων, με τη διαφορά στην απόδοση των γαλλικών δεκαετών ομολόγων από τα γερμανικά να ανέρχεται στο υψηλότερο επίπεδο από τα τέλη του 2012. Αιτία για τη νέα αύξηση του spread στάθηκε η μείωση της διαφοράς μεταξύ της υποψηφίου του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου (FN) Μαρίν Λεπέν και των δύο πιθανότερων αντιπάλων της στον δεύτερο γύρο, του ανεξάρτητου κεντρώου Εμανουέλ Μακρόν και του δεξιού Φρανσουά Φιγιόν.

Η ανησυχία για τις πολιτικές επιπτώσεις που θα μπορούσε να έχει στη Γαλλία και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ενωση ενδεχόμενη επικράτηση της κ. Λεπέν αποτυπώνεται κυρίως στην αύξηση του spread μεταξύ γαλλικού και γερμανικού δεκαετούς ομολόγου. Η διαφορά ανήλθε στις 77 μονάδες βάσης, επίπεδο στο οποίο είχε βρεθεί τελευταία φορά στα τέλη του 2012. Η απόδοση του γαλλικού δεκαετούς ομολόγου αυξήθηκε κατά 9 μονάδες βάσης, φτάνοντας μέχρι το 1,14%, προτού υποχωρήσει λίγο πριν απ' το κλείσιμο της αγοράς στο 1,07%, επίπεδο που είναι πολύ χαμηλό με βάση ιστορικά δεδομένα. Ωστόσο, η αύξηση της διαφοράς αποτελεί σημάδι πως οι επενδυτές θεωρούν πως υπάρχει ο κίνδυνος η Γαλλία να αποσυρθεί από την Ευρωζώνη και να μετατρέψει τα ομόλογα που έχει εκδώσει σε ευρώ στο νέο εθνικό νόμισμα. Παρουσιάζοντας το πρόγραμμά της στις αρχές Φεβρουαρίου, η κ. Λεπέν είχε δεσμευθεί πως, αν εκλεγεί, η Γαλλία θα αποχωρήσει από το ευρώ και ότι επίσης να διενεργήσει δημοψήφισμα για την παραμονή της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ενωση.

EPA

Η ανησυχία για τις πολιτικές επιπτώσεις που θα μπορούσε να έχει στη Γαλλία και σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ενωση ενδεχόμενη επικράτηση της κ. Λεπέν αποτυπώνεται κυρίως στην αύξηση του spread μεταξύ γαλλικού και γερμανικού δεκαετούς ομολόγου. Η διαφορά ανήλθε χθες στις 77 μονάδες βάσης.

Οι επενδυτές θεωρούν ότι υπάρχει ο κίνδυνος η Γαλλία να αποσυρθεί από την Ευρωζώνη και να μετατρέψει τα ομόλογα που έχει εκδώσει σε ευρώ στο νέο εθνικό νόμισμα.

Σύμφωνα με την πλέον πρόσφατη δημοσκόπηση που κυκλοφόρησε χθες από την εταιρεία Opinionway, η κ. Λεπέν έχει μειώσει τη διαφορά σε μια υποθετική αντιπαράθεση με τον κ. Μακρόν στις 16 ποσοστιαίες μονάδες, ενώ λίγες ημέρες πριν η διαφορά ήταν 20 ποσοστιαίες μονάδες. Ακόμη περισσότερο έχει μειώσει η κ. Λεπέν τη διαφορά από τον κ. Φιγιόν στις 12 ποσοστιαίες μονάδες, από 14 προηγουμένως. Οι δύο υποψήφιοι που θα συγκεντρώσουν τις περισσότερες ψήφους στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών θα συγκρουστούν στις 7 Μαΐου στον δεύτερο γύρο, με τον νικητή να αναδεικνύεται πρόεδρος. Η κ. Λεπέν προηγείται στον πρώτο γύρο με σημαντική διαφορά, ενώ δεν είναι καθόλου βέβαιο ποιος θα είναι ο υποψήφιος που θα συγκρουστεί μαζί της στον δεύτερο γύρο. «Φαίνεται πως κινητήριος δύναμη για την άνοδο των γαλλικών αποδόσεων είναι η δημοσκόπηση που έδειξε ότι η Λεπέν έχει αυξήσει τις πιθανότητες (επιτυχίας) στον δεύτερο γύρο», εξηγεί στο Reuters η κ. Λιν Γκράχαμ Τέιλορ, αναλύτρια της Rabobank. Οι αγορές ανησυχούν, επίσης, για το ενδεχόμενο να κατέβουν με κοινή υποψηφιότητα ο κ. Μπενουά Αμόν, υποψήφιος των Σοσιαλιστών και ο υποψήφιος της Ριζοσπαστικής Αριστεράς Ζαν-Λικ Μελανσόν. Στην τελευταία δημοσκόπηση ο κ. Αμόν έλαβε 16% και ο κ. Μελανσόν 12%. Στην περίπτωση που οι δύο υποψήφιοι προκρίνονταν, τότε στον δεύτερο γύρο θα υπήρχαν δύο υποψήφιοι που θα αποτελούσαν εφιάλτη για τις αγορές.

Τη στιγμή που αυξάνονταν οι αποδόσεις των γαλλικών ομολόγων, μειώνονταν αυτές των γερμανικών ομολόγων, και ιδιαίτερα των βραχυπρόθεσμων. Η τιμή (κινείται αντίθετα από τις αποδόσεις) των γερμανικών ομολόγων διάρκειας 26 εβδομάδων έχει αυξηθεί περισσότερο από την τιμή των ομολόγων αναφοράς και, επίσης, έχει αυξηθεί κατακόρυφα το ενδιαφέρον των επενδυτών για γερμανικά ομόλογα διετούς διάρκειας. Σύμφωνα με το Bloomberg, οι επενδυτές αγοράζουν αυτά τα ομόλογα διότι θεωρούνται ό,τι πλησιέστερο σε μετρητά. Η κίνηση αυτή των επενδυτών αποτελεί προσπάθεια να προστατευθούν από έναν πιθανό κίνδυνο διάλυσης της Ευρωζώνης, σύμφωνα με χρηματιστές από το Λονδίνο και τη Νέα Υόρκη που μίλησαν στο Bloomberg.

Στα 39 του, ο Τομ Μπράντι των Νιου Ινγκλαντ Πάτριοτς δεν θα κρεμάσει τα παπούτσια του. Θα κεφαλαιοποιήσει τα εισοδήματά του, σχεδιάζοντας τη συνταξιοδότησή του.

Ο Τομ Μπράντι και η πολιτική αποταμίευσης

Της **ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΚΑΠΕΡΝΑΡΑΚΟΥ**

Κάποιοι από εμάς μπορεί να γνωρίζουν τον Τομ Μπράντι, κάποιοι άλλοι όχι. Ωστόσο, ο 39χρονος παίκτης της βοστωνέζικης ομάδας μπέιζμπολ Νιου Ινγκλαντ Πάτριοτς αποτελεί καλό παράδειγμα για το πώς πρέπει να σχεδιάσουμε τη συνταξιοδότησή μας από αυτήν την ηλικία και μετά – αναφερόμαστε ασφαλώς στα δεδομένα των ΗΠΑ. Τυπικά θα έπρεπε να αποσυρθεί από τα γήπεδα, εφόσον «μεγάλωσε». Μιλώντας στο τηλεοπτικό δίκτυο Fox, όμως, δήλωσε ότι «δεν θα αποσυρθώ από την ενεργό δράση στο προσεχές μέλλον, αφού τώρα πρέπει να κεφαλαιοποιήσω τα έσοδά μου, γιατί κουράστηκα πολύ να φθάσω έως εδώ». «Οταν είσαι στο αποκορύφωμα της καριέρας σου, αμείβεσαι πλουσιοπάροχα. Γιατί, λοιπόν, να αποχωρήσεις, όταν είσαι σε θέση να δρέψεις ή και να πολλαπλασιάσεις τους καρπούς των κόπων σου;» διερωτάται ο Ρόι Κόεν, σύμβουλος επαγγελματικής εξέλιξης στη Νέα Υόρκη.

Οι Αμερικανοί 45-54 ετών έχουν στην τράπεζα 46.000 δολάρια και 72.000 δολάρια στα 55-64.

Η αποταμίευση αφορά την κάλυψη των καθημερινών αναγκών αλλά και αυτών της περιόδου της σύνταξης, αναφέρει το marketwatch.com. Ετσι όπως έχουν τα πράγματα, οι Αμερικανοί και οι Αμερικανές πρέπει να αυξήσουν τις αποταμιεύσεις τους για το μέλλον. Σύμφωνα με τη Vanguard, μία από τις μεγαλύτερες επενδυτικές εταιρείες παγκοσμίως, οι Αμερικανοί 35-44 ετών έχουν στην τράπεζα, κατά μέσον όρο, 24.000 δολάρια, στα 45-54 έτη, 46.000 δολάρια και 72.000 δολάρια στα 55-64. Οι καταθέσεις αφορούν το συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στις ΗΠΑ, στο οποίο συνεισφέρουν εργοδότες και εργαζόμενοι. Σύμφωνα με τους ειδικούς στις επενδύσεις, τα προαναφερθέντα ποσά είναι ελάχιστα. Κανονικά, στα 40 τους οι Αμερικανοί θα πρέπει να έχουν αποταμιεύσει το τριπλάσιο των ετησίων εισοδημάτων τους (μέσος όρος 150.000 δολάρια ως αποταμίευση) και στα 50 τους το εξαπλάσιο (300.000 δολάρια). Βέβαια, ακόμη κι αν διαθέτουν επαρκές κεφάλαιο για να πάψουν να εργάζονται, ίσως να μην το επιθυμούν, επισημαίνει το marketwatch.com. Η ζωή πολλών ανθρώπων συνδέεται με την επαγγελματική σταδιοδρομία και εξέλιξή τους και, όταν αποχωρούν από την ενεργό δράση, εμφανίζουν συμπτώματα κατάθλιψης. «Σε πολλά επαγγέλματα, π.χ. δικηγόροι, ψυχολόγοι, διαχειριστές επενδυτικών κεφαλαίων, όσο μεγαλώνεις, τόσο πολυτιμότερος γίνεσαι και εξακολουθείς να εργάζεσαι και να αισθάνεσαι ικανοποίηση», παρατηρεί ο κ. Κόεν.

Μια μηχανή που νίκησε τους traders

Αλγόριθμοι οδήγησαν ολλανδική χρηματιστηριακή εταιρεία σε συνεχή κέρδη επί 31 μήνες

Του **WILL HADFIELD / BLOOMBERG**

Η ολλανδική χρηματιστηριακή εταιρεία Flow Traders NV, η οποία βασίζεται σε αλγορίθμους για να συναλλάσσεται στις αγορές, έχει καταφέρει να συμπληρώσει 31 μήνες χωρίς να έχει ζημία ούτε μία ημέρα, γεγονός που την καθιστά μία από τις μεγάλες νικήτριες του κλάδου, λόγω της εξάπλωσης των διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων (exchange traded funds).

Οι χρηματιστές της Flow Traders κατάφεραν να έχουν κέρδος από κάθε μία ημέρα συναλλαγών το 2016, όταν η εταιρεία αύξανε τον όγκο των συναλλαγών της τόσο στην Ευρώπη όσο και στις Ηνωμένες Πολιτείες κατά περισσότερο από 10%. Αν και η Flow, που εδρεύει στο Αμστερνταμ, εμφάνισε 6% αύξηση του όγκου συναλλαγών παγκοσμίως, τα κέρδη της για ολόκληρο το 2016 υποχώρησαν κατά 28%, σύμφωνα με ανακοίνωση της εταιρείας. Τα καθαρά έσοδα από συναλλαγές στην ευρωπαϊκή αγορά διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων (ETF), όπου η Flow κατέχει την πρώτη θέση, υποχώρησαν το 2016 κατά 14%, στα 158 εκατ. ευρώ. Αιτία ήταν ο περιορισμός της μεταβλητότητας στις αγορές κατά τα τρία πρώτα τρίμηνα του 2016.

Η χρηματιστηριακή Flow ειδικεύεται σε συναλλαγές με διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια που δεν έχουν μεγάλο όγκο συναλλαγών.

Τα κέρδη της τελευταίας διετίας

Αξία συναλλαγών της Flow Traders σε προϊόντα διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων (ETF)

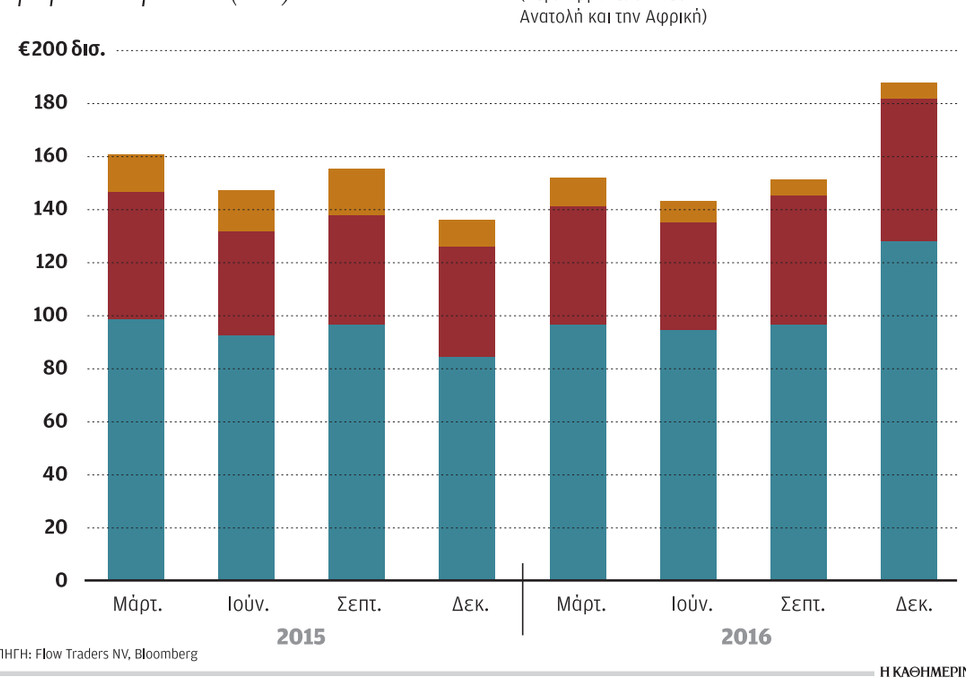

ΠΗΓΗ: Flow Traders NV, Bloomberg

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τα έσοδα της Flow από την αμερικανική αγορά αυξήθηκαν κατά 32%, στα 68 εκατ. ευρώ, καθώς η ολλανδική εταιρεία άρχισε να ενισχύει την παρουσία της στην εξωχρηματιστηριακή αγορά διαπραγματεύσιμων αμοιβαίων κεφαλαίων, όπου λαμβάνουν χώρα και οι μεγαλύτερες συναλλαγές.

Τα έσοδα της Flow από την ασιατική αγορά υποχώρησαν το 2016 κατά 65%, εξαιτίας των δυσκολιών που εξακολουθεί να αντιμετωπίζει η ολλανδική εταιρεία σε μια αγορά όπου η πλειονότητα των συναλλαγών είναι συγκεντρωμένη στα χέρια των μεγαλύτερων επενδυτικών ταμείων. Η Flow ειδικεύεται σε συναλλαγές με διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια που δεν έχουν μεγάλο όγκο συναλλαγών ή σε όσα είναι δύσκολη η αποτίμηση της αξίας τους, δύο κατηγορίες που προσφέρουν και τα μεγαλύτερα περιθώρια κέρδους.

«Σε όλη τη διάρκεια του 2016 η υποδομή που χρησιμοποιούμε για τις συναλλαγές λειτούργησε όπως αναμενόταν, και η ομάδα που κάνει τις συναλλαγές επέδειξε ισχυρή πειθαρχία κατά τη διάρκεια σημαντικών γεγονότων, όπως το Brexit και οι αμερικανικές εκλογές», λέει ο κ. Σγιορντ Ρίτμπεργκ, συν-διευθύνων σύμβουλος της Flow Traders. «Οι ομάδες των χρηματιστών μας κατάφεραν να αυξήσουν τον αριθμό των αντισυμβαλλομένων και να ενισχύσουν την πηγετική θέση μας στην αγορά εξωχρηματιστηριακών συναλλαγών. Ολες αυτές οι αλλαγές είχαν ως αποτέλεσμα να περάσουμε στο επόμενο επίπεδο, όπως φαίνεται από την αύξηση του μεριδίου αγοράς που πετύχαμε, ενώ διατηρήσαμε το επιθυμητό προφίλ ρίσκου», προσθέτει ο κ. Ρίτμπεργκ.

Η Flow Traders είναι η μόνη εταιρεία χρηματιστηριακών συναλλαγών που χρησιμοποιεί ειδικό λογισμικό (αλγόριθμους), η οποία έχει πετύχει επί μεγάλο χρονικό διάστημα να διενεργεί συναλλαγές χωρίς να έχει οικονομικές απώλειες. Τον Φεβρουάριο του 2015 η αμερικανική εταιρεία Virtu Financial Inc, η οποία επίσης βασίζεται σε αλγόριθμούς για τη διενέργεια συναλλαγών, είχε αποκαλύψει ότι είχε οικονομική ζημία μόνο μία ημέρα στη διάρκεια των πρώτων έξι ετών λειτουργίας της εταιρείας.

Τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια είναι είδος επενδυτικού κεφαλαίου που κατέχει τα περιουσιακά στοιχεία (μετοχές, ομόλογα, προθεσμιακά συμβόλαια πετρελαίου, ράβδους χρυσού, συνάλλαγμα) και χωρίζει την ιδιοκτησία αυτών των περιουσιακών σε μετοχές. Οι μέτοχοι του διαπραγματεύσιμου αμοιβαίου κεφαλαίου δεν κατέχουν άμεσα τα περιουσιακά στοιχεία του κεφαλαίου. Ωστόσο έχουν δικαίωμα σε τμήμα των κερδών, με τη μορφή δεδουλευμένων τόκων ή μερισμάτων. Τα διαπραγματεύσιμα αμοιβαία κεφάλαια είναι αντικείμενο συναλλαγής, όπως μια μετοχή, και η αξία τους έχει συνήθως μεγάλη διακύμανση, ενώ η προμήθεια που χρεώνουν είναι συνήθως μικρότερη από αυτήν που χρεώνουν τα αμοιβαία κεφάλαια.

Κυκλωτική κίνηση της Ε.Ε. στις ΗΠΑ με εμπορικές συμφωνίες

Η επικύρωση της συμφωνίας ελεύθερου εμπορίου της Ε.Ε. με τον Καναδά, της γνωστής ως CETA, που αποφάσισε μέσα στην εβδομάδα που πέρασε το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συμπίπτει με τις προειδοποιήσεις Ευρωπαίων αξιωματούχων προς τις ΗΠΑ για ενδεχόμενο εμπορικού πολέμου ανάμεσα στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Σηματοδοτεί, όμως, παράλληλα και την έναρξη ενός γύρου συντονισμένων προσπαθειών της Ε.Ε., η οποία στρέφεται πλέον σε κάθε κατεύθυνση για να εξασφαλίσει αγορείς για τις εξαγωγές της. Οι χώρες της Ασίας, οι αναδυόμενες αγορές, οι χώρες της Λατινικής Αμερικής αλλά και του Περσικού Κόλπου είναι οι επίδοξοι εμπορικοί εταίροι ή οι μέλλοντες αναβαθμισμένοι εταίροι της Ε.Ε., όπου προωθεί νέες συμφωνίες ως διέξοδο από τον προστατευτισμό των ΗΠΑ.

Οι προειδοποιητικές βολές του αντιπροέδρου της Ε.Ε., Γίρκι Κατάινεν, για την προσφυγή στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ) αποτελούν απάντηση στις προσπάθειες των Ρεπουμπλικανών στο Κογκρέσο, που προσπαθούν να πείσουν τον Ντόναλντ Τραμπ να στηρίξει επιβολή φόρων στις εισαγωγές, με ταυτόχρονη παραχώρηση φοροαπαλλαγής στις εξαγωγές αμερικανικών προϊόντων. Μια προσφυγή της Ε.Ε. στον ΠΟΕ κατά των ΗΠΑ θα αποτελούσε το προανάκρουσμα εμπορικού πολέμου. Σύμφωνα με τον Τσαντ Μπράουν του Peterson Institute for International Economics, μια ατελέσφορη προσφυγή της Ε.Ε. στον ΠΟΕ θα μπορούσε να οδηγήσει σε εμπορικά αντίποινα κατά αμερικανικών εξαγωγών, αξίας 385 δισ. δολαρίων. Ο ίδιος οικονομολόγος προειδοποιεί πως, αν δικαιωθεί η Ε.Ε. από τον ΠΟΕ, αλλά η απόφαση του διεθνούς οργανισμού δεν γίνει σεβαστή από τη νέα κυβέρνηση των ΗΠΑ, θα αλλάξει ένα σύστημα που ήταν σε ισχύ επί 100 χρόνια.

Οι χώρες της Ασίας, της Λατινικής Αμερικής, του Περσικού Κόλπου και οι αναδυόμενες αγορές είναι οι επίδοξοι εμπορικοί εταίροι της Ε.Ε.

Εν τω μεταξύ, η Ε.Ε. διαπραγματεύεται με 10 από τις 12 χώρες που επρόκειτο να συμμετάσχουν στη Συμφωνία Ελεύθερου Εμπορίου Ασίας - Ειρηνικού, τη γνωστή ως TPP, για μια εναλλακτική εκδοχή της, καθώς ο νέος ένοικος του Λευκού Οίκου απέσυρε τις ΗΠΑ την πρώτη μέρα ανάληψης των καθηκόντων του. Βρίσκονται, παράλληλα, σε εξέλιξη επαφές της Ε.Ε. με τις χώρες Mercosur της Λατινικής Αμερικής, με αντικείμενο τη σύναψη εμπορικής συμφωνίας, καθώς και προσπάθειες αναβίωσης παλαιότερων διαπραγματεύσεων με τις χώρες του Περσικού Κόλπου, με τις οποίες οι συνομιλίες έφτασαν σε αδιέξοδο το 2008. Παραδόξως, οι επικριτές της συμφωνίας CETA, με την οποία φαίνεται να εγκαινιάζεται μια εκστρατεία διεθνών εμπορικών συμφωνιών της Ε.Ε., την έχουν χαρακτηρίσει, μεταξύ άλλων, «όχημα των ΗΠΑ». Υποστηρίζουν ότι οι αμερικανικές επιχειρήσεις θα έχουν θυγατρικές στον Καναδά και μέσω αυτών θα χρησιμοποιούν τη συμφωνία με την Ε.Ε. για να απαιτούν από ευρωπαϊκές κυβερνήσεις αποζημιώσεις, εάν εκτιμούν ότι θίγονται τα συμφέροντά τους από την εφαρμοζόμενη πολιτική. Σημειωτέον ότι η εν λόγω συμφωνία κατοχυρώνει τα προϊόντα ονομασίας προέλευσης (ΠΟΠ), κάτι που ενδιαφέρει ιδιαίτερα την Ελλάδα όσον αφορά το ζήτημα της φέτας.

Αντιδρά το Βερολίνο στην πώληση της Opel σε Γάλλους

Ενας ιδιότυπος πόλεμος έχει ξεσπάσει μεταξύ Βερολίνου - Παρισιού και Βερολίνου - Ντιτρόιτ, εξαιτίας της σχεδιαζόμενης πώλησης της Opel-Vauxhall από τη μητρική της εταιρεία GM στη γαλλική PSA Peugeot-Citroen. Το Βερολίνο έχει εξοργιστεί, επειδή, όπως διατείνεται, δεν ενημερώθηκε έγκαιρα για τις συνομιλίες σχετικά με την εξαγορά. Πάντως, η Opel-Vauxhall (με αυτό το όνομα είναι γνωστή στη Βρετανία) είναι ζημιογόνος επί σχεδόν 20 χρόνια, και η GM θέλει να επικεντρωθεί σε πιο κερδοφόρες δραστηριότητες. Ωστόσο, η εξαγορά της από την Peugeot θα σημάνει το κλείσιμο εργοστασίων και απώλειες πολλών θέσεων εργασίας. Ενα τέτοιο καίριο χτύπημα θέλει να το αποφύγει η Γερμανία, η οποία βρίσκεται σε προεκλογική περίοδο. Κάτι αντίστοιχο θέλει να αποφύγει και η Γαλλία, ενόψει των προεδρικών εκλογών, όταν μάλιστα ο δείκτης της ανεργίας εξακολουθεί να είναι υψηλός. Σημειωτέον ότι το γαλλικό δημόσιο διαθέτει το 14% της PSA, την οποία και διέσωσε στο αποκορύφωμα της κρίσης, οπότε έχει βαρύνοντα λόγο για το ποιο θα είναι το μέλλον της. Στη Βρετανία η Vauxhall είναι η δεύτερη μεγαλύτερη αυτοκινητοβιομηχανία και απασχολεί άμεσα και έμμεσα σχεδόν 42.000 εργαζομένους. Τι σημαίνει, όμως, συνένωση δυνάμεων PSA και Opel; Αρχικά, η Peugeot-Citroen θα βρεθεί στη δεύτερη θέση στην ευρωπαϊκή αγορά (μερίδιο 16,3%, έναντι 9% σήμερα). Πρώτη είναι η γερμανική Volkswagen (μερίδιο 24,1%) και τρίτη η επίσης γαλλική Renault (μερίδιο 10,1%). Κατά δεύτερον, η General Motors με την πώληση της Opel-Vauxhall θα απαλλαγεί από ζημιογόνες δραστηριότητες και θα επικεντρωθεί σε αγορές υψηλής απόδοσης, όπως τα φορτηγά, τα αυτοκίνητα ελεύθερου χρόνου στις ΗΠΑ και τα οχήματα αυτόνομης οδήγησης.

Ανησυχία για ενδεχόμενη απώλεια θέσεων εργασίας, λίγο πριν από τις γερμανικές εκλογές.

13-ΟΙΚ_ΔΙΕΘΝΗ_KATHI 22/02/17 00:04 Page 13

Οι φθηνότερες και οι ακριβότερες χώρες για να ζεις

Υψηλότερο το κόστος διαβίωσης στις Βερμούδες και χαμηλότερο στην Αίγυπτο για το 2017

Το κόστος διαβίωσης σε κάθε χώρα χαρτογράφησε η ιστοσελίδα MoveHub για το 2017, καταλήγοντας μάλιστα σε διαφορετικά συμπεράσματα σε σχέση με την αντίστοιχη χαρτογράφηση του κόστους ζωής που είχε διεξαγάγει πριν από δύο χρόνια. Η MoveHub είναι μία ηλεκτρονική ιστοσελίδα που βοηθάει τον κόσμο να μεταβεί σε άλλες χώρες του εξωτερικού βάσει στοιχείων που προκύπτουν από δικές της έρευνες. Τον υπολογισμό του κόστους διαβίωσης στις χώρες όλου του κόσμου υπολόγισε η MoveHub λαμβάνοντας υπόψη τον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (CPI), ο οποίος προκύπτει από το κόστος των ειδών διατροφής (κρέας, ψωμί, ρύζι, αυγά, φρούτα, λαχανικά, αλκοόλ) και μεταφοράς (εισιτήρια μέσων μαζικής μεταφοράς, ταξί, τιμές πετρελαίου, τιμές ενός Volkswagen Golf) αλλά και ενοικίου. Επίσης, στον Δείκτη Τιμών Καταναλωτή περιλαμβάνεται και το κόστος του εστιατορίου, όπως και οι τιμές που αντιστοιχούν στην κατανάλωση καφέ, νερού και αλκοόλ. Η ιστοσελίδα συνυπολόγισε και το κόστος που προκύπτει από τις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας (πλεκτρικό, θέρμανση, νερό, Διαδίκτυο κλπ.).

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία γίνεται και ο διαχωρισμός των χωρών όσον αφορά το κόστος διαβίωσης. Σημειώνεται ότι η Νέα Υόρκη αποτελεί σημείο αναφοράς για την κατάταξη των χωρών, καθώς θεωρείται από τις πιο ακριβές πόλεις, παρότι οι ΗΠΑ στο σύνολό τους κατατάσσονται στη 15η θέση. Ενδεικτικά, ένας καφές στις κεντρικές πολιτείες των ΗΠΑ κοστίζει 3,2 δολάρια, ένα εισιτήριο κινηματογράφου 8,50 δολάρια, ένα ποτήρι κρασί 12,22 δολάρια, ενώ το κόστος ενοικίου ανέρχεται στα 4.073 δολάρια τον μήνα.

Μέσα σε δύο χρόνια, η κατάταξη των χωρών έχει ανατραπεί, με την Ελβετία να χάνει την πρωτοκαθεδρία της στη λίστα με τις είκοσι ακριβότερες χώρες, καταλαμβάνοντας για φέτος τη δεύτερη θέση. Αντίθετα, στην πρώτη θέση συναντάμε τις Βερμούδες, με την πρωτεύουσα της

Ακριβότερη η ζωή στην Ιταλία σε σχέση με τη Γερμανία και τη Γαλλία.

νησιωτικής χώρας Χάμιλτον να θεωρείται η πιο ακριβή πόλη στον πλανήτη. Εκπληξη προκαλεί το γεγονός ότι στις Βερμούδες το κόστος ζωής είναι τριπλάσιο από εκείνο των ΗΠΑ, του Καναδά και της Βρετανίας. Επίσης, η τιμή για ένα ποτήρι κρασί μπορεί να αγγίξει και τα 16 δολάρια. Υπερβολικά όμως υψηλή είναι και η τιμή του ενοικίου στις Βερμούδες, η οποία ανέρχεται στα 3.500 δολάρια τον μήνα.

Ενδιαφέρον προκαλεί το γεγονός ότι το Ηνωμένο Βασίλειο παρά τον καλπάζοντα πληθωρισμό και το υψηλό κόστος στα είδη διατροφής, δεν συμπεριλαμβάνεται στη λίστα με τις 20 πιο ακριβές χώρες για πρώτη φορά από το 2009, καθώς παρότι το Λονδίνο συνεχίζει να προσφέρει υπηρεσίες υψηλού κόστους, σε άλλες πόλεις του Ηνωμένου Βασιλείου τα έξοδα κατανάλωσης, ψυχαγωγίας και διαμονής είναι αρκετά πιο προσιτά. Ενδεικτικά, στο Λέστερ, ένα εισιτήριο κινηματογράφου ανέρχεται στα 9 δολάρια, ενώ το ενοίκιο ανέρχεται στα 981 δολάρια, εν αντιθέσει με τη βρετανική πρωτεύουσα όπου το ενοίκιο υπολογίζεται στα 3.228 δολάρια. Στο Λέστερ η τιμή για ένα ποτήρι κρασί δεν ξεπερνάει τα 6,5 δολάρια.

Ως εκ τούτου, η Ιρλανδία η οποία λόγω της επικείμενης αποχώρησης της Βρετανίας από την Ε.Ε. έχει γίνει πόλος έλξης για τους Βρετανούς, κατατάσσεται στη 14η θέση στη λίστα των ακριβότερων χωρών από άποψη κόστους διαβίωσης.

Χαρακτηριστική είναι και η περίπτωση της Ιταλίας, η οποία εμφανίζεται στην 20ή θέση μαζί με την Γκάνα, προσφέροντας ένα πολύ πιο ακριβό κόστος ζωής σε σχέση με τις δύο μεγάλες οικονομικές δυνάμεις της Ευρωζώνης, τη Γερμανία και τη Γαλλία. Στη λίστα εμφανίζονται αρκετές ευρωπαϊκές χώρες, οι οποίες προσφέρουν ένα εξίσου υψηλό κόστος διαβίωσης.

Στη 13η θέση βρίσκεται η Δανία και στη 10η θέση, όπως είναι άλλωστε αναμενόμενο, το Λουξεμβούργο, καθώς θεωρείται από τις πιο πλούσιες χώρες παγκοσμίως. Η Νορβηγία βρίσκεται στην 6η θέση, όταν το 2015 κατατασσόταν στη 2η θέση, ενώ η Ισλανδία εμφανίζεται 4η, καθότι αποκομμένη από την υπόλοιπη Ευρώπη και με ελάχιστες γόνιμες εκτάσεις, αναγκάζεται να εισάγει μεγάλο αριθμό τροφίμων, αυξάνοντας το συνολικό κόστος ζωής. Η Ελλάδα δεν περιλαμβάνεται στη λίστα των ακριβότερων χωρών ως προς το κόστος διαβίωσης. Στην Αθήνα, οι τιμές των ενοικίων κυμαίνονται κατά μέσον όρο στα 583 δολάρια, ενώ ο καφές κοστίζει περίπου 3,7 δολάρια. Την πρώτη θέση των χωρών με το χαμηλότερο κόστος ζωής καταλαμβάνει η Αίγυπτος. Στο Κάιρο η τιμή ενός καφέ καπουτσίνο δεν ξεπερνάει το 1,7 δολάρια, ενώ η τιμή του ενοικίου αγγίζει μόλις τα 530 δολάρια.

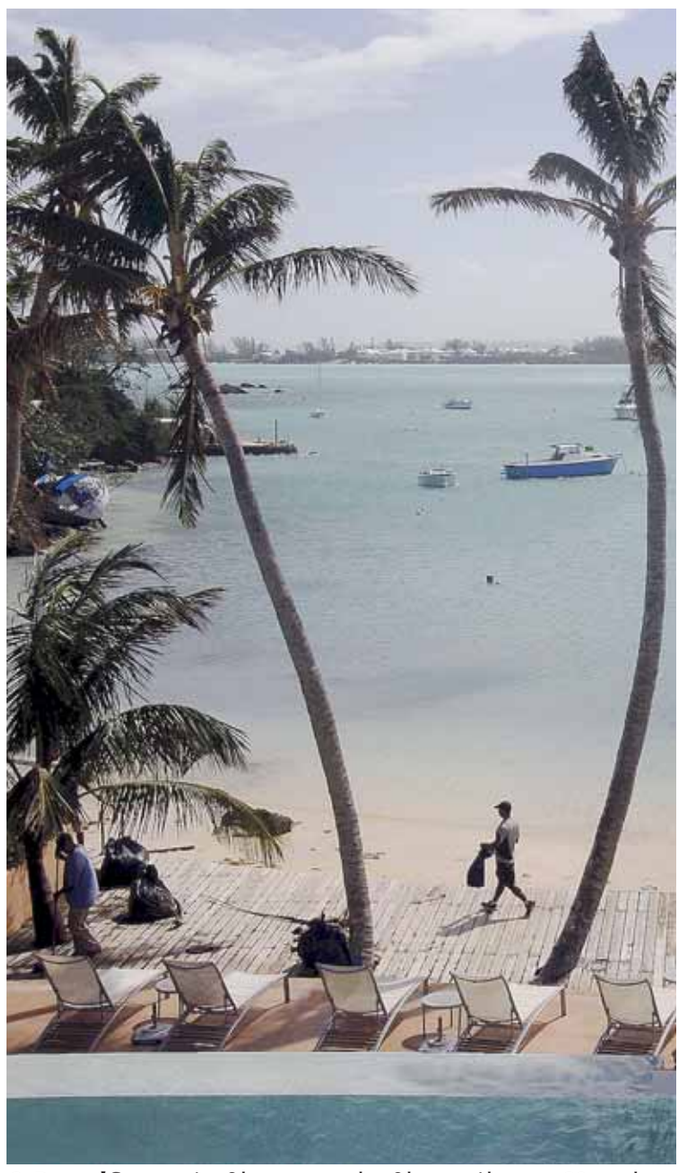

Οι Βερμούδες καταλαμβάνουν την πρώτη θέση στη λίστα των 20 χωρών με το υψηλότερο κόστος διαβίωσης, σύμφωνα με την έρευνα της ιστοσελίδας MoveHub. Το κόστος ζωής στη νησιωτική χώρα είναι σχεδόν τριπλάσιο από εκείνο των ΗΠΑ, του Καναδά και της Βρετανίας.

Χαμηλού κόστους αεροπορική εταιρεία φτιάχνει η Air France

Οι πιλότοι της Air France ενέκριναν χθες το σχέδιο της εταιρείας να δημιουργήσει μια νέα αεροπορική εταιρεία χαμηλού κόστους, ώστε να αντιμετωπίσει τον αυξημένο ανταγωνισμό. Πρόκειται για μία από τις σπάνιες φορές όπου συμφωνούν διοίκηση και εργαζόμενοι της Air France – οι σχέσεις των δύο πλευρών ήταν τεταμένες την τελευταία πενταετία. Τα μέλη του εργατικού σωματείου SNPL, που αποτελούν τα δύο τρίτα των πιλότων της Air France, ενέκριναν χθες με 58,1% την πρόταση για τη δημιουργία της νέας εταιρείας, της οποίας το προσωρινό όνομα είναι Boost. Ωστόσο, το σωματείο πρόσθεσε σε ανακοίνωσή του πως θα χρειαστεί να διεξαχθούν και άλλες συζητήσεις με τη διοίκηση για να ολοκληρωθεί το σχέδιο. Ο νέος διευθύνων σύμβουλος της Air France-KLM Ζαν Μαρκ Ζανεγιάκ απέρριψε το αρχικό σχέδιο που περιελάμβανε χαμηλότερες αμοιβές για τους πιλότους της Boost, υιοθετώντας περισσότερο συμφιλιωτικό τόνο απέναντι στα σωματεία της Air France, κάτι που, όπως φάνηκε, απέδωσε. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν ακόμη αρκετά εμπόδια. Η διοίκηση της Air France σκοπεύει να προσλάβει αεροσυνοδούς για τη νέα εταιρεία, προσφέροντάς τους όμως αμοιβή κατά 40% χαμηλότερη σε σύγκριση με την αμοιβή που παίρνουν οι αεροσυνοδοί της Air France. Το σωματείο των αεροσυνοδών χαρακτήρισε χθες «σκανδαλώδη» την πρόταση της διοίκησης, κάτι που θα μπορούσε να οδηγήσει σε νέα διαμάχη. Οταν ο κ. Ζανεγιάκ είχε παρουσιάσει τον περασμένο Νοέμβριο το σχέδιο για τη δημιουργία της Boost είχε πει πως στόχος του είναι η εταιρεία να έχει 20% χαμηλότερο κόστος από την Air France. Ωστόσο ο κ. Ζανεγιάκ είχε αποτύχει να εξηγήσει με ποιον τρόπο θα προσελκύσει η Boost πελάτες, λέγοντας απλώς ότι η μείωση των δαπανών δεν θα περάσει στους πελάτες. Σήμερα η Air France είναι ζημιογόνος στο 35% των δρομολογίων που εκτελεί, με το 10% των δρομολογίων να προκαλούν «σοβαρές απώλειες» στην εταιρεία, είχε δηλώσει ο κ. Ζανιγιάκ τον περασμένο Νοέμβριο.

Τα μέλη του σωματείου των πιλότων της Air France ενέκριναν την πρόταση για τη δημιουργία της νέας εταιρείας, με το προσωρινό όνομα Boost.

BLOOMBERG

Το δημογραφικό χτυπάει την 24ωρη λειτουργία καταστημάτων στην Ιαπωνία

Μέχρι πριν από λίγο καιρό μπορούσε κανείς, όταν βρισκόταν αργά τη νύχτα στο Τόκιο, να δειπνήσει ή να πιει ένα ποτό σε ένα από 24ωρης εξυπηρέτησης εστιατόρια της πρωτεύουσας της Ιαπωνίας. Το ένα, όμως, μετά το άλλο κλείνουν, επειδή υπάρχει έλλειψη φοιτητών που θέλουν να δουλεύουν νυχτερινή βάρδια – και αυτό, φυσικά, έχει να κάνει με τη γήρανση του πληθυσμού. Συνολικά, πάντως, στην Ιαπωνία ο κλάδος παροχής υπηρεσιών αντιμετωπίζει μεγάλη δυσκολία στο να καλύψει τις προσφερόμενες θέσεις εργασίας. Στα τέλη Ιανουαρίου, η αλυσίδα Royal Host, η οποία λειτουργεί όλη την ημέρα, έκλεισε και το τελευταίο της εστιατόριο στα προάστια της ιαπωνικής πρωτεύουσας. Δεν πέρασε πολύς καιρός και μία άλλη αλυσίδα, η Skylark Group, κατέβασε ρολά για τις βραδινές ώρες σε 310 από τα εστιατόριά της – διανυκτερεύουν πλέον μόνο 100, όπως επισημαίνουν οι Financial Times.

Σε ένα βαθμό, αυτή η εξέλιξη έχει σχέση με τη γήρανση του πληθυσμού και με το ότι μειώνεται ο αριθμός των φοιτητών και των νέων ανθρώπων. Συνήθως αυτοί είναι διατεθειμένοι να δουλεύουν νυχτερινή βάρδια. Ωστόσο, το σοβαρότερο πρόβλημα είναι η διογκούμενη έλλειψη προσωπικού σε καθημερινή βάση, έπειτα από τέσσερα χρόνια έντονης οικονομικής ανάπτυξης. Οπότε, όταν δεν βρίσκονται άνθρωποι να δουλέψουν βάρδια το πρωί, δεν βρίσκονται ούτε το βράδυ – το εστιατόριο, ως εκ τούτου, δεν μπορεί να λειτουργήσει και να έχει κέρδη και τις «μικρές» ώρες. Οπως διευκρινίζουν στελέχη της Skylark, μειώνεται και ο αριθμός των «ξενύχτηδων» πελατών και, παράλληλα, μειώνεται και ο αριθμός των υπαλλήλων που είναι πρόθυμοι να εργαστούν στη συγκεκριμένη χρονική ζώνη.

Ο πληθυσμός γερνάει και υπάλληλοι νεαρής ηλικίας, όπως φοιτητές, γίνονται δυσεύρετοι.

«Συνήθως το κίνητρο για τη νυχτερινή εργασία ήταν ο υψηλότερος μισθός», λέει ο γενικός διευθυντής της Skylark, «τα ωρομίσθια για τη συγκεκριμένη βάρδια έχουν αυξηθεί σταθερά τον τελευταίο καιρό».

Πάντως, η απόφαση να κλείσουν τα 24ωρης λειτουργίας εστιατόρια από τη Skylark δίνει και την απάντηση στο αίνιγμα της ιαπωνικής οικονομίας. Παρατηρούνται ελλείψεις στην κάλυψη συγκεκριμένων ειδικοτήτων, ενώ παράλληλα ο δείκτης της ανεργίας διαμορφώνεται στο 3,1%. Ο συνδυασμός αυτών των παραγόντων δεν οδηγεί σε πληθωρισμό, ούτε λόγω των μισθών ούτε λόγω των τιμών, και αυτό προκαλεί την απορία. Ο δείκτης του είναι σχεδόν μηδενικός, όταν ο επίσημος στόχος της Τράπεζας της Ιαπωνίας φθάνει το 2%. Επίσης, η αναλογία θέσεων εργασίας προς τον αριθμό των αιτούντων, στην Ιαπωνία, βρίσκεται στα υψηλότερα επίπεδα 25ετίας, και αυτό σημαίνει πως σε κάθε άτομο αντιστοιχεί 1,36 θέσεις. Οι θέσεις μόνιμης απασχόλησης σε γραφεία καλύπτονται εύκολα, οπότε παραμένει χαμηλή η αναλογία.

Ωστόσο, σε συγκεκριμένες κατηγορίες η αναλογία διαφοροποιείται σημαντικά. Στις υπηρεσίες εστίασης, ειδικότερα, προσφέρονται 3,8 θέσεις σερβιτόρων ανά άτομο, 2,7 θέσεις οδηγών ανά άτομο και 3,95 θέσεις οικοδόμων ανά άτομο. Οι επιχειρήσεις αποφασίζουν να αυξήσουν τους μισθούς ώς ένα βαθμό για να προσελκύσουν εργαζομένους, να προσλάβουν περισσότερες γυναίκες και μεγαλύτερο αριθμό ξένων. Βέβαια, υπάρχουν και πολλές εταιρείες σε ποικίλους κλάδους οι οποίες αναβαθμίζουν τις συνθήκες εργασίας για να προσελκύσουν προσωπικό, χωρίς ωστόσο να χάσουν τον έλεγχο της συνολικής μισθολογικής δαπάνης. Οπως επισημαίνουν οι Financial Times, στην Ιαπωνία είναι ευρέως διαδεδομένη η εργατικότητα, καθώς και η πλήρης ικανοποίηση των πελατών από την εξυπηρέτηση που προσφέρουν οι εργαζόμενοι. Οι προσαρμογές και οι βελτιώσεις από την πλευρά των εργοδοτών κάνουν τη ζωή ευκολότερη για τους εργαζομένους. Εντούτοις, όπως επισημαίνουν ειδικοί αναλυτές, όλα αυτά δεν οδηγούν στην αύξηση των απολαβών τους, του εισοδήματός τους και της αγοραστικής τους δύναμης, οπότε ούτε οι τιμές αυξάνονται ούτε ο πληθωρισμός – κάτι που επιδιώκει με ιδιαίτερο ζήλο η κεντρική τράπεζα της Ιαπωνίας.

REUTERS, A.P.

Η Ρωσία ξεπέρασε τη Σ. Αραβία σε παραγωγή πετρελαίου

Η Ρωσία ξεπέρασε τη Σαουδική Αραβία στην παραγωγή πετρελαίου, καταλαμβάνοντας τον Δεκέμβριο την υψηλότερη θέση στη σχετική παγκόσμια κλίμακα. Τότε ξεκίνησαν οι δύο χώρες να περιορίζουν την παραγωγή «μαύρου χρυσού» ενόψει των μειώσεων που συμφώνησαν και με άλλες πετρελαιοπαραγωγούς χώρες από τις αρχές Ιανουαρίου, με στόχο την ενίσχυση των τιμών. Πράγματι, οι τιμές στις διεθνείς αγορές ενισχύθηκαν κατά 10% από τότε που ανακοινώθηκε η συμφωνία. Λόγω της υπερβάλλουσας προσφοράς πετρελαίου και της συνακόλουθης πτώσης των τιμών από τα μέσα του 2014, τα κράτη-μέλη του ΟΠΕΚ και άλλες πετρελαιοπαραγωγοί χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ρωσίας, συμφώνησαν στη μείωση της ημερήσιας παραγωγής τους από τις αρχές Ιανουαρίου. Η Ρωσία άντλησε 10,49 εκατ. βαρέλια σε ημερήσια βάση τον Δεκέμβριο – 29.000 βαρέλια λιγότερα σε σχέση με τον Νοέμβριο. Η Σαουδική Αραβία άντλησε 10,46 εκατ. βαρέλια ημερησίως, από 10,72 εκατ. βαρέλια τον Νοέμβριο, σύμφωνα με την ιστοσελίδα Joint Organizations Data Initiative στο Ριάντ. Την 3η θέση καταλαμβάνουν οι ΗΠΑ με ημερήσια παραγωγή στα 8,8 εκατ. βαρέλια τον Δεκέμβριο. Το Ιράκ (4,5 εκατ. βαρέλια) και η Κίνα (3,98 εκατ. βαρέλια) βρέθηκαν στην 4η και στην 5η θέση, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας του Δεκεμβρίου, οι χώρες-μέλη του ΟΠΕΚ συμφώνησαν να μειώσουν την ημερήσια παραγωγή κατά 1,2 εκατ. βαρέλια. Αλλά και τα μη κράτη-μέλη του ΟΠΕΚ δεσμεύθηκαν να μειώσουν την ημερήσια παραγωγή τους κατά 0,6 εκατ. βαρέλια. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εξαγωγές αργού πετρελαίου από τη Σαουδική Αραβία μειώθηκαν τον Δεκέμβριο – 8 εκατ. βαρέλια ημερησίως από 8,26 εκατ.

BLOOMBERG

Βραδυφλεγής βόμβα τα δάνεια αυτοκινήτων στις ΗΠΑ

Μετά το σκάσιμο της «φούσκας» στην αμερικανική αγορά στεγαστικής πίστης, οι Αμερικανοί είναι σήμερα εκτεθειμένοι σε μεγάλο όγκο δανείων για αγορά αυτοκινήτου. Κάθε Αμερικανός με δίπλωμα χρωστάει, κατά μέσον όρο, περίπου 6.100 δολάρια σε δόσεις δανείου. Τα χαμηλά επιτόκια, οι χαμηλές τιμές φυσικού αερίου και η τελευταία γενιά των πιο ελκυστικών και γρήγορων οχημάτων ώθησαν τους Αμερικανούς οδηγούς να αγοράσουν καινούργιο αυτοκίνητο. Κατά συνέπεια, τα δάνεια για αγορά αυτοκινήτου έφθασαν σε επίπεδο ρεκόρ το τέταρτο τρίμηνο του 2016, σύμφωνα με έρευνα της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ (Fed). Ανέρχονται σε 1,16 τρισ. δολάρια και δημιουργούν φόβους για σκάσιμο νέας «φούσκας» στις ΗΠΑ, μετά την κρίση στεγαστικών δανείων που οδήγησε σε κατάρρευση το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα.

Εν τούτοις, η αγορά αυτοκινήτου διαφέρει από αυτήν της κατοικίας. Πρώτον, τα οχήματα είναι περιουσιακά στοιχεία που μπορεί να ρευστοποιηθούν εύκολα και έτσι να διευκολυνθεί η κάλυψη τμήματος ή του συνόλου ενός ληξιπρόθεσμου δανείου. Επιπροσθέτως, οι καταβολές δόσεων σε δάνεια αυτοκινήτου είναι μικρότερες και γι' αυτό πιο διαχειρίσιμες από τον

Τα δάνεια για αγορά αυτοκινήτου στις ΗΠΑ έφτασαν το 1,16 τρισ. δολ. το τέταρτο τρίμηνο του 2016.

δανειολήπτη. Ενα όχημα είναι απαραίτητο σε καθημερινή βάση, γεγονός που αποτελεί επιπλέον κίνητρο για να είναι ένας δανειολήπτης συνεπής στην καταβολή των δόσεών του.

Ομως οι αυτοκινητοβιομηχανίες θα πρέπει να προβληματίζονται από το γεγονός ότι έχουν παραχωρήσει τα περισσότερα δάνεια χαμηλής εξασφάλισης. Δηλαδή αφορούν δανειολήπτες με χαμηλές προδιαγραφές ως προς τη δυνατότητα κάλυψης των υποχρεώσεών τους. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες έχουν επικεντρωθεί περισσότερο στα οχήματα ελεύθερου χρόνου (SUV) και στα φορτηγά που πωλούνται σε υψηλότερα τιμές και εξασφαλίζουν μεγαλύτερα περιθώρια κέρδους. Παράλληλα, έχουν χαλαρώσει τα κριτήρια χορήγησης δανείων και παρέτειναν το χρονικό διάστημα αποπληρωμής των δανείων σε εξαετία ή επταετία. Πέρυσι, οι νέες ταξινομήσεις έφθασαν τα 17,55 εκατ. οχήματα.

Το πρόβλημα είναι ότι πολλοί οδηγοί έχουν ήδη μπτρώο με προβληματική διαχείριση των υποχρεώσεών τους. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες χορηγούν πάνω από το ήμισυ των δανείων για την αγορά αυτοκινήτου, αλλά τιτλοποιούν (δηλαδή μετατρέπουν σε ομόλογα) τα τρία τέταρτα των πιστώσεων που αφορούν δανειολήπτες χαμηλής εξασφάλισης. Η Fed επισημαίνει στην προαναφερόμενη έκθεση πως τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια που έχουν καταγραφεί το δ΄ τρίμηνο του 2016 επηρεάζουν περισσότερο τις αυτοκινητοβιομηχανίες. Αντίθετα, οι τράπεζες βρίσκονται σε πολύ καλύτερη μοίρα.

14-OIK_ELLADA_KATHI 21/02/17 23:46 Page 14

«Κλείδωσαν» μόνο οι περικοπές

Σε εκκρεμότητα τα μέτρα για το χρέος και η ένταξη στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης

Των **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ, ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ** *και* **ΕΛΕΝΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗ**

Το μόνο σίγουρο, μετά το προχθεσινό Eurogroup, είναι ότι από το 2019 η κυβέρνηση συμφώνησε να επιβληθούν νέα μέτρα δημοσιονομικού χαρακτήρα, έστω κι αν «τώρα αποκαλούνται μεταρρυθμίσεις», όπως σχολίαζε χθες οικονομικός παράγων με εμπειρία στις διαπραγματεύσεις. Μείωση του αφορολογήτου και των συντάξεων είναι οι δύο πυλώνες της συμφωνίας, που μαζί με τις μεταρρυθμίσεις στην αγορά εργασίας στοχεύουν στο να δελεάσουν το ΔΝΤ να επιστρέψει στο πρόγραμμα με χρηματοδότηση.

Από εκεί και πέρα, τα αιτήματα για ρύθμιση του χρέους και για ένταξη στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης είναι ακόμη στον αέρα, όπως και η επιστροφή του ΔΝΤ. Στο προχθεσινό Eurogroup, ο Γερούν Ντάισελμπλουμ περιορίστηκε σε μια γενικόλογη αναφορά ότι μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης θα εξετασθούν τα μεσοπρόθεσμα μέτρα ελάφρυνσης του χρέους, στο πλαίσιο, όμως, των αποφάσεων του Eurogroup του περασμένου Μαΐου, ενώ χθες ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε είπε ότι αυτή τη στιγμή το πρόβλημα της Ελλάδας «δεν είναι το χρέος».

Το Ταμείο θέλει ακόμη πολύ «μασάζ» για να πειστεί να πάρει πίσω τα βαριά λόγια για το χρέος («εξαιρετικά μη βιώσιμο») που διατύπωσε μόλις πρόσφατα στην ανάλυσή του. Πρώτα θέλει να εξασφαλίσει

Αυτή τη στιγμή το πρόβλημα της Ελλάδας «δεν είναι το χρέος», είπε χθες ο Σόιμπλε.

ότι τα μέτρα θα είναι επαρκή για να επιτευχθεί πρωτογενές πλεόνασμα 3,5% του ΑΕΠ. Αυτό θα επιχειρήσει η Ντέλια Βελκουλέσκου στην Αθήνα από την ερχόμενη εβδομάδα. Στη συνέχεια, θα δοθεί η μάχη για το χρέος.

Ιδανικά, όλα –ρύθμιση χρέους, ένταξη στο QE– θα γίνουν, κάποια στιγμή, με τρόπο, για να μη θιγεί η γερμανική κοινή γνώμη ενόψει εκλογών. Αλλά προς το παρόν τίποτα δεν είναι δεδομένο.

Για να ισορροπήσει τις εντυπώσεις, απέναντι στις νέες αυξήσεις φόρων και περικοπές συντάξεων, η κυβέρνηση προβάλλει, βεβαίως, το αντισταθμιστικό κομμάτι των μέτρων που εξασφάλισε στο Eurogroup. Τα «καλά» μέτρα, όμως, θα εφαρμοστούν μόνον αν «περισσεύει» δημοσιονομικός χώρος. Αν δηλαδή με τα «κακά» μέτρα επιτυγχάνεται πλεόνασμα μεγαλύτερο από το 3,5% του ΑΕΠ.

Απαντήσεις σε όλα τα θέματα που έμειναν ανοικτά θα επιχειρηθούν τις επόμενες ημέρες, στην επίσκεψη των θεσμών, αλλά και σε πολιτικές συναντήσεις υψηλότερου επιπέδου. Παρακάτω είναι τα πρώτα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα μέχρι στιγμής δεδομένα.

Υπό προϋποθέσεις η εφαρμογή των ελαφρύνσεων

1. Γιατί η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι δεν θα επιβληθεί ούτε ένα ευρώ νέα λιτότητα;

Στο Eurogroup συμφωνήθηκε να προνομοθετηθούν τόσο τα περιοριστικά μέτρα για τη μείωση του αφορολογήτου και των συντάξεων (τα «κακά») όσο και μια σειρά από αντισταθμιστικά, επεκτατικά, θα λέγαμε, μέτρα (τα «καλά»). Στην ιδανική περίπτωση όπου το πρωτογενές πλεόνασμα θα προβλέπεται να φθάσει 3,5% του ΑΕΠ χωρίς κανένα νέο μέτρο (όπως υπολόγιζαν μέχρι πρότινος τόσο η κυβέρνηση όσο και η Κομισιόν, όχι όμως και το ΔΝΤ), τότε θα εφαρμοστούν στο σύνολό τους τα «καλά» και τα «κακά» μέτρα κι έτσι πράγματι το αποτέλεσμα θα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο. Αυτό εννοεί –και ελπίζει– η κυβέρνηση. Αν, όμως, προβλέπεται ότι το πρωτογενές πλεόνασμα θα υστερεί έναντι του στόχου, π.χ. κατά 1% του ΑΕΠ, τότε τα «κακά» μέτρα θα εφαρμόζονται στο σύνολό τους και τα «καλά» μειωμένα κατά 1% του ΑΕΠ, έτσι ώστε το τελικό αποτέλεσμα να είναι και πάλι 3,5% του ΑΕΠ. Σε κάθε περίπτωση, τα «κακά» μέτρα θα είναι πάντα εκεί, ενώ η εφαρμογή και η έκταση των «καλών» θα αποφασίζονται κάθε χρόνο, ανάλογα με την πορεία του προϋπολογισμού.

2. Πότε πρέπει να ψηφιστούν τα μέτρα;

Τόσο τα «καλά» όσο και τα «κακά» μέτρα πρέπει να ψηφιστούν αμέσως μετά την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, έστω κι αν εφαρμοστούν το 2019.

3. Πότε θα αποφασιστεί πόσα καλά μέτρα θα εφαρμοστούν;

Σύμφωνα με τις μέχρι στιγμής διαπραγματεύσεις, στο τέλος κάθε χρόνου, ενόψει του προϋπολογισμού του επομένου, αρχής γενομένης από το τέλος του 2018 για το 2019. Δεν έχει ακόμη διευκρινιστεί ποιος θα εκτιμά την επίδοση του επόμενου χρόνου.

4. Εχει αποφασιστεί πόσα θα είναι τα μέτρα;

Οχι οριστικά, αλλά πιθανώς θα γίνει αυτό που θέλει το ΔΝΤ, δηλαδή τα μέτρα θα είναι της τάξης του 2% του ΑΕΠ, ή 3,6 δισ. ευρώ. Ως προς την κατανομή, πληροφορίες ανέφεραν προχθές ότι θα είναι κατά 0,75% του ΑΕΠ από τη μείωση του αφορολογήτου, κατά 0,75% του ΑΕΠ από την περικοπή των συντάξεων και κατά 0,5% του ΑΕΠ από άλλα μέτρα. Αλλο σενάριο ανέφερε ότι θα μοιραστούν εξίσου μεταξύ αφορολογήτου και συντάξεων, με 1% του ΑΕΠ το καθένα.

5. Πότε επιστρέφουν οι θεσμοί;

Την ερχόμενη Τρίτη αναμένεται να ξεκινήσουν οι διαπραγματεύσεις. Το αρχικό χρονοδιάγραμμα προβλέπει παραμονή των επικεφαλής στην Αθήνα για περίπου μία εβδομάδα. Ισως όμως αυτό χρειαστεί να αλλάξει.

6. Ποιο είναι το χρονοδιάγραμμα για ολοκλήρωση της αξιολόγησης;

Είναι ανοικτό. Το επόμενο Eurogroup είναι στις 20 Μαρτίου, αλλά δεν θεωρείται πιθανό να τελειώσει η διαπραγμάτευση μέχρι τότε. Πιο πιθανό για συμφωνία, σύμφωνα με πηγές των θεσμών, είναι το άτυπο Eurogroup της Μάλτας στις 7 Απριλίου. Ωστόσο, ούτε κι αυτό είναι σίγουρο και δεν είναι τυχαίο ότι ο Γερούν Ντάισελμπλουμ είπε προχθές πως δεν υπάρχει θέμα ρευστότητας για την Ελλάδα επί του παρόντος και έτσι δεν υπάρχει ανάγκη να κλείσει η συμφωνία τον Μάρτιο, τον Απρίλιο ή τον Μάιο. Σημειώνεται ότι τον Ιούλιο η Ελλάδα έχει να πληρώσει χρέος 7,4 δισ. ευρώ και γι' αυτό χρειάζεται τη δόση των 6,1 δισ. ευρώ. Πολλοί αναλυτές πιθανολογούν ότι θα φθάσουμε ως το καλοκαίρι.

7. Θα ψηφίσει η κυβέρνηση μέτρα, χωρίς να έχει πάρει κάτι στο θέμα της ελάφρυνσης του χρέους και χωρίς να έχει εξασφαλισθεί η ένταξη στο QE;

Κυβερνητικοί αξιωματούχοι μιλούν για συνολική λύση. Λένε, δηλαδή, ότι η αλληλουχία έχει ως εξής: Πρώτα συμφωνούνται τα «καλά» και τα «κακά» μέτρα και επιτυγχάνεται staff level agreement με τους δανειστές και μετά το Eurogroup «δίνει» κάτι για την ελάφρυνση του χρέους, έτσι ώστε να εξασφαλίσει την επιστροφή του ΔΝΤ στο πρόγραμμα, αλλά και την ένταξη στο QE. Με αυτά τα δεδομένα, η κυβέρνηση θα φέρει τα μέτρα για ψήφιση στη Βουλή. Στους κύκλους των θεσμών, πάντως, θεωρούν ότι η αλληλουχία είναι διαφορετική, αφού πρώτα πρέπει να κλείσει η αξιολόγηση, με την ψήφιση των μέτρων, και στη συνέχεια να εξετασθεί, αν χρειαστεί, η ελάφρυνση του χρέους.

8. Το ΔΝΤ θα συμμετάσχει τελικά στο πρόγραμμα;

ΕΡΑ

Κρίσιμη για τη συμμετοχή του ΔΝΤ στο πρόγραμμα θα είναι η σημερινή συνάντηση της επικεφαλής του Ταμείου Κριστίν Λαγκάρντ με τη Γερμανίδα καγκελάριο Αγκελα Μέρκελ.

Οι περικοπές θα ψηφιστούν μόλις κλείσει η αξιολόγηση και θα εφαρμοστούν οπωσδήποτε το 2019.

Στην ερώτηση αυτή του «ενός εκατομμυρίου», ο Ντάισελμπλουμ απάντησε πως ο στόχος του είναι να φέρει το Ταμείο στο πρόγραμμα, ενώ το ίδιο επεσήμανε χθες για άλλη μία φορά και ο Βόλφγκανγκ Σόιμπλε. Η Κριστίν Λαγκάρντ δείχνει κι αυτή να μη θέλει να διαταράξει τις ισορροπίες στην Ευρώπη, πυροδοτώντας μια ελληνική κρίση. Αλλά το Ταμείο έχει θέσει ως όρους για την επιστροφή του στο πρόγραμμα την εφαρμογή μεταρρυθμίσεων (βλ. αφορολόγητο και συντάξεις) και την ελάφρυνση του χρέους και ως προς αυτά δύσκολα θα υποχωρήσει. Κρίσιμη θα είναι η σημερινή συνάντηση της κ. Λαγκάρντ με τη Γερμανίδα καγκελάριο Αγκελα Μέρκελ. Ευρωπαϊκές πηγές τονίζουν ότι οι υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης έχουν ελάχιστη διάθεση να συγκεκριμενοποιήσουν τα μεσοπρόθεσμα μέτρα για το χρέος περισσότερο απ' ό,τι είχε γίνει στο Eurogoup του περασμένου Μαΐου, ενώ ο Σόιμπλε είπε χθες ότι το πρόβλημα της Ελλάδας «δεν είναι το χρέος», αλλά οι μεταρρυθμίσεις. Από την άλλη, πηγές του ΔΝΤ διευκρίνιζαν χθες ότι χρειάζεται σαφέστερη περιγραφή των μεσοπρόθεσμων μέτρων για την ελάφρυνση του χρέους, για να εγκριθεί η συμμετοχή από το διοικητικό συμβούλιο του Ταμείου.

9. Υπάρχει περίπτωση να μην μπούμε στο QE;

Η ΕΚΤ θα κάνει τη δική της ανάλυση βιωσιμότητας χρέους και η εντύπωση που επικρατεί είναι ότι ο Μάριο Ντράγκι θα ήθελε να βάλει την Ελλάδα στο πρόγραμμα. Ωστόσο, προϋπόθεση είναι να ολοκληρωθεί η αξιολόγηση και να υπάρξει κάποια δέσμευση στα μεσοπρόθεσμα μέτρα για το χρέος. Αν αυτά αργήσουν, θα παραπεμφθεί και το QE για αργότερα. Αυτό φυσικά καθυστερεί και τον στόχο της Ελλάδας για επιστροφή στις αγορές και χαλάρωση των capital controls.

Πόσο θα μειωθούν αφορολόγητο όριο και συντάξεις

10. Πόσο θα μειωθεί το αφορολόγητο;

Δεν έχει αποφασιστεί, αλλά προκύπτει από την εξοικονόμηση που θα απαιτηθεί. Αν αυτή είναι τελικά 1% του ΑΕΠ, δηλαδή 1,8 δισ. ευρώ, το αφορολόγητο θα μειωθεί στα επίπεδα των 5.900-6.000 ευρώ από 8.636 ευρώ σήμερα για τον άγαμο. Αυτό σημαίνει ότι η ανώτατη έκπτωση του φόρου θα μειωθεί στα 1.300-1.350 ευρώ από 1.900 ευρώ σήμερα για τον άγαμο (εφόσον διατηρηθούν στα σημερινά επίπεδα οι φορολογικοί συντελεστές, με τον κατώτατο στο 22%). Πρακτικά, όλοι οι φορολογούμενοι με εισόδημα πάνω από το παλιό αφορολόγητο θα πληρώνουν περίπου 600 ευρώ παραπάνω φόρο, ενώ στα εισοδήματα από 5.900 ευρώ έως 8.636 σήμερα θα επιβαρυνθούν με φόρους από 22 έως 600 ευρώ. Μικρότερη θα είναι η επιβάρυνση εάν αποφασιστεί εξοικονόμηση 0,75% του ΑΕΠ από το αφορολόγητο, δηλαδή 1,35 δισ. ευρώ. Σε αυτή την περίπτωση, το αφορολόγητο θα μειωθεί σε 6.600 ευρώ και η ανώτατη έκπτωση στα 1.450 ευρώ, δηλαδή θα υπάρξει επιβάρυνση 450 ευρώ για εισοδήματα πάνω από 8.636 ευρώ. Για τα εισοδήματα από 6.600 ευρώ έως 8.636 ευρώ, η επιβάρυνση θα είναι από 22 ευρώ ΄ως 450 ευρώ.

11. Ποια θα είναι τα αντισταθμιστικά μέτρα;

Δεν αποφασίστηκαν ακόμη. Κυβερνητικές πηγές ανέφεραν ότι θα επιδιωχθεί η μείωση του ΕΝΦΙΑ, αλλά και του ΦΠΑ στην εστίαση και στην ενέργεια, ενώ έχει αναφερθεί ως στόχος και η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών των επαγγελματιών. Το ΔΝΤ προτιμά μείωση των συντελεστών φορολογίας για επιχειρήσεις και φυσικά πρόσωπα καθώς και μείωση του συντελεστή ΦΠΑ κατά μία μονάδα.

Η κυβέρνηση ελπίζει πως, παρά τις πιέσεις των δανειστών, θα αποφύγει τελικά την αύξηση του ορίου ομαδικών απολύσεων.

12. Θα υπάρξει μείωση των νέων συντάξεων;

Η κυβέρνηση δεσμεύτηκε για νέα ασφαλιστική μεταρρύθμιση, με στόχο τη μεσοσταθμική εξοικονόμηση 0,75% του ΑΕΠ. Στο στόχαστρο μπαίνουν οι «προσωπικές διαφορές» που θα προκύψουν από τον επανυπολογισμό όλων των ήδη καταβαλλόμενων κύριων συντάξεων. Σύμφωνα με τις πρώτες πληροφορίες, στο οικονομικό επιτελείο επιδιώκουν οι μειώσεις να εφαρμοστούν από το 2020, να είναι σταδιακές και να εκτείνονται έως το 2025. Οι δανειστές αναμένεται να ασκήσουν πιέσεις για εφαρμογή των περικοπών εντός του 2018 ή το αργότερο το 2019. Οι μειώσεις εκτιμώνται μεσοσταθμικά στο 14%, με έντονες όμως διακυμάνσεις, καθώς θα ξεκινούν από το 7% και ενδέχεται να αγγίζουν και το 30% σε ορισμένες περιπτώσεις. Η ελληνική πλευρά θα επιδιώξει να θέσει ανώτατο πλαφόν, πιθανότατα κοντά στα 660 ευρώ, που σύμφωνα και με την επιστολή της αρμόδιας υπουργού Εργασίας προς τους Financial Times Εφης Αχτσιόγλου, είναι το ύψος των συντάξεων που λαμβάνει το 43% των συνταξιούχων. Με στόχο να διασωθεί μέρος των «προσωπικών διαφορών» στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, δεν αποκλείεται να τεθεί και η πρόταση για «πάγωμα» των νέων συντάξεων που σύμφωνα με τον νόμο Κατρούγκαλου από το 2021 και μετά θα έπρεπε να ακολουθούν την πορεία του ΑΕΠ και του πληθωρισμού.

Στο υπουργείο Εργασίας αξιολογούν πως η αναφορά του Γ. Ντάισελμπλουμ στο θέμα των συλλογικών διαπραγματεύσεων ανοίγει παράθυρο για θετικές αλλαγές εντός του 2018.

13. Θα αυξηθούν οι επιτρεπόμενες απολύσεις;

Στο κυβερνητικό επιτελείο θεωρούν πως παρά τις πιέσεις των δανειστών για αύξηση του επιτρεπόμενου ορίου απολύσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις, από 5% που ισχύει σήμερα, σε 7% ή 8% (κοινοτική οδηγία προβλέπει έως 10%), τελικά δεν θα υπάρξει αύξηση. Αλλαγές αναμένονται, ωστόσο, στο πλαίσιο της απόφασης του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου που προβλέπει μεν έναν προέλεγχο στη διαδικασία λήψης απόφασης, αλλά ορίζει την αναγκαιότητα θέσπισης συγκεκριμένων κριτηρίων για να ληφθεί αυτή. Η ελληνική πλευρά, άλλωστε, έχει δεχθεί από τις προηγούμενες διαπραγματεύσεις να υπάρξει μια πιο ανεξάρτητη επιτροπή που θα αποφασίζει. Παράλληλα, στο υπουργείο Εργασίας αξιολογούν πως η αναφορά του επικεφαλής του Eurogroup, Γ. Ντάισελμπλουμ, στο θέμα των συλλογικών διαπραγματεύσεων ανοίγει παράθυρο για θετικές αλλαγές, εντός του 2018.

Ο Κυρ. Μητσοτάκης έχει τονίσει επανειλημμένως ότι η αξιωματική αντιπολίτευση δεν πρόκειται να στηρίξει στη Βουλή δημοσιονομικά μέτρα.

Η Ν.Δ. καταγγέλλει τα τρία «ναι» της κυβέρνησης

Της **ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ**

Ούτε βήμα πίσω από τη σκληρή γραμμή έναντι της κυβέρνησης δεν προτίθεται να κάνει η Πειραιώς. Η επομένη του Eurogroup βρίσκει τη Ν.Δ. να αναδεικνύει τα σκληρά μέτρα που η κυβέρνηση κατήγγελλε (τα τρία «ναι» σε μείωση αφορολογήτου, περικοπές συντάξεων και εργασιακά), αλλά δέχτηκε να νομοθετήσει προληπτικά χωρίς να λάβει κανένα αντάλλαγμα (τα τρία «όχι» – πολιτική συμφωνία, χρέος, ποσοτική χαλάρωση) από την πλευρά των δανειστών.

«Κοροϊδία»

Λίγες ώρες αφότου η Πειραιώς κατηγόρησε την κυβέρνηση για «κοροϊδία» προς τους πολίτες, ο τομεάρχης Οικονομικών της Ν.Δ. την επέκρινε πως επιχειρεί να «μασκαρέψει την απόλυτη υποχώρησή της». Ο Χρ. Σταϊκούρας επανέλαβε ότι η κυβέρνηση έδωσε τα πάντα προκειμένου να επιστρέψει η τρόικα και την κατηγόρησε ότι δέχτηκε όλα όσα είχε καταγγείλει – μείωση αφορολογήτου, περικοπές συντάξεων, καθώς και προνομοθέτηση μέτρων, την οποία αρχικά είχε χαρακτηρίσει αντισυνταγματική, αλλά τώρα θα την εφαρμόσει. Κατέληξε, δε, ότι «κυβέρνηση και εταίροι πετάνε το τενεκεδάκι παρακάτω, την ώρα που η εκκρεμότητα παρατείνεται, η χώρα σέρνεται και η αβεβαιότητα παραμένει». «Η προπαγάνδα άντεξε μια μέρα», δήλωσε παίρνοντας τη σκυτάλη ο Βασίλης Κικίλιας, μιλώντας για «ψέμα και παραπληροφόρηση» και υπογραμμίζοντας ότι όλοι οι Ελληνες, αλλά κυρίως «οι πιο αδύναμοι, η μεσαία τάξη και οι νεότερες γενιές, θα πληρώσουν πολύ ακριβά τα ψέματα και τον λαϊκισμό των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ».

Την ίδια γραμμή οξείας κριτικής απέναντι σε όσα η κυβέρνηση πανηγυρίζει ότι πέτυχε στο Eurogroup υιοθέτησαν και άλλα στελέχη της Πειραιώς. Ο αντιπρόεδρος της Ν.Δ. Αδ. Γεωργιάδης μίλησε (στον 9,84) για «Βατερλώ», ενώ σημείωσε ότι οι βουλευτές της συγκυβέρνησης «θα τα ψηφίσουν όλα, γιατί η δίψα τους για παραμονή στην εξουσία είναι μεγαλύτερη κάθε ιδεολογίας».

Ο Ν. Δένδιας κατηγόρησε τους υπουργούς της κυβέρνησης ότι επιχειρούν «να πουλήσουν καθρεφτάκια στους ιθαγενείς» (τηλεόραση ΑΝΤ1), ενώ τόνισε ότι «αν μας πάρουν το σακάκι, το παντελόνι και τα εσώρουχα, αυτό δεν είναι συμφωνία, είναι παράδοση». Στο ίδιο μήκος κύματος κινήθηκε και ο Νικ. Κακλαμάνης, ο οποίος επισήμανε (Real FM) ότι η κυβέρνηση «κατάπιε την προνομοθέτηση μέτρων», ενώ πρόσθεσε ότι «δεν πήρε τίποτα τη Δευτέρα, απλώς κέρδισε πολιτικό χρόνο», επαναλαμβάνοντας τη θέση της Ν.Δ. που έχει επανειλημμένως εκφράσει ο Κυρ. Μητσοτάκης ότι η αξιωματική αντιπολίτευση δεν πρόκειται να στηρίξει στη Βουλή δημοσιονομικά μέτρα. Πιεση, εξάλλου, για κάτι τέτοιο, σύμφωνα με πληροφορίες, δεν δέχθηκε ο πρόεδρος της Ν.Δ. ούτε κατά τις επαφές του στο Βερολίνο.

Σκληρή γραμμή

Η Ν.Δ. θα επιμείνει στη σκληρή γραμμή έναντι της κυβέρνησης, καθώς το Eurogroup της Δευτέρας αφήνει όλα τα ενδεχόμενα ανοικτά. Κομματικές πηγές εκτιμούν από τη μία ότι ο πρωθυπουργός θα δώσει «γη και ύδωρ» προκειμένου να παραμείνει στην εξουσία, ωστόσο, δεν αποκλείουν το σενάριο μιας παράτασης της διαπραγμάτευσης για πολλές εβδομάδες, η οποία θα καταλήξει σε ένα σενάριο «πρωικής» ρήξης με τους δανειστές. Σε κάθε περίπτωση, η Πειραιώς δεν εξετάζει για την ώρα αλλαγή στρατηγικής, παρά τους σχετικούς προβληματισμούς που εκφράζονται παρασκηνιακά από κάποια στελέχη. Υψηλόβαθμη κομματική πηγή υπογράμμιζε ότι δεν υπάρχει ακόμη πολιτική συμφωνία με τους δανειστές και στην πραγματικότητα η ολοκλήρωση της αξιολόγησης παραπέμπεται στο μέλλον με αβέβαιη κατάληξη, επιβεβαιώνοντας τη σκληρή κριτική που έχει ασκήσει η Ν.Δ. για το κόστος των καθυστερήσεων. Οπως έλεγε η ίδια πηγή, «το αίτημά μας για εκλογές δεν είναι συνδεδεμένο με την ολοκλήρωση της αξιολόγησης, αλλά με το γεγονός ότι όσο μένει αυτή η κυβέρνηση, μόνο ζημιά προκαλεί».

Δυσφορία για τον τρόπο κάλυψης του Eurogroup από την ΕΡΤ

Η κάλυψη της συνεδρίασης του Eurogroup από την κρατική τηλεόραση, που πανηγύριζε για το «τέλος της λιτότητας», δεν ήταν παρά η σταγόνα που ξεχείλισε το ποτήρι για την Πειραιώς. Το βράδυ της Δευτέρας έσπευσε μάλιστα να τη σχολιάσει ο διευθυντής του Γραφείου Τύπου της Ν.Δ., Μακ. Λαζαρίδης, διερωτώμενος εάν η διοίκηση της ΕΡΤ ήταν «περήφανη» για το δελτίο ειδήσεων. Δεν είναι η πρώτη φορά που η Πειραιώς εκφράζει την ενόχλησή της για το γεγονός ότι, κατά την άποψή της, η ΕΡΤ έχει γίνει εργαλείο κυβερνητικής προπαγάνδας. Ανάμεσα στους τρόπους αντίδρασης που έχουν εξεταστεί είναι αυτός της επιβολής «εμπάργκο» εμφανίσεων των στελεχών της Ν.Δ. στην κρατική τηλεόραση. Κομματικές πηγές δεν απέκλειαν να ζητηθεί συνάντηση με τη διοίκηση της ΕΡΤ, ενώ ανάμεσα στις σκέψεις που εξετάζονται είναι διαμαρτυρία στο ΕΣΡ για τη διανομή του τηλεοπτικού χρόνου. Στο μεταξύ, κόντρα με τον ΣΥΡΙΖΑ ξέσπασε με αφορμή τη θέση της Ν.Δ., όπως αυτή είχε εκφραστεί μέσω της επιστολής του κ. Μητσοτάκη προς τον πρόεδρο του ΕΣΡ, ότι η αδειοδότηση των τηλεοπτικών σταθμών δεν πρέπει να προχωρήσει με τον νόμο Παππά. Και αυτό διότι εκκρεμούν στο ΣτΕ εκδόσεις αποφάσεων σε αιτήσεις ακυρώσεως που, σύμφωνα με τη Ν.Δ., πλήττουν τη συνταγματικότητα και άλλων διατάξεων του συγκεκριμένου νόμου και κινδυνεύουν να ανατρέψουν εκ νέου τα αποτελέσματα μιας νέας διαδικασίας. Τη θέση αυτή επανέλαβε η Πειραιώς, σημειώνοντας ότι δεν θα επιτρέψει «τα καθεστωτικά σχέδια του κ. Παππά και των φίλων του να εξυπηρετηθούν εις βάρος του ΕΣΡ».

15-ΟΙΚ_ΕΛΛΑΔΑ_ΚΑΘΗ 21/02/17 20:52 Page 15

Επενδύσεις στην ελληνική αγορά επαγγελματικών ακινήτων

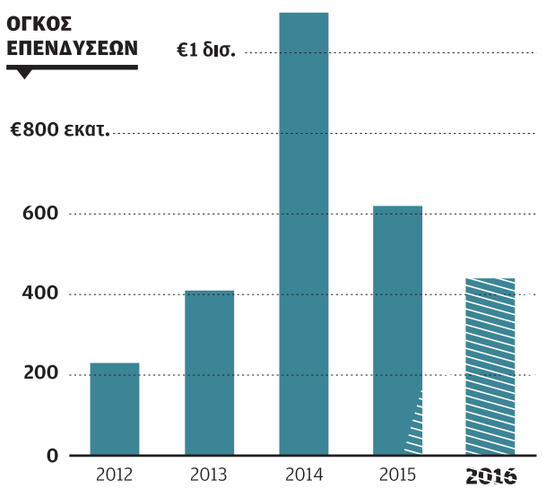

ΠΗΓΗ: NAI Global

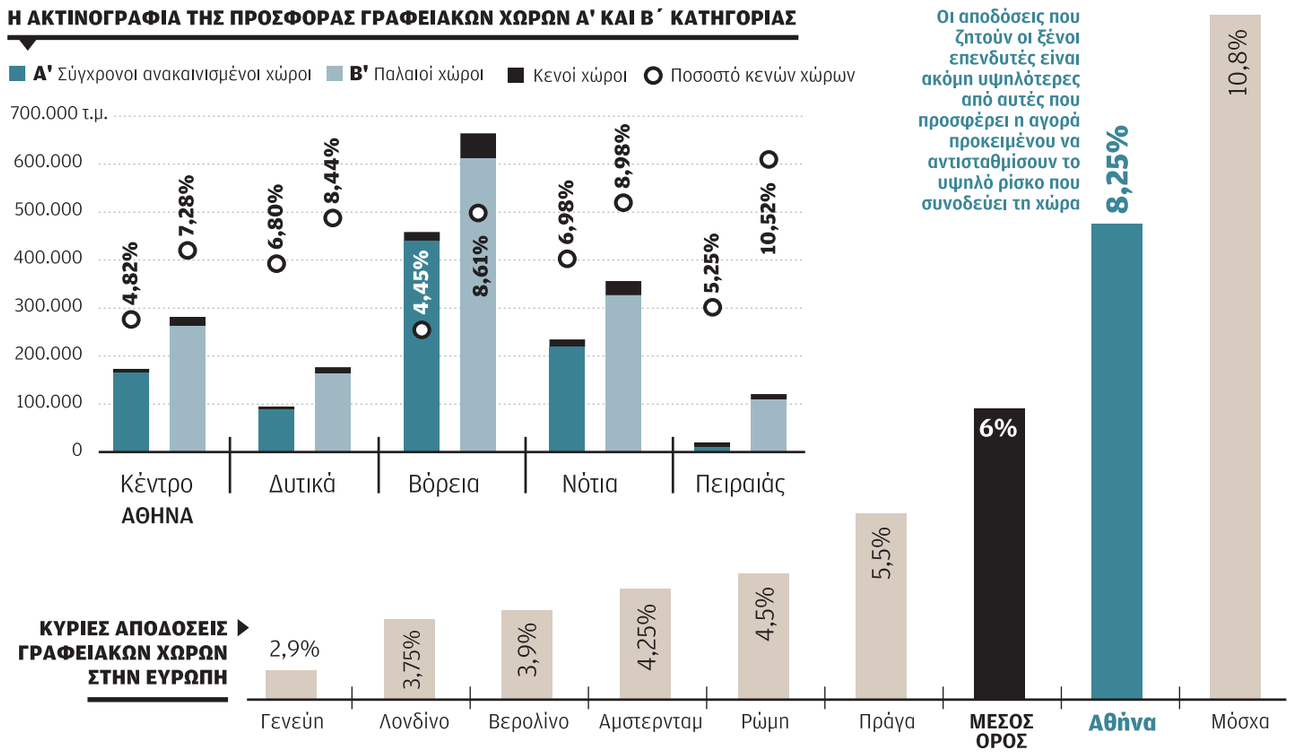

Οι αποδόσεις που ζητούν οι ξένοι επενδυτές είναι ακόμη υψηλότερες από αυτές που προσφέρει η αγορά προκειμένου να αντισταθμίσουν το υψηλό ρίσκο που συνοδεύει τη χώρα

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Στα αζήτητα τα εμπορικά ακίνητα

Καθίζηση επενδύσεων στην ελληνική αγορά το 2016, λόγω της παρατεταμένης κρίσης, των φόρων και της αβεβαιότητας

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Δραματική συρρίκνωση παρουσιάζουν οι επενδύσεις, εγχώριες και ξένες, στην ελληνική αγορά εμπορικών ακινήτων. Αιτίες η πολιτική και οικονομική αβεβαιότητα, η αύξηση της φορολογίας, η αύξηση της ανεργίας, η επιβολή ελέγχων στην κίνηση κεφαλαίων στις ελληνικές τράπεζες, η απουσία χρηματοδότησης και η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος. Ακόμα και υπό καλύτερες συνθήκες εκτιμάται πως θα απαιτηθούν τουλάχιστον δύο δεκαετίες για να εξομαλυνθεί η αγορά. Τόσο μεγάλη είναι η ζημία που έχει υποστεί ο κλάδος.

Αν και το επενδυτικό ενδιαφέρον είναι υπαρκτό, ελάχιστες συναλλαγές πραγματοποιούνται. Η μεγάλη διαφορά ανάμεσα στο προσφερόμενο και το ζητούμενο τίμημα είναι η βασική αιτία αυτής της εικόνας, καθώς οι επιδιωκόμενες από τους επενδυτές αποδόσεις είναι υψηλότατες, προκειμένου να αντισταθμίσουν το υψηλό ρίσκο που συνοδεύει τη χώρα.

Αυτά υπογραμμίζει σε ενημερωτική της μελέτη για την Ελλάδα (Greece, Office Market Report 2017) το ελληνικό γραφείο του κτηματομεσιτικού και συμβουλευτικού οίκου NAI Global, συμφερόντων του αμερικανικού private equity, C-III Capital Partners LLC, το οποίο διαχειρίζεται διεθνώς ακίνητα συνολικής αξίας 78 δισ. δολ. και κεφάλαια ύψους 13 δισ. δολαρίων.

Ακόμα και αν βελτιωθούν οι συνθήκες, θα απαιτηθούν τουλάχιστον δύο δεκαετίες για να εξομαλυνθεί η αγορά.

Απότομη πτώση

Σύμφωνα με την επεξεργασία των δεδομένων που πραγματοποίησε ο οίκος, οι επενδύσεις στα εμπορικά ακίνητα κατά το 2016 δεν υπερέβησαν τα 450 εκατ. ευρώ, όταν το 2015 είχαν διαμορφωθεί λίγο πάνω από τα 600 εκατ. και το 2014 είχαν αγγίξει το 1,1 δισ. ευρώ. Ομως και οι εκτιμήσεις του, μεσοπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες, δεν επιτρέπουν πολλά περιθώρια για αισιοδοξία.

Οπως εξηγεί μιλώντας στην «Κ» ο επικεφαλής της NAI Hellas και πρόεδρος του ελληνικού τμήματος του Royal Institution of Chartered Surveyors (RICS), μπορεί να χρειαστούν ακόμα και δύο δεκαετίες για να απορροφηθούν από την αγορά τα εμπορικά ακίνητα που θα βγουν προς πώληση από τις τράπεζες μέσω της διαδικασίας διαχείρισης των «κόκκινων» δανείων. Και αυτό μόνον εφόσον οι άμεσες ξένες επενδύσεις σε ακίνητα επανέλθουν στα ετήσια ιστορικά υψηλά τους, που ουδέποτε ξεπέρασαν σημαντικά το ένα δισεκατομμύριο ευρώ.

Τα «κόκκινα»

Αυτή τη στιγμή ο μέσος όρος των υποθηκευμένων εμπορικών ακινήτων ανά φάκελο προβληματικού επιχειρηματικού δανείου που επεξεργάζονται οι τράπεζες είναι 2,5 ακίνητα ανά περίπτωση, σημειώνει ο Θ. Ζιώγας, εκτιμητής, ο οποίος «έτρεξε» τη μελέτη της ελληνικής αγοράς ακινήτων στους διαγνωστικούς ελέγχους της BlackRock για τις ελληνικές τράπεζες αλλά και της Pimco για τις Κυπριακές. Υπολογίζει πως το 60% με 70% των μη εξυπηρετούμενων επιχειρηματικών δανείων είναι συνδεμένο μέσω εγγυήσεων με εμπορικά ακίνητα.

«Δάνεια συνολικής ονομαστικής αξίας 50 δισεκατομμυρίων ευρώ θα πρέπει να καλυφτούν από τις αντίστοιχες υποθήκες. Καθώς οι τρέχουσες αξίες είναι τουλάχιστον 50% χαμηλότερες από αυτές που είναι ενσωματωμένες στις δανειακές συμβάσεις, θα χρειαστούν να μπουν στην Ελλάδα υπό τη μορφή επενδύσεων σε εμπορικά ακίνητα περί τα 25 δισεκατομμύρια ευρώ», επισημαίνεται. Και προστίθεται: «Εάν το ευρύτερο οικονομικό κλίμα βελτιωθεί με διατηρήσιμο τρόπο και αρχίσει να μπαίνει ετησίως σε αυτή την αγορά περί το ένα δισεκατομμύριο ευρώ, ποσό συμβατό με τις ιστορικές επιδόσεις της αγοράς, χρειάζονται τουλάχιστον είκοσι χρόνια για να απορροφηθεί η προσφορά που θα προέλθει από το τραπεζικό στοκ. Και θα πρέπει να συναξιολογηθεί ότι οι πρώτοι αγοραστές αυτών των ακινήτων, δηλαδή ως επί το πλείστον τα ξένα funds, θα επενδύσουν με στόχο να μεταπωλήσουν μεσοπρόθεσμα τα ακίνητα σε υψηλότερες τιμές».

Καθίσταται σαφές πως δεν μπορούν να υπάρχουν προσδοκίες μιας γρήγορης ανάκαμψης των αξιών ακόμα και εάν η οικονομία αναπτυχτεί με τέτοιους ρυθμούς που θα μπορούσαν να εκτοξεύσουν τη ζήτηση για καταστήματα, γραφεία και βιομηχανικά ακίνητα.

Υψηλό ρίσκο

Με βάση τα στοιχεία της ελληνικής αγοράς οι αποδόσεις που παρουσιάζει αυτή τη στιγμή, με βάση τις τιμές ενοικίασης και τις επιβαρύνσεις που συνοδεύουν την κατοχή ακινήτων στην Ελλάδα, διαμορφώνονται μεταξύ 7,50% και 9,00% για τα καταστήματα ανάλογα με την ποιότητα και τη θέση τους, μεταξύ 8,00% και 10,50% για ακίνητα γραφείων και από 9,75% έως 13,00% για τα βιομηχανικά ακίνητα.

Ομως οι δυνητικοί επενδυτές εμφανίζονται να επιζητούν αποδόσεις ακόμα υψηλότερες προκειμένου να ανταμειφθούν για το ρίσκο το οποίο αναλαμβάνουν.

Απιαστοι στόχοι

Τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα ΝΠΕ των ελληνικών τραπεζών πρέπει να μειωθούν κατά 40,0% έως το τέλος του 2019, σύμφωνα με τις σχετικές επιταγές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. Ομως η πραγματικότητα είναι πως ο στόχος αυτός είναι δύσκολο να επιτευχθεί, δεδομένου του χαμηλού όγκου ξένων επενδύσεων και της απουσίας εγχώριας τραπεζικής χρηματοδότησης σε δυνητικούς αγοραστές.

Οι αποδόσεις

Οι αποδόσεις της ελληνικής αγοράς γραφείων διαμορφώνονται σήμερα 2,25 ποσοστιαίες μονάδες (+2,5%) υψηλότερα από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο, διαπιστώνει η NAI Hellas. Παράλληλα, βρίσκονται και 2 ποσοστιαίες μονάδες (+2,00%) υψηλότερα από τα ιστορικά υψηλά της αγοράς που σημειώθηκαν το 2007. Το γεγονός αυτό παραπέμπει σε αυξανόμενες αποδόσεις όταν η αγορά αρχίσει να ανακάμπτει.

Σύγχρονοι χώροι

Το 2016 οι υψηλής ποιότητας χώροι γραφείων παρουσίασαν οριακή αύξηση των μισθωμάτων τους σε σχέση με το 2015, κυρίως ως αποτέλεσμα της συνεχούς μείωσης της προσφοράς. Η απουσία νέων έργων ανάπτυξης τέτοιων ακινήτων τα τελευταία χρόνια είναι η βασική αιτία. Την ίδια ώρα, όμως, υποχώρησαν σημαντικά πληρότητες και ενοίκια στα χαμηλότερης ποιότητας κτίρια γραφείων.

Τι ψάχνουν οι ξένοι επενδυτές στο ελληνικό real estate

Η αγορά εμπορικών ακινήτων στην Ελλάδα διανύει το όγδοο συνεχόμενο έτος ύφεσης, με τα σημάδια σταθεροποίησης που καταγράφηκαν στα τέλη 2014 λόγω του τότε βελτιωμένου οικονομικού κλίματος να έχουν αποδειχθεί βραχύβια. Ομως υφίστανται προσδοκίες στην αγορά πως η παρατεταμένη πτωτική τάση θα ανακοπεί κάποια στιγμή κατά το 2017, δεδομένων των προβλέψεων για την καλυτέρευση της ελληνικής οικονομίας.

Είναι σε αυτό το μοτίβο που εκδηλώνεται το όποιο ενδιαφέρον από ξένους θεσμικούς και ιδιώτες επενδυτές είτε απευθείας στην αγορά είτε στις τράπεζες στο πλαίσιο της διαχείρισης των «κόκκινων» δανείων. Στον κύκλο αυτό των ενδιαφερόμενων επενδυτών εισέρχονται τώρα και τρία κινεζικά επενδυτικά κεφάλαια που λειτουργούν στο πλαίσιο της στρατηγικής του Πεκίνου για οικοδόμηση δραστηριότητας που σχετίζεται με την πολιτική των νέων δρόμων του μεταξιού.

Πρόκειται για τα Silk Road Fund, Wanda Group και Global Port Funds, που αναμένεται να βρεθούν στην Αθήνα τις αμέσως επόμενες εβδομάδες. Ομως τα εμπορικά ακίνητα, γραφεία και καταστήματα δηλαδή, είναι το κομμάτι της αγοράς που προσελκύει το χαμηλότερο ενδιαφέρον από το εξωτερικό. Η μεγάλη πλειονότητα των ξένων επενδυτικών σχημάτων που εξετάζουν το ενδεχόμενο τοποθετήσεων στο ελληνικό real estate εστιάζει την προσοχή της στον ξενοδοχειακό κλάδο.

Ξενοδοχεία

Σύμφωνα με σχετική έρευνα της NAI Hellas, το 38% των δυνητικών επενδυτών απαντά πως εξετάζει κυρίως ξενοδοχειακά και ευρύτερα τουριστικά ακίνητα. Μάλιστα το 57% των συμμετεχόντων στην έρευνα εκτιμά πως οι προοπτικές της συγκεκριμένης αγοράς είναι πολύ καλές, ενώ ένα 43% πιστεύει το ίδιο και για τις παραθεριστικές κατοικίες. Για εμπορικά κέντρα ενδιαφέρεται το 15% των επενδυτών και για γραφεία το 16%, ενώ για βιομηχανικά κτίρια και εκτάσεις για logistics μόλις το 1% και 9% αντίστοιχα. Στο 11% βρίσκεται το ποσοστό εκείνων των επενδυτών που τους ενδιαφέρει η ελληνική αγορά κατοικίας.

Οι έξι στους δέκα ξένους προσδιορίζουν ως χρονικό ορίζοντα της τοποθέτησής τους στην ελληνική αγορά ακινήτων διάστημα μεταξύ 5 έως 10 χρόνων, ενώ οι τρεις στους δέκα θέλουν να έχουν μεταπωλήσει τα ακίνητά τους σε ορίζοντα τριών ετών. Μόλις ένας στους δέκα κοιτά τη χώρα μακροπρόθεσμα, διακράτηση δηλαδή των ακινήτων έως και 10 με 15χρόνια. Ακόμα πάντως και με το επενδυτικό κλίμα για την Ελλάδα επιφυλακτικό, η πλειονότητα των ξένων οίκων που ειδικεύονται στο real estate και είναι εξοικειωμένοι με την ελληνική αγορά πιστεύει πως μπορούν να βρεθούν σημαντικές ευκαιρίες στον μεγάλο αριθμό ακινήτων που βρίσκονται στα χαρτοφυλάκια των μη εξυπηρετούμενων δανείων των τραπεζών. Το 45% των συμμετεχόντων στην έρευνα δηλώνει πως εξετάζει αναλυτικά τέτοιες περιπτώσεις και το 35% το θεωρεί πολύ πιθανό.

Το 38% των δυνητικών επενδυτών απαντά πως εξετάζει κυρίως ξενοδοχειακά και ευρύτερα τουριστικά ακίνητα.

Λίγες συναλλαγές

Σημειώνεται πως ένα από τα βασικά προβλήματα που αντιμετωπίζει στην τρέχουσα συγκυρία η αγορά των εμπορικών ακινήτων στην Ελλάδα είναι το γεγονός πως ο αριθμός των συναλλαγών είναι πολύ περιορισμένος και δεν παρέχει στην αγορά επαρκή πραγματικά δεδομένα για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων. Ως αποτέλεσμα, η πλειονότητα των αποτιμήσεων για αυτά τα ακίνητα γίνεται με μοντέλα (marked to model) παρά με βάση τα κρατούντα στην αγορά (marked to market), πραγματικότητα που αυξάνει περαιτέρω την αβεβαιότητα των επενδυτών για τις προσφερόμενες αποδόσεις.

16-OIK_ELLADA_KATHI 21/02/17 20:51 Page 16

Μπορούν, αλλά δεν πληρώνουν δάνεια 10 δισ.

Το 21% του συνόλου των «κόκκινων» δανείων αποδίδεται σε στρατηγικούς κακοπληρωτές

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Δάνεια άνω των 10 δισ. ευρώ που βρίσκονται σε καθεστώς οριστικής καθυστέρησης (NPLs) και τα οποία αντιστοιχούν στο 21% του συνόλου των NPLs αφορούν δανειολήπτες που, ενώ μπορούν, δεν αποπληρώνουν τις οφειλές τους προσβλέποντας σε κάποια ευνοϊκή ρύθμιση.

Σύμφωνα με εκτιμήσεις τραπεζικών στελεχών, ο κύριος όγκος των «στρατηγικών κακοπληρωτών» εντοπίζεται στα νοικοκυριά, καθώς σε σύνολο NPLs ύψους 20 δισ. ευρώ στη στεγαστική πίστη, το περίπου 30% ή 6 δισ. αφορά δανειολήπτες που έχουν δει την κρίση ως ευκαιρία και δεν αποπληρώνουν, ενώ μπορούν, τις οφειλές τους. Αντίστοιχα στα επιχειρηματικά μη εξυπηρετούμενα δάνεια, ύψους 28,9 δισ. ευρώ, εκτιμάται ότι το 15% ή 4,3 δισ. ευρώ αφορά «στρατηγικούς».

Η «κυριαρχία» των νοικοκυριών, στις αθετήσεις τακτικής, αποδίδεται στη συστηματική ενθάρρυνση της λογικής «δεν πληρώνω» τα προηγούμενα χρόνια και στην πολιτική εκμετάλλευση του θέματος με υποσχέσεις ακόμη και για σεισάχθεια και οριζόντιο «κούρεμα» οφειλών. Σύμφωνα με τις τράπεζες, ο νόμος Κατσέλη για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά αποτέλεσε δυναμίτη στα θεμέλια του τραπεζικού συστήματος, καθώς όχι απλώς ενθάρρυνε παραβατικές συμπεριφορές, αλλά δημιούργησε μια φάμπρικα «στρατηγικών» κακοπληρωτών. Το 2010 η τότε κυβέρνηση, με στόχο την προστασία των αδύναμων κοινωνικών ομάδων, προχώρησε στη θεσμοθέτηση ενός νόμου, χωρίς σαφή κριτήρια, ώστε γρήγορα και αποτελεσματικά να μπορεί να κριθεί αν ο δανειολήπτης είχε πραγματικό πρόβλημα ή επιδίωκε να επωφεληθεί από την κρίση. Έτσι σήμερα περισσότερες από 150.000 αιτήσεις για ένταξη στον νόμο Κατσέλη περιμένουν τα δικαστήρια, ώστε να κριθεί αν μπορούν ή όχι να υπαχθούν στον νόμο με ημερομηνίες εκδίκασης που φθάνουν ακόμη και το 2032. Και στον χώρο των επιχειρήσεων εντοπίζεται το παράδοξο φαινόμενο εξαιρετικά πλούσιων επιχειρηματιών, οι οποίοι ωστόσο ελέγχουν υπερχρεωμένες επιχειρήσεις. Υπάρχουν ισχυρές ενδείξεις ότι υπάρχουν περιπτώσεις όπου δάνεια που λήφθηκαν για επιχειρηματικούς σκοπούς μεταφέρθηκαν σε προσωπικούς καταθετικούς λογαριασμούς σε τράπεζες του εξωτερικού.

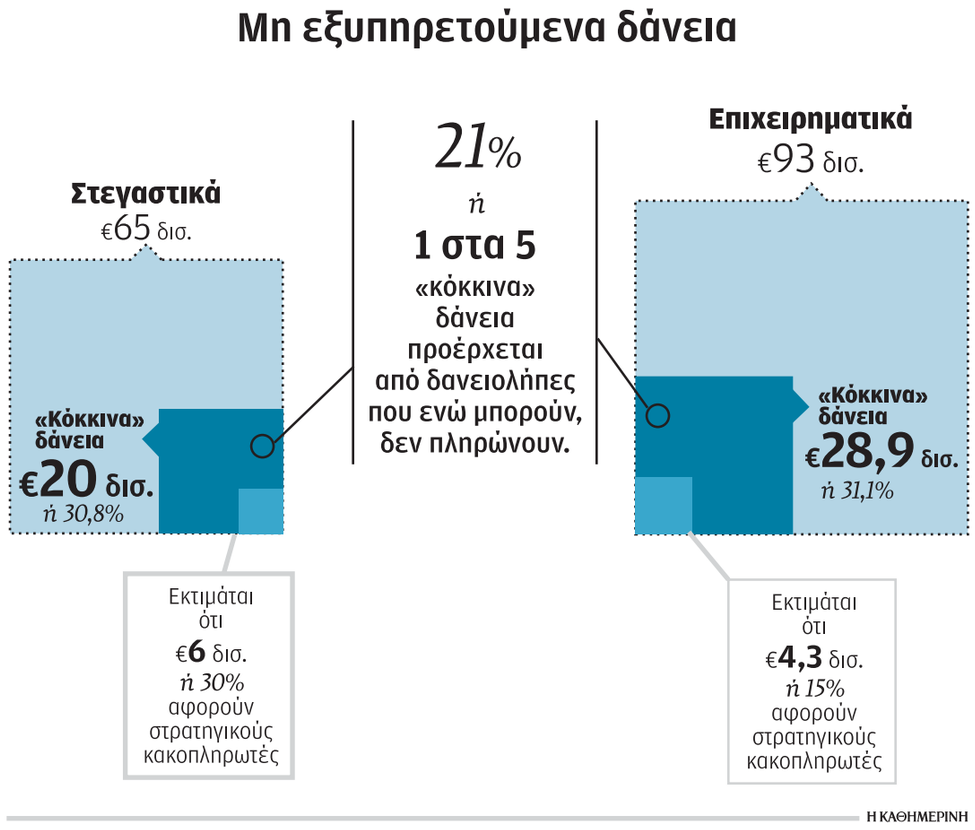

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βόμβα χαρακτηρίζουν οι τράπεζες τον νόμο Κατσέλη, καθώς ο κύριος όγκος «στρατηγικών κακοπληρωτών» εντοπίζεται στα νοικοκυριά.

Αν και οι μεγάλες προσδοκίες του παρελθόντος περί σεισάχθειας κ.ά. έχουν πια ξεθωριάσει, ωστόσο η κουλτούρα μη πληρωμής εξακολουθεί να καλλιεργείται, όπως π.χ. μέσω του οριζόντιου μπλοκαρίσματος των πλειστηριασμών. Επιπλέον, οι μεγάλες καθυστερήσεις στην οριστικοποίηση του θεσμικού πλαισίου, κάτι που θα έπρεπε να έχει ολοκληρωθεί εδώ και χρόνια, ώστε να αντιμετωπιστεί το μεγάλο πρόβλημα των «κόκκινων» δανείων, αφήνουν περιθώριο για ελπίδες ότι κάτι καλύτερο θα υπάρξει μελλοντικά. Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, η ραγδαία επιδείνωση της εικόνας των μη εξυπηρετούμενων δανείων τον περασμένο Ιανουάριο οφείλεται, εκτός από την αβεβαιότητα για την αξιολόγηση, στις προσδοκίες για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό. Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, πολλοί δανειολήπτες απορρίπτουν ή δεν ανταποκρίνονται στις προτάσεις των τραπεζών για ρυθμίσεις οφειλών, αναμένοντας τη θεσμοθέτηση του εξωδικαστικού συμβιβασμού, ελπίζοντας ότι θα περιέχει καλύτερους όρους για τους οφειλέτες. Οπως έγραψε η «Κ» τον Ιανουάριο, τα NPLs αυξήθηκαν κατά σχεδόν 1 δισ. ευρώ, ανατρέποντας την πτωτική τάση που είχε διαμορφωθεί τους προηγούμενους μήνες. Σύμφωνα με τις τράπεζες, το πισωγύρισμα του Ιανουαρίου, εικόνα που διατηρείται και τον Φεβρουάριο, καθιστά πολύ δύσκολη την επίτευξη των στόχων μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχουν συμφωνηθεί με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) για το πρώτο τρίμηνο.

Στην τελική ευθεία η μεταβίβαση της «Μαρινόπουλος»

Η υπογραφή του ιδιωτικού συμφωνητικού μεταβίβασης της «Μαρινόπουλος» στη «Σκλαβενίτης» θεωρείται πλέον το επόμενο βήμα για την ολοκλήρωση της πολυθρύλητης συγκέντρωσης στον κλάδο των σούπερ μάρκετ. Οι νομικές εκκρεμότητες εκτιμάται ότι επί της ουσίας έληξαν, χθες, τελευταία ημέρα άσκησης τριτανακοπών επί της δικαστικής απόφασης της 16ης Ιανουαρίου 2017 (πρόκειται για την απόφαση με την οποία επικυρώθηκε η συμφωνία εξυγίανσης της «Μαρινόπουλος»). Κι αυτό διότι ήταν λιγότερες από όσο αρχικά αναμενόταν και με χαμηλές σχετικά διεκδικήσεις. Ειδικότερα, σύμφωνα με ασφαλείς πληροφορίες, ασκήθηκαν συνολικά επτά τριτανακοπές από την «Αφοί Καρυπίδη», δύο δικαιοχρήστες (franchisees) της «Μαρινόπουλος», την τεχνική εταιρεία «Καρατζίμας», την εταιρεία «Νιτσιάκος» η οποία επιθυμεί επαναπροσδιορισμό των απαιτήσεων που έχει από τη «Μαρινόπουλος», μία αλβανική τράπεζα που δεν περιλαμβανόταν στους ενέγγυους πιστωτές. Επίσης, κατατέθηκε μία τριτανακοπή για λογαριασμό εννέα εταιρειών και επιχειρηματιών. Βάσει του έως τώρα προγραμματισμού που έχει γίνει από το αρμόδιο δικαστήριο, δικάσιμοι για τις εν λόγω τριτανακοπές έχουν οριστεί από τα τέλη Απριλίου έως και στα μέσα Μαΐου.

Με την υπογραφή ιδιωτικού συμφωνητικού με τη «Σκλαβενίτης» αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα η συμφωνία.

Ωστόσο, δεν αποκλείεται να επιταχυνθούν οι διαδικασίες και να λήξουν και τυπικά όλες οι νομικές εκκρεμότητες το αργότερο έως τα τέλη Μαρτίου. Κι αυτό διότι, όπως εξηγούν στην «Κ» νομικοί κύκλοι, οι νομικοί εκπρόσωποι των εταιρειών «Μαρινόπουλος» και «Σκλαβενίτης» μπορούν να ζητήσουν και να επιτύχουν από το δικαστήριο επιτάχυνση της εκδίκασης των τριτανακοπών με την επίκληση λόγων δημόσιου συμφέροντος.

Σημειώνεται, εξάλλου, ότι οι τριτανακοπές για να θεωρηθούν παραδεκτές από το δικαστήριο θα πρέπει να έχουν επιδοθεί σε όλους τους διάδικους που εν προκειμένω είναι πολλές δεκάδες, διότι σε αυτούς συμπεριλαμβάνονται πέραν των εταιρειών «Σκλαβενίτης» και «Μαρινόπουλος» και των πιστωτριών τραπεζών και όλες οι εταιρείες - προμηθευτές που έδωσαν εγγράφως τη συναίνεσή τους στη συμφωνία εξυγίανσης. Αξίζει να σημειωθεί ότι το κόστος επίδοσης μια τριτανακοπής σε τόσους πολλούς διαδίκους μπορεί να φτάσει ακόμη και τις 10.000 ευρώ.

ΔΗΜΗΤΡΑ ΜΑΝΙΦΑΒΑ

Μπαράζ προσφυγών για τις εισφορές

Ο νέος τρόπος υπολογισμού είναι αντισυνταγματικός, λένε οι φορείς των επαγγελματιών

Της **ΡΟΥΛΑΣ ΣΑΛΟΥΡΟΥ**

Μπαράζ προσφυγών στη Δικαιοσύνη από φορείς αλλά και από φυσικά πρόσωπα αναμένεται εντός των επόμενων ημερών, καθώς πληθαίνουν οι αντιδράσεις για τις ασφαλιστικές εισφορές των ελεύθερων επαγγελματιών και των αυτοαπασχολουμένων.

Χθες, ήταν η σειρά της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ) να αποφασίσει την προσφυγή της, σε συνεργασία με τους άλλους φορείς, στο Συμβούλιο της Επικρατείας, ζητώντας την ακύρωση των διατάξεων και των σχετικών εγκυκλίων για τον νέο τρόπο υπολογισμού των εισφορών περίπου 1,4 εκατ. ασφαλισμένων, εάν συμπεριληφθούν και οι αγρότες. Σήμερα, το προεδρείο της ΕΣΕΕ έχει προγραμματίσει συνάντηση με τους εκπροσώπους του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, προκειμένου να κατατεθεί από κοινού προσφυγή το αργότερο έως τις 28 Φεβρουαρίου. Η καταληκτική ημερομηνία για τα φυσικά πρόσωπα είναι αργότερα, καθώς η προσφυγή μπορεί να γίνει εντός δύο μηνών από τη λήξη της προθεσμίας πληρωμών.

Παράλληλα, ο πρόεδρος της ΕΣΕΕ Βασίλης Κορκίδης όπως ανέφερε κατά τη χθεσινή συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Συνομοσπονδίας, θα προτρέψει τα μέλη της να προσφύγουν και ως φυσικά πρόσωπα, ενώ συμβούλευσε τους ελεύθερους επαγγελματίες να καταβάλουν τις εισφορές Ιανουαρίου, με δήλωση επιφύλαξης.

Σύμφωνα με την ΕΣΕΕ, οι περισσότεροι έμποροι αγνοούν το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών τους διότι πάνω από το 50% των ασφαλισμένων έχει παραιτηθεί εδώ και καιρό από την πληρωμή τους. Αυτό είναι σύμφωνα με τον κ. Κορκίδη και το βασικό συμπέρασμα της έρευνας που διεξάγει η Συνομοσπονδία σε αντιπροσωπευτικό δείγμα εμπορικών επιχειρήσεων, σχετικά με το νέο ασφαλιστικό καθεστώς και τον Ενιαίο Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης. Μάλιστα, το δείγμα θα διευρυνθεί προκειμένου τα αποτελέσματα να είναι πιο αντιπροσωπευτικά της κατάστασης που αναγκάζονται να αντιμετωπίσουν χιλιάδες έμποροι. Είναι ενδεικτικό ότι, την πρώτη εβδομάδα έκδοσης των ειδοποιητηρίων με τις νέες εισφορές, μόνο το 1/3 των εμπόρων ήταν ενημερωμένο σχετικά με τα ποσά που καλούνται να καταβάλουν. Μάλιστα, ακόμη δεν έχουν εκδοθεί τα ειδοποιητήρια για την παράλληλη απασχόληση.

Στο ΣτΕ θα προσφύγει και η Συνομοσπονδία Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας (ΕΣΕΕ).

Εκτός από την ΕΣΕΕ, στη Δικαιοσύνη έχουν αποφασίσει να προσφύγουν το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων, η ΓΣΕΒΕΕ και ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ). Ηδη, έχει προσφύγει στο ΣτΕ ο Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών.

Αναλυτικότερα, από το 33% των εμπόρων που είχαν ενημερωθεί για το ύψος των νέων εισφορών τους, το 77% δηλώνει χαμηλότερες εισφορές σε σύγκριση με τις προηγούμενες κατηγορίες του ΟΑΕΕ, το 14% υψηλότερες και το 9% στα ίδια επίπεδα.

Ο κ. Κορκίδης επισημαίνει ότι η ουσία της έρευνας του Ινστιτούτου της ΕΣΕΕ δεν είναι να αναδείξει ότι οι έμποροι πληρώνουν προσωρινά λιγότερα, αλλά κυρίως τις επιπτώσεις στο μέλλον. Για τον λόγο αυτό, η έρευνα της ΕΣΕΕ επιχειρεί να δώσει απαντήσεις και σε ερωτήματα όπως αν γνωρίζουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες τι σύνταξη αναλογεί σε μικρότερες εισφορές, ή ότι θα λάβουν μόλις το 40% των εισφορών που πληρώνουν, ή ακόμη κι ότι θα πρέπει να ζουν 99 έτη για να εισπράξουν όσα έδωσαν, καθώς και ότι οι μειωμένες εισφορές αναλογούν σε μέσο όρο 172 ευρώ εθνική σύνταξη και 30 ευρώ αναλογική. Να σημειωθεί ότι απόφαση για προσφυγή στο ΣτΕ, κατά του νέου τρόπου υπολογισμού των εισφορών έλαβαν την περασμένη εβδομάδα και το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος όπως άλλωστε και η Ολομέλεια των Δικηγορικών Συλλόγων. Αντίστοιχες είναι οι αποφάσεις της ΓΣΕΒΕΕ και του Πανελλήνιου Συνδέσμου Τεχνικών Εταιρειών (ΣΑΤΕ), ενώ ήδη έχει προσφύγει στο ΣτΕ ο Ιατρικός Σύλλογος Αθηνών.

Οι φορείς επισημαίνουν ότι ο νέος τρόπος υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών είναι αντισυνταγματικός, καθώς παραβιάζει τις αρχές της ισότητας, της αναλογικότητας και της ανταποδοτικότητας. Επίσης υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, ότι δεν προηγήθηκαν αναλογιστικές μελέτες από πλευράς της κυβέρνησης, επισημαίνοντας ότι οι εισφορές πλέον αποτελούν δήμευση-αφαίμαξη του εισοδήματος των επιστημόνων-ελεύθερων επαγγελματιών. Με τις αιτήσεις ακυρώσεως θα προβληθεί η αντισυνταγματικότητα του ασφαλιστικού νόμου ν. 4387/2016 σε ό,τι αφορά την εισφοροδοτική επιβάρυνση των δικηγόρων.

Ηδη, ο δικηγορικός σύλλογος έχει συστήσει ομάδα εργασίας που θα εκπονήσει το δικόγραφο της αιτήσεως ακυρώσεως, καθώς και υπόδειγμα ατομικών προσφυγών, που θα μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα φυσικά πρόσωπα που επιλέξουν να προσφύγουν κατά του νόμου, παράλληλα με τις οργανώσεις τους.

Οκτώ στους δέκα «βλέπουν» ύφεση και το 2017

Κατά τρεις μονάδες, στις 53 από 56 το τρίτο τρίμηνο του 2016, υποχώρησε στην Ελλάδα ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης το 4ο τρίμηνο του 2016 που καταρτίζει η εταιρεία Nielsen. Πρόκειται ουσιαστικά για... επιστροφή στο 2015, καθώς και τότε, στο τελευταίο τρίμηνο, ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης είχε διαμορφωθεί στις 53 μονάδες. Με βάση την έρευνα της Nielsen, η οποία διεξάγεται σε 63 χώρες, προκύπτει ότι η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις τρεις πιο απαισιόδοξες. Το «αργυρό μετάλλιο απαισιοδοξίας το λαμβάνει η Ουκρανία (όπου ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης διαμορφώθηκε στις 52 μονάδες) και το «χρυσό» η Νότια Κορέα (με τον δείκτη καταναλωτικής εμπιστοσύνης να βρίσκεται στις 43 μονάδες).

Στα τέλη του 2016 η καταναλωτική εμπιστοσύνη υποχώρησε στα επίπεδα του 2015...

Στην Ελλάδα, το 84% των ερωτωμένων πιστεύει ότι η χώρα θα συνεχίσει να βρίσκεται σε οικονομική ύφεση και το 2017. Σημειώνεται ότι είναι το υψηλότερο ποσοστό ανάμεσα στις 63 χώρες που συμμετέχουν στην έρευνα της Nielsen ανά τον κόσμο.

Μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών, η Ελλάδα εξακολουθεί να καταλαμβάνει την πρώτη θέση σε ό,τι αφορά την εργασιακή ανασφάλεια, καθώς 4 στους 10 Ελληνες ανησυχούν για την εργασία τους, ενώ ακολουθούν οι ανησυχίες για την οικονομία (34%), τα χρέη/οφειλές του νοικοκυριού (20%) και την υγεία (19%).

Συνεχείς περικοπές

Επιπλέον, 8 στους 10 Ελληνες προσπαθούν σε σταθερή βάση να περικόψουν τα έξοδα του νοικοκυριού τους, αναλογία σημαντικά υψηλότερη από τον αντίστοιχο ευρωπαϊκό μέσο όρο (57%). Ειδικότερα, οι κύριες ενέργειες στις οποίες προβαίνουν οι Ελληνες για να περιορίσουν τα έξοδά τους είναι η αγορά φθηνότερων ταχυκίνητων καταναλωτικών προϊόντων (72%), η μείωση των δαπανών για διασκέδαση εκτός σπιτιού (66%), καθώς και των δαπανών για αγορά ρούχων (60%).

Δεύτεροι στην Ευρώπη οι Ελληνες οδηγοί σε δαπάνες για βενζίνη

Της **ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ ΚΑΣΣΙΜΗ**

Τη δεύτερη υψηλότερη δαπάνη για βενζίνη καταβάλλουν οι Ελληνες χρήστες Ι.Χ. μετά την Ιταλία, παρά το γεγονός ότι η χώρα κατατάσσεται στην 7η θέση μεταξύ των φθηνότερων χωρών όσον αφορά το συνολικό κόστος χρήσης αυτοκινήτου. Το κόστος καυσίμων για την Ιταλία ανέρχεται στα 136 ευρώ τον μήνα για τα βενζινοκίνητα οχήματα, λόγω της υψηλής φορολογίας των καυσίμων, ενώ για την Ελλάδα διαμορφώνεται στα 127 ευρώ.

Ο δείκτης της μέσης δαπάνης καυσίμου υπολογίζεται με βάση τα 100 ευρώ ως μέσος όρος της Ευρώπης για τη βενζίνη και τα 67 ευρώ για το diesel και αφορά την κάλυψη 20.000 χλμ./χρόνο. Ακολουθούν η Πορτογαλία με 118 ευρώ και η Αυστρία με 117 ευρώ. Η φθηνότερη χώρα όσον αφορά τη δαπάνη βενζίνης είναι η Πολωνία με 77 ευρώ, το Λουξεμβούργο με 79 ευρώ και η Τσεχία με 81 ευρώ.

Στη Ρωσία, οι οδηγοί βενζινοκίνητων ξοδεύουν μόλις 54 ευρώ τον μήνα, λόγω του μεγάλου πετρελαϊκού αποθέματος που διαθέτει η χώρα. Η Πολωνία αποτελεί τη φθηνότερη χώρα και στο diesel, με 49 ευρώ τον μήνα. Σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας της LeasePlan με αντικείμενο το κόστος χρήσης αυτοκινήτου σε 24 χώρες, η Νορβηγία είναι η ακριβότερη χώρα για την ιδιοκτησία και χρήση ενός αυτοκινήτου, με τα έξοδα χρήσης να αγγίζουν τα 708 ευρώ μηνιαίως, ενώ η φθηνότερη χώρα είναι η Ουγγαρία με 364 ευρώ (οφείλεται κυρίως στη χαμηλότερη, από τον μέσο όρο, τιμή αγοράς). Για τους Ελληνες οδηγούς το κόστος χρήσης Ι.Χ. διαμορφώνεται στα 459 ευρώ τον μήνα στην περίπτωση των βενζινοκίνητων οχημάτων και στα 423 ευρώ για κινητήρες diesel. Η Ολλανδία είναι η πιο ακριβή χώρα για τους οδηγούς diesel αυτοκινήτων, καθώς οι Ολλανδοί ξοδεύουν 695 ευρώ/μήνα για τα πετρελαιοκίνητα οχήματά τους, ενώ η Ουγγαρία είναι η φθηνότερη στο diesel, με κόστος τα 369 ευρώ τον μήνα. Μεταξύ των 24 χωρών, που συμμετείχαν στην έρευνα παρατηρείται μεγάλη απόκλιση στο μέσο κόστος χρήσης αυτοκινήτου, που φτάνει έως και τα 344 ευρώ μηνιαίως. Οι δύο ακριβότερες χώρες για την οδήγηση ενός βενζινοκίνητου αυτοκινήτου μετά τη Νορβηγία, είναι η Ιταλία (678 ευρώ) και η Δανία (673 ευρώ).

Το μηνιαίο κόστος καυσίμων για τα βενζινοκίνητα Ι.Χ. στην Ελλάδα φθάνει τα 127 ευρώ.

Πετρελαιοκίνητα

Στην κατάταξη των ακριβότερων χωρών diesel αυτοκινήτου την Ολλανδία ακολουθούν η Φινλανδία (684 ευρώ) και η Νορβηγία (681 ευρώ). Είναι αξιοσημείωτο ότι στις χώρες της Ανατολικής Ευρώπης, όπως η Ουγγαρία, η Τσεχία και η Ρουμανία, το κόστος της οδήγησης ενός βενζινοκίνητου και diesel αυτοκινήτου είναι σημαντικά χαμηλότερο, ξεκινώντας από 369 ευρώ τον μήνα. Η δαπάνη απόσβεσης (37%) είναι η μεγαλύτερη δαπάνη που σχετίζεται με τη χρήση αυτοκινήτων στην Ευρώπη και ακολουθούν τα τέλη κυκλοφορίας και ο ΦΠΑ (20%). Το κόστος των καυσίμων αποτελεί το 16% του συνολικού κόστους χρήσης ενός αυτοκινήτου ανά μήνα.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΒΕΝΖΙΝΗΣ

Οι 5 χώρες με τις υψηλότερες και οι 5 με τις χαμηλότερες δαπάνες στην Ευρώπη

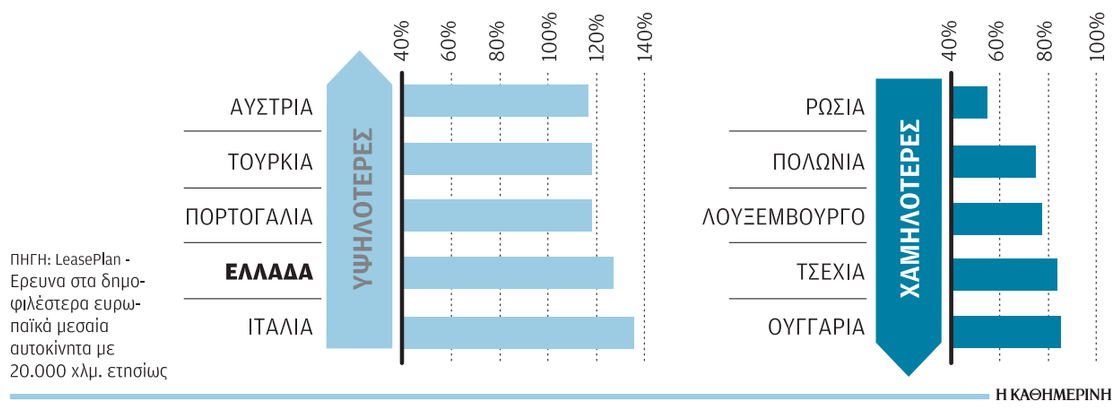

ΠΗΓΗ: LeasePlan - Ερευνα στα δημοφιλέστερα ευρωπαϊκά μεσαία αυτοκίνητα με 20.000 χλμ. ετησίως

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

STAR WARS™

Η ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΣΙΘ

Η πιο συναρπαστική ιστορία του Διαστήματος

Μη χάσετε το τελευταίο επεισόδιο

«Star Wars, Η εκδίκηση των Σιθ», της Marvel

ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ ΤΗΣ ΣΕΙΡΑΣ ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

18-OIK_ELLADA_KATHI 22/02/17 00:23 Page 18

Η προσδοκία «κουρέματος» χρεών οδηγεί εταιρείες σε στάση πληρωμών

Αύξηση επισφαλειών εν αναμονή ολοκλήρωσης του πλαισίου ρύθμισης οφειλών

Του **ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΠΑΔΟΓΙΑΝΝΗ**

Μεγάλη αύξηση, που προσεγγίζει το 1 δισ. ευρώ, σημείωσαν τον περασμένο Ιανουάριο τα «κόκκινα» δάνεια, ανατρέποντας την πτωτική τάση που είχε διαμορφωθεί τους προηγούμενους μήνες και δημιουργώντας έντονη ανησυχία στις τράπεζες για την επίτευξη των στόχων μείωσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων που έχουν συμφωνηθεί με τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό (SSM) για το πρώτο τρίμηνο.

Σύμφωνα με τραπεζικές πηγές έπειτα από αρκετούς μήνες σταθεροποίησης και αρνητικού ρυθμού δημιουργίας νέων μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων, τον περασμένο Ιανουάριο η εικόνα επιδεινώθηκε ραγδαία, καθώς σχηματίστηκαν νέα προβληματικά δάνεια ύψους 800 εκατ. ευρώ. Η αύξηση αυτή, για διάστημα ενός μηνός, κρίνεται ως ιδιαίτερα υψηλή, ενώ η εικόνα αυτή διατηρείται και τον Φεβρουάριο. Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, η σημαντική αυτή επιδείνωση οφείλεται στην αβεβαιότητα για την έκβαση της αξιολόγησης και στους φόβους για την αναζωπύρωση της κρίσης αλλά κυρίως στις προσδοκίες για τον εξωδικαστικό συμβιβασμό. Οπως σημειώνουν στελέχη τραπεζών, ένας μεγάλος αριθμός δανειοληπτών δεν συνεργάζεται με τις τράπεζες προκειμένου να συμφωνήσει σε ρυθμίσεις των οφειλών, διατηρώντας προσδοκίες ότι η θεσμοθέτηση του εξωδικαστικού συμβιβασμού μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερους όρους για τους οφειλέτες και ενδεχομένως και «κούρεμα» των οφειλών. Οι τράπεζες σημειώνουν ότι το ζήτημα του εξωδικαστικού μαζί με τη διευθέτηση του αναβαλλόμενου φόρου για την αντιμετώπιση ζημιών που θα προκύψουν από διαγραφές ή πωλήσεις «κόκκινων» δανείων, είναι κρίσιμης σημασίας για την αντιμετώπιση των μη εξυπηρετούμενων και θα πρέπει να ολοκληρωθούν άμεσα.

Μόνο τον Ιανουάριο τα «κόκκινα» δάνεια αυξήθηκαν 1 δισ. ευρώ, γεγονός που προκαλεί ανησυχία στις τράπεζες.

Ακρως απαραίτητη είναι και η άμεση ολοκλήρωση της αξιολόγησης, καθώς η αβεβαιότητα –και η αναζωπύρωση των φόβων περί Grexit– έχει «παγώσει» τα πάντα και ενθαρρύνοντας πολλούς να μην εκπληρώνουν τις υποχρεώσεις τους περιμένοντας την έκβαση των διαπραγματεύσεων.

Αιφνιδιασμός

Η μη αναμενόμενη επιδείνωση της ποιότητας του χαρτοφυλακίου δανείων το τελευταίο διάστημα έχει θορυβήσει τις τράπεζες, καθώς καθιστά εξαιρετικά δύσκολη την επίτευξη των στόχων μείωσης που έχουν συμφωνηθεί με τον SSM. Στο πρώτο τρίμηνο, τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια θα πρέπει να μειωθούν περίπου 2,5 δισ. ευρώ, κάτι διόλου εύκολο, δεδομένου ότι προστέθηκαν ακόμα 800 εκατ. νέα «κόκκινα» στο σύστημα.

Αβεβαιότητα

Σύμφωνα με στελέχη τραπεζών, όσο περνά ο χρόνος, με την οικονομία καθηλωμένη από την αβεβαιότητα, τόσο αυξάνονται οι πιθανότητες να μην επιτευχθούν οι στόχοι, ωστόσο, η απόκλιση θα είναι μικρή λόγω του «μαξιλαριού» που δημιουργήθηκε στο τέταρτο τρίμηνο του 2016, καθώς η μείωση των μη εξυπηρετούμενων ανοιγμάτων ήταν αισθητά καλύτερη του στόχου που είχε τεθεί από τον SSM. Υπενθυμίζεται ότι στο τέλος του πρώτου εξαμήνου του 2016, τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα ανέρχονταν στο 45,1% του συνόλου των δανείων ή σε 108,7 δισ. ευρώ. Σύμφωνα με τους στόχους που έχουν συμφωνηθεί, τα «κόκκινα» δάνεια θα πρέπει να μειωθούν κατά 38% ή 41 δισ. ευρώ μέχρι το τέλος του 2019.

Τρία «αγκάθια» σε εξωδικαστικό συμβιβασμό

Της **ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΤΖΩΡΤΖΗ**

Το «κούρεμα» των οφειλών προς το Δημόσιο, η ευθύνη των εγγυητών και το ύψος των οφειλών που θα ενταχθούν στη ρύθμιση, παραμένουν τα τρία επίμαχα θέματα διαφωνίας μεταξύ της ελληνικής πλευράς και των θεσμών για την οριστικοποίηση του νομοσχεδίου για τον εξωδικαστικό μηχανισμό.

«Αγκάθι» για την ενεργοποίηση του μηχανισμού, αμέσως μετά την ψήφιση του νομοσχεδίου, είναι η ηλεκτρονική πλατφόρμα που θα υποστηρίξει τεχνικά τη διαδικασία. Η δημιουργία της πλατφόρμας, μέσω της οποίας θα γίνεται η κατάθεση όλων των αναγκαίων στοιχείων που αφορούν την επιχείρηση, απαιτεί αρκετούς μήνες –ειδικά εάν γίνει με ρυθμούς Δημοσίου– παρατείνοντας τον χρόνο μέχρι την ενεργοποίηση του νόμου. Ηδη η καθυστέρηση και οι παρατεταμένες συζητήσεις με τους θεσμούς, που έχουν ξεκινήσει από τον περασμένο Σεπτέμβριο, έχει δημιουργήσει προσδοκίες για διαγραφές και με το δεδομένο ότι ο νόμος θα αφορά χρέη που έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμα, ωθεί επιχειρήσεις σε αθέτηση των υποχρεώσεών τους προκειμένου να ενταχθούν στις ευνοϊκές διατάξεις του νόμου, όταν αυτός ψηφιστεί. Επίμαχα θέματα διαφωνίας με τους θεσμούς κατά τις αλλεπάλληλες τηλεδιασκέψεις που γίνονται με τα τεχνικά κλιμάκια το τελευταίο διάστημα είναι:

Ανοικτό το τι θα ισχύσει για χρέη προς Δημόσιο, ευθύνες εγγυητών και ύψος οφειλών που μπαίνουν στη ρύθμιση.

• Το «κούρεμα» των οφειλών προς το Δημόσιο και το κατά πόσον η διαγραφή θα επεκταθεί και στους παρακρατούμενους φόρους, δηλαδή τον ΦΠΑ και τον ΦΜΥ. Οι θεσμοί επιμένουν ότι το «κούρεμα» οφειλής, για όσες επιχειρήσεις προκριθεί ως λύση για τη βιωσιμότητά τους, να γίνεται χωρίς εξαιρέσεις και να είναι σε αναλογία με το «κούρεμα» που προκύπτει για τους υπόλοιπους πιστωτές, δηλαδή τις τράπεζες και τους προμηθευτές. Με την άποψη αυτή διαφωνεί η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, προτάσσοντας την απώλεια εσόδων και την απόκλιση από τους στόχους είσπραξης που έχει θέσει.

• Το ύψος των οφειλών που θα ενταχθούν στο σύστημα. Το υπουργείο Οικονομίας που έχει την ευθύνη των διαπραγματεύσεων προτείνει το όριο να είναι οι 20.000 ευρώ, ενώ τόσο οι τράπεζες όσο και η τρόικα προτείνουν τις 50.000 ευρώ, προκειμένου να αποτραπούν φαινόμενα μαζικών προσφυγών από επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες, που θα προκαλούσαν συμφόρηση στο σύστημα.

• Η ευθύνη των εγγυητών είναι κρίσιμο θέμα, με δεδομένο ότι πολλά επαγγελματικά και επιχειρηματικά δάνεια στη χώρα μας έχουν δοθεί με την εγγύηση συγγενικών προσώπων του επιχειρηματία. Οι θεσμοί αξιώνουν το «κούρεμα» της οφειλής να μην αφορά τους εγγυητές, παραγνωρίζοντας την ιδιαιτερότητα που υπάρχει στην ελληνική πραγματικότητα. Ο τράπεζες συντάσσονται στο θέμα αυτό με την άποψη του υπουργείου Οικονομίας, που προτείνει ενιαίο «κούρεμα» και για τους εγγυητές, θεωρώντας ότι εάν εξαιρεθούν, θα μειωθεί το ενδιαφέρον όσων έχουν ορίσει εγγυητή για το δάνειό τους συγγενικό τους πρόσωπο.

• Ειδική διάταξη θα είναι στο νομοσχέδιο η ασυλία των τραπεζικών στελεχών αλλά και των δημόσιων λειτουργών που υπογράφουν το «κούρεμα» των οφειλών του δανειολήπτη. Η διάταξη θα προβλέπει ότι μηνυτήρια αναφορά θα κατατίθεται μόνο κατόπιν εντολής της εποπτικής αρχής, δηλαδή της Τράπεζας της Ελλάδος στην περίπτωση των τραπεζικών στελεχών και του γενικού επιθεωρητή στην περίπτωση των δημόσιων λειτουργών. Προϋπόθεση για την ασυλία είναι να έχουν τηρηθεί όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες.

Οι τράπεζες διαθέτουν 1,5 δισ. ευρώ φέτος για νέα στεγαστικά και καταναλωτικά

Του **ΑΛΕΚΟΥ ΛΙΔΩΡΙΚΗ**

Ρευστότητα που μπορεί να καλύψει νέες χρηματοδοτήσεις στους τομείς στεγαστικής και καταναλωτικής πίστης στη λιανική τραπεζική, ύψους περίπου 1,5 δισ. ευρώ, έχουν οι τράπεζες για το 2017, σύμφωνα με συγκλίνουσες εκτιμήσεις που συγκέντρωσε η «Κ». Η ρευστότητα αυτή υπερκαλύπτει την πολύ χαμηλή ζήτηση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια της κρίσης και ιδιαίτερα το 2015, το 2016, αλλά και τις πρώτες εβδομάδες του 2017.

Οπως χαρακτηριστικά επισημαίνουν στην «Κ» επιτελικά στελέχη τραπεζών, ακόμη και το 50% του ποσού που υπάρχει προς διάθεση για το 2017 αν τελικά απορροφηθεί στους τομείς της στεγαστικής και καταναλωτικής πίστης, θα αποτελέσει ένα πολύ ικανοποιητικό βήμα για την ανάκαμψη του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας γενικότερα.

Εκτιμάται ότι η ζήτηση για νέες πιστώσεις με δυσκολία θα απορροφήσει το ποσό που έχουν υπολογίσει για το 2017.

Σύμφωνα, πάντως, με τα πρώτα στοιχεία για το 2017, σε ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα κινήθηκαν οι εκταμιεύσεις νέων στεγαστικών και καταναλωτικών δανείων. Ειδικότερα, με βάση εκτιμήσεις που συγκέντρωσε η «Κ», σε επίπεδο αγοράς οι νέες εκταμιεύσεις τον Ιανουάριο του 2017 δεν ξεπέρασαν τα 20 εκατ. ευρώ στη στεγαστική πίστη και τα 35 εκατ. ευρώ στην καταναλωτική πίστη, με τα χαμηλά αυτά ποσά να αποδίδονται στην ανύπαρκτη σχεδόν ζήτηση από μέρους των καταναλωτών.

Οπως χαρακτηριστικά επισημαίνει διευθυντικό στέλεχος κεντρικού καταστήματος της Αθήνας, στη διάρκεια του Ιανουαρίου δεν δόθηκε ούτε ένα στεγαστικά δάνειο, καθώς δεν υπήρξε ενδιαφερόμενος να υποβάλει αίτηση στο υποκατάστημα. Τα στοιχεία που περιλαμβάνει μελέτη της Ελληνικής Ενωσης Τραπεζών (ΕΕΤ) δείχνουν την τεράστια μείωση της ζήτησης για στεγαστικά δάνεια: από τις 1.200 ανά εργάσιμη ημέρα αιτήσεις χορήγησης στεγαστικών δανείων το 2007, φθάσαμε στις 82 ανά ημέρα το 2016 για όλο το τραπεζικό σύστημα. Στον τομέα της καταναλωτικής πίστης από τις 32.300 ανά εργάσιμη ημέρα αιτήσεις χορήγησης καταναλωτικών δανείων το 2007 φθάσαμε στις 4.455 ανά εργάσιμη ημέρα το 2016

Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2007 δόθηκαν νέα στεγαστικά δάνεια που ξεπέρασαν σε ποσό τα 16 δισ. ευρώ, όταν το 2016 δόθηκαν περίπου σε ποσά 200 εκατ. ευρώ νέα στεγαστικά δάνεια και 350 εκατ. ευρώ σε νέα καταναλωτικά δάνεια.

Σε κάθε περίπτωση, πάντως, όπως επανειλημμένως επισημαίνουν επιτελικά στελέχη τραπεζών σε δημόσιες τοποθετήσεις τους, το 2017 το τραπεζικό σύστημα διαθέτει ικανή ρευστότητα προκειμένου να ικανοποιήσει την υγιή ζήτηση που θα παρουσιαστεί από την πελατειακή βάση του, στους τομείς στεγαστικής και καταναλωτικής πίστης και προσκαλούν τους πελάτες να μη διστάζουν να υποβάλουν αιτήματα χρηματοδότησης.

Αναφορικά με τη μελλοντική εξέλιξη της πιστωτικής επέκτασης, όπως αναφέρεται σε μελέτη της ΕΕΤ, θα εξαρτηθεί κυρίως από την αποτελεσματική διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων και των ανοιγμάτων σε καθυστέρηση, καθώς και τις μακροοικονομικές εξελίξεις, οι οποίες ασκούν σημαντική επίδραση στην εμπιστοσύνη, ενισχύουν ή αποδυναμώνουν τη ζήτηση δανειακών κεφαλαίων από επιχειρήσεις και νοικοκυριά.

Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2007 δόθηκαν στεγαστικά δάνεια που ξεπέρασαν σε ποσό τα 16 δισ. ευρώ, όταν το 2016 δόθηκαν περίπου 200 εκατ.

«Σήμα κινδύνου» εκπέμπουν ξένοι οίκοι για τις ελληνικές τράπεζες

Στην επιδείνωση της ρευστότητας των ελληνικών τραπεζών εξαιτίας της αβεβαιότητας για την ολοκλήρωση της αξιολόγησης αναφέρεται σε σημείωμά της η αμερικανική τράπεζα Citi. Η Citi υπογραμμίζει τις πληροφορίες για τη μείωση των καταθέσεων κατά 2,5 δισ. ευρώ από τις αρχές του έτους εξαιτίας της μεγάλης αβεβαιότητας. Σύμφωνα με τους αναλυτές της Citi, η κατάσταση αυτή οφείλεται στην παρατεταμένη καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης και την επιστροφή των συζητήσεων για τον κίνδυνο Grexit. Την προηγούμενη εβδομάδα, η Bank of America σε έκθεσή της για την Ελλάδα υπογράμμισε ότι «η δεύτερη αξιολόγηση θα είναι πολύ πιο δύσκολη απ' ό,τι αναμένουν οι αγορές και οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Ελλάδας και δανειστών θα συρθούν έως ότου η Ελλάδα ξεμείνει από χρήματα». Η αμερικανική τράπεζα εξακολουθεί να αναμένει μια συμφωνία πριν από τον Ιούλιο και πριν από τις βαριές πληρωμές που έχει η Ελλάδα. Οπως τονίζει «ο κίνδυνος πρόωρων εκλογών θα μπορούσε να αυξήσει την πολιτική αβεβαιότητα, αλλά κατά πάσα πιθανότητα θα οδηγήσει σε μια νέα κυβέρνηση που θα εφαρμόσει το πρόγραμμα». «Χωρίς ένταξη της Ελλάδας στο QE, το τέταρτο μνημόνιο θα πρέπει να κλείσει μέσα στο 2018», εκτιμά η Bank of America. Επίσης Goldman Sachs, Fitch, Eurasia Group και Societe Generale διατύπωσαν ανησυχίες και προβληματισμό για την πορεία της αξιολόγησης.

«Οι ανησυχίες ενισχύονται περαιτέρω από την περίπλοκη πολιτική κατάσταση στην Ελλάδα, όπου ο κυβερνητικός συνασπισμός διαθέτει οριακή πλειοψηφία 3 εδρών, ενώ υπολείπεται σημαντικά της αντιπολίτευσης στις δημοσκοπήσεις, και από το εκλογικό ημερολόγιο στην Ευρώπη, το οποίο θα μπορούσε να περιπλέξει την επίτευξη συμφωνίας για τους επόμενους αρκετούς μήνες», σημειώνει σε έκθεσή της για τις ελληνικές τράπεζες η Goldman Sachs. «Αν και αυτή δεν είναι η πρώτη φορά που το ελληνικό πρόγραμμα αντιμετωπίζει καθυστερήσεις και οι ελληνικές τράπεζες κρίνονται επαρκώς προετοιμασμένες να αντεπεξέλθουν σε μια βραχυπρόθεσμη αβεβαιότητα, ωστόσο η παρατεταμένη κλιμάκωση των πολιτικών εντάσεων ενδέχεται για ακόμα μια φορά να διακόψει την εύθραυστη ανάπτυξη του τραπεζικού κλάδου», τονίζεται στην έκθεση.

Απουσία πολιτικής λύσης στο Eurogroup της 20ής Φεβρουαρίου, οι συζητήσεις για τη δεύτερη αξιολόγηση αναμένεται να διαρκέσουν ακόμη και μέχρι τον Απρίλιο ή τον Μάιο, σύμφωνα με το Eurasia Group, με αποτέλεσμα «η εντεινόμενη νευρικότητα των αγορών να θέσει σε κίνδυνο την εύθραυστη ανάκαμψη της ελληνικής οικονομίας». Σημειώνεται ότι την ερχόμενη Παρασκευή

Προειδοποιούν για αρνητικές συνέπειες από τον νέο γύρο φυγής καταθέσεων που εξελίσσεται από τις αρχές του χρόνου.

24 Φεβρουαρίου ο οίκος πιστοληπτικής αξιολόγησης Fitch θα επανεξετάσει το rating της Ελλάδας και έχει σημειώσει ότι οι επαναλαμβανόμενες εντάσεις μεταξύ της Ελλάδας και των επίσημων πιστωτών της αντανακλώνται ήδη στο τρέχον CCC. Αλλά «η αξιολόγησή μας για το αξιόχρεο στηρίζεται στην εκτίμηση πως η δεύτερη αξιολόγηση του τρίτου ελληνικού προγράμματος θα ολοκληρωθεί πολύ πριν από τον Ιούλιο, επιτρέποντας την πρόσβαση σε επίσημη χρηματοδότηση». Κάτι που ήδη αμφισβητείται από τις αγορές.

Τέλος, σύμφωνα με τη Societe Generale η εκτίμηση του ΔΝΤ ότι το ελληνικό χρέος θα παραμένει σε δυσθεώρητα επίπεδα ακόμα και το 2030 και η διατήρηση των ιδιαιτεροτήτων που αντιμετωπίζει το ελληνικό τραπεζικό σύστημα αποτελούν αποτρεπτικούς παράγοντες για την απόφαση της ΕΚΤ για το QE.

Η Bank of America σε έκθεσή της για την Ελλάδα υπογράμμισε ότι «η δεύτερη αξιολόγηση θα είναι πολύ πιο δύσκολη απ' ό,τι αναμένουν οι αγορές και οι διαπραγματεύσεις μεταξύ Ελλάδας και δανειστών θα συρθούν έως ότου η Ελλάδα ξεμείνει από χρήματα».

Η Kerogen Capital, εταίρος της Energean στο Ισραήλ

Τη συνεργασία με την Kerogen Capital, όμιλο διαχείρισης ιδιωτικών κεφαλαίων, ο οποίος δραστηριοποιείται στη διεθνή βιομηχανία πετρελαίου και φυσικού αερίου, για την ανάπτυξη των κοιτασμάτων στο Ισραήλ, ανακοίνωσε η Energean Oil. Συγκεκριμένα, η Kerogen Capital, με την προϋπόθεση ότι η συμφωνία θα λάβει την έγκριση από τις αρμόδιες ισραηλινές αρχές, πρόκειται να επενδύσει ένα αρχικό ποσό ύψους 50 εκατ. δολαρίων, ενόψει της επένδυσης ύψους περίπου 1,3 δισ. δολ. για την ανάπτυξη των δύο κοιτασμάτων. Το ποσό της επένδυσης θα χρησιμοποιηθεί για την υλοποίηση των μελετών του σχεδιασμού των εγκαταστάσεων (Front End Engineering Design) και του Σχεδίου Ανάπτυξης (Field Development Plan) των δύο κοιτασμάτων, που έχει ήδη ανατεθεί στην Technip FMC. Μετά την έγκριση της συμφωνίας από τις ισραηλινές αρχές, η Kerogen Capital θα κατέχει το 50% της Energean Israel. «Είμαστε χαρούμενοι που καλωσορίζουμε την Kerogen στο σχέδιο ανάπτυξης των κοιτασμάτων Karish και Tanin στο Ισραήλ, από τα οποία προγραμματίζουμε να προμηθεύσουμε με φυσικό αέριο την εγχώρια αγορά το 2020. Ετοιμαζόμαστε για την υποβολή του Σχεδίου Ανάπτυξης στα μέσα της τρέχουσας χρονιάς, έχοντας παράλληλα προχωρήσει τις διαπραγματεύσεις με δυνητικούς πελάτες για τη σύναψη συμβολαίων», δήλωσε ο πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της Energean Oil κ. Μαθιός Ρήγας.

19-OIK-TASEIS_KATHI 22/02/17 00:23 Page 19

Μεγαλύτερος φόβος, η απώλεια της όρασης

Οι Αμερικανοί θεωρούν την τύφλωση τη χειρότερη αναπηρία

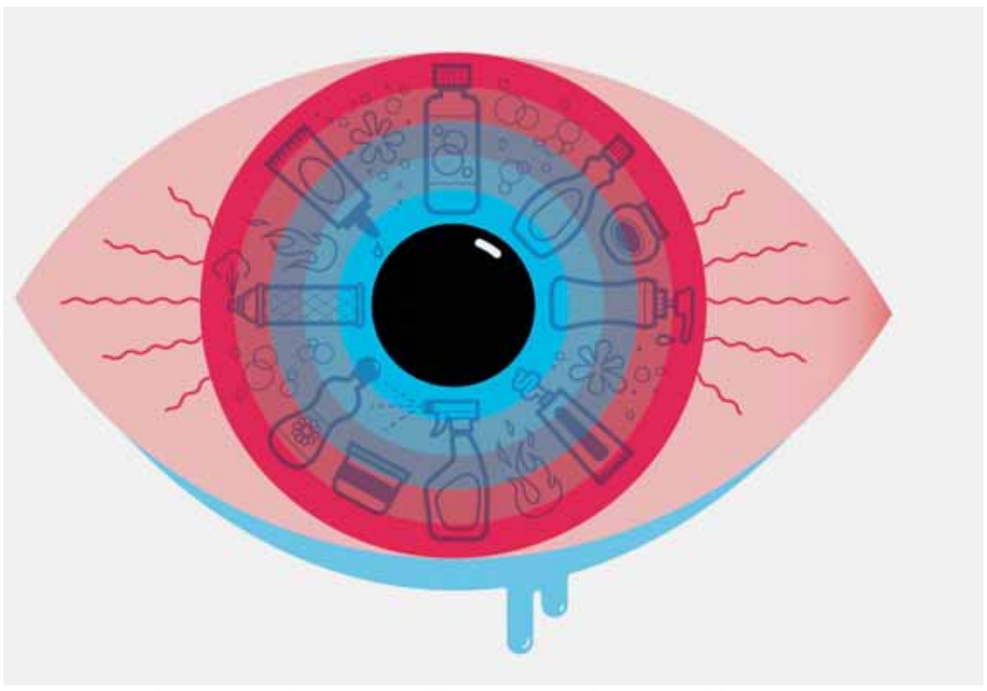

HEADCASE DESIGN/THE NEW YORK TIMES

Η όραση αποτελεί για την πλειονότητα των ερωτηθέντων τη σημαντικότερη των αισθήσεων.

TIMOTHY IVY/THE NEW YORK TIMES

Η τακτική εξέταση από οφθαλμίατρο μπορεί να προλάβει ασθένειες.

Της **JANE E. BRODY**
THE NEW YORK TIMES

Τον περασμένο Νοέμβριο, ο 84χρονος συγγραφέας και φυσιοδίφης Εντουαρντ Χόουγκλαντ έγραψε για τις επιπτώσεις που είχε στην ποιότητα ζωής του η σταδιακή απώλεια όρασης.

Ο Χόουγκλαντ, που έχασε την όρασή του πριν από τέσσερα χρόνια, περιγράφει με γλαφυρό και στενάχωρο τρόπο τις δυσκολίες του σερβιρίσματος του πρωινού καφέ, της χρήσης της τουαλέτας, του εντοπισμού τηλεφωνικού αριθμού στον κατάλογο, της εύρεσης του φαγητού στο πιάτο του, μιλώντας μόνο για όσα τον δυσκολεύουν στο εσωτερικό του σπιτιού του. Παρότι ακούει καθαρά το τραγούδι των πουλιών, το θρόισμα των φύλλων και τον ήχο του κύματος στην παραλία, ο Χόουγκλαντ δεν μπορεί πια να τα δει.

Η εμπειρία του 84χρονου φυσιοδίφη δεν είναι μοναδική. Οσοι χάνουν έστω και μέρος της όρασής τους μπορεί να νιώσουν οργή, θλίψη, αίσθημα αδυναμίας ή να βυθιστούν στην κατάθλιψη. Ορισμένοι απομονώνονται από τον κοινωνικό τους περίγυρο και νιώθουν έτσι μοναξιά, ενώ αισθήματα έντονου άγχους για διάφορα ζητήματα, όπως οι πτώσεις, τα σφάλματα στη λήψη φαρμάκων, η απώλεια απασχόλησης και τα κοινωνικά ατοπήματα, είναι επίσης ιδιαίτερα κοινά.

Πρόσφατη μελέτη της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Τζονς Χόπκινς των ΗΠΑ έδειξε ότι οι περισσότεροι Αμερικανοί θεωρούν την απώλεια της όρασης τη χειρότερη ασθένεια που μπορεί να τους συμβεί, ξεπερνώντας την απώλεια μέλους, μνήμης, ακοής ή ακόμη και από τον ιό HIV/AIDS.

Το 2015, περισσότεροι από 23,7 εκατομμύρια Αμερικανοί ενήλικες ανέφεραν ότι αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα όρασης, ακόμη και με τη χρήση διορθωτικών φακών. Ο αριθμός αυτός αναμένεται να διπλασιαστεί μέχρι το 2050, λόγω της γήρανσης του πληθυσμού και της αύξησης ασθενειών ικανών να πλήξουν την όραση.

Τέσσερις οφθαλμικές παθήσεις ευθύνονται για το μεγαλύτερο ποσοστό τύφλωσης και περιορισμού της όρασης ενηλίκων στον ανεπτυγμένο κόσμο.

Το σημαντικότερο μήνυμα δημόσιας υγείας που προκύπτει από τις πρόσφατες μελέτες για την απώλεια όρασης αφορά τη σημασία της διεξαγωγής ενδελεχούς οφθαλμιατρικής εξέτασης τουλάχιστον μία φορά τη διετία.

Τέσσερις οφθαλμικές παθήσεις, η γεροντική εκφύλιση της ωχράς κηλίδος, η διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια, το γλαύκωμα και ο καταρράκτης, ευθύνονται για το μεγαλύτερο ποσοστό τύφλωσης και περιορισμού της όρασης ενηλίκων στον ανεπτυγμένο κόσμο.

Σε αντίθεση με άλλες ασθένειες, οι οποίες σχετίζονται με το γήρας, τα παραπάνω νοσήματα δεν συνοδεύονται από πόνο ούτε και άλλα συμπτώματα. Μία προσεκτική εξέταση από οφθαλμίατρο μπορεί, όμως, να εντοπίσει τις παθήσεις αυτές σε πρώιμο στάδιο, ενώ με χορήγηση φαρμακευτικής αγωγής η εξέλιξή τους μπορεί να επιβραδυνθεί.

Η εκφύλιση της ωχράς κηλίδος, σημαντική αιτία τύφλωσης Αμερικανών άνω των 60 ετών, προκαλείται από την απώλεια κυττάρων του αμφιβληστροειδούς, στερώντας την όραση στο κέντρο του οπτικού πεδίου. Η διακοπή του καπνίσματος, η κατανάλωση πολλών λαχανικών, η χρήση γυαλιών ηλίου και η λήψη συμπληρωμάτων διατροφής είναι μερικές από τις μεθόδους πρόληψης της πάθησης.

Η διαβητική αμφιβληστροειδοπάθεια, πρώτη αιτία τύφλωσης ενηλίκων στις ΗΠΑ, επηρεάζει και αυτή τον αμφιβληστροειδή, ενώ η πρόληψή της απαιτεί τη διατήρηση κανονικών επιπέδων γλυκόζης στο αίμα και την αντιμετώπιση της υπέρτασης. Το γλαύκωμα, η αυξημένη πίεση των υγρών στο εσωτερικό του ματιού, που καταστρέφει το οπτικό νεύρο, απαιτεί ετήσιες εξετάσεις για τον πρόωρο εντοπισμό του. Παρότι αυτό, το γλαύκωμα μπορεί να ελεγχθεί χάρη σε φαρμακευτική αγωγή.

Ο καταρράκτης έχει πλέον καταστεί ιάσιμος σε κάθε στάδιο της ασθένειας, με τη χειρουργική οδό να ενδείκνυται ακόμη και στα αρχικά του στάδια.

Τζολί: Η Καμπότζη είναι μια χώρα τέχνης, αγάπης

Η Αντζελίνα Τζολί τόνισε το Σάββατο ότι ευελπιστεί πως η νέα ταινία για την Καμπότζη, υπό το καθεστώς των Ερυθρών Χμερ, θα βοηθήσει ώστε να μάθει ο κόσμος περισσότερα για τη βιαιότητα του καθεστώτος του 1970, αλλά ταυτόχρονα θα επιτρέψει να λάμψει ένα φως για όσους νέους ανθρώπους σήμερα είναι εγκλωβισμένοι σε εμπόλεμες ζώνες. Η ταινία «Πρώτα σκότωσαν τον πατέρα μου» βασίζεται στην ιστορία της Λουνγκ Ουνγκ και της επιβίωσής της από το κομμουνιστικό καθεστώς των Ερυθρών Χμερ, που είναι υπεύθυνο για τον θάνατο 1,7 εκατ. κατοίκων της Καμπότζης από ασιτία, ασθένειες και εκτελέσεις. Μιλώντας σε συνέντευξη Τύπου λίγες ώρες πριν από την πρεμιέρα, η ηθοποιός τόνισε ότι ελπίζει πως η ταινία «θα θυμίσει σε όλους ότι υπάρχουν πολλές αντίστοιχες ιστορίες με της Λουνγκ σε όλες τις πολεμικές ζώνες και τις γωνιές του κόσμου. Η ιστορία της είναι και δική τους ιστορία και αυτό είναι κατά πολλούς τρόπους παγκόσμιο φαινόμενο και ελπίζουμε ότι είναι κάτι για το οποίο θα σκεφθείτε», δήλωσε η Τζολί που είναι η σκηνοθέτις της ταινίας και συνυπογράφει το έργο μαζί με τη Λουνγκ. Γενικότερα, η Τζολί φαίνεται να έχει άριστες σχέσεις με την Καμπότζη μετά την έναρξη των εργασιών της ως πρέσβειρα καλής θελήσεως εκεί, αλλά και με την υιοθεσία του μεγαλύτερου γιου της, Μάντοξ, από τη χώρα. Επίσης, η Τζολί έχει συστήσει ένα ίδρυμα για την προώθηση της κοινωνικής ανάπτυξης στην Καμπότζη. Ωστόσο, όπως επισήμανε το υπέρλαμπρο άστρο του Χόλιγουντ, η Καμπότζη δεν είναι μόνο ο πόλεμός της. «Ελπίζω ότι οι νέοι άνθρωποι όταν θα δουν αυτή την ταινία θα μάθουν ένα κομμάτι της ιστορίας τους, αλλά ελπίζω ότι θα δουν, ελπίζω ότι όλοι σας θα δείτε, ότι αυτή είναι μία χώρα ταλέντου, τέχνης, αγάπης και ομορφιάς». Ο γιος της Μάντοξ εργάστηκε για την παραγωγή της ταινίας που γυρίστηκε στην Καμπότζη στα τέλη του 2015 και στις αρχές του 2016. Η Τζολί, μάλιστα, τόνισε ότι ο Μάντοξ είναι πολύ περήφανος για την κληρονομιά του και ότι η ίδια και τα παιδιά της θεωρούν την Καμπότζη το δεύτερο σπίτι τους. «Τα παιδιά βρίσκονται πολύ κοντά σε εκείνα που συμμετέχουν στην ταινία και κάποια από αυτά είναι οι καλύτεροί τους φίλοι», δήλωσε η Τζολί. «Απλά είναι πολύ ευτυχισμένα που βρίσκονται με τους φίλους τους και ο Μάντοξ χαίρεται πολύ που είναι ξανά στη χώρα». Η ταινία θα προβληθεί στο Netflix εντός των επόμενων μηνών.

EPA

Η Αντζελίνα Τζολί στην επίσκεψή της στην Καμπότζη και στον βασιλιά Νοροντόν.

20-OIK_SYNALLAGMA_KATHI 21/02/17 21:44 Page 20

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(Σε δολάρια)

Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %
3M COMPANY/d	183,0717	0,0665
ALCOA CORP/d	36,95	2,0436
ALLEGHANY CRP/d	636,24	-0,0864
ALTRIA GROUP/d	73,47	0,6852
AMAZON COM/d	856,59	1,3632
AMER EXPRESS C/d	79,85	0,1756
AMER INTL GROU/d	63,295	1,272
AMGEN/d	172,41	-0,5078
APPLE INC/d	136,44	0,5305
AVON PRODUCTS/d	4,7	1,9523
BAKER HUGHES I/d	60,5	-0,4279
BANK OF AMERIC/d	24,71	0,7749
BAXTER INTL IN/d	50,095	0,734
BOEING CO/d	175,6	1,6733
BRISTOL MYERS /d	53,54	-1,9234
CAMPBELL SOUP /d	58,65	0,2907
CATERPILLAR IN/d	98,09	-0,7688
CIGNA CORP/d	145,64	1,4489
CHEVRON/d	111,96	1,4774
CISCO SYSTEMS/d	34,035	0,8743
CITIGROUP/d	60,445	0,457
CERVECERIAS/d	23,005	-0,8405
COCA-COLA CO/d	41,34	0,2668
COLGATE PALMOL/d	72,9643	1,3675
COMPUTER SCIEN/d	71,05	0,6944
DANAOS CORP/d	2,65	0
DIANA SHIPPING/d	4,045	8,1551
DOW CHEMICAL C/d	61,155	-0,1714
DU PONT CO/d	77,1631	-0,4219
ENTERGY CP/d	73,76	0,2855
EXELON CORP/d	35,85	0,7589
EXXON MOBIL/d	81,7557	-0,0053
FEDEX CORP/d	194,83	0,5834
FORD MOTOR CO/d	12,675	0,7552
INTL BUS MACHI/d	180,33	-0,1882
GENERAL DYNAMI/d	189,3	0,1269
GENERAL ELEC C/d	30,415	0,1482
GOLDM SACHS GR/d	252,1	0,687
HALLIBURTON CO/d	54,19	0,8937
HARTFORD FINL/d	48,75	0,8065
HP INC/d	16,045	0,5956
HOME DEPOT INC/d	143,91	0,6364
HONEYWELL INTL/d	124,65	0,0723
INTEL CORP/d	36,48	0
JOHNSON JOHNSO/d	119,5466	0,5777
JPMORGAN CHASE/d	90,75	0,5763
LAZARD/d	43,27	-0,3225
MCDONALD'S COR/d	127,7035	-0,0755
MERCK & CO/d	65,35	-0,0612
MICROSOFT CP/d	64,635	0,0232
3M COMPANY/d	183,09	0,0765
MORGAN STANLEY/d	46,495	0,7476
NIKE INC CL B/d	57,17	0,7401
NORFOLK SOUTHE/d	123,27	0,3991
PEPSICO INC/d	109,18	0,9524
PFIZER INC/d	33,59	-0,0892
PROCTER & GAMB/d	91,6831	0,6511
RAYTHEON CO/d	153,84	0,6411
ROCKWELL AUTOM/d	151,23	-0,4542
SCHLUMBERGER L/d	81,14	0,6076
SOUTHERN/d	47,95	0,3138
STEALTHGAS/d	4,09	-0,2439
TSAKOS ENERGY/d	4,855	1,569
UNISYS CORP/d	13,55	0,3704
UNITED TECH CP/d	112,5205	0,3304
UNITEDHEALTH G/d	159,88	1,4338
US BANCORP/d	54,99	0,2004
VERIZON COMMS/d	49,43	0,4879
WALT DISNEY CO/d	109,965	-0,0863
WELLS FARGO & /d	58,03	-0,1033
WAL-MART STORE/d	71,52	3,0993

London/Λονδίνο

(Σε πέννες)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ANGLO AMERICAN/d	1350,5	-0,699
ASSOC.BR.FOODS/d	2583,77	0,662
ADMIRAL GROUP/d	1873,83	0,97
ABDN.ASSET.MAN/d	267,78	-0,815
ASHTEAD GRP/d	1729,298	1,174
ANTOFAGASTA/d	868,42	1,165
AVIVA PLC/d	505,4107	0
ASTRAZENECA/d	4588,9208	-0,175
BABCOCK INTL/d	899,418994	-0,663
BAE SYSTEMS/d	611,28	-0,572
BARCLAYS/d	235,873	-0,653
BRIT AM TOBACC/d	4983,6687	0,211
BARRATT DEVLPM/d	517,1189	0
BERKELEY GRP/d	2882,74	0,383
BR LAND CO/d	608,45	-0,491
BHP BILLITON/d	1405,37	0,393
BUNZL/d	2177,834622	-0,367
BP/d	452,0291	1,258
BURBERRY GRP/d	1665,150094	-0,359
BT GROUP/d	321,6666	-0,773
COCACOLA HBC A/d	1983,718232	0,559
CARNIVAL/d	4322,124988	-0,922
CENTRICA/d	234,735945	0,256
COMPASS GROUP/d	1466,7935	-0,542
CAPITA PLC/d	534	3,891
CRH/d	2836,789206	1,078
DIXONS CARPHO/d	300,8693	0,568
DCC/d	6803,267671	-0,074
DIAGEO/d	2275,439	0,441
DIRECT LINE/d	360,1681	-0,939
EXPERIAN/d	1599,222391	-1,306
EASYJET/d	952,294369	0,785
FRESNILLO/d	1503,00497	-1,176
GKN/d	350,17	1,331
GLENCORE/d	327,237945	0,352
GLAXOSMITHKLIN/d	1644,8254	0,55
HIKMA/d	2046,0027	0,639
HAMMERSON/d	585,5956	-0,935
HARGREAVES LS/d	1321,88	-3,008
HSBC HOLDINGS/d	665,64	-6,542
INTL CONSOL AI/d	511,3647	0
INTERCONT HOTE/d	3887,921	0,026
3I GROUP/d	712,447759	-1,114
IMP.BRANDS/d	3741,304	0,455
INTU PROPERTIE/d	276,08	0,291
INMARSAT/d	632,94	0,716
INTERTEK GROUP/d	3503,2478	-0,199
ITV/d	203,9059	0,098
JOHNSON MATTHE/d	3051,73	-0,327
KINGFISHER/d	326,47	0
LAND SECS GROU/d	1057,9	0
LEGAL & GENERA/d	244,18	-0,611
LLOYDS BNK GRP/d	67,2077	-0,861
LOND STOCK EXC/d	3111,72	-0,67
MERLIN/d	497,144687	-0,877
MARKS & SP./d	1932	-0,979
MONDI/d	1868,066897	-0,054
NATIONAL GRID/d	960,594984	0,833
NEXT/d	3812,7624	-0,807
OLD MUTUAL/d	218,08	0,739
PROVIDENT FINC/d	2798,75	0,251
PRUDENTIAL/d	1627,71	-0,886
PERSIMMON/d	2022,82	1,049
PEARSON/d	644,0745	0,311
RECKIT BNCSR G/d	7074,36	0,483
ROYAL BANK SCO/d	254,5493	-2,742
RDS 'A/d	2094,147	0,673
ROYAL DTCH SHL/d	2188,653	0,829
RELX/d	1477,062	-0,742
RIO TINTO/d	3645,17	-0,014
ROYAL MAIL/d	410,646446	0
ROLLS ROYCE PL/d	732,449	3,46
RANDGOLD RES./d	7324,34	-1,678
RSA INSRANCE G/d	584,4537	0,086
SAINSBURY(J)/d	269,246418	-0,858
SCHRODERS/d	3058,47	-0,585
SAGE GROUP/d	648	2,128
SHIRE/d	4816,9466	0,198
ST JAMESS PLAC/d	1091,6005	-1,089
SKY PLC/d	995	-0,1
STANDARD LIFE/d	376,1762	0,027
SMITHS GROUP/d	1532,86	1,188
SMITH&NEPHEW/d	1213,89	1,082
SPORTS DI INT/d	295,2522	0,474
SSE PLC/d	1541,467	0,718
STANDRD CHART /d	758,068085	-0,915
SEVERN TRENT/d	2319,286	1,128
TRAVIS PERKINS/d	1553,86	2,507
TESCO/d	193,6548	-1,67
TUI AG/d	1133,665604	-0,794
TAYLOR WIMPEY/d	177,08	0,854
UNILEVER/d	3565,804038	1,085
UNITED UTIL GR/d	962,91	1,422
VODAFONE GROUP/d	200,63	1,083
WOLSELEY/d	5010,03	-0,359
WPP PLC/d	1882,799869	-0,476
WHITBREAD/d	3889,65	-0,74

Zurich /Ζυρίχη

(Σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ABBLTDN/d	23,14	1,49
ACTELIONHLDG/d	271	0,37
RICHEMONTN/d	76,45	0,66
GEBERITN1/d	430,2	0,33
LAFARGEHOLCIM/d	57,45	0,97
NOVARTISN/d	77,4	0,91
ROCHEHOLDING/d	246,5	1,02
SGSN/d	2120	-0,47
SYNGENTAN/d	427,7	0,19
SWATCHGROUPI/d	346,8	0,93
ADECCON/d	71,8	0,91
JULIUSBAERN/d	48,9	0,31
CSGROUPAG/d	15,64	0,77
GIVAUDANN/d	1808	-0,22
NESTLESA/d	73,4	0,2
TRANSOCEANN/d	13,6	3,03
SWISSCOMN/d	452,8	0,2
SWISSREN/d	93,25	0,16
UBSGROUPN/d	15,98	0,13
ZURICHINSURAN/d	281,3	0,79

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ADIDAS N/d	152,05	3,65
ALLIANZ SE/d	165,45	1,4
BASF SE/d	90,26	0,62
BAY MOT WERKE/d	86,53	1,46
BEIERSDORF/d	85,04	0,72
BAYER N AG/d	108,9	1,7
COMMERZBANK/d	82,35	-0,031
CONTINENTAL AG/d	193,45	2,35
DAIMLER AG N/d	68,72	0,93
DEUTSCHE BANK /d	18,585	0,09
DEUTSCHE POST /d	32,245	0,255
DT BOERSE N/d	82,35	0,4
DT LUFTHANSA A/d	13,665	0,205
DT TELEKOM N/d	16,295	0,045
E.ON SE NA/d	7,219	0,076
FRESENIUS MEDI/d	77,62	0,85
FRESENIUS SE/d	75,79	0,15
HEIDELBERGCEME/d	87,65	2,05
HENKEL AG&CO V/d	120,15	1
INFINEON TECH /d	17,25	0,295
K+S AG NA/d	22,875	0,22
LINDE/d	154,5	0,65
MERCK KGAA/d	101,9	0,4
MUENCH. RUECK /d	178,7	0,75
RWE AG/d	13,5	0,045
THYSSENKRUPP A/d	23,17	0,245
VOLKSWAGEN VZ/d	144,15	2
VONOVIA SE/d	32,95	0,09
SIEMENS N/d	125	3,5
SAP SE/d	88,17	1,07

Amsterdam/Αμστερνταμ

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AALBERTS INDUS/d	33,415	0,81
AEGON/d	5,144	1,18
AKZO NOBEL/d	63,38	0,56
ALTICE A/d	20,55	-0,1
ARCELORMITTAL/d	8,765	0,94
ASML HOLDING/d	120,2	1,52
BOSKALIS WESTM/d	33,55	0,99
DELTA LLOYD/d	5,343	0,06
GEMALTO/d	56,9	2,93
HEINEKEN/d	77,97	1,39
KONINKLIJKE DS/d	61,71	1,18
KPN KON/d	2,619	-0,57
NN GROUP/d	29,835	1,17
OCI/d	18,975	1,01
PHILIPS KON/d	28,065	0,72
RANDSTAD/d	56,11	1,01
RELX/d	16,525	0,06
ROYAL DUTCH SH/d	24,82	1,62
UNIBAIL RODAMC/d	218,2	-1,11
UNILEVER DR/d	42,695	0,47
VOPAK/d	39,14	0,49
WOLTERS KLUWER/d	36,84	-1,27

Milano/Μιλάνο

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
A2A SPA/d	1,28	1,27
ATLANTIA/d	21,83	22,02
AZIMUT HLDG/d	16,67	17,21
CIR-COMP/d	1,22	1,22
ENEL/d	4,01	4,00
EXOR/d	45,59	45,20
ENI/d	14,58	14,25
GENERALI ASS/d	14,62	14,66
GEOX/d	2,02	1,98
INTESA SANPAOL/d	2,162	-0,18
LUXOTTICA/d	48,60	49,09
MEDIASET/d	3,99	3,94
MEDIOBANCA/d	7,97	7,97
PARMALAT/d	2,96	2,94
RCS MEDIAGROUP/d	0,81	0,82
PRYSMIAN/d	24,61	23,77
SNAM/d	3,81	3,81
STMICROELEC.N./d	13,75	13,58
TELECOM ITALIA/d	0,77	0,78
TENARIS/d	16,14	15,70
TERNA/d	4,46	4,41
UNICREDIT/d	12,56	-1,49

Tokyo/Τόκιο

(Σε γιέν)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
AJINOMOTO/d	2301	-0,8
ASAHI GROUP HL/d	4099	-0,27
ASTELLAS PHARM/d	1505,5	-0,5
BRIDGESTONE CO/d	4545	-0,09
CANON INC/d	3271	-0,55
CASIO COMPUTER/d	1571	1,16
CITIZEN WATCH/d	745	0,95
CLARION/d	440	0,92
CREDIT SAISON/d	2206	1,43
DAIWA SEC GROU/d	721,2	1,43
FUJI HEAVY IND/d	4322	0,93
FUJIFILM HOLDI/d	4327	-0,76
FUJITSU LTD/d	658,3	-0,23
HINO MOTORS/d	1334	0,98
HITACHI/d	633,8	1,13
HONDA MOTOR/d	3596	0,62
IHI/d	341	0,59
ISUZU MOTORS/d	1547	0,42
KAWASAKI HVY I/d	359	1,13
KAJIMA CORP/d	741	0
KEIO/d	895	1,36
KOBE STEEL/d	1156	1,49
KONICA MINOLTA/d	1101	-0,36
JTEKT/d	1950	3,39
MITSUB UFJ FG/d	774	0,81
MITSUBISHI COR/d	2607	-0,1
MITSUBISHI ELE/d	1705,5	1,46
MITSUBISHI MOT/d	695	2,06
NEC CORPORATIO/d	281	1,81
NIKKON HLDG/d	2435	1,04
NIKON CORP/d	1725	1,05
NIPPON SUISAN/d	4099	0
NISSAN MOTOR C/d	1116,5	0
NOMURA HOLDING/d	755,1	0,68
NISSAN CHEM IN/d	3865	-1,28
NIPPON PAPER I/d	2115	
NTT DOCOMO/d	2700	0,33
OBAYASHI CORP/d	1071	0,56
ODAKYU ELEC RA/d	2259	1,21
OJI HOLDINGS/d	543	4,42
OSAKA GAS/d	434,3	0,65
PIONEER/d	230	0,44
RICOH CO LTD/d	996	-0,6
SECOM/d	8265	0,87
SEVEN & I HLDG/d	4435	0,77
SHARP CORP/d	332	-0,3
SHIMIZU CORP/d	1052	0,96
SHISEIDO/d	2881,5	0,3
SONY CORP/d	3521	0,37
SMFG/d	4567	0,4
SUMITOMO CHEM/d	648	1,57
SUZUKI/d	578	0,52
TAISEI CORP/d	805	-0,12
TDK CORPORATIO/d	7880	0,51
TOBU RAILWAY/d	576	0,52
TOKIO MARINE H/d	5141	1,02
TORAY INDUSTRI/d	985,2	1,31
TREND MICRO/d	4840	0
TOPY INDS LTD/d	3240	-0,46
TORAY INDUSTRI/d	985,2	1,31
TOSHIBA CORP/d	183,7	-1,4
TOYOBO/d	200	1,52
TOYOTA MOTOR C/d	6478	0,72
YAMAHA CORP/d	2941	0,31

Paris/Παρίσι

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACCOR/d	38,62	38,72
AIR LIQUIDE/d	104,55	104,90
ALSTOM/d	26,36	26,11
AXA/d	22,50	22,36
BNP PARIBAS/d	55,79	55,63
BOUYGUES/d	34,70	34,75
CAP GEMINI/d	81,96	82,60
CARREFOUR/d	22,31	22,31
CASINO GUICHAR/d	52,78	51,49
CREDIT AGRICOL/d	11,58	11,61
DANONE/d	60,89	60,95
DASSAULT SYSTE/d	76,75	76,23
EDF/d	9,10	9,07
ESSILOR INTERN/d	107,50	107,85
L'OREAL/d	173,45	172,65
L.V.M.H./d	190,00	188,10
LAGARDERE S.C./d	23,78	23,78
MICHELIN/d	106,95	105,35
PERNOD RICARD/d	108,30	107,95
PEUGEOT/d	18,41	18,31
KERING/d	228,40	227,60
PUBLICIS GROUP/d	63,52	62,97
RENAULT/d	86,86	86,44
SAINT-GOBAIN/d	45,93	45,80
SANOFI/d	80,53	80,55
SCHNEIDER ELEC/d	66,02	65,15
SOCIETE GENERA/d	41,79	41,81
SODEXO/d	103,30	103,80
STMICROELECTRO/d	13,76	13,59
TF1/d	10,75	10,65
THALES/d	89,80	90,15
TOTAL/d	48,40	47,58
VEOLIA ENVIRON/d	16,02	16,01

Madrid/Μαδρίτη

(Σε ευρώ)

Εταιρείες	Χθεσινό	Μετ. %
ACS CONS Y SER/d	29,79	1,154
ABERTIS/d	13,81	-0,325
AENA S.A./d	137,75	1,287
ACERINOX/d	13,75	1,965
ACCIONA SA/d	73,08	-0,504
AMADEUS/d	44,035	1,451
BANKIA/d	0,96	1,695
BBVA/d	6,23	-0,272
BANKINTER/d	7,232	-0,646
CAIXABANK/d	3,399	1,161
DSTR INT ALIME/d	4,931	0,203
ENDESA/d	19,755	-0,903
ENAGAS/d	22,935	-1,588
FERROVIAL/d	17,055	0,353
FOMENTO DE CON/d	8,616	1,604
GAMESA/d	20,63	1,028
GAS NATURAL/d	18,34	1,13
GRIFOLS/d	21,125	0,763
IBERDROLA/d	6,109	0,312
INT AIRLINES G/d	6,045	0,817
INDRA SISTEMAS/d	11,11	0,271
INDITEX/d	31,015	0,194
MAPFRE/d	2,914	1,286
MERLIN PROP/d	11,025	0,182
ARCELORMITTAL/d	8,76	0,806
OBR HUARTE LAI/d	3,264	-3,603
BK POPULAR/d	0,831	-0,954
RED ELECTR COR/d	17,34	0,173
REPSOL/d	13,79	0,51
BCO DE SABADEL/d	1,46	-0,68
BANCO SANTANDE/d	5,2	0,717
SACYR/d	2,438	1,162
TELEFONICA/d	9,383	-0,191
MEDIASET ES CO/d	11,045	-0,361
TECNICAS REUN/d	36,735	-0,501

ΕΜΠΟΡΕΥΜΑΤΑ

Δείκτης εμπορευμάτων Reuters

ΚΛΕΙΣΙΜΟ 2.678,08

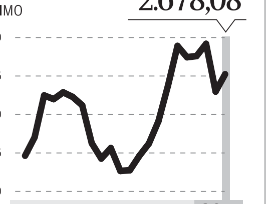

ΣΤΑΘΜΙΣΗ ΣΥΣΤΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ

Σιτάρι (14), Βαμβάκι (13), Καφές (11), Μαλλί (11), Χαλκός (9), Ζάχαρη (7), Καουτσούκ (7), Αραβόσιτος (5), Ρύζι (4), Σόγια (3), Κρέας Βοδ. (3), Κακάο (3), Κασσίτερος (2), Φιστικέλαιο (2), Καρύδα ψίχα (2), Ψευδάργυρος (2), Μόλυβδος (1).

Brent DTD (Λονδίνο)

Σε δολάρια/βαρέλι 55,42

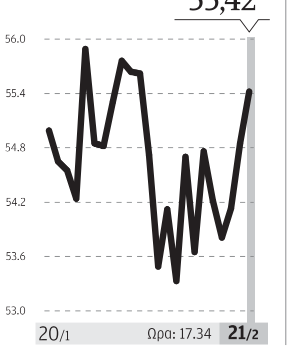

Χρυσός (Λονδίνο)

Σε δολάρια/ουγγιά 1.234,48

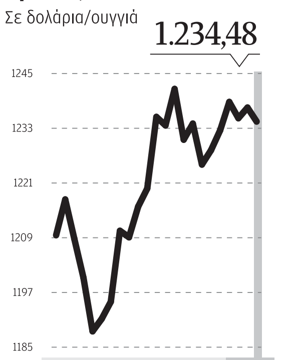

Ζάχαρη/Sugar

Λονδίνο 21/2/2017 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	552,80	554,30
Μάιος '17	544,90	546,00

Ν. Υόρκη 21/2/2017 (σε σεντς/λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	20,5	20,3
Ιούλιος '17	20,15	20,03

Καφές/Coffee

Λονδίνο 21/2/2017 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Ιανουάριος '17	2.157	2.156
Μάρτιος '17	2.188	2.186

Ν. Υόρκη 21/2/2017 (σε σεντς/λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	1,4955	1,4955
Μάιος '17	1,518	1,518

Σιτάρι/Wheat

Σικάγο 21/2/2017 (σε σεντς/μπούσελ) (70ld)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	435,75	441
Απρίλιος '17	450,25	455,5

Λονδίνο 21/2/2017 (σε στερλ./τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάιος '17	147,25	147,90
Νοέμβριος '17	136,95	137,35

Καλαμπόκι/Corn

Σικάγο 21/2/2017 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	367	368,25
Μάιος '17	374,25	375,5

Βρώμη/Oats

Σικάγο 21/2/2017 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	254	257
Μάιος '17	250	251

Σόγια/Soybeans

Σικάγο 21/2/2017 (σε σεντς/μπούσελ)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	1.027	1.027
Μάιος '17	1.038	1.038

Χυμός πορτοκαλιού /Orange juice

Ν. Υόρκη 21/2/2017 (σε σεντ/λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	175,20	176,25
Μάιος '17	169,85	171,75

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

Βαμβάκι/Cotton

Ν. Υόρκη 21/2/2017 (σε σεντς/λίμπρα)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	73,45	73,48
Μάιος '17	75,45	75,52

Κακάο/Cocoa

Λονδίνο 21/2/2017 (σε στερλ./τόνος)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	1.609	1.599
Μάιος '17	1.621	1.612

Ν. Υόρκη 21/2/2017 (σε δολ./τόνο)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	0	2.012
Μάιος '17	2.004	1.997

Μαλλί/Wool

Αυστραλία 21/2/2017 (σε σεντς/κιλό)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Σίδνεϊ	-	-
Μελβούρνη	-	-

Μπράντφορντ 21/2/2017 (σε πένες/κιλό)

Ακατέργαστο ρύζι

Σικάγο 21/2/2017 (σε σεντς/100 λίμπρες)

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος '17	9,44	9,335
Μάιος '17	9,68	9,575

Πετρέλαιο/Oil

Λονδίνο 21/2/2017 (σε δολ./βαρέλι. FOB)
15.00 GMT

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
BRENT	55,64	54,79
Απρίλιος '17	56,97	56,18

Ν. Υόρκη 21/2/2017
(σε δολ./βαρέλι. FOB). 15.00 GMT

LIGHT CRUDE

	Πριν το κλείσ.	Προηγ.
Μάρτιος 2017	54,37	53,40
Απρίλιος 2017	54,69	53,78
Μάιος 2017	54,95	54,12
Ιούνιος 2017	55,16	54,37
Ιούλιος 2017	55,34	54,56
Αύγουστος 2017	55,46	54,68
Σεπτέμβριος 2017	55,46	54,68
Οκτώβριος 2017	55,52	54,79

ΑΓΟΡΑ ΜΕΤΑΛΛΩΝ

BULLION MARKETS

Χρυσός/Gold (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 1.233,72
Προηγούμενο 1.238,00

Πλατίνα/Platinum (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 994,50
Προηγούμενο 1.000,50

Αργυρος/Silver (σε σεντς ανά ουγγιά)
SPOT 1.801,30
Προηγούμενο 1.801,00

Παλλάδιο/Palladium (σε δολάρια ανά ουγγιά)
SPOT 773,05
Προηγούμενο 772,00

ΒΑΣΙΚΑ/LONDON.METAL EXCHANGE
(σε δολάρια ο τόνος)

Χαλκός/Copper
Μετρητοίς 6.033,00
3 μηνών 6.045,00

Αλουμίνιο/Aluminium
Μετρητοίς 1.877,50
3 μηνών 1.889,00

Μόλυβδος/Lead
Μετρητοίς 2.283,00
3 μηνών 2.287,00

Νικέλιο/Nikel
Μετρητοίς 11.015,00
3 μηνών 10.335,85

Ψευδάργυρος/Zinc
Μετρητοίς 2.884,00
3 μηνών 2.880,00

Κασσίτερος/Tin
Μετρητοίς 19.875,00
3 μηνών 19.875,00

STRATEGIC METALS
(Τιμή BID σε δισ. δολ. ΗΠΑ αποθηκευμένα στο Ρότερνταμ)

Antimony (99.6%) a tonne	7.800
Arsenic a LB	0,90
Bismuth a LB	4,40
Cadmium (99.99%) a LB	0,72
Chrome Fe HC a LB	1,25
Cobalt (99.8%) a LB	18,50
Indium a kilo	190
Iridium a troy ounce	715
Magnesium (99.9%) a tonne	2.200
Maganese Elect (99.7%) a tonne	2.100
Molyb Fe 65 Western	37,00
Molyb Mo 3 Western	7,20
Rhodium a troy ounce	880
Ruthenium a troy ounce	36
Selenium a LB	10
Silicon metal lumps a tonne	1.750
Tantalite a LB	54
Titanium (8.00%) a kilo	8
Vanadium Fe 80 (T2)	25
Vanadium Pentox	6,70

Οι αναφερόμενες τιμές είναι της 6ης μ.μ.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

ΗΜΕΡΗΣΙΕΣ (SPOT) ΚΑΙ ΠΡΟΘΕΣΜΙΑΚΕΣ ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

		ΗΠΑ		ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ		ΙΑΠΩΝΙΑ		ΑΓΓΛΙΑ	
		Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση	Αγορά	Πώληση
ΑΝΑ ΔΟΛΑΡΙΟ	SPOT			0,9461	0,9465	113,49	113,54	0,8044	0,8048
	1 μήνας			-0,0010	-0,0010	-0,09	-0,09	-0,0004	-0,0004
	3 μήνες			-0,0039	-0,0039	-0,44	-0,42	-0,0017	-0,0017
	6 μήνες			-0,0085	-0,0084	-0,95	-0,94	-0,0038	-0,0038
	12 μήνες			-0,0191	-0,0189	-2,19	-2,17	-0,0088	-0,0087
ΑΝΑ ΕΥΡΩ	SPOT	1,0565	1,0570			119,90	120,01	0,8499	0,8506
	1 μήνας	0,0011	0,0011			0,03	0,03	0,0004	0,0005
	3 μήνες	0,0043	0,0044			0,03	0,05	0,0017	0,0017
	6 μήνες	0,0095	0,0096			0,06	0,08	0,0036	0,0037
	12 μήνες	0,0215	0,0217			0,08	0,13	0,0078	0,0081
ΑΝΑ 100 ΓΙΕΝ	SPOT	0,8807	0,8811	0,8332	0,8340			0,7085	0,7091
	1 μήνας	0,0007	0,0007	-0,0002	-0,0002			0,0002	0,0002
	3 μήνες	0,0033	0,0034	-0,0003	-0,0002			0,0012	0,0013
	6 μήνες	0,0074	0,0075	-0,0006	-0,0004			0,0026	0,0027
	12 μήνες	0,0171	0,0173	-0,0009	-0,0006			0,0058	0,0061
ΑΝΑ ΣΤΕΡΛΙΝΑ	SPOT	1,2426	1,2431	1,1756	1,1766	141,02	141,14		
	1 μήνας	0,0006	0,0007	-0,0007	-0,0006	-0,04	-0,04		
	3 μήνες	0,0026	0,0026	-0,0024	-0,0023	-0,25	-0,23		
	6 μήνες	0,0058	0,0059	-0,0051	-0,0049	-0,53	-0,51		
	12 μήνες	0,0136	0,0138	-0,0111	-0,0107	-1,21	-1,15		

Η τιμή spot είναι η τιμή που είχε το νόμισμα χθες στις 17.00 ώρα Ελλάδος. Πηγή: HSBC Bank plc
Για να υπολογισθούν οι προθεσμιακές τιμές για 1 μήνα, 3 μήνες και 12 μήνες, προσθέτουμε [ή αφαιρούμε αν έχει αρνητικό πρόσημο (-)] στις τιμές spot τα αντίστοιχα ψηφία.

ΒΑΣΙΚΑ ΕΠΙΤΟΚΙΑ

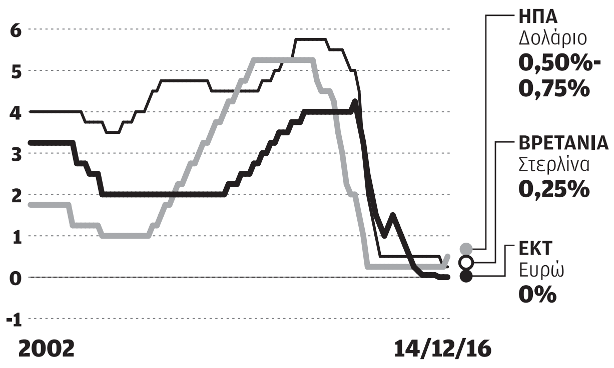

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΔΟΛΑΡΙΟΥ

ΕΥΡΩ	0,9493
ΚΟΡΟΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,0566
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ	0,8044
ΚΟΡΟΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	8,9864
ΓΙΕΝ ΙΑΠΩΝΙΑΣ	113,54
ΦΡΑΓΚΟ ΕΛΒΕΤΙΑΣ	1,0096
ΚΟΡΟΝΑ ΝΟΡΒΗΓΙΑΣ	8,3562
ΔΟΛΑΡΙΟ ΚΑΝΑΔΑ	1,3141
ΔΟΛΑΡΙΟ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑΣ	1,3041

ΤΙΜΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΟΣ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δολάριο ΗΠΑ	1,0537	1,0532	1,0535
Κορόνα Δανίας	7,4333	7,4318	7,4350
Λίρα Αγγλίας-Σκωτίας-Β. Ιρλ.	0,8486	0,8470	0,8475
Κορόνα Σουηδίας	9,4690	9,4644	9,4713
Γιεν Ιαπωνίας (100)	119,77	119,57	119,66
Φράγκο Ελβετίας	1,0639	1,0633	1,0640
Κορόνα Νορβηγίας	8,8138	8,8006	8,8063
Δολάριο Καναδά	1,3840	1,3841	1,3849
Δολάριο Αυστραλίας	1,3762	1,3724	1,3737

ΕΙΔΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ ΤΡΑΠΕΖΟΓΡΑΜΜΑΤΙΩΝ

ΣΕ ΟΡΟΥΣ ΕΥΡΩ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ
Δηνάριο Ιορδανίας	0,7466	0,7477
Φιορίνι Ουγγαρίας	306,73	307,23
Δηνάριο Μπαχρέιν	0,3968	0,3976
Δολάριο Νέας Ζηλανδίας	1,4723	1,4732
Δολάριο Σιγκαπούρης	1,4974	1,4985
Δολάριο Χονγκ-Κονγκ	8,1756	8,1791
Κορόνα Ισλανδίας	116,400	116,700
Λίρα Αιγύπτου	16,5384	16,6500
Λίρα Γιβραλτάρ	0,8456	0,8454
Λίρα Συρίας	542,501	543,339
Λίρα Τουρκίας	3,8193	3,8229
Ντιρχάμ Ην. Αραβ. Εμιράτων	3,8688	3,8706
Ραντ Νοτίου Αφρικής	13,8627	13,8785
Ριάλ Κατάρ	3,8351	3,8376
Ριάλ Ομάν	0,4053	0,4063
Ριάλ Σαουδικής Αραβίας	3,9498	3,9526
Σεκέλ ή Σεκαλίμ Ισραήλ	3,8993	3,9029
Κορόνα Τσεχίας	27,002	27,047

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΦΠΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2017

ΔΟΛΑΡΙΟ ΗΠΑ	1,0664	ΚΟΡΩΝΑ ΔΑΝΙΑΣ	7,4361
ΛΙΡΑ ΑΓΓΛΙΑΣ-ΣΚΩΤΙΑΣ-Β.ΙΡΛ.	0,8683	ΚΟΡΩΝΑ ΣΟΥΗΔΙΑΣ	9,5328

ΧΡΥΣΗ ΛΙΡΑ

Τιμή Αγοράς Τράπεζα της Ελλάδος (ευρώ)

Παλαιάς Κοπής	265,03
Ελισάβετ 1973 & προγενέστερα	265,03
Ελισάβετ 1974 & μεταγενέστερα	265,03
Πώληση	319,79

ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ

ΙΣΟΤΙΜΙΕΣ ΕΥΡΩ

ΤΙΜΕΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

ΔΟΛΑΡΙΟ 1,0537

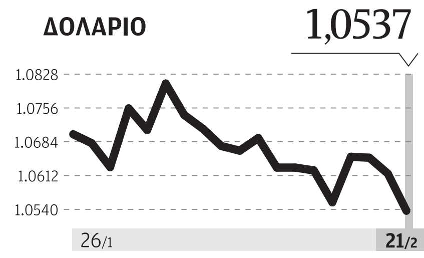

ΣΤΕΡΛΙΝΑ 0,8486

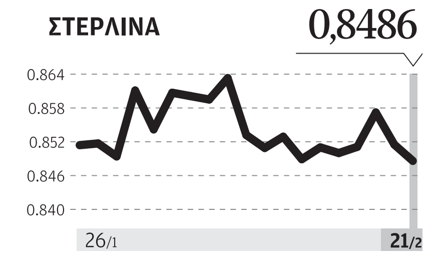

ΓΙΕΝ 119,77

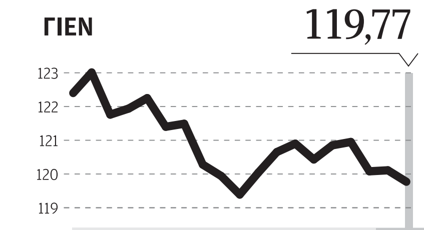

ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΦΡΑΓΚΟ 1,0639

ΔΕΙΚΤΕΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ

Baltic Dry Index 778

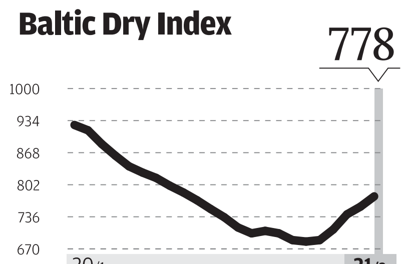

Baltic Capesize Index 856

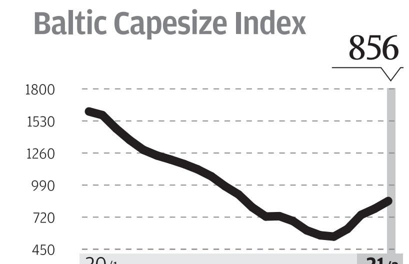

Baltic Panamax Index 906

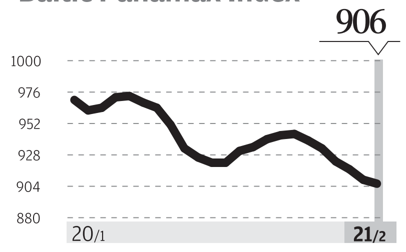

Baltic Supramax Index 764

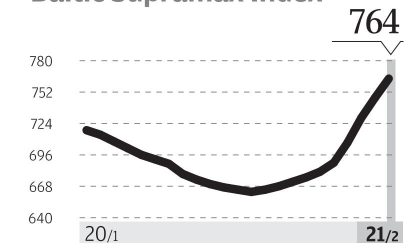

SAVE TIME AND MONEY
on international shipping

Website: www.strans.co Tel: +357 22313255 E-Mail: info@strans.co

International Freight Forwarding | Customs Clearing | Shipping Agency

SERIOUS
TRANSPORTS

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ

	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	655,20	1,43
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	1.620,21	0,68
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2.301,93	1,01
FTSE MME	1.623,10	1,30
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	3.265,76	0,22
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	6.977,93	0,76
FTSE Πρώτων Υλών	3.061,84	2,96
FTSE Ταξιδίων και Αναψυχής	1.505,77	3,48
FTSE Τεχνολογίας	626,31	0,15
FTSE Τηλεπικοινωνιών	2.400,24	3,44
FTSE Τραπεζών	805,72	1,23
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	609,82	1,23
FTSE Τροφίμων και Ποτών	8.687,45	1,00
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	1.511,72	1,65
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	1.035,15	2,02
FTSE Χ.Α. LargeCap	1.762,01	1,62
FTSE Χ.Α. MidCap	812,82	0,30
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	432,96	1,59

▲ 68 ▼ 35 ► 29

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή (%)
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	38.624.743	57,94%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	472.295	0,71%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	6.037.682	9,06%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	5.066.421	7,60%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ	11.532	0,02%
ΑΛΟΥΜΙΝΙΟ	1.657	0,00%
ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ	1.323.270	1,98%
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	81.565	0,12%
ΕΚΔΟΣΕΙΣ	5	0,00%
ΤΑΞΙΔΙΑ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ	8.236	0,01%
ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ & ΖΗΜΙΩΝ	3.734	0,01%
ΤΡΟΦΙΜΑ	6.493	0,01%
ΜΗ ΣΙΔΗΡΟΥΧΑ ΜΕΤΑΛΛΑ	2.502.563	3,75%
ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ	73.390	0,11%
ΡΟΥΧΙΣΜΟΣ & ΑΞΕΣΟΥΑΡ	386	0,00%
ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	435.967	0,65%
ΚΑΘΕΤ. ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣ. ΑΕΡΙΟΥ	426.863	0,64%
ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	470.106	0,71%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	541.587	0,81%
ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ	26	0,00%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	10.577.037	15,87%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ	0,00	
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	66.665.558	

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ

ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	8,540	4,02%	VIOHALCO SA/NV (KA)	1,750	-2,23%
ΟΤΕ (ΚΟ)	8,720	3,44%	ΑΝΕΜΟΣ ΕΛ. ΤΕΧ. (ΚΟ)	1,090	-1,80%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,245	3,38%	ALPHA BANK (ΚΟ)	1,820	-1,09%
FOLLI - FOLLIE GROUP (ΚΟ)	18,400	3,14%	J. & P. - ΑΒΑΞ (ΚΟ)	0,446	-0,89%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,636	3,08%	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP (ΕΛΠ)	6,750	-0,74%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	6,960	2,96%			
ΔΕΗ (ΚΟ)	2,810	2,93%	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,170	-0,71%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,354	2,91%	CENERGY HOLDINGS (KA)	0,877	-0,57%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (ΚΟ)	5,150	2,79%	GRIVALIA PROPERTIES ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	7,900	-0,38%
ΕΛ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	4,750	2,37%	ΚΟΡΡΕΣ (ΚΟ)	3,680	-0,27%
			ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ (ΚΟ)	6,590	-0,15%

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
AEGEAN AIRLINES/R	6,59	-0,15
ALPHA BANK	1,82	-1,09
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	0,19	2,16
COCA-COLA HBC	23,32	1,00
ΕΛΛΑΚΤΩΡ	1,13	1,80
EUROBANK	0,64	3,08
FOLLI-FOLLIE GROUP	18,40	3,14
ΓΕΚ-ΤΕΡΝΑ	2,28	0,00
GRIVALIA PROPERTIES	7,90	-0,38
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	4,75	2,37
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	4,47	0,90
ΟΤΕ	8,72	3,44
JUMBO	13,50	1,05
LAMDA DEVELOPMENT	4,46	1,36
ΜΕΤΚΑ	7,00	1,89
MOTOR OIL	14,64	0,00
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	6,96	2,96
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	0,25	3,38
ΟΠΑΠ	8,54	4,02
ΟΛΠ	12,78	1,27
ΔΕΗ	2,81	2,93
TERNA ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ	2,86	0,00
TITAN	22,80	1,06
VIOHALCO	1,75	-2,23
SARANTIS	10,40	0,00

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

	Αξία		Εμπορευσιμότητα
ALPHA BANK (ΚΟ)	14.876.228,99	MERMEREN KOMBINAT A.D.PRILEP (ΕΛΠ)	0,64%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	9.602.728,29	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,52%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	8.360.147,73	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,50%
ΟΤΕ (ΚΟ)	6.037.681,60	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,43%
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	5.552.432,13	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,40%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	5.033.202,56	LOGISMOS (ΚΟ)	0,37%
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	2.533.553,79	ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	0,31%
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	2.498.302,52	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,31%
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	1.844.987,36	ΣΑΡΑΝΤΗΣ ΓΡ. (ΚΟ)	0,26%
ΔΕΗ (ΚΟ)	1.449.798,56	ΛΕΒΕΝΤΕΡΗΣ Ν. (ΠΑ)	0,25%

FTSE 25/ΧΑ 1.762,01

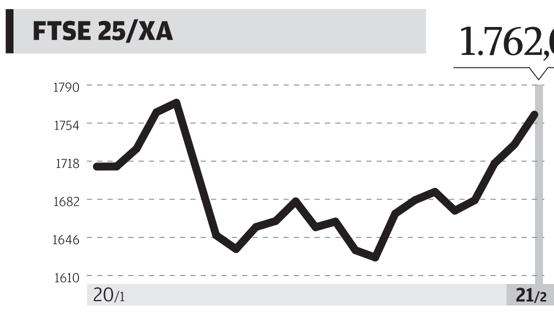

FTSE Mid Cap/ΧΑ 812,82

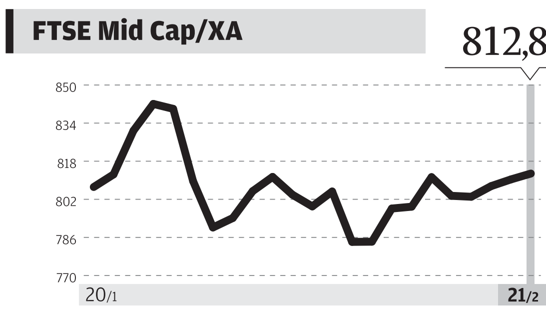

FTSE/ΧΑ Διεθν. Δραστηριότητας 1.587,32

FTSE/ΧΑ Αγοράς 432,96

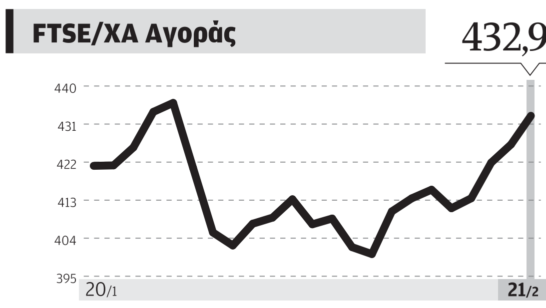

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α. (εκατ. ευρώ)	ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. ευρώ)	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ (χιλ. τεμάχια)
44.950,86	66.665,56	110.709,69
ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ *1,40%* ▲	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ *44,84%* ▲	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ *13,58%* ▲

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ

	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	751	3.607	7.735
FTSE/X.A. Large Cap	751	3.607	7.735
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	2.798	110.014	360.067
ALPHA BANK (ΚΟ)	424	9.434	21.275
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	19	26	225
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	13	57	3.748
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	464	11.278	53.329
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	3	6	64
FOLLI-FOLLIE (ΚΟ)	36	84	504
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	19	163	7.780
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	4	11	76
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	15	35	465
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	69	337	4.122
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	7	26	1.859
JUMBO (ΚΟ)	1	3	328
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	52	1.467	54.292
ΜΕΤΚΑ (ΚΟ)	22	55	302
ΜΟΤΟΡ ΟΪΛ (ΚΟ)	4	7	163
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	160	611	6.690
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	447	45.223	67.240
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	150	738	2.999
ΟΤΕ (ΚΟ)	190	1.201	5.767
ΟΛΠ (ΚΟ)	2	2	633
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	501	38.175	114.646
ΔΕΗ (ΚΟ)	129	914	7.874
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	15	25	1.437
ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	5	6	99
VIOHALCO SA/NV (KA)	47	130	4.150
Δικαιώματα σε Δείκτες	80	499	1.779
FTSE/X.A. Large Cap	80	499	1.779
Δικαιώματα σε Μετοχές	2	6	1.727
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	487
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	38
ΟΤΕ (ΚΟ)	2	6	112
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	0
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	1.090
Συνολική Δραστηριότητα	3.631	114.126	371.308

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 21 Φεβρουαρίου 2017

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΩΤΑΤΗ	ΑΝΩΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,850	0,900	0,881	-0,5	6.900	0,845	0,900	0,900	0,00
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	2,830	2,860	2,847	0,6	8.989	2,830	2,860	2,840	-0,35
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ)	0,342	0,395	0,375	2,8	963	0,351	0,387	0,387	2,11
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD						0,005	0,010		
ΣΑΕΠ	CYTRUSTEES INVESTMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,191	0,200		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC (Σ)	0,024	0,025	0,024	0,1	3.101	0,023	0,025	0,024	4,35
ΤΣΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,093	0,099		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	0,780	0,780	0,780	0,0	701	0,775	0,780	0,780	0,00
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (Σ)						0,129	0,141		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,143		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΩΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,047	0,000		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΤΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,270		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD	1,160	1,160	1,160	0,0	3.000	1,080	1,270	1,160	0,00
ΚΟΣΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,055	0,000		
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,044		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,016	0,018		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,004	0,000		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,025		
ΑΠΕΠ	APOLLO INVESTMENT FUND PLC						0,125	0,140		
ΒΕΝΤ	CYVENTURE CAPITAL PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM)						0,000	0,190		
ΔΩΕΠ	ΔΩΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,001	0,002		
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,001	0,008		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,280		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,029		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,102	0,103	0,102	-0,4	7.334	0,102	0,110	0,102	-4,67
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,000	0,043		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,110		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,000	0,240		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,000	0,009		
ΡΕΕΠ	REGALLIA HOLDINGS & INVESTMENTS PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,000	0,000		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,027		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,038		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,000		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (EM, Σ)						0,000	0,000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΒΙΖΝ	VISION INTERNATIONAL PEOPLE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,000	0,243		
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC	0,090	0,090	0,090	0,0	1.000	0,086	0,093	0,090	0,00
ΙΟΑΝ	CHRIS JOANNOU PUBLIC LTD						0,000	0,020		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD	1,140	1,160	1,145	-1,5	6.650	1,120	1,170	1,150	-0,86
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,000	0,181		
ΜΟΔΕ	MODESTOU SOUND & VISION PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,008		
ΠΙΕΡ	PIERIDES HOLDINGS PLC (Σ)						0,000	0,043		
ΣΤΣΔ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (Σ)	0,165	0,169	0,165	0,6	159.789	0,160	0,169	0,169	6,29
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ ""Η ΠΡΟΟΔΟΣ""" ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ "						0,000	0,960		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,113	0,137		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,000	0,036		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,104	0,104	0,104	0,0	4.700	0,094	0,108	0,104	0,00
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,051	0,000		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,291	0,350		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,275	0,000		
ΡΟΧΑ	ROYAL HIGHGATE PUBLIC COMPANY LTD						0,000	0,040		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,287	0,287	0,287	0,4	1.000	0,257	0,287	0,287	1,41
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0,045	0,049	0,045	0,0	2.101	0,000	0,049	0,049	0,00
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						0,000	0,780		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD	0,054	0,054	0,054	-0,1	100	0,000	0,054	0,054	-1,82
ΧΑΣΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,000	0,010		
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD						0,000	0,149		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,000	0,055		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ (Σ)						0,091	0,000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD						0,291	0,295		
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,000	0,000		
ΝΕΜΕ	ΝΕΜΕΣΙΣ ΕΡΓΟΛΗΠΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ (ΑΝ, Σ)						0,000	0,000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						2,600	2,690		
Καταναλωτικά αγαθά										
ΡΟΛΑ	ROLANDOS ENTERPRISES PUBLIC LTD (Σ)						0,033	0,000		
ΣΤΟ	C.T.O. PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,000	0,018		
ΑΝΠΑ	A&P (ANDREOU & PARASKEVAIDES) ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,090	0,099		
ΚΕΟ	KEO PLC						0,660	0,000		
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,350		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,000	0,405		
ΡΕΝΟ	ΦΑΡΜΑ ΡΕΝΟΣ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,002		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,207	0,225		
Βασικά υλικά										
ΛΟΡΔ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,000	0,088		
Τηλεπικοινωνίες										
ΠΤΕΛ	Primetel Plc (Σ)	0,011	0,011	0,011	0,0	200.000	0,011	0,012	0,011	0,00
ΑΓΟΡΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΞΕΠ	ΕΞΕΛΙΞΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΛΤΔ						0,000	0,118		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD						0,001	0,002		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ						0,000	0,000		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ						0,000	0,880		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΛΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ						0,000	0,000		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΣΕΑΣ	SEA STAR CAPITAL PLC (AN)						0,000	0,001		
Βιομηχανίες										
ΣΑΙΠ	CYPRINT PLC (AN)						0,000	0,000		
ΧΑΡΙ	CHARILAOS APOSTOLIDES PUBLIC LTD (AN)						0,000	0,000		
ΑΓΟΡΑ ΟΜΟΛΟΓΩΝ										
ΕΤΑΙΡΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΑΛΦΚ	Alpha Bank Ltd - Χρεόγραφα 2013/2018 (Λ, Σ)						90,00	0,00		
ΕΤΜΑ1	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 1						30,00	35,00		
ΕΤΜΑ2	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ – ΜΕΤΑΤΡΕΨΙΜΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ 2						31,00	39,99		
ΙΝΓΚΑΡΤ	Ingard Property Bond Designated Activity Company (Ομόλογα)						0,00	0,00		
ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΑ ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ										
ΚΧ021Α16	ΚΟΧΑ 2,00% (1ης Σειράς 2016, Λήξης 2018)						0,00	0,00		
ΚΧ051Α15	ΚΟΧΑ 2,00%(1ης Σειράς 2015, Λήξης 2021)						0,00	0,00		
ΚΧ061Α13	ΚΟΧΑ 4,50% (1η Σειρά 2013, Λήξης 2019)						0,00	0,00		
ΚΧ071Α13	ΚΟΧΑ 4,75% (1η Σειρά 2013, Λήξης 2020)						0,00	0,00		
ΚΧ071Α16	ΚΟΧΑ 3,25% (1ης Σειράς 2016, Λήξης 2023)						0,00	0,00		
ΚΧ071Α17	ΚΟΧΑ 3,25% (1ης Σειράς 2017, Λήξης 2024)						0,00	0,00		
ΚΧ081Α13	ΚΟΧΑ 5,00% (1η Σειρά 2013, Λήξης 2021)						0,00	0,00		
ΚΧ091Α13	ΚΟΧΑ 5,25% (1η Σειρά 2013, Λήξης 2022)						0,00	0,00		
ΚΧ101Α11	ΚΟΧΑ 6.00% (1η Σειρά 2011, Λήξης 2021)						0,00	0,00		
ΚΧ101Α13	ΚΟΧΑ 6,00% (1η Σειρά 2013, Λήξης 2023)						0,00	0,00		
ΚΧ101Α15	ΚΟΧΑ 4,00%(1ης Σειράς 2015, Λήξης 2025)						0,00	0,00		
ΚΧ101Β11	ΚΟΧΑ 6,50% (1η Σειρά 2011, Λήξης 2021)						0,00	0,00		
ΚΧ103Α07	ΚΟΧΑ 4,50%, 3Η ΣΕΙΡΑ 07, ΛΗΞΗ 17						0,00	0,00		
ΚΧ105Α07	ΚΟΧΑ 4,50% 5η Σειρά 07, Λήξη 2017						0,00	0,00		
ΚΧ151Α02	ΚΟΧΑ 5.60% 2002 (1η ΣΕΙΡΑ 2002 ΛΗΞΗΣ 2017)						0,00	0,00		
ΚΧ151Α03	ΚΟΧΑ 5.10% 2003 (1η ΣΕΙΡΑ 2003 ΛΗΞΗΣ 2018)						0,00	0,00		
ΚΧ151Α04	ΚΟΧΑ 4.60% 2004 (1η ΣΕΙΡΑ 2004 ΛΗΞΗΣ 2019)						0,00	0,00		
ΚΧ151Α05	ΚΟΧΑ 6.10% 2005 (1η ΣΕΙΡΑ 2005 ΛΗΞΗΣ 2020)						0,00	113,00		
ΚΧ151Β03	ΚΟΧΑ 4.60% 2003 (1η ΣΕΙΡΑ 2003 ΛΗΞΗΣ 2018)						0,00	0,00		
ΚΧ151Β04	ΚΟΧΑ 6.10% 2004 (1η ΣΕΙΡΑ 2004 ΛΗΞΗΣ 2019)						0,00	0,00		
ΚΧ151Β05	ΚΟΧΑ 5.35% 2005 (1η ΣΕΙΡΑ 2005 ΛΗΞΗΣ 2020)						0,00	0,00		
ΚΧ152Β03	ΚΟΧΑ 4.60% 2003 (2η ΣΕΙΡΑ 2003 ΛΗΞΗΣ 2018)						0,00	0,00		
ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ										
ΓΔ13Α17	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 1η Έκδοση 2017 (9/1/2017 – 7/4/2017)						0,00	0,00		
ΓΔ13Β17	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 2η Έκδοση 2017 (3/2/2017 – 5/5/2017)						0,00	0,00		
ΓΔ13Μ16	Γραμμάτια Δημοσίου 13 Εβδομάδων, 12η Έκδοση 2016 (2/12/2016 – 3/3/2017)						0,00	0,00		

* Η διαφορά αυτή αντιπροσωπεύει την αυξομείωση της μέσης σταθμικής τιμής σε σεντ από την προηγούμενη χρηματιστηριακή συνάντηση.
** Στον υπολογισμό της μέσης σταθμικής τιμής συμπεριλαμβάνονται και η αξία και τα τεμάχια συναλλαγών που εκτελέστηκαν με τη μέθοδο 'Απλή Προσυμφωνημένη Συναλλαγή'.
Ειδική κατηγορία διαπραγμάτευσης: Στην Κατηγορία αυτή θα ταξινομούνται εταιρείες όταν ενδεχομένως θα συντρέχουν σοβαροί λόγοι μη πλήρους συμμόρφωσης τους με τη νομοθεσία και μη παροχής επαρκών στοιχείων /εχεγγύων προς τους επενδυτές.
Αγορά ειδικών χαρακτηριστικών: ταξινομούνται εταιρείες οι οποίες έχουν: (α) δεν τηρούν τις υποχρεώσεις της διασποράς ή της εμπορευσιμότητας ή της χρηματιστηριακής αξίας της αγοράς στην οποία είναι εισηγμένες ή (β) παραλείπουν να εισαγάγουν στο Χρηματιστήριο μετοχές τους όπως προβλέπεται από το Άρθρο 129 των περί Αξιών και Χρηματιστηρίου Αξιών Κύπρου Νόμων ή (γ) i. για τις οποίες επίκειται ουσιαστική διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων τους ή ii. για τις οποίες επίκειται αντίστροφη εξαγορά ή iii. οι οποίες είναι επενδυτικοί οργανισμοί και επιζητούν την απαλλαγή τους από περιορισμό αναφορικά προς τις υποχρεώσεις τους.

NBG Securities

22-OIK_SPOR_KATHI 22/02/17 00:13 Page 22

Δεκατέσσερα γκολ σε δύο αγώνες!

Πήραν «φωτιά» τα δίχτυα σε Μάντσεστερ και Λεβερκούζεν. 5-3 Σίτι-Μονακό και 2-4 Μπάγερ Λ.-Ατλέτικο

Ο Αγκουέρο πέτυχε δύο γκολ και οδήγησε τη Σίτι σε μια επική ανατροπή.

Το ωραιότερο παιχνίδι της ιστορίας των νοκ άουτ αγώνων του Τσάμπιονς Λιγκ διεξήθη χθες στην Αγγλία. Μάντσεστερ Σίτι και Μονακό χάρισαν έναν αγώνα–αποθέωση του αθλήματος και το τελικό 5-3 (!) αποζημίωσε όποιον αποφάσισε να περάσει το βράδυ της Τρίτης βλέποντας ποδόσφαιρο. Ανατροπές, ένταση, πάθος, υπέροχες ποδοσφαιρικές προσπάθειες, μαγική ατμόσφαιρα στο Ετιχαντ Στέιντιουμ και σπάνιο θέαμα σε έναν αγώνα πραγματική διαφήμιση για το σπορ. Η ποιότητα των μεγάλων ποδοσφαιριστών και των δύο ομάδων, σε συνδυασμό με τις εξαιρετικές εμπνεύσεις τους, πρόσφερε ένα καθηλωτικό 90λεπτο. Η διακύμανση τα λέει όλα: 1-0 Στέρλινγκ, 1-1 Φαλκάο, 1-2 Εμπαπέ, 2-2 Αγκουέρο, 2-3 Φαλκάο, 3-3 Αγκουέρο, 4-3 Στόουνς, 5-3 Σανέ. Ο Φαλκάο νικήθηκε από τον Καμπαγιέρο σε πέναλτι που εκτέλεσε όσο το σκορ ήταν στο 2-2, ενώ η Σίτι πέτυχε τα 3 τελευταία της γκολ σε 11 λεπτά (από το 71΄ ώς το 82΄) με σημαντική ευθύνη του Ζαρντίμ, που άφησε τους Μονεγάσκους να παρασυρθούν στον ρυθμό των γηπεδούχων...

Ο άλλος αγώνας, μεταξύ της Λεβερκούζεν και της Ατλέτικο Μαδρίτης, ήταν επίσης εντυπωσιακός, αλλά η Ατλέτικο Μαδρίτης ουσιαστικά βρίσκεται ήδη στα προημιτελικά, νικώντας εκτός έδρας με 2-4. Σαούλ, Γκριζμάν, Γκαμεϊρό και Τόρες σκόραραν για τους Ισπανούς, ενώ για τη Λεβερκούζεν πέτυχαν γκολ ο Μπελαραμπί και ο Σάβιτς με αυτογκόλ.

Η Πόρτο φιλοξενεί τη Γιουβέντους και η κάτοχος του Γιουρόπα Λιγκ Σεβίλλη αντιμετωπίζει την πρωταθλήτρια Αγγλίας Λέστερ στο... επιδόρπιο της πρώτης αγωνιστικής στη φάση των «16» του θεσμού.

Η μάχη Πόρτο - Γιούβε έχει χαρακτηριστεί η αναμέτρηση των δύο θρύλων των γκολπόστ, αφού τα γάντια στην πορτογαλική ομάδα θα φοράει ο 35χρονος (Ισπανός) Ικερ Κασίγιας και στην ιταλική ο 39χρονος Τζανλουίτζι Μπουφόν, με 167 συμμετοχές ο καθένας με την εθνική του ομάδα. Αμφότεροι θα έχουν πολλή δουλειά απόψε, αφού η επίθεση των γηπεδούχων με τους Αντρέ Σίλβα και Τικίνιο θα παλέψει για ένα καλό σκορ.

Οσο για τη Λέστερ, στόχο στην Ανδαλουσία απόψε έχει να αποφύγει την ήττα, σύμφωνα με τον τερματοφύλακά της, Ρον-Ρόμπερτ Τσίλερ.

ΤΣΑΜΠΙΟΝΣ ΛΙΓΚ

ΦΑΣΗ ΤΩΝ «16»

Α΄ αγ.		Ρεβάνς
1-0	Μπενφίκα - Ντόρτμουντ	8/3
4-0	Παρί - Μπαρτσελόνα	8/3
5-1	Μπάγερν - Αρσεναλ	7/3
3-1	Ρεάλ - Νάπολι	7/3
2-4	Λεβερκούζεν - Ατλέτικο Μ.	15/3
5-3	Σίτι - Μονακό	15/3
22/2	Πόρτο - Γιουβέντους	14/3
22/2	Σεβίλλη - Λέστερ	14/3

Κλήρωση Προημιτελικών: 17/3

Το συμβόλαιο του Ιντέγε με την Τιανγίν Τεντ θα έχει διάρκεια τρία χρόνια.

«Αντίο» από Ιντέγε, αναχωρεί για Κίνα

Επί ελληνικού εδάφους ολοκληρώνει το πρωί ο Ολυμπιακός την προετοιμασία του για την αυριανή ρεβάνς με την Οσμάνλισπορ στην Τουρκία, της φάσης των «32» του Γιουρόπα Λιγκ. Οι «ερυθρόλευκοι» θα προπονηθούν στις 9.45 π.μ. στο αθλητικό κέντρο στου Ρέντη και στις 2 μ.μ. θα πετάξουν με πτήση τσάρτερ για την Αγκυρα. Το γήπεδο της Οσμάνλισπορ θα το πατήσουν οι «ερυθρόλευκοι» μόνο την Πέμπτη, ημέρα διεξαγωγής του αγώνα (18.00), αφού έπειτα από απόφαση του Πάουλο Μπέντο δεν θα προπονηθούν εκεί την παραμονή της αναμέτρησης. Χθες, ο πρόεδρος του Ολυμπιακού Βαγγέλης Μαρινάκης μετέβη στου Ρέντη και μίλησε στους ποδοσφαιριστές και στο τεχνικό επιτελείο. Είναι σαφές πως με αυτήν την κίνηση ο κ. Μαρινάκης θέλησε να δείξει πως βρίσκεται στο πλευρό όλων των μελών του ποδοσφαιρικού τμήματος ενόψει της κρίσιμης και συνάμα καθοριστικής αναμέτρησης στην Τουρκία. Επιπλέον, στην προπόνηση ο Μπράουν Ιντέγε αποχαιρέτησε τους συμπαίκτες του, αφού συμφώνησε σε όλα με την κινεζική Τιανγίν Τεντ, προκειμένου να συνεχίσει εκεί την καριέρα του. Σύμφωνα με πληροφορίες, το νέο του συμβόλαιο θα έχει διάρκεια τρία χρόνια και η ετήσια αποζημίωσή του μπορεί να φθάσει ακόμη και τα 4 εκατομμύρια ευρώ, συμπεριλαμβανομένων των πριμ. Στα ταμεία του Ολυμπιακού θα μπουν περισσότερα από 12 εκατ. ευρώ. Για τη ρεβάνς της Τουρκίας, ο Πάουλο Μπέντο δεν υπολογίζει τους τραυματίες Καπίνο και Παρέδες, όπως και τον τιμωρημένο Βιάνα. Αντιθέτως, ο Ντα Κόστα που τραυματίστηκε στο ντέρμπι με την ΑΕΚ, αναμένεται να ταξιδέψει στην Αγκυρα. Εφόσον είναι σε θέση να αγωνιστεί, θα παίξει στο κέντρο της άμυνας μαζί με τον Μποτία, ενώ ο Ρέτσος θα χρησιμοποιηθεί σε ρόλο αμυντικού μέσου. Εφόσον ο Ντα Κόστα δεν είναι απόλυτα έτοιμος, τότε ο Ρέτσος θα αγωνιστεί ως στόπερ και ο Ρομαό μαζί με τον Μάρτινς μπροστά από το κέντρο της άμυνας. Οι επιλογές του Μπέντο για την επίθεση είναι ο Καρντόσο και ο Ανσαριφάρντ.

Με απώλειες ο Ολυμπιακός στην Τουρκία – Προεδρική επίσκεψη στην προπόνηση.

ΝΙΚΟΣ ΓΑΒΑΛΑΣ

23-OIK_TECH_KATHI 21/02/17 20:00 Page 23

GADGETS

Canon EOS M6

Η νέα mirrorless σε εξαιρετικά compact μέγεθος

Η Canon παρουσίασε την EOS M6, η οποία σε γενικές γραμμές προσφέρει τα ίδια χαρακτηριστικά αλλά σε πιο compact κατασκευή (θυμίζει περισσότερο την EOS M3). Όπως και στην EOS M5, έτσι και τώρα συναντάμε τον ίδιο αισθητήρα 24.2MP και το σύστημα αυτόματης εστίασης με την τεχνολογία Dual Pixel CMOS AF (ανίχνευση αντικειμένου σε video mode), το σύστημα σταθεροποίησης εικόνας 5-αξόνων "Combination IS", το οποίο εκμεταλλεύεται τον επεξεργαστή εικόνας DIGIC 7 για να λειτουργεί ακόμη και κατά τη λήψη video ή με φακούς που δεν διαθέτουν δικό τους σύστημα σταθεροποίησης εικόνας, αλλά αυτή τη φορά η εταιρεία δεν έχει τοποθετήσει ηλεκτρονική διόπτρα (προσφέρεται ως έξτρα). Η Canon EOS M6 θα κυκλοφορήσει τον Απρίλιο σε τιμή $779 μόνο για το σώμα και θα είναι συμβατή με φακούς EF, EF-S, EF-M.

LG G6

Διπλή κάμερα 13MP με ευρυγώνιο φακό 125°

Σύμφωνα με την LG, το LG G6 διαθέτει δύο αισθητήρες 13MP με ευρυγώνιους φακούς 125°, έτσι ώστε να προσομοιώνουν τη γωνία θέασης του ανθρώπινου ματιού. Οι κάμερες θα εκμεταλλεύονται την αναλογία εικόνας 18:9 της οθόνης Full Vision με αποτέλεσμα ο χρήστης να έχει τη δυνατότητα να συγκρίνει τη λήψη του με την πιο πρόσφατη όταν τραβά σε τετράγωνη διάταξη. Ακόμη, έχουν ενσωματωθεί panorama mode 360 , mode για τη φωτογράφιση φαγητού, δυνατότητα άμεσης δημιουργίας αρχείου GIF και αναβαθμισμένο selfie mode που προσφέρει 100% γωνία θέασης από την εμπρόσθια κάμερα.

D-Link Omna 180 Cam HD

Κάμερα ασφαλείας με υποστήριξη Apple HomeKit

Η κάμερα Omna 180 Cam HD είναι η πρώτη από τις συσκευές της οικογένειας Omna της D-Link που υποστηρίζουν το HomeKit και αποτελεί μία εύκολη και αξιόπιστη λύση για την ξέγνοιαστη παρακολούθηση του σπιτιού και του γραφείου. Η Omna υποστηρίζει την πλατφόρμα HomeKit επιτρέποντας στους χρήστες να «βρίσκονται πάντα στο σπίτι τους», ενώ διαθέτει προηγμένα χαρακτηριστικά ασφαλείας με κρυπτογράφηση δεδομένων end-to-end, καθώς και ταυτοποίηση των συσκευών iPhone ή iPad για άμεση σύνδεση με τη κάμερα. Στην Ελλάδα η κάμερα Omna της D-Link θα είναι διαθέσιμη από το δεύτερο τρίμηνο του 2017 με προτεινόμενη τιμή €199,99.

HP Deskjet GT 5820/10 AiO

Νέα σειρά εκτυπωτών για εξαιρετικά χαμηλό κόστος

Η HP παρουσίασε τη νέα σειρά εκτυπωτών HP DeskJet GT 5820/10 All-in-One, απευθυνόμενη σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις που αναζητούν ένα πολυμηχάνημα με σύστημα ενσωματωμένων δοχείων μελάνης που να καλύπτει εκτεταμένες παραγωγικές ανάγκες. Η σειρά HP DeskJet GT χρησιμοποιεί έγχρωμα μελάνια χωρητικότητας έως και 8.000 σελίδων και μαύρο μελάνι χωρητικότητας έως και 5.000 σελίδων. Με προτεινόμενη ενδεικτική τιμή λιανικής τα €7,5 για κάθε φιάλη, το κόστος ασπρόμαυρης εκτύπωσης ανέρχεται στα €0,0015 ανά ασπρόμαυρη σελίδα και στα 0,0009 ανά σελίδα για έγχρωμη εκτύπωση. Τα αυθεντικά HP μελάνια είναι σχεδιασμένα για να παρέχουν ευκρίνεια κειμένου, έντονα γραφικά και φωτογραφίες που αντέχουν στο νερό και στο ξεθώριασμα, ποιότητα και εκτύπωση χωρίς όρια. Η προτεινόμενη ενδεικτική τιμή λιανικής του εκτυπωτή HP Deskjet 5810 All-in-One ξεκινά από τα €185.

Επιτυχής η εκτόξευση του ιδιωτικού πυραύλου Falcon 9 της SpaceX

Με απόλυτη επιτυχία στέφθηκε η χθεσινή εκτόξευση του πυραύλου Falcon 9 της ιδιωτικής εταιρείας Space X από την ιστορική εξέδρα του Διαστημικού Κέντρου Κένεντι στο Κέιπ Κανάβεραλ στη Φλόριντα, η οποία είχε χρησιμοποιηθεί για τις αποστολές «Απόλλων» της Αμερικανικής Διαστημικής Υπηρεσίας (NASA) στη σελήνη κατά τις δεκαετίες του 1960 και 1970.

Ο πύραυλος Falcon (Γεράκι) έστειλε στο διάστημα το διαστημικό σκάφος Dragon (Δράκος), φορτωμένο προμήθειες, υλικά για επιστημονικά πειράματα και άλλα χρήσιμα υλικά για τους έξι αστροναύτες του Διεθνούς Διαστημικού Σταθμού (συνολικά γύρω στα 2.500 κιλά).

Τα πειράματα αφορούν τις ασθένειες του ανοσοποιητικού συστήματος, ενώ στο σκάφος μεταφέρθηκε και ένα όργανο μέτρησης του όζοντος και άλλων αερίων στην ατμόσφαιρα, καθώς και μια συσκευή μέτρησης των αστραπών ανά τον κόσμο.

Ο πύραυλος Falcon, μετά από εννέα λεπτά πτήσης, επέστρεψε στη Γη, όπου έκανε μια τέλεια προσγείωση σε συγκεκριμένο σημείο στη βάση της πολεμικής αεροπορίας των ΗΠΑ στο Κέιπ Κανάβεραλ. Η διαστημική κάψουλα Dragon θα φθάσει την Τετάρτη το πρωί στο Διεθνή Διαστημικό Σταθμό (ISS) και κάποια στιγμή θα επιστρέψει στη Γη.

Οι συγκεκριμένες εγκαταστάσεις 39Α, που κατασκευάσθηκαν στα μέσα της δεκαετίας του 1960, είχαν χρησιμοποιηθεί συνολικά 95 φορές, για τις περισσότερες εκτοξεύσεις του προγράμματος «Απόλλων», καθώς και πολλών διαστημικών λεωφορείων. Για τελευταία φορά είχαν χρησιμοποιηθεί το 2011, όταν αποσύρθηκε ο στόλος των διαστημικών λεωφορείων. Η SpaceX νοίκιασε το 2014 την 39Α από τη NASA για 20 χρόνια και την εκσυγχρόνισε.

Η επόμενη εκτόξευση της SpaceX -που ανήκει στον επιχειρηματία Έλον Μασκ της Tesla- αναμένεται σε δύο μόλις εβδομάδες. Η ίδια εξέδρα θα χρησιμοποιηθεί για το πολυαναμενόμενο «βαρύ πυροβολικό» της SpaceX, τον γιγάντιο πύραυλο «Falcon Heavy».

Ακόμη η SpaceX ανακοίνωσε ότι σχεδιάζει την πρώτη δοκιμαστική μη επανδρωμένη πτήση του «ταξί αστροναυτών» «Crew Dragon», που θα ακολουθηθεί από μια επανδρωμένη πτήση στις αρχές του 2018.

Ήδη η SpaceX έχει κλείσει συμβόλαια ύψους 1,6 δισεκατομμυρίων δολαρίων με την αμερικανική κυβέρνηση για την τροφοδοσία του ISS, καθώς και με ιδιωτικές εταιρείες για να θέτει σε τροχιά δορυφόρους τους. Τον Ιανουάριο ένας πύραυλος Falcon έθεσε σε τροχιά δέκα δορυφόρους για λογαριασμό της εταιρείας Iridium.

Την εξαγορά της Taxibeat ανακοίνωσε η Mytaxi

Την εξαγορά του 100%, της εταιρείας Taxibeat ΕΠΕ, διαχειριστή του Taxibeat, της δημοφιλούς Ελληνικής εφαρμογής για την κλήση ταξί ανακοίνωσε η mytaxi, καινοτόμα εταιρεία στον κλάδο της ηλεκτρονικής κλήσης και κράτησης δρομολογίων ταξί στην Ευρώπη. Στο πλαίσιο της εξαγοράς, η mytaxi ενοποιεί την παρουσία της στη διεθνή αγορά των αστικών μεταφορών και ενισχύει περαιτέρω τη θέση της ως η κορυφαία εταιρεία ηλεκτρονικής κλήσης και κράτησης ταξί στην Ευρώπη.

Βάσει της συμφωνίας των δύο πλευρών, δεν θα δημοσιευθούν οι λεπτομέρειες της εξαγοράς. Η Taxibeat ιδρύθηκε το 2011 από τον Νίκο Δρανδάκη και δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και το Περού. Σήμερα, η εφαρμογή Taxibeat διαθέτει μια βάση 8.000 εγγεγραμμένων οδηγών ταξί, ενώ χρησιμοποιείται από περίπου 540.000 πελάτες και είναι διαθέσιμη σε δύο πόλεις (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Το Taxibeat, στην Ελλάδα, θα ενοποιηθεί με την πλατφόρμα της mytaxi εντός των επόμενων μηνών και θα μετονομαστεί σε mytaxi.

Η επιχειρηματική δραστηριότητα του Taxibeat στη Λίμα και στην Λατινική Αμερική θα συνεχίσει να λειτουργεί ανεξάρτητα από την Ευρωπαϊκή μονάδα με την ομάδα να παραμένει στην Αθήνα. Το Ελληνικό τμήμα της Taxibeat θα επικεντρωθεί στην ανάπτυξη νέων τεχνολογιών και την εδραίωση της εταιρικής εικόνας στη Λατινική Αμερική, αποτελώντας πόλο έλξης νέων ταλέντων από τον κλάδο της τεχνολογίας.

Μέσω της εξαγοράς της Taxibeat, η mytaxi σχεδιάζει να επιταχύνει τη διεθνή επέκταση της εφαρμογής της για την κλήση και κράτηση ταξί στην Ευρώπη. Με έτος παρουσίασης το 2009, το mytaxi ήταν η πρώτη εφαρμογή στον κόσμο που επέτρεπε την απευθείας σύνδεση μεταξύ χρηστών και οδηγών ταξί. Μ' έναν παγκόσμιο όγκο που ξεπερνά τις 10 εκατομμύρια λήψεις (downloads), με πάνω από 100.000 εγγεγραμμένους οδηγούς και διαθεσιμότητα σε πάνω από 50 πόλεις, σε 9 Ευρωπαϊκές χώρες, το mytaxi αποτελεί τον πρόδρομο στον τομέα των εφαρμογών κλήσης και κράτησης ταξί. Η Ελλάδα θα γίνει η δέκατη Ευρωπαϊκή χώρα στην οποία δραστηριοποιείται η mytaxi.

«Είμαστε ιδιαίτερα χαρούμενοι που καλωσορίζουμε την Taxibeat ως το νεότερο μέλος της οικογένειας της mytaxi», δήλωσε ο Andrew Pinnington, Διευθύνων Σύμβουλος της mytaxi. «Είμαστε ιδιαίτερα εντυπωσιασμένοι με την επιτυχία της Taxibeat στην Ελλάδα και πιστεύουμε ότι αποτελεί το «ιδανικό ταίρι» για την mytaxi. Με την εξαγορά της Taxibeat, επενδύουμε στην εξέλιξη και την ανάπτυξη του κλάδου των αστικών μεταφορών στην Ευρώπη.

Ο Νίκος Δρανδάκης, ιδρυτής και Διευθύνων Σύμβουλος της Taxibeat, σχολίασε: «Σήμερα είναι μια σπουδαία μέρα για την Taxibeat. Στην mytaxi, που αποτελεί μια καθιερωμένη, ιδιαίτερα σεβαστή και πρωτοπόρο εταιρεία στον τομέα των εφαρμογών κλήσης και κράτησης ταξί, βρήκαμε τον ιδανικό συνεργάτη για την Taxibeat και την ομάδα μας. Μοιραζόμαστε το ίδιο όραμα και το ίδιο έντονο πάθος για τον κλάδο των μεταφορών.

MARKET PLACE

Νέα ιστοσελίδα για το Limassol Del Mar

Το Limassol Del Mar πρόσφατα λάνσαρε την επίσημη του ιστοσελίδα, limassoldelmar.com., εμπλουτισμένη με φωτογραφικό υλικό και περιγραφές για την κάθε πτυχή του έργου, δίνοντας την ευκαιρία στους ενδιαφερόμενους να ενημερωθούν ενδελεχώς, ενώ παράλληλα δίνει μια πολύ δυνατή υπόσχεση, ότι το έργο θα αποτελέσει στολίδι στην καρδιά της παραλιακής της Λεμεσού. Το Limassol Del Mar προδιαθέτει για ένα «Exclusive seafront living» και καλεί τους δυνητικούς αγοραστές να ακολουθήσουν άμεσα τη ταχύτατη ροή των πωλήσεων. Όπως δήλωσε η Marketing Executive του έργου, κα. Ελευθερία Βοσκαρίδου, οι πωλήσεις έχουν ήδη ξεπεράσει το 50% της πρώτης φάσης.

Νέος Πρόεδρος του Συνδέσμου Καταναλωτών ο Σταμάτης Ρωσσίδης

Ο Κυπριακός Σύνδεσμος Καταναλωτών επιθυμεί να ενημερώσει τα μέλη του ότι στην Εκλογική Γενική Συνέλευση που έγινε στις 27 Ιανουαρίου 2017, προχώρησε στην ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου με διετή θητεία. Πρόεδρος αναδείχτηκε ο Δρ Ρωσσίδης Σταμάτης, Αντιπρόεδρος η κα. Μιχαήλ Φρύνη, Γενικός Γραμματέας η Δρ. Κακούρη Ελένη και Ταμίας ο Παπανδρέου Θωμάς. "Επιθυμία μου είναι ο ΚΣΚ να συνεχίσει τη μεγάλη προσπάθεια για την υλοποίηση του οράματός του. Για τον σκοπό αυτό ο ΚΣΚ θα συνεχίσει να προστατεύει, να ενημερώνει και να επιμορφώνει τους καταναλωτές με μεθοδικότητα υπευθυνότητα και σκληρή δουλειά", ανέφερε ο Πρόεδρος.

Κατεβαίνει Κύπρο η αλυσίδα φούρνων Paul

Η αλυσίδα φούρνων και ζαχαροπλαστίων Paul croissantairie και boulangerie θα ανοίξει το πρώτο της κατάστημα στο κέντρο της Λευκωσίας κατά το τέλος του Ιουλίου. Υπεύθυνος για την απόφαση αυτή φαίνεται να είναι ο Λύσανδρος Ιωάννου, ο Chairman και ο CEO της PHC FRANCHISED RESTAURANTS PUBLIC LTD. Το κατάστημα θα στεγαστεί στην Ζήνας Κάνθερ στην πρωτεύουσα. Η μάχη για τα μερίδια της αγοράς στα σφολιατοειδή και τα είδη ψωμιού έπεται να είναι μεγάλη, αφού εισάγεται στην αγορά της Κύπρου μία καινούργια αλυσίδα όπως ο Paul.

Young Innovators Day από το The Grammar School

Θέλατε πάντα να δείτε πώς λειτουργεί ένα ρομπότ από κοντά αλλά δεν είχατε την ευκαιρία μέχρι τώρα; Ελάτε να γνωρίσετε το πιο εξελιγμένο εκπαιδευτικό ανθρωποειδές ρομπότ στον κόσμο. Ανακαλύψτε τις τεχνολογίες του μέλλοντος στο Young Innovators Day, μια ξεχωριστή μέρα, από το Grammar School Λευκωσία και το Institute of Engineering and Technology (IET). Ελάτε να εξερευνήσουμε νέες τεχνολογίες, να κατασκευάσουμε ρομπότ, να σχεδιάσουμε πλακέτες με ηλεκτρονικά κυκλώματα και να δημιουργήσουμε με τρισδιάστατους εκτυπωτές! Το Σάββατο 4 Μαρτίου, θα λάβει χώρα στο The Mall of Cyprus, από τις 9 το πρωί μέχρι τις 6 το απόγευμα.

24-OIK_AGORES_KATHI 21/02/17 23:45 Page 24

ΑΝΑΛΥΣΗ

Ντόναλντ Τραμπ: δημιούργημα της ανισότητας

Του **ΘΑΝΟΥ ΒΕΡΕΜΗ ***

Οι κύκλοι στην ιστορία των εθνών-κρατών δεν είναι Σαββατοκύριακα. Η διάρκειά τους είναι αστάθμητη και η μετάβαση στους επόμενους κύκλους συνήθως συμβαίνει ανεπαίσθητα. Στη νεότατη ιστορία των ΗΠΑ, η κίνηση του εκκρεμούς προς την αριστερά του κράτους-πρόνοιας αρχίζει από τις κυβερνήσεις του Φραγκλίνου Ρούζβελτ και τελειώνει με την πρώτη κυβέρνηση Ρόναλντ Ρέιγκαν το 1981. Από το αναδιανεμητικό κράτος στην εύνοια για τους πλουτοκράτες. Πριν από έξι χρόνια, στο τεύχος του έγκυρου Foreign Affairs (Νοέμ.-Δεκ. 2011) ο George Packer, γνωστός δημοσιογράφος του New Yorker, έγραφε για τη σχέση της ανισότητας με την παρακμή των ΗΠΑ. Ο αρθρογράφος σημείωνε ότι μολονότι η ζωή του 20% των Αμερικανών είχε βελτιωθεί σημαντικά κατά τη διάρκεια της τελευταίας τριακονταετίας, η δομή των θεσμών, οι οποίοι αποτελούν εγγύηση υγείας της δημοκρατικής πολιτείας, βρίσκονταν κιόλας σε εγκατάλειψη. Τα βασικότερα προβλήματα της χώρας του, παρατηρούσε τότε ο Packer, η αλλαγή του κλίματος, η ανισότητα των εισοδημάτων, η καθήλωση των μισθών, το δημόσιο χρέος, η πτώση της απόδοσης του εκπαιδευτικού συστήματος, η γήρανση της υποδομής της δημόσιας περιουσίας και πολλά άλλα, αποτελούσαν από το 2011 προάγγελο των προεδρικών εκλογών του 2016.

Και ενώ η τεχνολογία έκανε άλματα στον τομέα της επικοινωνίας με τις οπτικές ίνες και την αδιάκοπη βελτίωση των iphones, τα τρένα δεν έχουν γίνει πολύ ταχύτερα από ό,τι ήταν πριν από μισό αιώνα και οι γέφυρες έχουν γεράσει επικίνδυνα. Ισως η πιο καίρια παρατήρηση του Packer είναι το πάθος που χωρίζει έκτοτε τους Αμερικανούς σε δύο στρατόπεδα – τους προοδευτικούς εκσυγχρονιστές και συντηρητικούς λαϊκιστές. Ψάχνοντας το σημείο διάρρηξης της παλιάς αμερικανικής συναίνεσης με τη σημερινή διχασμένη χώρα του Donald Trump, θα σταθούμε στην εποχή του «στασιμοπληθωρισμού» μετά τις δύο πετρελαϊκές κρίσεις της δεκαετίας του 1970. Ηταν τότε που έσπασε το άγραφο συμβόλαιο ανάμεσα στις επιχειρήσεις, στην εργασία και στο κράτος, σύμφωνα με το οποίο τα οφέλη της οικονομικής ανάπτυξης θα διανέμονταν ισότιμα σε όλο τον πληθυσμό των ΗΠΑ. Ομως, ενώ το 1970 οι διευθύνοντες τις μεγάλες επιχειρήσεις απολάμβαναν μισθούς σαράντα φορές υψηλότερους από εκείνους των χαμηλόμισθων υπαλλήλων, το 2007 η διαφορά αυξήθηκε κατά εκατό φορές. Η καλπάζουσα ανισότητα οδηγεί τις τάξεις που θίγονται από αυτήν περισσότερο σε ακραίους υποψηφίους για την εξουσία. Με τα σημερινά κριτήρια των Ρεπουμπλικανών, ο Ρίτσαρντ Νίξον ήταν ένας αριστερός πρόεδρος. Ανάμεσα στο 1970-1974, η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ίδρυσε τουλάχιστον 12 οργανισμούς που ρύθμιζαν την οικονομία, την κατανάλωση, την εργασία και τις επενδύσεις. Ο στασιμοπληθωρισμός, όμως, που πάγωσε τους ρυθμούς ανάπτυξης, έπεισε μεγάλο τμήμα των ψηφοφόρων ότι ο ελεύθερος καπιταλισμός κινδύνευε από τους αριστερούς –φιλελεύθερους– όπως θεωρούνταν οι προστάτες του φυσικού περιβάλλοντος ή του καταναλωτή. Παράλληλα, έκαναν την εμφάνισή τους δεξαμενές σκέψης, εξόχως συντηρητικές, όπως το Heritage Foundation. Τα lobbies στην Ουάσιγκτον που εκπροσωπούσαν επιχειρηματικά συμφέροντα, από 145 το 1970, έγιναν 2.500 ώς το 1982.

Στην αμερικανική παράδοση οι πολιτικές και πνευματικές ελίτ γίνονται συχνά στόχος από τον απλό λαό, χωρίς όμως να συντελείται αναγκαστικά και μεταβίβαση της εξουσίας τους στις μάζες. Το 1978 υπήρξε σημαδιακό έτος για τις εξελίξεις. Ενα δημοκρατικό Κογκρέσο απέτυχε τότε στην επιψήφιση τριών φιλελεύθερων νομοσχεδίων. Το επεισόδιο αυτό υπήρξε η αφετηρία της ανόδου των Ρεπουμπλικανών και η αρχή της μεγάλης πολιτικής αλλαγής που προανήγγειλε η άνοδος Ρέιγκαν στην εξουσία. Η νέα μοιρασιά των αμερικανικών πόρων, από τους πολλούς στους λίγους, αρχίζει τότε. Ανάμεσα στο 1979 και στο 2006, οι μεσοαστοί είδαν το εισόδημά τους να αυξάνεται κατά 21%, ενώ οι φτωχότεροι μόνο κατά 11%. Το υψηλότερο εισοδηματικά 1%, όμως, αύξησε το εισόδημά του κατά 256%. Την ίδια περίπου εποχή, στην Ευρώπη η ανισότητα δεν πλησιάζει την αμερικανική χάρη στην εξισωτική πολιτική των κυβερνήσεων στις περισσότερες χώρες.

Η ανάπτυξη της ανισότητας στις ΗΠΑ της τελευταίας τριακονταετίας, προκάλεσε το μεγαλύτερο παράδοξο στην αμερικανική ιστορία: Οι φτωχότεροι να εκλέγουν ένα κακότροπο πλουσιόπαιδο ως πρόεδρο της χώρας τους. Μολονότι η ανισότητα δεν ταράζει πλέον τον ύπνο των πλουσίων όπως παλιά, αυτό δεν εξηγεί την αυτοκτονική ροπή του εισοδηματικά χαμηλότερου 30% προς τον Τραμπ, ο οποίος δεν αποτελεί λύση για τα προβλήματα των λιγότερο ευνοημένων. Οι θεωρίες για το πώς το σύστημα θα διορθώσει το λάθος των ψηφοφόρων, ποικίλλουν. Κάποιοι επικαλούνται άρθρα του Συντάγματος που προβλέπουν μέτρα εναντίον προέδρων οι οποίοι ξεστράτισαν από το έργο τους. Αλλοι νομίζουν ότι οι περισσότεροι των Ρεπουμπλικανών δεν θα ανεχθούν για πολύ τον Τραμπ και το πλήγμα που προκαλεί στο κόμμα τους με την ιδιόρρυθμη συμπεριφορά του. Το βέβαιο, πάντως, είναι ότι το κακό έχει ήδη εισχωρήσει βαθιά στο δημοκρατικό πολίτευμα με τη μορφή ενός φθοροποιού λαϊκισμού.

* Ο κ. Θάνος Βερέμης είναι ομότιμος καθηγητής ΕΚΠΑ

Η Ευρωζώνη δημιουργεί πάλι δουλειές

Ρεκόρ εξαετίας κατέγραψε η ανάπτυξη μεταποίησης και υπηρεσιών τον Φεβρουάριο

Η οικονομία της Ευρωζώνης αναπτύχθηκε τον Φεβρουάριο με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων έξι ετών, σημάδι ότι η εδραιώνεται ακόμα περισσότερο ανάκαμψη της οικονομίας, και μάλιστα διευρύνεται, περιλαμβάνοντας και τη Γαλλία. Εξίσου σημαντικό είναι το γεγονός πως οι εταιρείες προσλαμβάνουν νέο προσωπικό, με τον ταχύτερο ρυθμό από τον Αύγουστο του 2007. Από πολιτική άποψη, το ερώτημα είναι αν η βελτίωση της γαλλικής οικονομίας θα ανασχέσει την ενίσχυση ευρωσκεπτικιστικών δυνάμεων ή αν συμβαίνει πολύ αργά ώστε να επηρεάσει το αποτέλεσμα των προεδρικών εκλογών στα τέλη Απριλίου και στις αρχές Μαΐου.

Ο σύνθετος δείκτης υπεύθυνων παραγγελιών (PMI) της εταιρείας

Η ανάπτυξη της γαλλικής οικονομίας φέτος ξεπέρασε αυτήν της γερμανικής, πρώτη φορά από το 2011.

Οι τομείς των υπηρεσιών και της μεταποίησης στην Ευρωζώνη αναπτύχθηκαν τον Φεβρουάριο με τον ταχύτερο ρυθμό από τις αρχές του 2011, ενώ καταγράφηκε ο μεγαλύτερος αριθμός νέων επιχειρήσεων των τελευταίων έξι ετών. Οι νέες παραγγελίες σε υπηρεσίες και σε μεταποίηση ήταν οι υψηλότερες από το 2011.

IHS Markit, που περιλαμβάνει υπηρεσίες και μεταποίηση, διαμορφώθηκε τον Φεβρουάριο στο 56 από 54,4 τον Ιανουάριο. Η τελευταία φορά που είχε φτάσει αυτό το επίπεδο ο σύνθετος PMI ήταν τον Αύγουστο του 2011. Κάθε τιμή του δείκτη πάνω από το 50 σηματοδοτεί ανάπτυξη, ενώ ο δείκτης αποτυπώνει τις προσδοκίες των ιδιωτικών επιχειρήσεων για το πώς θα κινηθεί η οικονομία το επόμενο εξάμηνο. Τόσο ο τομέας των υπηρεσιών όσο και αυτός της μεταποίησης αναπτύχθηκε τον Φεβρουάριο με τον ταχύτερο ρυθμό από τις αρχές του 2011, ενώ καταγράφηκε ο μεγαλύτερος αριθμός νέων επιχειρήσεων των τελευταίων έξι ετών. Οι νέες παραγγελίες σε υπηρεσίες και σε μεταποίηση ήταν επίσης οι υψηλότερες από το 2011, αντανακλώντας διευρυμένη αύξηση της ζήτησης. «Με την εσωτερική ζήτηση ενισχυμένη και το ασθενές ευρώ να ενισχύει τις παραγγελίες από το εξωτερικό, η οικονομία της Ευρωζώνης απολαμβάνει, προς το παρόν, ισχυρή ανάπτυξη», σχολίασαν αναλυτές της ING. Κατά τον κ. Μαρκ Γουίλιαμς, επικεφαλής οικονομολόγο της IHS Markit, το επίπεδο του PMI υποδηλώνει πως η οικονομία της Ευρωζώνης θα αναπτυχθεί με ρυθμό 0,6% το πρώτο τρίμηνο του 2017 (από 0,4% το τέταρτο τρίμηνο του 2016).

Ομως η έκπληξη δεν περιορίζεται μόνο στην επιτάχυνση της ανάπτυξης αλλά και στο γεγονός πως η ανάπτυξη της γαλλικής οικονομίας, τον Φεβρουάριο, ξεπέρασε αυτή της γερμανικής πρώτη φορά από τον Μάιο του 2011. «Ηρθε και η Γαλλία στο πάρτι», σχολίασε ο κ. Γουίλιαμσον. Η διαφορά είναι πως στη Γαλλία η ανάπτυξη βασίστηκε κυρίως στις υπηρεσίες, ενώ στη Γερμανία στη μεταποίηση.

Σημαντικό είναι επίσης πως οι γαλλικές εταιρείες απορρόφησαν το αυξημένο κόστος παραγωγής, ενώ οι γερμανικές το μετακύλησαν στους καταναλωτές. Στην υπόλοιπη Ευρωζώνη ο ρυθμός ανάπτυξης επιχειρηματικής δραστηριότητας ανήλθε στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 14 μηνών και η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας στο υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων επτά μηνών.

Αύξηση απασχόλησης

Εξίσου σημαντική με την οικονομική ανάκαμψη είναι η αύξηση της απασχόλησης, με τον ταχύτερο ρυθμό από τον Αύγουστο του 2007 (ταυτόχρονα αυτό αποτελεί και ένδειξη του πόσο αναιμική ήταν η ανάκαμψη της Ευρωζώνης τα τελευταία χρόνια). Στις υπηρεσίες η απασχόληση ενισχύθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό των τελευταίων εννέα ετών και στη μεταποίηση των τελευταίων έξι ετών. Η μέση τιμή υπηρεσιών και προϊόντων επίσης αυξήθηκε με τον ταχύτερο ρυθμό από το 2011, ενισχύοντας κάπως τις πληθωριστικές πιέσεις (πολλές επιχειρήσεις απορρόφησαν το κόστος). Πρόκειται για εξέλιξη που θα είναι καλοδεχούμενη από την ΕΚΤ, αν και θα ενισχύσει την απαίτηση της Γερμανίας για περιορισμό των μηνιαίων αγορών ομολόγων και για αύξηση των επιτοκίων δανεισμού. «Η ΕΚΤ εξακολουθεί να ανησυχεί πως οι εκλογικές αναμετρήσεις (στην Ευρώπη) και το Brexit θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε επιδείνωση του επιχειρηματικού κλίματος το 2017. Συνεπώς, δεν φαντάζει πιθανή η αλλαγή νομισματικής πολιτικής τουλάχιστον όχι πριν από τις γερμανικές εκλογές τον Σεπτέμβριο», σχολίασε ο κ. Γουίλιαμσον. Τον Ιανουάριο ο πληθωρισμός της Ευρωζώνης είχε διαμορφωθεί στο 1,8%.

Θετικό κλίμα για δεύτερη ημέρα στο ΧΑΚ

Κέρδη σημείωσε και στη δεύτερη χρηματιστηριακή συνάντηση της εβδομάδας το κυπριακό Χρηματιστήριο, παραμένοντας στο επίπεδο των 67 μονάδων στο οποίο ανήλθε τη Δευτέρα. Ο Γενικός Δείκτης του ΧΑΚ σημείωσε την Τρίτη οριακή αύξηση σε ποσοστό 0,13% και έκλεισε στις 67,11 μονάδες.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 κατέγραψε επίσης κέρδη 0,13%, κλείνοντας στις 39,77 μονάδες. Η ημερήσια αξία των συναλλαγών ανήλθε στις €74.026.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 κατέγραψε επίσης κέρδη 0,13%, κλείνοντας στις 39,77 μονάδες.

Από τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, κέρδη σημείωσαν οι δείκτες της Κύριας Αγοράς σε ποσοστό 0,50% και των Επενδυτικών σε ποσοστό 1,54%. Πτώση σημείωσε ο δείκτης της Εναλλακτικής Αγοράς σε ποσοστό 0,14%, ενώ αμετάβλητος παρέμεινε ο δείκτης των Ξενοδοχείων.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της CTC με €26.366 (άνοδος 6,29% - τιμή κλεισίματος €0,169). Ακολούθησαν οι μετοχές της Τράπεζας Κύπρου με €25.591 (πτώση 0,35% - τιμή κλεισίματος €2,84), της Πετρολίνα με €7.611 (πτώση 0,86% - τιμή κλεισίματος €1,15), της Ελληνικής Τράπεζας με €6.078 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €0,90) και της Atlantic Insurance με €3.480 (χωρίς μεταβολή - τιμή κλεισίματος €1,16)

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγμάτευσης, τέσσερις κινήθηκαν ανοδικά, τέσσερις πτωτικά και επτά παρέμειναν αμετάβλητες. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε σε 62.

Ο FTSEurofirst 300 έκλεισε με άνοδο 0,7%. Ο Ftse 100 είχε οριακή κάμψη (0,34%), ενώ στο Παρίσι ο Cac 40 κατέγραψε κέρδη (0,49%) και ο Dax στη Φρανκφούρτη κινήθηκε ανοδικά κατά 1,18%.

Σε άνοδο οι αγορές της Ευρώπης

Ανοδικά κινήθηκαν χθες οι δείκτες των ευρωπαϊκών χρηματιστηρίων, λόγω των θετικών στοιχείων για την οικονομία της Ευρωζώνης. Ο δείκτης διευθυντών προμηθειών (PMI) έδειξε ότι η οικονομία αναπτύσσεται πολύ πιο γρήγορα και ομαλά απ' ό,τι αναμενόταν, ακολουθώντας τον ταχύτερο ρυθμό της εξαετίας. Το δολάριο ενισχύθηκε έναντι «καλαθιού» 10 μεγάλων νομισμάτων, λόγω προσδοκιών ότι τον Μάρτιο η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Fed) θα αυξήσει τα επιτόκια. Υπ' αυτό το πρίσμα, ο δείκτης του δολαρίου έναντι άλλων ισχυρών νομισμάτων ενισχύθηκε χθες κατά 0,5%, στις 101,46 μονάδες.

Η τιμή του αργού Νέας Υόρκης ενισχύθηκε περισσότερο από 1% στην αμερικανική αγορά, με τους επενδυτές να αισθάνονται ικανοποιημένοι και αισιόδοξοι με τις δηλώσεις του ΟΠΕΚ ότι τα κράτη-μέλη του θα σεβαστούν τις αποφάσεις για μείωση της παραγωγής τους.

Ο πανευρωπαϊκός δείκτης FTSEurofirst 300 αντέστρεψε τις απώλειες των πρωινών συναλλαγών και έκλεισε με άνοδο 0,7%, φθάνοντας στα υψηλότερα επίπεδά του από τον Δεκέμβριο του 2015. Ο Ftse 100 είχε μικρή κάμψη κατά 0,34%, ενώ στο Παρίσι ο Cac 40 έκλεισε με κέρδη 0,49% και ο Dax στη Φρανκφούρτη είχε άνοδο 1,18%.

BLOOMBERG, REUTERS

Κέρδη στο Χ.Α. για τέταρτη συνεδρίαση

Η άνοδος του Χρηματιστηρίου χθες κατά 1,43% και η αξιόλογη αποκλιμάκωση των αποδόσεων στα κρατικά ομόλογα, με το spread (681 μονάδες βάσης) να επιστρέφει στα επίπεδα της 30ής Ιανουαρίου 2017, ήταν το θετικό αποτύπωμα της προχθεσινής συνεδρίασης του Eurogroup. Το ενθαρρυντικό για τη χρηματιστηριακή αγορά είναι ότι ενισχύθηκε η αξία των συναλλαγών (66,66 εκατ. ευρώ), που είναι η δεύτερη καλύτερη επίδοση της χρονιάς. Σε επίπεδο μετοχών, με ισχυρά κέρδη έκλεισαν ο ΟΠΑΠ (4,02%), ο ΟΤΕ (3,44%), η Εθνική Τράπεζα (3,38%) και η Folli Follie (3,14%). Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 655,20 μονάδες, ενώ ενδοσυνεδριακά κατέγραψε υψηλότερη τιμή στις 660,56 μονάδες (2,26%). Το Χρηματιστήριο συμπλήρωσε τέσσερις διαδοχικές ανοδικές συνεδριάσεις, με συνολικά κέρδη 4,61% για τον Γενικό Δείκτη και ενίσχυση της κεφαλαιοποίησης κατά 1,813 δισ. ευρώ. Η απόδοση του ετήσιου κρατικού ομολόγου υποχώρησε στο 10,40% από 11,40% στην πρώτη συνεδρίαση της εβδομάδας. Η τιμή του ετήσιου ομολόγου αναρριχήθηκε στα 97,25 λεπτά του ευρώ από τα 96,85 λεπτά της προηγούμενης συνεδρίασης. Η απόδοση του διετούς ομολόγου διολίσθησε χθες στο 7,83% από το 7,23% της προηγούμενης συνεδρίασης και το 10ετές κρατικό ομόλογο εμφάνισε μέση απόδοση στο 7,14% από το 7,59% της συνεδρίασης της περασμένης Δευτέρας. Η τιμή του 10ετούς κρατικού ομολόγου από 73,65 λεπτά στην πρώτη συνεδρίαση της εβδομάδας αναρριχήθηκε χθες στο επίπεδο των 76,25 λεπτών. Το ιταλικό δεκαετές ομόλογο παρουσίασε απόδοση 2,21%, το γαλλικό δεκαετές ομόλογο είχε απόδοση 1,09%, το ισπανικό δεκαετές 1,63% και το πορτογαλικό δεκαετές 3,99%. Τέλος, το ιρλανδικό δεκαετές εμφάνισε απόδοση 1,08%.